

حسابداران

میزگرد مشترک انجمن حسابداران خبره ایران و همکاران سیستم مدیریت مالی هوشمند و چابک

در این شماره می خوانیم:

میزگرد مشترک انجمن حسابداران خبره ایران و همکاران سیستم | ارزیابی تاریخی عنصر اصلی استقلال حسابرس | بررسی حقوق حاکمیت شرکتی | توسعه بلاک چین و به کارگیری آن در گزارشگری پایداری | عوامل موثر بر اثربخشی حسابرسی داخلی با تاکید بر نظریه نمایندگی، نهادی و ارتباطات | رسیدگی تراکنش های مالی | نقش نوآوری دیجیتال در سیستم های مدیریت دانش | نکات مهم حرفه ای | اخبار ایران و جهان | فعالیت اعضا

به نام خداوند جاک و خرد

انجمن

- ۲ میزگرد مشترک انجمن حسابداران خبره ایران و همکاران سیستم
مدیریت مالی هوشمند و چابک
- ۱۰۶ فهرست موسسات حسابرسی
- ۱۱۳ فهرست اعضای خبره‌ی انجمن
- ۱۱۷ اعضای جدید انجمن

مقالات و مطالب فنی

- ۳۲ ارزیابی تاریخی عنصر اصلی استقلال حسابرسان
وحید منتی، محمدرضا بابائی
- ۴۸ بررسی حقوق حاکمیت شرکتی
فاطمه دادبه، مهدی بیرانوند
- ۵۸ توسعه بلاک چین و به کارگیری آن در گزارشگری پایداری
دکتر علی هدایتی، زهرا یارمحمدی، بهزاد فهمیده کار
- ۶۲ عوامل موثر بر اثربخشی حسابرسی داخلی با تاکید بر نظریه نمایندگی، نهادی و ارتباطات
احسان حمزه، حنا آقابالایی بختیار
- ۷۰ رسیدگی تراکنش‌های مالی
فرهاد حکیمی، غلامرضا رادمهر
- ۷۹ نقش نوآوری دیجیتال در سیستم‌های مدیریت دانش
نصراله تختائی، حامد شامدیل
- ۸۳ نکات مهم حرفه‌ای
- ۹۶ اخبار ایران و جهان
بنفشه صفری نژاد
- ۱۰۴ فعالیت اعضا
فرهاد محمدباقر

www.hesabdar.iica.ir

خرداد و تیر ۱۴۰۱

سال ۳۵، شماره‌ی پیاپی ۳۴۳

شاپا: ۵۳۰-۱۷۳۵ ISSN

صاحب امتیاز: انجمن حسابداران خبره‌ی ایران

مدیر مسئول: مهدی تقوی

سر دبیر و مدیر اجرایی: سیدمحمدباقرآبادی

طراح، صفحه‌آرا و امور وبگاه: لیلا بیگلری

دبیر اخبار و امور آگهی‌ها: بنفشه صفری نژاد

مقاله‌ها و اظهارنظرهای مندرج در حسابدار بازتاب‌دهنده‌ی نظر رسمی انجمن حسابداران خبره‌ی ایران نیست؛ مگر در مواردی که تصریح شود.

مسئولیت مقاله‌ها و اظهارنظرهای مندرج در حسابدار در برابر ادعاهای اشخاص ثالث بر عهده‌ی تهیه‌کنندگان مطالب است.

حسابدار در ویرایش فنی و ادبی و یکدست کردن دستور خط فارسی مطالب آزاد است.

نشانی دفتر مجله: تهران، میدان آرژانتین،

خیابان شهید راضی کوری (بیست و هفتم)،

خیابان لوند، پلاک ۲۸، طبقه دوم

تلفن: ۸۸۶۵۹۹۸۵-۸۸۶۵۹۹۸۲

فکس: ۸۸۸۷۸۶۶۷

کدپستی: ۱۵۱۴۹۳۶۵۱۶

صندوق پستی: ۱۵۸۱۵/۳۶۹۱

وبگاه انجمن: iica.ir

وبگاه مجله: hesabdar.iica.ir

رایانامه مجله: hesabdar@iica.ir

آرشیو کامل شماره‌های پیشین حسابدار در وبگاه مجله به نشانی فوق در دسترس همه علاقه‌مندان است.

میزگرد مشترک انجمن حسابداران خبره ایران و همکاران سیستم

مدیریت مالیهوشمند و چابک

میهمانان برنامه شامل:

- مهدی عسجدی: معاون مالیه شرکت گلستان کاغذ پرشیا
- دکتر فاطمه هادلوند: دکتری حسابداری و مدرس دانشگاه، معاون مالیه و رئیس هیئت مدیره شرکت الیاف ترمه
- بهزاد محمدی: معاون مالیه مجتمع فولاد دشتستان راد
- هادی منتظری: مدیر مالیه فرآورده های پروتئینه کوروش از شرکت های گروه صنعتی گلرنگ
- دکتر نریمان قاسمی: مدیر محصولات مالیه همکاران سیستم
- رضا طیبی: مدیر مالیه الوپیک

سارا کیانی (مجری): من سارا کیانی، مدیر پروژه بازاریابی شرکت همکاران سیستم هستم و امروز با برنامه میزگرد مدیریت مالی هوشمند و چابک در خدمت شما هستیم. میهمانان ویژه‌ای داریم که می‌دانیم حرف‌های شنیدنی دارند. برای شروع می‌خواهیم که خود را معرفی کنند.

بهزاد محمدی: کارشناسی‌ارشد حسابداری دارم و در حال حاضر در شرکت دشتستان راد به‌عنوان معاونت مالی مشغول به کار هستم و صنعت ما هم صنعت فولاد است و تقریباً می‌توان گفت حدود ۳۰ سال است که در این حوزه سابقه کاری دارم.

مهدی عسجدی: بنده حدود ۲۰ سال سابقه حسابرسی و حسابداری دارم، در حال حاضر معاون مالی و عضو هیئت مدیره شرکت گلستان کاغذ پرشیا هستم. کار شرکتی که در حال حاضر انجام می‌دهیم در زمینه تولید انواع کاغذ برای مصارف چاپ و بسته‌بندی است و دارای کارشناسی‌ارشد در رشته حسابداری و حسابرسی هستیم.

فاطمه هادلوند: لیسانس مدیریت بازرگانی، فوق لیسانس حسابداری و دکتری حسابداری دارم. تقریباً ۱۸ سال است که کار مالی، حسابداری در حوزه مالی و حسابداری می‌کنم و در حال حاضر فعال اقتصادی در صنعت نساجی هستم اما همیشه نیم‌نگاه و تمام‌نگاهی به حسابداری و حرفه حسابداری دارم.

هادی منتظری: بنده نیز دارای مدرک فوق لیسانس حسابداری هستم. نزدیک به ۱۵ سال سابقه کار در شرکت‌های مختلف دارم و در حال حاضر در شرکت فرآورده‌های پروتئینی کوروش از شرکت‌های زیرمجموعه گروه صنعتی گلرنگ به‌عنوان معاون مالی مشغول به کار هستم.

رضا طیبی: اینجانب دارای کارشناسی ارشد حسابداری و عضو جامعه حسابداران رسمی ایران، تقریباً ۱۵ سال سابقه حسابداری و حسابرسی دارم و در حال حاضر مدیر مالی شرکت الو پیک هستم که جزو شرکتهایی است که در لجستیک و حمل و نقل آنلاین فعالیت می کند.

سارا کیانی (مجری): از دید این که شما مدیران مالی مجموعه های مختلفی هستید و مسلماً در تصمیم گیری های شرکت های خود، جزو نفرات اصلی و کلیدی هستید بگویید که با چه چالش هایی در زمینه جمع آوری دیتا و تحلیل داده ها مواجه و در حال انجام چه کاری هستید؟

بهزاد محمدی: مدیران مالی در حقیقت باید دانش حسابداری داشته باشند، آشنا با استانداردها و بر آنها تسلط داشته باشند و همچنین نسبت به قوانین مالیاتی، قانون کار، قانون تأمین اجتماعی و قدرت تجزیه تحلیل اطلاعات داشته باشند، نسبت به مسائل شناخت داشته باشند، نیازهای مدیریتی را بشناسند و بتوانند متناسب با نیازهای مدیریتی تجزیه و تحلیل هایی را حسب نیاز خود انجام دهند. بنابراین برای انجام و تحقق این کارها نیاز دارند که یک سری ابزار داشته باشند؛ این ابزار علاوه بر دانش آنها نیاز به نیروی انسانی کارآمد نیز دارد.

با توجه به این که در حال حاضر عصر تکنولوژی است، باید از نرم افزارهای کارآمد، استفاده بهینه و بهره برداری کنند که بتوانند وظایف خود را به نحو احسن انجام دهند.

یکی از مشکلاتی که در بحث اطلاعات در شرکت ها وجود دارد، بحث فرایندها و شرح وظایف است. یعنی در خیلی از شرکت هایی که شما به آن مراجعه می کنید فرایندها تعریف نشده است، شرح وظایف مشخص نیست و حوزه ها جزیره ای و به صورت مستقل کار می کنند و این باعث ایجاد تضاد در سازمان ها می شود. در این حالت شما هر نرم افزاری هم که داشته باشید عملاً تفاوتی ندارد زیرا نرم افزارها نیاز به یک فرهنگ سازمانی دارند. اگر این فرهنگ سازمانی پیاده نشود و در حقیقت از طرف مدیریت ارشد سازمان حمایت نشود؛ من فکر می کنم نرم افزار دیگر نمی تواند کمک کند.

سارا کیانی (مجری): پس شما معتقدید، عمده مشکل شرکت‌ها، نداشتن فرایندها و فرهنگ سازمانی است؟

بهزاد محمدی: خیلی عوامل دیگر می‌تواند وجود داشته باشد اما شرح وظایف و فرهنگ سازمانی به‌نظر من بسیار مهم است.

سارا کیانی (مجری): آقای عسجدی نظر شما چیست؟

مهدی عسجدی: خیلی چیزها ممکن است وجود داشته باشد، از جمله ضعف نیروی انسانی متخصص، علاوه بر این که نیروها باید تخصص حسابداری داشته باشند، در سایر قسمت‌های مختلف واحدهای سازمانی، در صورتی که آن شرح وظایف و ساختارهای اداری و مالی و مدیریتی به‌طور کامل شکل نگرفته باشد، وجود ضعف در کنترل‌های داخلی آن شرکت‌ها مشهود می‌شود و باعث می‌شود که ما با یک چالش مواجه باشیم. علاوه بر این موارد، تعاملات بین مدیران، بین واحدهای سازمان یک مجموعه وجود دارد می‌تواند در دسترسی به اطلاعات و مواردی که بخواهد اتفاق بیفتد کمک کند تا ما چالش‌های کمتری داشته باشیم. بنابراین پشتیبانی تیم مدیریت بسیار حایز اهمیت است، یعنی وقتی مدیریت برای اهدافی که چه به‌صورت اهداف کوتاه‌مدت و میان‌مدت یا اهداف استراتژیکی که وجود دارد در نظر گرفته است، می‌تواند از تیم‌های مختلف پشتیبانی کند تا بتواند مجموعه عوامل کلیدی در آن مجموعه را کمک کند تا ساختارهای شرکت به یک سمت و سوی بسیار مثبت، مهم و شفاف جلو بروند.

علاوه‌بر همه این موارد، وجود آگاهی مدیران مالی نسبت به مسائل حقوقی هم خالی از لطف نیست. مسائل حقوقی از جمله قانون تجارت که به‌رحال قانون تجارت داریم که مصوب سال ۱۳۴۷ است و پس از آن هم دست‌خوش تغییرات نشده‌است؛ آن قوانین به‌صورت سنتی در حال ایجاد چالش در برخی شرکت‌ها است.

در رابطه با بحث نرم‌افزارهایی که در شرکت‌ها وجود دارد نیز عموماً همه نرم‌افزارها در چند تا حجم در حال کار کردن هستند؛ برخی از نرم‌افزارها برای شرکت‌های بزرگ طراحی می‌شود که قابلیت آن شرکت و هلدینگ‌ها و مجموعه‌ها را دارد. یک سری نرم‌افزارها هستند که مناسب شرکت کوچک و متوسط هستند. نرم‌افزارهای کوچکی در بازار وجود دارد و عمدتاً فاصله زیادی با انتظارات مدیران دارد. بنابراین در تحلیل اطلاعات و نتیجه‌گیری اطلاعات و تصمیمی که می‌خواهند بگیرند با چالش‌هایی روبه‌رو می‌شوند.

سارا کیانی (مجری): خانم هادلوند اگر به شما بگویند بزرگ‌ترین چالشی که مدیر مالی در جمع‌آوری و تحلیل دیتا می‌تواند داشته باشد، براساس تجربه کاری خودتان چیست؟ دوستان فرمودند در شرکت ممکن است فرهنگ سازمانی، نیروی متخصص و ساختار سازمانی وجود نداشته باشد. اگر شما بخواهید بزرگ‌ترین آن را بگویید، به چه موضوعی اشاره می‌کنید؟

فاطمه هادلوند: به نظر من مهم‌ترین چالشی که مدیران مالی با آن مواجه هستند پراکندگی اطلاعاتی است که در سطح سازمان وجود دارد. امور مالی شرکت به جهت جایگاهی که دارد و این که به هر حال مدیران مالی در سازمان بازو و تصمیم‌ساز هستند، یکی از نقش‌های پررنگی که مدیران مالی باید در سازمان ایفا کنند وظیفه تصمیم‌سازی است. برای این که بتوانند این وظیفه را به درستی انجام دهند خواه ناخواه باید تمام آن اطلاعات و داده‌هایی را که به دستشان می‌رسد به گزارشاتی تبدیل کنند که بتواند به مدیران عامل و مدیران بالادستی و تصمیم‌گیرندگان، ارکان هیئت‌مدیره یا مدیران ارشد سازمان ارائه دهند. اما اهم این گزارشات چیست؟ اهم این گزارشات همان گزارش صورت‌های مالی است که مدیران مالی باید

تهیه کنند. بر تهیه این صورت‌های مالی که مدیران آماده می‌کنند نقدی وجود: در حوزه مدیریت مالی، اینکه دوستان، برای تکمیل گزارش ۴ ماهه اول سال، با انرژی مضاعف، تمام تلاش خود را می‌کنند. وقتی صورت‌ها با وجود الزامات قانونی موجود تهیه شد، مجبور هستند این صورت‌ها را اگر بررسی باشند روی سایت بارگذاری کنند، اگر بررسی هم نباشند و سهام‌دار داشته باشند به مجموعه ارائه کنند. بعد از اتمام فصل مجامع، صورت‌های مالی بسته می‌شود و هیچ‌گونه تجزیه و تحلیلی روی آن نمی‌آید و به جرأت می‌توان گفت تحلیلی روی صورت‌های مالی به درستی توسط غالب مدیران مالی انجام نمی‌شود و تهیه صورت‌های مالی بیشتر جنبه شکلی دارد که دلیل آن را می‌توان اینگونه گفت که در تحلیل صورت‌های مالی ما هنوز نتوانستیم به ساختاری برسیم که بتوانیم نرم‌افزاری داشته باشیم که خودش به تنهایی بتواند صورت‌های مالی را تهیه کند. اما نرم‌افزارها برای تهیه صورت‌های مالی با چه چالشی روبرو هستند؟ اولاً اطلاعات بسیار پراکنده است یعنی جمع‌آوری این اطلاعات و تبدیل آن به گزارش و صورت‌های مالی ممکن است ایجاد چالش کند. دوم بحث صحت و سقم این اطلاعات است که این اطلاعات به هر حال قرار است تبدیل به یک گزارش تصمیم‌ساز شود و باید صحت و سقم آن مورد بررسی قرار بگیرد. عامل زمان، یکی از مهم‌ترین

چالش‌هایی است که با آن مواجه هستیم. در ویژگی‌های کیفی اطلاعات حسابداری، دوستان اشاره کردند که یک مورد مربوط به «به‌موقع بودن» گزارشات است. یک نرم‌افزاری که به تحلیل این داده‌ها کمک کند و بتواند آن صورت‌های مالی را که شرکت‌ها نیاز دارند به‌موقع تهیه کند ضمن این که بشود روی این صورت‌های مالی تجزیه و تحلیل گذاشت، صرف تهیه صورت‌های مالی ندارد و ما خلأ این را داریم. یک چالش دیگری که باز هم با آن مواجه هستیم که شاید نرم‌افزارها این قابلیت را هنوز نتوانسته‌اند داشته باشند و دوستان می‌توانند نقطه نظرات خود را اعلام کنند این است که ما هنوز کاربرگ‌های حسابرسی، کاربرگ ۶۰۲۰ و کاربرگ‌های طبقه‌بندی را خارج از نرم‌افزار عمل می‌کنیم، چرا؟ چون استانداردهای حسابداری داریم که الزاماتی برای ما ایجاد کرده‌است که حساب‌ها باید طبقه‌بندی بشوند و در طبقه خاص خودش افشا شود اما این را بخواهید در نرم‌افزار پیاده کنید به هر حال در مقطع تهیه صورت‌های مالی ما یک سری طبقه‌بندی‌ها نیاز داریم، چرا این موضوع باید بیرون از دفاتر اعمال شود؟ چرا آن کاربرگ طبقه‌بندی باید خارج از دفاتر تهیه بشود؟ دلیل آن این است که نرم‌افزار نتوانسته به ما کمک کند و مدیران مالی عملاً مجبور هستند این بحث‌های طبقه‌بندی را خارج از دفاتر صادر کنند و نرم‌افزار نتوانسته‌است در این حوزه به ما کمک کند.

سارا کیانی (مجری): آقای نریمان قاسمی مدیر محصولات نرم‌افزاری مالی همکاران سیستم هستند. درمورد رویه‌ای که در شرکت‌ها پیش می‌رود تا یک گزارش تهیه شود و بشود به آن اتکا کرد یک سری موضوع مطرح شد که نرم‌افزار در برخی موارد به آنها کمک نمی‌کند یا انتظار آنها از نرم‌افزار حداقل این است که در جمع‌آوری اطلاعات به آنها کمک کند. از شما درخواست داریم که اشاره کنید به این که آیا راهکار نرم‌افزاری مناسبی برای جمع‌آوری دیتا داریم که بتوانیم از پراکندگی دیتا جلوگیری کنیم؟

نریمان قاسمی: من فکر می‌کنم ما باید اول ببینیم چه چیزهایی و چه مواردی باعث می‌شود که ما نتوانیم گزارشمان را درست تهیه کنیم.

سارا کیانی (مجری): آقای طیبی شما که به‌عنوان یک شرکت استارت‌آپی بسیار بزرگ با عملکرد چشمگیر وارد بازار شدید. شما چه چالش‌هایی را در جمع‌آوری دیتا داشته‌اید؟

رضا طیبی: بحثی که ما این‌جا داریم این است که یکی از اجزای تشکیل‌دهنده کنترل داخلی، سیستم‌های اطلاعاتی است. سیستم‌های اطلاعاتی درواقع ابزار کار کل کسب‌وکار در نظر گرفته می‌شود و صرفاً بخش مالی نیست. وقتی سیستم اطلاعاتی بهینه و شرح وظایف در آن تعیین شده باشد، هر واحد سازمانی چه مارکتینگ، فاینانس یا خود مدیریت باشد، خیلی راحت می‌تواند از سیستم استفاده کند، به آن اعتماد کند و به‌موقع گزارشات خود را دریافت کند. چالش‌های موجود در حوزه مالی و حسابرسی کاملاً متفاوت است و به مراتب این چالش‌ها در سمت حوزه حسابرسی خیلی بیشتر است. یعنی کل فرایند به شکل سنتی انجام می‌شود و می‌توانم به‌جرات بگویم درحال حاضر من شخصاً با سوابق کاری خودم هنوز نرم‌افزاری که بتواند به حسابرسان در این حوزه کمک کند ندیده‌ام. این که کاربرگ‌ها به شکل سیستمی تهیه شود و حسابرسان صرفاً وقت خود را صرف رسیدگی‌های محتوایی کنند، درواقع عمده وقت حسابرسان صرف تهیه کاربرگ‌های حسابرسی می‌شود که در واقع پروسه‌های حسابرسی را زمان‌بر کرده است.

مؤسسات برای اینکه بخواهند به آن سوددهی مدنظر خودشان برسند، مجبورند تا جایی که امکان دارد زمان کمتری را برای رسیدگی بگذارند و این روی کیفیت حسابرسی و روی کیفیت گزارشات حسابرسی بسیار اثر گذاشته‌است. با توجه به فضای رقابتی‌ای که در فضای حسابرسی کشور ما وجود دارد و تعدد مؤسسات حسابرسی، قطعاً اگر سیستمی وجود داشته باشد که این نیازهای اطلاعاتی مؤسسات حسابرسی و حتی سازمان حسابرسی را تأمین کند ما می‌توانیم انتظار گزارش‌های حسابرسی به‌مراتب بهتر از آن چیزی را که الآن در بازار ارائه می‌شود داشته باشیم.

این بحث حسابرسی بود که مورد بررسی قرار گرفت، در حوزه مالی نرم‌افزارهای متعددی در بازار وجود دارد و تقریباً محتوای اکثر این نرم‌افزارها یکسان است ولی آن چیزی که شاید آنها را از هم تفکیک می‌کند گزارش‌های مدیریتی است که می‌شود از این نرم‌افزارها خروجی گرفت، که در این حوزه من ضعف بزرگی را مشاهده می‌کنم که کمتر شرکتی وجود دارد که به‌عنوان شرکت‌های نرم‌افزاری در این قسمت کار کرده باشند و بتوانند اطلاعات مورد نیاز مدیریت را نه صرفاً مدیریت مالی بلکه مدیریت سطوح بالاتر حتی اعضای هیئت‌مدیره و سهام‌داران شرکت را به‌موقع برای آنها تهیه کنند و دیگر نیاز نباشد که از واحد مالی بخواهند درگیر خروجی گرفتن از سیستم بشود و آنها را تبدیل به سود و زیان کند، صورت جریان وجه نقد را تهیه

کند. خود این پروسه را زمان‌بر کرده‌است، اصطلاحاً می‌گویند داشبوردهای مدیریتی. اگر داشبوردهای مدیریتی به شکل بهینه در نرم‌افزارها به‌کارگرفته شود دیگر دغدغه مدیر مالی، گرفتن اطلاعات نیست و تمرکز خود را بر روی موضوعات کلان و دیگر وظایفش می‌گذارد.

چالش اصلی شرکت‌های استارت‌آپی، تعداد قابل توجه تراکنش‌های مالی است. چون با طیف وسیعی از مشتریان سر و کار دارند، مشتری‌های آنها یک شخص خاص نیست، شرکت نیست، کل جامعه در واقع مشتری‌های این کسب‌وکار در نظر گرفته می‌شوند.

یک سری یوزر وجود دارد و یک سری ادمین هستند که این ادمین‌ها این خدمات را به یوزر ارائه می‌کنند. شرکت‌های استارت‌آپ در واقع واسطه بین خریدار آن خدمات و فروشنده یا عرضه‌کننده آن خدمات یا کالا قرار می‌گیرند. برای همین با طیف وسیعی از عرضه‌کننده و متقاضی مواجه هستند.

به‌عنوان مثال مجموعه الوپیک در طول یک روز نزدیک به ۲۰۰ هزار رکورد تراکنش دارد. سفرهایی که مسافر درخواست دارد بابت این‌که کالایی حمل بشود و اگر بخواهیم آن را به‌طور کامل ثبت دفاتر کنیم نیروی مالی قابل‌توجهی باید در این حوزه قرار گرفته بشود و پروسه زمان‌بر می‌شود، قطعاً روی به‌موقع بودن اطلاعات اثر می‌گذارد. پس اگر یک سیستم نرم‌افزاری به شکل بهینه این مشکل حل کند شاید بتواند در این فضای کسب‌وکار، کمک بهینه‌ای به شرکت‌های حوزه استارت‌آپ بکند، که این بزرگ‌ترین چالش شرکت‌های استارت‌آپی در حوزه تعدد تراکنش‌های مالی هست که در واقع سیستم‌های نرم‌افزاری بتوانند آنها را حل کنند.

سارا کیانی (مجری): آقای منتظری شما از دید اینکه در گروه گلرنگ هستید و کالاهای پرمصرف را معمولاً مجموعه شما وارد بازار می‌کند و حدس می‌زنیم که تراکنش مجموعه شما زیاد باشد، اگر به‌عنوان چالش اصلی بپرسم که شما با چه چیزی دست به گریبان هستید چه می‌گویید؟

هادی منتظری: غیراز نکاتی که دیگر دوستان به آن اشاره کرده‌اند و همه آنها را صحیح می‌دانم، می‌خواهم جنبه دیگری را هم اضافه کنم. در حال حاضر ما در فضای مالی در حال فعالیت هستیم، که با حضور شدید رقبا، محیط اقتصادی به‌شدت ناپایدار و با حجم اطلاعاتی که غیر از حوزه‌های مالی برای تصمیم‌گیری احتیاج داریم؛ همان‌طور که خانم هادلوند هم به آن اشاره کردند، واحد مالی یک بازوی مهم برای مدیران ارشد سازمانی در تصمیم‌گیری‌ها است. یکی از معضلاتی که خودم علاوه‌بر آنچه دوستان فرمودند دارم،

کمبود نرم‌افزار است و علاوه بر آن مقاومت بسیار زیاد در سطح سازمان‌ها است، چرا که نرم‌افزاری برای جمع‌آوری اطلاعات که در واقع اطلاعات به‌روز هستند و جنبه آینده‌نگری دارند، وجود ندارد. اگر آشنایی با نرم‌افزارهای بین‌المللی داشته و با آنها کار کرده باشید، ملاحظه کرده‌اید که این نرم‌افزارها این امکان را دارند که می‌توانید داخل آنها، فرم‌هایی را تعبیه کنید و فیلدهایی را اضافه کنید که این اطلاعات را هر واحدی بسته به نیاز خودش بتواند جمع‌آوری کند و این اطلاعات لزوماً

مالی نیستند؛ اطلاعات خارج از واحد مالی و کیفی هستند که مدیران غیرمالی از آنها استفاده می‌کنند اما در مجموع در تصمیم‌گیری‌های سازمان به‌شدت اثرگذار هستند.

یکی از مشکلاتی که واقعاً در سطح نرم‌افزاری در ایران مشاهده می‌کنیم، این است که ما نرم‌افزاری نداریم که قابلیت بومی‌سازی برای سازمان داشته باشد و اطلاعات اضافه‌تری را که صرفاً اطلاعات بیس مالی هستند، بتوان به‌سبیل آن ارائه کرد.

احتمالاً همه سند ۵۰ سال آینده را که در دنیا و مؤسسات معتبر منتشر شده است دیده‌اید. در آن عنوان کرده‌اند یکی از رشته‌هایی که قرار است در آینده از بین برود رشته حسابداری است. نه به

این معنی که حسابداران از بین بروند بلکه به این معنی که حسابداران قرار است توانایی‌های اضافی در خود داشته باشند و آموزش‌های اضافی ببینند که اصطلاحاً به آن FBP می‌گویند. غیر از این که شما باید اطلاعات مالی داشته باشید، توانایی‌هایی مثل مذاکره، قدرت تجزیه و تحلیل قوی، قابلیت کار با بیگ‌دیتاها، نرم‌افزارها و داشبوردهای مدیریتی نیز لازم است. می‌توان گفت حسابدارها دیگر به‌عنوان پرسنلی که فقط ثبت اطلاعات شرکت‌ها را انجام بدهند شناخته نمی‌شوند و این که حسابداران تحلیلگر باشند و بتوانند در تجارت به مدیران کمک کنند در حال پررنگ شدن است.

هرچه نرم‌افزار حوزه ERP در نرم‌افزارهایی که وارد بازار شده‌اند بیشتر شود و هر چه قدر شما آنها را در واحدهایی که دیتاهای دست‌اول تولید می‌شود مستقر کنید و آنها خودشان موظف باشند این اطلاعات را وارد سیستم کنند، حسابداران از وظیفه ثبتی خود دور می‌شوند.

در این صورت باید در واحدهای مالی، حسابداری استخدام شوند که قدرت تجزیه و تحلیل بالاتری داشته باشند و بیشتر از وظیفه ثبتی (ثبت کردن اطلاعات) دور بشوند و نقش کنترل و نظارت خودش را در سازمان ایفا کنند تا بتوانند به اهدافی که نیاز است برسند.

فاطمه هادلوند: تربیت نیروی متخصص یکی از مشکلاتی است که هم شرکت‌های نرم‌افزاری و هم شرکت‌های استفاده‌کننده نرم‌افزار با آن مواجه هستند. شرکت‌های نرم‌افزاری می‌توانند این چالش را با تربیت نیروهای متخصص برطرف کنند. درست است که گفته‌اند در سند پنجاه‌ساله دنیا، قرار است حسابداری حذف بشود اما حسابداری حذف نمی‌شود. همان‌طور که خودشان اشاره کردند حسابداری به شکل امروزی حذف خواهد شد. چیزی که الآن هست، حسابداری‌هایی هستند که به‌رحال نقش ثباتی دارند و یک سری داده را وارد می‌کنند.

ما هنوز در دوره‌ای هستیم که استقرار کامل یک سیستم نرم‌افزاری خوب به‌عنوان مثال همکاران سیستم، می‌خواهد بیاید در یک مجموعه مثلاً راهکار ابری را اجرا کند. در مرحله استقرار ما با مشکل مواجه هستیم یعنی نیرویی نداریم که بتواند پای استقرار این نرم‌افزار بایستد، از سیستم پشتیبانی کند و کاربر را در نهایت به یک کاربر متخصص نرم‌افزار تبدیل کند که بتواند این اطلاعات را به‌درستی وارد کند.

باید توجه داشت که در حال حاضر شرکت‌ها در مرحله استقرار نرم‌افزار متوقف می‌شوند. به همین دلیل است که خیلی از مدیران مالی نسبت به تغییر نرم‌افزار مقاومت می‌کنند؛ در برابر این که یک نرم‌افزار بیاید وارد مجموعه شود و بخواهد از طریق هوش مصنوعی یا از طریق آن ساختاری که دارد بتواند کمک کند و بحث تجزیه تحلیل را پیش ببرد. این توقف در مرحله استقرار، این ترس را برای مدیران ایجاد می‌کند که با پیچیدگی اطلاعاتی مواجه بشوند و اطلاعات به‌روز خود را از دست بدهند و در مرحله استقرار هم که عملاً دچار چالش می‌شوند.

سارا کیانی (مجری): آقای قاسمی انتظارات و انتقادهای زیادی نسبت به شرکت‌های نرم‌افزاری مطرح شد. این انتقاد که مدیران مالی دست‌تنها هستند و به نیروی متخصص احتیاج دارند.

نربمان قاسمی: واحد مالی بالاخص مدیران مالی برای تصمیم‌گیری‌های خودشان از بابت تهیه اطلاعات یعنی هر نوع گزارشی که نیاز دارند، با چالش‌هایی مواجه می‌شوند که می‌توان چند دسته‌بندی ساده برای آن تعریف کرد: یکی این‌که اطلاعات نادقیق حالا به عبارتی نه این‌که اطلاعاتی که در حسابداری ثبت می‌شود یا سایر سیستم‌ها دقیق نباشند. این اطلاعات وقتی می‌خواهد به مرحله‌ای که تبدیل به یک گزارش و دیتا بشود که روی آن تصمیم‌گیری شود نیاز به یک سری پردازش دارد. مثلاً اکثراً در شرکت‌ها دیده‌ایم وقتی یک گزارش می‌خواهد تهیه شود حتی وقتی سیستم‌های خوب هم موجود باشد نیاز است که یک مقداری پردازش انجام شود. مثلاً تهیه یک گزارش یک صفحه‌ای حداقل یک روز طول می‌کشد که به دست مدیران تصمیم‌گیر برسد. بنابراین یکی بحث این است که اطلاعات باید به نحوی چیده بشوند که نیاز به پردازش اضافی نداشته باشند و در لحظه آماده پردازش باشند که این مسئله ضعف از سمت هر نوع نرم‌افزاری است که در حال استفاده باشد که می‌تواند با افزایش تکنولوژی‌هایی که داخل آن به کار برده می‌شود بهبود یابد. مثلاً بحث یادگیری ماشینی و بحث هوش مصنوعی اضافه شود که این دیتا راحت‌تر تهیه شود. یکی دیگر بحث این است که در واقع دیتای ورودی اشتباه، خروجی اشتباه می‌دهد. مثلاً در مواردی دیده شده است که این

اتفاق برای برخی از مشتریان افتاده است. امکاناتی هست برای گروه‌بندی اطلاعات. برای مثال ما ممکن است کالاها، محصولات و طرف مقابل‌هایی را که داریم گروه‌بندی کنیم. مثلاً بگوییم در شرکت‌های داخلی و شرکت‌های خارجی این اتفاق می‌افتد که در داخل یک گروه‌بندی، یک متغیر دیگری در بیش از یک گروه قرار داده می‌شود. یعنی دیتا در کل سالم است اما وقتی من گزارش می‌گیرم اطلاعات تکراری داخل آن جمع‌آوری می‌شود چون ورودی آن اشتباه بوده است و چون گزارش‌گری هم هست در ورودی‌های اولیه چیزی نبوده است که من متوجه اشتباه بشوم و بنابراین برای این کار می‌توان فرایندهایی را در سازمان تعریف کرد، حالا این فرایند تنها نرم‌افزار نیست و خارج از بحث نرم‌افزاری است ببینید بحث کنترل‌های داخلی معمولاً کم پیش می‌آید که یک اشتباهی داخل ثبت اطلاعات مالی اتفاق بیفتد اما در گزارش‌گری می‌بینیم که مقداری ضعف‌های این‌چنینی وجود دارد. راه‌حل این است که ما برای گزارش‌هایمان فرایندهای درست و صحیح را به دست بیاوریم و تست کنیم. نمونه‌های ساده آن را همه ما تجربه کرده‌ایم مثلاً صورت مالی وقتی می‌خواهیم تهیه کنیم معمولاً یک خروجی اکسل از قبل آماده کرده‌ایم. ورودی‌های موردنظر را داخل آن می‌ریزیم و آن خروجی صورت مالی را که داریم از آن برداشت می‌کنیم؛ چرا؟ چون قبلاً بارها تست کرده‌ایم و داریم استفاده می‌کنیم ولی همان‌جا

هم ممکن است یک دیتای جدید یا یادداشت جدید که می‌خواهیم اضافه کنیم و ممکن است یک اشکالاتی پیش بیاید؛ بنابراین یکی هم بحث فرایندها است؛ و یک سری اتفاقات فراتر از این هم هست که نرم‌افزار در بعدهای بهتر می‌تواند به ما کمک کند، یکی بحث سوگیری تقویت شده است، یعنی این‌که فرض کنید شما یک پیش‌فرضی دارید، مدیریت یا مدیر مالی شرکت یک پیش‌فرض دارد و دنبال این هستیم که یک دیتایی پیدا کنیم که آن را تأیید کند و اولین دیتایی که آن پیش‌فرض ذهنی ما را تأیید می‌کند به عنوان پایه برای تصمیم‌گیری آن را انتخاب می‌کنیم در صورتی که شاید آن دیتا الزاماً ممکن است اصلاً یک رابطه علت و معلول نباشد و صرفاً یک هم‌بستگی بین اطلاعات باشد که مثلاً این هم می‌تواند باشد، باز سیستم‌های پیشرفته در مدل‌های هوشمند و توجه به بحث‌های تئوریک موضوع می‌تواند این مسئله را حل کند.

یک موضوع دیگر که به آن اشاره شد بحث شغل حسابداری است که در آینده به این شکلی که الآن می‌شناسیم وجود نداشته باشد، این ایده کاملاً درست است. علت آن چیست؟ علت آن این است که شخصی که نام ایشان را فراموش کرده‌ام معرفی‌کننده انقلاب صنعتی چهارم بودند که گفتند انقلاب بر پایه تکنولوژی هست و این تکنولوژی قبلاً هم وجود داشت اما الآن این تکنولوژی باعث می‌شود که تمام

سارا کیانی (مجری): من جواب سؤال را نگرفتم اینکه همکاران سیستم در این زمینه چه کاری انجام داده‌است؟ می‌خواهم جواب دوستان را بدهم. ما چه کار کردیم برای کمک به مدیران مالی؟

نریمان قاسمی: من یک وضعیت جاری را توضیح می‌دهم و یک وضعیت آینده را؛ در وضعیت جاری به این صورت است که در داخل سیستم‌های نسل جاری که در حال استفاده هستیم، ابزاری تحت عنوان BPM Tools اضافه شده است که شما می‌توانید در آن گردش کار که ابزاری تحت عنوان فرایند تعریف شده که ترکیبی از فرم‌ها و یک سری فرمول‌های محاسباتی داخل آن است تعریف کنید. در حالت ساده‌تر می‌توان گفت شما می‌توانید یک نرم‌افزار داخل نرم‌افزاری دیگر داشته باشید. الآن شرکت بحث بازار را داریم که یک سری شرکت‌های همکار توسعه ما هستند که دارند بر روی این بستر کار می‌کنند و نرم‌افزارهایی که شاید به ابعاد آن نرم‌افزار اصلی نباشد اما نرم‌افزارهایی هستند که تسهیل‌کننده کارهای مشتریان ما هستند که در حال توسعه دادن هستند.

سارا کیانی (مجری): فکر می‌کنم این جواب سؤال آقای منتظری بود که در بین صحبت‌هایشان اشاره کردند که یک سری فرم‌ها و فیلترها در نرم‌افزارهای به‌روز دنیا قابلیت اضافه شدن برای متناسب‌سازی فرایندهای شرکت دارند.

اطلاعات، اطلاعات فیزیکی و اطلاعات مختلف در حال ترکیب شدن باشند و یک علم ترکیبی از همه‌چیز به‌واسطه تکنولوژی و این ارتباطاتی که به‌وجود آمده است درست می‌شود.

من یک جا خوانده‌ام که نزدیک‌ترین شغل به شغل دیتا آنالیزورها یا کسانی که تحلیلگر دیتا هستند، مدیران مالی هستند. چون که گفته بود کسی که تحلیلگر داده است مخصوصاً در زمینه مالی، باید هم دانش و اطلاعات مالی داشته باشد و هم تحصیلات در زمینه تکنولوژی اطلاعات که تقریباً می‌توان گفت مهندسی مالی است. یعنی تقریباً به‌نوعی می‌توان گفت شغل مدیر مالی یا شغل‌های در این‌دست در حال شیفت شدن به سمت یک شغل ترکیبی بین دانش مالی و دانش IT است، چون این‌ها در حال ترکیب شدن هستند و به‌همین شکل داریم جلو می‌رویم و به طبع نیازمندی‌های اطلاعاتی هم متناسب با هم در حال توسعه هستند و نرم‌افزارهای ما هم باید به‌همین شکل توسعه یابند، یعنی ما اگر نسل جدیدی از نرم‌افزارها را بخواهیم داشته‌باشیم باید با این نگرش حرکت کنیم که تکنولوژی‌های بیشتری را در آن جا دهیم مثلاً هوش مصنوعی در نرم‌افزارهای آینده یا بحث یادگیری ماشینی یک بحثی است که حتماً باید پیاده شود.

هادی منتظری: در گذشته نرم‌افزاری بود که سیستم گزارش‌گری را به‌طور کامل در اختیار شما قرار می‌داد و ۹۹ درصد مدیران مالی دانش این را نداشتند که با آن کار کند. اولاً این چیزی که در راهکاران طراحی شده است خیلی خوب است اما حدود ۵ سال است که با راهکاران کار نکرده‌ام و قطعاً از آن زمان خیلی پیشرفت داشته‌است ولی چه‌قدر برای استفاده‌کننده ساده‌سازی شده است و چه‌قدر قابلیت استفاده برای عموم دارد و چه‌قدر آموزش از سمت شما به مدیرانی که استفاده می‌کنند داده می‌شود؟

سارا کیانی (مجری): آقای قاسمی علاوه‌بر پاسخ به این سؤال می‌توانید بگویید ما برای صورت‌های مالی نیز چه اقداماتی انجام داده‌ایم و چه راهکاری داشته‌ایم؟

نریمان قاسمی: یک وقت‌هایی یک کار تخصصی می‌خواهیم انجام دهیم مثلاً فرض کنید یک شرکت در حوزه پتروشیمی، یک بحث کنترل بودجه‌ای دارند که می‌خواهند در سیستم جاری کنند. قطعاً اینکه ما بگوییم این ابزار را در اختیار شما قرار داده‌ایم و شما بروید این را انجام بدهید قطعاً شدنی نیست، کار تخصصی می‌خواهد. درست است که ابزار وجود دارد اما ابزار وجود دارد که ما سیستم را توسعه دهیم اما کسی که بخواهد از آن استفاده کند قطعاً باید دانش کافی را داشته باشد. استفاده‌کننده نه به‌عنوان کسی که کار روزمره انجام دهد، کسی که می‌خواهد سیستم را طراحی کند، یعنی او هم باید سطحی از تحلیل نرم‌افزار را بداند، روابط سیستمی را بداند، اطلاعات موردنیاز بابت آن فرایند را بداند و آن را تبدیل به سیستم کند. آموزش می‌دهند به آن کاربرانی که قرار است با آن کار کنند و بعد شروع می‌کند به کار کردن. ما خیلی سیستم داریم که به این شکل طراحی شده‌اند و جاری و عملیاتی است.

درخصوص بحث صورت‌های مالی ما یک محدودیت داشتیم و آن هم این که ما همه‌چیز را می‌خواستیم از صفر طراحی کنیم. یعنی ما ابتدا یک سیستم صورت مالی داشتیم که تمام کارها را داخل آن دیده بودیم اما با یک چیزی نمی‌توانست رقابت کند و آن بحث اکسل بود. یعنی یک صفحه یا صفحات گسترده. یعنی ما هر کاری هم بکنیم بالاخره آن موضوعات نرم‌افزاری نمی‌تواند در سطح یک سیستم اکسل بیاید. چون بحث کنترل‌ها هم هست و فقط راحتی کار نیست و یک سری کنترل‌ها در داخل آن کمتر اتفاق می‌افتاد؛ این شد که گفتیم به یک راه‌حل ترکیبی برسیم که یک ابزاری طراحی کنیم که یک ابزار تسهیل‌کننده صورت‌های مالی طراحی شد که درواقع یک ابزاری روی اکسل اضافه‌شده و وصل می‌شود به دیتا بیس همکاران سیستم و دیتا بیس راهکاران و بعد کاربری که می‌خواهد با آن کار کند باید دسترسی آن را داشته باشد لاگین می‌کند، یعنی توی اکسلش از او لاگین سیستمش را می‌خواهد که وقتی وارد شد می‌تواند یک سری تنظیماتی دارد که آن تنظیمات را انجام دهد. این که باید چه دیتاهایی در کجای صفحه گسترده قرار بگیرد این‌ها یک مرحله تنظیمات دارد که وقتی این اتفاق افتاد بعد همان صورت مالی که به صورت اکسل تهیه می‌کردیم وصل می‌شود به نرم‌افزار و ورودی‌های اطلاعاتی و محاسباتی آن که بعضاً از طریق نرم‌افزار پر می‌شود و آن مزایای اکسل هم سر جایش است.

فاطمه هادلوند: صورت‌های مالی نمونه که سازمان حسابرسی تهیه کرده‌است مرتب در حال تغییر است و آخرین ورژن آن همین فروردین ماه امسال بود که یک تغییر جالب در آن اتفاق افتاده بود. رفرنس‌هایی بود که به خود استانداردهای حسابداری بابت فیلدهای مختلفی که در صورت‌های مالی نمونه بود داده‌شده بود. آیا این تسهیل‌گری که شما از آن صحبت می‌کنید با آخرین تغییرات حرفه در حوزه استاندارد هماهنگ است؟ یعنی آخرین ورژن نرم‌افزار شما دارد منطبق بر صورت‌های مالی نمونه فروردین ۱۴۰۱ است؟ و آیا برای این در مجموعه راهکاران چاره‌ای دیده شده‌است که آخرین تغییرات حرفه در حوزه استاندارد و در حوزه صورت‌های مالی را پوشش بدهد؟

نریمان قاسمی: کسی که می‌خواهد با ابزار تسهیل‌گر کار کند باید دانش مالی نیز داشته باشد. نمی‌توانیم انتظار داشته باشیم کسی که تنها دانش آی‌تی دارد بیاید کار کند و صورت مالی را داشته باشد. پس باید نسبت به استانداردها شناخت داشته باشد، نحوه تهیه آن را بداند و این‌که این دیتا چگونه وارد سیستم می‌شود چون ورود دیتای ما که تغییری نکرده است. نحوه ارائه آن است که تغییر کرده است. چون که نحوه ارائه تغییر پیدا کرده است این انعطاف‌پذیری روی سیستم در نظر گرفته شده است که شما فرض کنید که صورت مالی شما کلاً تغییر پیدا می‌کند. برعکس نرم‌افزار که باید تمام فرم‌ها و تمام اطلاعات متناسب با استانداردهای جدید تغییر می‌کرد این دیگر خیلی راحت شده است. دیتای مورد نیاز را دارد تهیه می‌کند و چیدمان جاگذاری و یک سری فرمول‌های داخل آن متفاوت می‌شود و باز با آن تغییرات باز هم به صورت مالی جدید می‌رسیم، حتی ممکن است باز هم تغییراتی صورت بگیرد زیرا استانداردهای حسابداری ما به سمت استانداردهای بین‌المللی نزدیک می‌شود و این مشکل در سیستم‌ها قابل حل است.

بهزاد محمدی: من یادم است که زمانی که کار مالی را شروع کردم کارهای یک مدیر مالی و رئیس حسابداری این بود که تراز معین، کاردکس انبار، کاردکس حساب مشتریان با هم می‌خواند. با هم می‌خواند یعنی همه چیز تمام شده بود. یعنی حسابداران تنها وظیفه ثبت اطلاعات را داشتند. این بعداً با کمک کامپیوتر و آی‌تی تکامل پیدا کرد. درواقع ارتقاء پیدا کرد ولی لازم است که بیشتر جلو برود تا بتواند با آن جایگاهی که یک مدیر مالی که یک حسابدار است برسد. برای انجام این کار باید شرکت‌هایی که کارهای نرم‌افزاری انجام می‌دهند دیدشان واقع‌بینانه‌تر باشد. منظورم این است که شرکت نرم‌افزاری نباید بگوید که ما داریم نرم‌افزار مالی می‌دهیم و فقط نگاه خود را روی بخش مالی داشته باشند بلکه باید تمام حوزه‌هایی را که درگیر هستند نیز باید فعالیت‌های آنها را لینک کند به فعالیت‌های مالی. مثلاً فرض بفرمایید وقتی مواد اولیه وارد کارخانه می‌شود از ورودی کارخانه تا زمانی که خارج می‌شود و فرایند تولید اتفاق می‌افتد همه این‌ها را باید پوشش دهد. اگر شرکت‌های نرم‌افزاری بتوانند نگرش خود را علاوه بر حوزه مالی بر حوزه تولید و بازرگانی، فروش، تدارکات و کل این حوزه‌ها پوشش بدهند من فکر می‌کنم چالشی که ما داریم به‌عنوان مالی و واحدی هستیم که با واحدهای دیگر درگیر هستیم و چون هر حوزه که کار می‌کند نتیجه کار آنها به بخش مالی منتقل می‌شود این می‌تواند چالش ما را کمتر کند.

سارا کیانی (مجری): اگر از شما از دید یک مدیر مالی بپرسند که معیارهای شما چه چیزی است برای این دیتاهایی که جمع‌آوری می‌کنید و می‌خواهید آن را تحلیل کنید چه ویژگی‌هایی می‌خواهید داشته باشد؟ الان دغدغه شما پس به این موضوع است که واحدها در یک سیستم به‌صورت جزیره‌ای دیده نشوند و آن واحد مالی بتواند یک مدلی، نظارت داشته باشد بر کل فرایند حالا یا فروش، تأمین، تولید، نگهداری یا هرچیز دیگری است.

بهزاد محمدی: ما حسابدارها هر فعالیتی را که اتفاق می‌افتد حالا چه منتج به پرداخت شود یا منتج به تعهد، مجبوریم که آن را ثبت کنیم. بنابراین تمام فرایندها و تمام فعالیت‌هایی که در یک سازمان اتفاق می‌افتد منتج به ثبت مالی می‌شود. یعنی اگر یک کارگری بخواهد کارت بزند بیاید و برود من مجبورم که محاسبه حقوق دستمزد آن را انجام دهم و به او حقوق پرداخت کنم. بنابراین لازمه آن این است که تمام این حوزه‌ها دیده بشود.

اگر شرکت‌های نرم‌افزاری بتوانند این فعالیت‌ها را لینک کنند به هم‌دیگر و وابسته کنند و بگویند که مثلاً تا زمانی که تولید اتفاق افتاد وقتی تولید، محصول خود را تحویل انبار داد، ثبت کارت‌دکس انبار شد و بتواند آن موقع تازه واحد فروش فروشش را انجام دهد و حسابداری فروش ثبت عملیات صدور فاکتور انجام دهد و سند حسابداری آن را بزند و غیره، بعد تازه آن موقع است که ما می‌گوییم حالا این مشتری که پول داده کی خریده و کی پول داده است؟ مشتری صرف اقتصادی من کدام است؟ من می‌توانم آیا واحد فروش خود را کنترل کنم؟ ببینم که آیا این‌جا سوءاستفاده شده‌است یا نه یا اشتباهی شده‌است یا نه؟ فرض بفرمایید که من یک فروشی دارم که باید ۱۵ روزه پول بگیرم آیا یک‌هفته‌ای گرفته‌ام یا ۱۰ روز گرفتم پانزده‌روزه گرفتم.

سارا کیانی: بنابراین شما صرفاً اطلاعات مالی احتیاج ندارید بلکه کل فرایند را احتیاج دارید؟

بهزاد محمدی: اصلاً این که بگوییم صورت‌های مالی فقط در حوزه مالی است غلط است. ما همه دوستانمان هم قطعاً قبول دارند که صورت‌های مالی یک شرکت فقط صورت‌های مالی نیست که ملاک ارزیابی آن باشد، برندی که آن سازمان دارد اعتباری که آن سازمان دارد خیلی بیشتر از این صورت‌های مالی است، چون صورت‌های مالی تاریخی است.

مثلاً فرض کنید ما ۳۰ سال پیش یک زمین خریده‌ایم ۵۰ میلیون تومان الان ۵۰ میلیارد است می‌بینید چون که تاریخی است بنابراین خیلی از اطلاعات وجود دارد برای تصمیم‌گیرندگان. اکنون تصمیم‌گیرندگان متأسفانه در کشور ما اغلب حسابداران درحقیقت پاسخ‌گوی سازمان امور مالیاتی، سازمان تأمین اجتماعی و بورس هستیم این بخش برون‌سازمانی، در درون‌سازمانی آن هم که پرسنل ما را به شکل پول می‌بینند. بنابراین واقعیت این است که اگر این شرکت‌هایی که کارهای نرم‌افزاری انجام می‌دهند بتوانند فقط از حوزه مالی نبینند بلکه از حوزه‌های دیگر هم نگاه کنند و من فکر می‌کنم خیلی موفق باشند.

سارا کیانی (مجری): آقای عسجدی شما معیار تان چیست؟ توضیحات لازم را ارائه بفرمایید.

مهدی عسجدی: به نظر من مهم‌ترین آن نیروی انسانی است یعنی اگر پشتیبانی نیروی انسانی هم از طریق شرکت‌هایی که ارائه دهنده نرم‌افزارهای مالی هستند چه کادر موجود در شرکت‌ها اگر به‌درستی و کامل باشه خیلی از مشکلات هم مرتفع خواهد شد و نیروی متخصص مورد نیاز است.

سارا کیانی (مجری): خانم هادلوند نظر شما چیست، می‌خواهم بپرسم که به‌عنوان مدیر مالی اگر بخواهید فرض کنید یک نرم‌افزاری را انتخاب کنید که جمع‌آوری و تحلیل داده را در شرکت شما نسبت به وضعیت جاری بهبود دهد معیار شما چیست؟

بهزاد محمدی: ما باید سازمان‌ها را به سمتی ببریم که فرد محور نباشند و سیستم محور باشند. یعنی اگر فردی در سازمان به‌علت مرخصی در سازمان حضور نداشته باشد مشکل ایجاد نشود و سیستم کار خودش را انجام دهد. من نمی‌گویم که افراد کلیدی و استراتژیک سازمان حضور نداشته باشند، باید باشند اما این که وابسته به این افراد باشد من وابستگی را می‌گویم که بیشتر به جای این که به فرد وابسته باشند به سیستم وابسته باشند. بدیهی است که آدم‌های کلیدی در سازمان وجود دارند که می‌توانند تصمیم‌های آنی بگیرند و انجام دهند اما بابت هر موضوعی نباید وابسته به این آدم‌ها باشند به ویژه موضوعات کم‌اهمیت.

فاطمه هادلوند: یکی از چالش‌های اصلی بحث یکپارچه بودن سیستم‌ها است و این که این فرهنگ در سازمان وجود داشته باشد. نیروی مالی بنا به هر دلیلی حالا این دلیلش رویکردی است که یا مدیر مالی‌اش به او القا کرده یا از دانش حسابداری‌اش گرفته‌است، خودش را مکلف و موظف می‌داند به اینکه داده و اطلاعاتی که زیر دستش می‌آید را وارد سیستم کند اما آیا این فرهنگ را برای این که بتوانیم به آن سمتی برویم که آقای محمدی گفتند که یک سیستم جامع داشته باشیم که این پراکندگی اطلاعات و داده و نادرستی اطلاعاتی که اشاره کردند را بتوان کنترل کرد داریم؟ یکی از مهم‌ترین معیارها این است که بتوانیم فرهنگ را در سازمان جا بیندازیم که علاوه بر واحد مالی و حسابداری سایر قسمت‌ها و حوزه‌ها هم در ورود اطلاعات کمک کنند.

سارا کیانی (مجری): اگر یک شرکت نرم‌افزاری بیايد و به شما بگوید مثلاً شما باید یک فرایندتان یا best practice خود را تغییر بدهید و اگر از این مسیر به مسیر دیگری آن را تغییر دهید عایدی آن را در ۶ ماه آینده خواهید دید، در این صورت آیا به‌عنوان مدیر مالی مجموعه، این انعطاف‌پذیری در شما هم وجود دارد؟ زیرا در موضوعات نرم‌افزاری در شرکت‌ها همیشه واحد آی‌تی و مالی بیشترین بار را در تغییر نرم‌افزار می‌پذیرند، هم در فرایند راه‌اندازی و هم در ایجاد فرهنگ در کل سازمان که بستر جدید آمده و همه باید با آن کار کنند. می‌خواهم ببینم آیا این انعطاف‌پذیری در سمت شما هم وجود دارد که به‌عنوان یک مشاور صنعت اگر یک شرکت نرم‌افزاری در کنار شماست و به شما یک مسیر دیگری را نشان می‌دهد که این مسیر بهتر است آیا این انعطاف‌پذیری در شما هست؟

سارا کیانی (مجری): آقای منتظری نظر شما در این باره چیست؟

هادی منتظری: مواردی که باید مطرح شود زیاد است و همه آنها برای این که نرم‌افزاری که بخواهیم انتخاب کنیم با نرم‌افزاری که در سطح سازمان استفاده کنیم مهم است. الآن با حضور نرم‌افزارهای erp درست است که متولیان استقرار نرم‌افزار در سازمان، واحدهای مالی و حسابداری هستند اما واقعیت این است که این نرم‌افزار مانند گذشته متعلق به واحد مالی نیست و متعلق به همین سازمان است. من خودم به‌شخصه می‌خواهم نرم‌افزاری را انتخاب کنم در درجه اول منعطف بودن آن نرم‌افزار است که می‌خواهم استفاده کنم میزان انعطاف‌پذیری در همه بخش‌های سازمان چه در بخش نحوه ورود اطلاعات در بحث گزارش‌گیری و مخصوصاً بحث فرایندها. ما در حال حاضر مشکلاتی که در بخش نرم‌افزارهای ایرانی عموماً داریم این است که این شرکت‌ها هستند که باید خودشان را با نرم‌افزارها تطابق تطبیق بدهند. یعنی شما بعضی وقت‌ها مجبورید ساختار سازمان را به‌هم بریزید به‌خاطر این که این نرم‌افزار مورد استفاده قرار گیرد و می‌بینید که شما هزینه زیادی هم بابت این تغییر پرداخت کرده‌اید و نمی‌توانید این نرم‌افزار را پس بدهید و نمی‌توانید آن را کنار بگذارید و مجبورید که سازمان را به‌هم بریزید که در صورتی که سازمان فرایندهای خود را پیدا کرده سازمان که کارش به‌صورت روتین رو به جلو است، سازمانی که دانش پیدا کرده در خیلی از حوزه‌هایی که باید پایدار باشد و فرایندهای آن بره تووی رگ و ریشه سازمان. ما می‌گوییم وقتی می‌خواهیم یک فرایند را در سازمان اجرا کنیم بعضاً بسته به این که فرایند چه قدر پیچیده باشد چه قدر از واحدهای سازمان را درگیر کند چه قدر اهمیت داشته باشد شما باید یک ماه تا یک سال مدام این فرایند را پیگیری کنید آموزش بدهید ایرادات آن را در بیاورید؛ حالا شما فرض کنید در سازمانی که به یک بلوغ هم رسیده حالا نرم‌افزاری را خریداری می‌کنیم به‌خاطر یک سری نیازهای اطلاعاتی به آن نرم‌افزار و آن قدر دست شما را می‌بندد که شما مجبور می‌شوید ساختار سازمانی و حتی چارت سازمانی سازمان را به‌هم بریزید به‌خاطر این که بتواند از این نرم‌افزار استفاده کنید.

هادی منتظری: اجازه بدهید من این موضوع را باز کنم و از ۲ جنبه مختلف آن را بررسی کنم. ما همه بخش‌های سازمان را متهم کردیم که دیتا نمی‌دهند و اطلاعات نمی‌دهند و همکاری نمی‌کنند در فرم و فرایند نمی‌آیند ولی از واحدهای مالی چیزی نگفتیم. من با بیس فرایند best practice مشکل دارم. چرا نرم‌افزار ERP از دهه ۹۰ که مستقر شد خیلی زود از بین رفتند؟ به خاطر این که همیشه یک‌مثال می‌زنم. شاید دوستانی که خیلی سال‌هاست من را می‌شناسند بارها این مثال را از من شنیده باشند. من همیشه ۲ شرکت را مثال می‌زنم می‌گویم که شما بین شرکت بنز و BMW نگاه کنید جفت آنها در یک محیط اقتصادی کار می‌کنند، جفت آنها در صنعت خودروسازی کار می‌کنند. هر دوی آنها برای یک‌دسته مشتریان خاص کار می‌کنند. مثلاً شرکت بنز و BMW را با شرکت تویوتا مقایسه نمی‌کنم. تویوتا در حال ساخت خودرو برای قشر متوسط با یک استراتژی توی بازار که بحث آن رهبری هزینه است فعالیت می‌کند، بنز و BMW بحث آنها جداسازی و خودروهای خاص تولید می‌کنند با قیمت‌های بالا برای مشتریان خاص و هر دوی آنها جزو خودروهای گران‌قیمت دنیا هستند.

در یک محیط اقتصادی که فرهنگ آدم‌های اقتصادی آن نیز برای همان محیط است، قوانین حاکم برای همان محیط است، شاخص‌های اقتصادی و کلان اقتصادی برای همان محیط است، شما نمی‌توانید بگویید اگر رویه‌ای در بنز خوب جواب دهد در BMW هم جواب می‌دهد. چرا؟ چارت سازمانی، فرهنگ سازمانی، دانش و تجربه سازمانی و نیروهایی که آن‌جا هستند ممکن است همه این‌ها با هم متفاوت است و قرار نیست اگر یک فرایند در شرکت BMW خوب جواب داد همین فرایند را به شرکت بنز ببرید و بگویند که هزینه و منفعت آنها اصلاً بهم نمی‌خورد یعنی هزینه استقرار آن کاملاً متفاوت است. برای همین است که نرم‌افزارهای فرایند محور آمدند، همان‌طور که آقای قاسمی گفتند الان نرم‌افزارهای دنیا که خیلی سال‌ها به این سمت رفته‌اند اما نرم‌افزارهای ایرانی هم چند سال است که به این سمت رفتند که من فکر می‌کنم راهکاران فقط در این زمینه رفته‌است که من حالا بقیه را ندیدم و نشنیدم در این حوزه وارد شده‌اند.

شما نرم‌افزار را بتوانید به سازمان خودتان منتقل کنید نرم‌افزار را بتوانید به گونه‌ای تغییر بدید که اون با سازمان همگام بشود. حالا best practice به خودی‌خودش بده؟ نه. این که مثلاً من همیشه گوشه ذهنم داشته باشم که شرکت بزرگ من ممکنه چند هزار میلیارد تومان در ماه درآمد داشته باشد در مقایسه با یک شرکت متوسط اصلاً نمی‌توان آن best practice آن را مقایسه کرد. حتی آن ۲ شرکت نیز در مثالی که گفتم با توجه به چیزهایی که گفتم مخالفم اما این که شما می‌فرمایید انعطاف‌پذیری از سمت مدیران مالی، من فکر می‌کنم که حالا یکی از همکاران اظهار کردند که یک مقاومت و گاردی برای پذیرش نرم‌افزار و استقرار نرم‌افزار وجود دارد که به نظر من این بیشتر به خود مدیران مالی برمی‌گردد. چون ما مدیران مالی هنوز تغییرات محیط و چشم‌انداز ۵۰ سال

آینده را که بخش زیادی هم در حال حاضر اتفاق افتاده‌است را خیلی از هیئت‌مدیره‌ها و مدیران عامل دیگر انتظاراتی که آقای محمدی هم فرمودند از ما مدیران مالی ندارند و انتظار آنها این است که تحلیل اقتصادی هم بکنند و حتی دانش و تجربه و اطلاعات واحدهای دیگر را که غیرمالی نیز هستند را به اطلاعات خود وارد کنند و تجزیه و تحلیل کامل ارائه کنند چون خیلی از مدیران وارد این حوزه هنوز نشده‌اند و آموزش ندیده‌اند برای این که آینده شغلی خودشان را در خطر می‌بینند و یک گارد خیلی شدید نسبت به آن حوزه دارد.

سارا کیانی (مجری): آقای طیبی معیار شما در این زمینه چیست؟

رضا طیبی: خود مجموعه الو پیک جزو مشتریان قدیمی گروه راهکاران است و من تقریباً چالش‌هایی که با آن مواجه شده‌ام را می‌توانم عرض کنم، ولی مهم‌ترین موضوعی که وجود دارد این است که نرم‌افزارها توان گزارش‌گری را برای مدیران فراهم کنند این نکته‌ای است که نه فقط در نرم‌افزار راهکاران و همکاران سیستم سابق، بلکه در نرم‌افزار دوستان دیگر این موضوع را دیده‌ایم.

سارا کیانی (مجری): بنابراین مهم‌ترین معیار شما برای این که در این موضوع در جمع‌آوری و تحلیل دیتا کمک کند به عقیده شما گزارشات است.

رضا طیبی: مورد بعدی این است که در واقع در تکتک نرم‌افزارهای ما اتفاق افتاده این است که شخص و یوزر را وابسته می‌کنند به گروه پشتیبان آن نرم‌افزار و این به‌نظر من ایراد بسیار بزرگی است که به تیم‌های نرم‌افزاری وارد است و این باعث می‌شود که آن پویایی شخصی که با آن نرم‌افزار کار می‌کند گرفته بشود و همیشه منتظر این است که هر وقت به مشکلی بر بخورد تماس بگیرد با تیم پشتیبانی آن مرکز و مشکل خود را حل کند. البته نمی‌دانم شاید سیاست کل تیم‌های نرم‌افزاری این باشد که شرکت‌ها را وابسته کنند به آن گروه نرم‌افزاری. بابت این قضیه اگر این چالش حل شود شاید پویایی تیم مالی بیشتر شود خودش را درگیر کنند با نرم‌افزار و طبیعتاً روی بحث گزارش‌گری هم می‌تواند بیشتر موفق باشند.

سارا کیانی (مجری): آقای قاسمی، یک تعدادی از دوستان با این ERP ما آشنا بودند، یک تعدادی هم تجربه استفاده دارند و یک تعدادی هم تجربه استفاده ندارند. ERP را معرفی کنید و بگویید که نقطه قوت آن را کجا می‌بینید در این معیارهایی که برای انتخاب نرم‌افزار و موضوعاتی که توی جمع‌آوری و تحلیل دیتا داشته‌اند راجع به راهکاران چه می‌توانید بگویید؟

نریمان قاسمی: هم بحث داشتن ERP قوی که مطرح شد کاملاً درست بود، داشتن نیروی متخصص برای استفاده از آن ERP بازم درست بود و من می‌توانم بگویم که حتی از این زاویه هم به آن نگاه می‌کنم که مدیران معمولاً آدم‌های شلوغی هستند و باید مثل خلبانی که باید در لحظه تصمیم بگیرد باید با حداقل زمانی که می‌خواهند صرف می‌کنند باید دیتای موردنظر تصمیم‌گیری خود را بگیرند، پس قاعدتاً ERP مناسب می‌تواند این کار را انجام دهند و همان‌طور که دوست ما فرموده‌اند ERP مناسب هم باید تمام اطلاعات چه اطلاعات مالی و چه اطلاعات غیرمالی مالی سازمان را جمع‌آوری کند، یعنی ما نباید یک نفر کارشناس را در هر حوزه بگذاریم که اطلاعاتی که جمع‌آوری شد صحت‌وسقم آن را بسنجد، این کارا باید انجام شود و این فرض باید وجود داشته باشد که این امر انجام‌شده و صحت‌وسقم اطلاعات تأیید شده، پس داشتن یک ERP مناسب درست است. در راهکاران نیز سعی شده، نمی‌توانم بگویم که به نقطه بهینه رسیده‌ایم اما سعی شده‌است تا جایی که امکان دارد این اتفاق بیفتد و پدیده‌ی بهبود مستمر هم روی آن در حال انجام است. مثلاً آن بحث BPM Tools که گفتیم، گردش کار آنها اول به این شکلی نبود و یک مقدار ساده‌تر بود و الآن دائماً در حال توسعه است، الآن یک بحث دیگری به آن اضافه کرده‌ایم بحث تجربه کاربری که حالا که می‌توانیم بگوییم دیزاین جدید نرم‌افزارهای ما که درواقع نسل نرم‌افزار عوض نمی‌شود بلکه فقط دیزاین گرافیکی آن عوض می‌شود، یک چیزی که به آن دقت شده بحث UX است که به آن که به آن تجربه کاربری می‌گویند. تجربه کاربری یعنی سیستم عوض نشده اما تجربه کاربری تغییر کرده که به اینها هم دقت شده است اما مسیر آن روبه‌توسعه است و نمی‌توان گفت که در حال حاضر در بهترین حالت قرار دارد و یک چیزی که مکمل اطلاعات است بحث ERP خوب و کارشناس‌های خبره، درنهایت یک سری داشبوردهایی هستند که بتوانند اطلاعات مناسب مدیریت را در حداقل زمان بدهند. اگر بخواهم به طور خلاصه طبقه‌بندی کنم، داشبوردهای مدیریتی دو سه طبقه می‌توان برای آن تعریف کرد. یکی داشبورد استراتژیک است که شاید حتی روزانه هم آپدیت نشود اما باید نشان دهد آیا اهدافی که ما در نظر گرفتیم برای سال مالی و یک دوره چه‌قدر محقق شده‌است. یک سری داشبوردهای دیگر هم تحلیلی هستند یعنی ریز شدن روی یک سری دیتا. مثلاً موضوعی مانند نقدینگی از آن چیزی که انتظار داشته‌ایم کمتر شده‌است خب چرا کمتر شده‌است؟ به لایه‌های پایین‌تر برویم و ببینیم علت را پیدا کنیم. یک سری دیگر نرم‌افزارها داشبوردهایی هستند که می‌توان گفت روزمره است. یعنی فرض کنید اطلاعات روزمره باید هر لحظه آپدیت شود مثلاً شرکت‌هایی مثل فروش سیمان را نگاه کردم که در زمانهای فروش اوج شان، مدیر فروش دائماً در حال چک کردن آن‌هایی بود که داشبرد استفاده می‌کنند که ببیند اوضاع به چه صورت است و واقعاً فقط برای مدیران ارشد یک سازمان نیست مدیران میانی و در هر لایه از مدیریت نیاز دارند به یک داشبورد که از آن استفاده کنند، البته مدل‌های آن در راهکاران و آن بحث هوشمندی تجاری دیده شده‌است.

سارا کیانی (مجری): می‌خواهیم راجع به راهکارهایی که برای مدیریت نقدینگی بهینه و تصمیم‌گیری‌های سریع در شرکت‌هایتان دارید صحبت کنید حالا هر کدام که فکر می‌کنید شروع کنید.

فاطمه هادلوند: از ابتدای امسال بحثی که پررنگ‌تر شده است بحث تأمین مالی یکی از وظایف اصلی مدیران مالی است. در این زمینه بحث تأمین مالی و مدیریت نقدینگی یکی از وظایفی است که مدیران مالی به انجام می‌رسانند. در این زمینه شاید تا امروز بحث تأمین مالی گره می‌خورده به بحث‌های بانکی و شبکه بانکی و حالا مدیران مالی از ابزارهای مالی دیگری که در زمینه تأمین مالی وجود دارد و داشته شاید به نوعی خیلی کم‌رنگ‌تر بوده است لافل در شرکت‌های کوچک این قضیه ما بیشتر به آن مواجه بوده‌ایم. از ابتدای امسال این بحث تأمین سرمایه در گردش و تأمین نقدینگی به یک چالش اساسی در شرکت‌ها و مجموعه‌ها تبدیل شده است دلیل آن هم بخشنامه‌های اخیر است که بانک مرکزی صادر کرده و اصلاحاتی که انجام شده روی اعطای اعتبار به شرکت‌ها که شیفیت پیدا کرده است روی بحث معدل حساب. بانک مرکزی و بانک‌های دیگر تبدیل به بنگاه‌های اقتصادی شده‌اند که می‌آیند نرخ مؤثر پول خود را محاسبه می‌کنند در مورد مشتری‌های مختلف، که شما به عنوان مثال خانم هادلوند به عنوان یک شرکت یا مجموعه، برای من بهای تمام شده پولش انقدر تمام شده است بنابراین اگر بخواهم اعتباری به این فرد اعطا کنم به فراخور این بهای تمام شده‌ای که این مشتری برای من داشته است یک ریالی اعطا کنم می‌آیم این کار را انجام می‌دهم. ما این انتظار را داریم که خود مدیران مالی هم بتوانند در مجموعه بهای تمام شده پولی که تأمین می‌کنند را حساب کنند. یعنی به عنوان مثال جریان ورودی وجه نقد تا زمانی که می‌خواهد خارج شود از مجموعه و مجدداً تبدیل شود به وجه نقد، این دنبال بشود. هر یک ریال پولی که به مجموعه می‌آید چه قدر ایجاد سود می‌کند و در نهایت چه قدر برمی‌گردد و در نهایت چگونه برمی‌گردد. این فکر می‌کنم میسر نیست مگر این که با یک ساختار نرم‌افزاری مناسب و با یک بینش زیرساختی مناسب که بشود این قضیه را در واقع مدیریت کرد. یکی از مشکلاتی که در انجمن مدیران مالی اصفهان دارند این است که با این تغییری که اتفاق افتاده است مدیران مالی دچار آشفتگی شده‌اند و در تأمین مالی از بانک‌ها ناامید شده‌اند. چون بانک‌ها به یک بنگاه اقتصادی تبدیل شده‌اند که بحث بهای تمام شده پول را دارد مطرح می‌کند و مدیر مالی شاید از قبل آن گارد لازم و پیش‌زمینه لازم را نداشته است. شاید اگر این فرهنگ و این زیرساخت در سازمان‌ها وجود داشت که می‌توانستند مدیران مالی هم از قبل نرخ مؤثر پول و نرخ بهره مؤثر پول و گردش وجوه نقد را کنترل کنند و بهای تمام شده آن را دریابورند گارد مناسب‌تری نسبت به موضوع می‌گرفتند و پیش‌تر زمینه مناسب‌تری می‌داشتند. یکی از چالش‌هایی که با مواجه هستیم روی بحث مدیریت نقدینگی یکی از وظایف اصلی مدیران مالی است همین بحث تأمین مالی و نرخ مؤثر پول و دنبال کردن این جریان ورودی که به سازمان می‌آید و تبدیل می‌شود به جریان نقدینگی ورودی است که این چه اتفاقی برای آن می‌افتد.

سارا کیانی (مجری): آقای منتظری شما برای این که تصمیم‌گیری سریع در مجموعه خود داشته باشید و بتوانید مدیریت نقدینگی خود را بهینه پیش ببرید چه راهکاری دارید؟

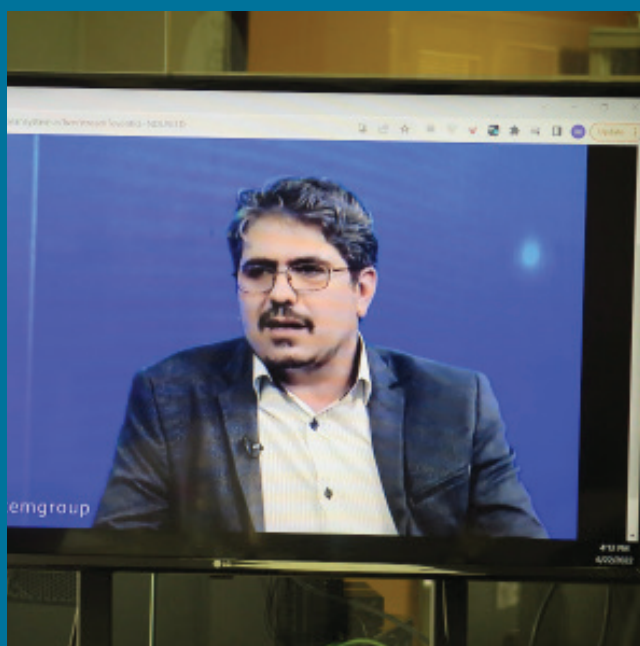
هادی منتظری: یکی از کلیدی‌ترین وظایف یک مدیر مالی این است که شما نرخ مؤثر هزینه تأمین مالی شرکت خود را حساب کنید با بازدهی سرمایه شرکت مقایسه کنید و همیشه این پایین‌تر از آن باشد که فکر می‌کنم این اصلی‌ترین وظیفه شرکت است. من می‌خواهم این موضوع را ببرم بالاتر چون اعتقاد من این است که در شرایط اقتصادی الآن تنها شرکت‌هایی می‌توانند دوام بیاورند که بتوانند مدیریت نقدینگی بسیار درستی داشته باشند وظیفه مدیر مالی هم نیست لزوماً، نقدینگی یک موضوعی است که هیئت مدیره در آن نقش دارد تا مدیران واحدهای دیگر چه فروش، چه بحث تأمین مواد کالا و همه حوزه‌ها و چه حوزه‌هایی که هزینه‌بر هستند و چه حوزه‌هایی که درآمدزا هستند. من می‌خواهم استفاده کنم از یک موضوع دیگر و بگویم که مدیریت نقدینگی چه خوب است به جای آن که نگاه ما به بیرون از سازمان باشد به درون سازمان باشد، یعنی شما هیچ منبعی ارزونتر، مطمئن‌تر و پایدارتر از این که از محل عملیات شرکت وجه نقد را ایجاد کنید نداریم که می‌خواهم این موضوع را به نرم‌افزار ربط دهم.

فاطمه هادلوند: من با این موضوع مخالف هستم و می‌خواهم در این لحظه ورود کنم. صنعت خودم رو می‌گویم در یک سال گذشته من سرمایه در گردش مورد نیاز صنعت سه و نیم برابر شده است هم به خاطر افزایش نرخ جهانی مواد اولیه هم به خاطر افزایش نرخ، من مجبورم برای تأمین منابع مالی از بیرون مراجعه کنم. سلامت یک سازمان وقت می‌روی سراغ صورت‌های مالی یک سازمان خودم اولین کاری که می‌کنم به جای مقایسه ترازنامه و صورت سود و زیان که این شرکت سودآور است یا نه، من سریع جریان‌های نقدی آن را چک می‌کنم گردش ورودی وجه نقد ناشی از عملیات آن را چک می‌کنم، اینکه چه مبالغی از طریق نقدینگی تأمین مالی وارد سازمان شده است. سلامت یک سازمان در این است که بتواند تأمین مالی و گردش وجوه نقد خود را از طریق عملیات سازمان تأمین کند ولی وقتی در یک سال گذشته با سرمایه در گردش مورد نیاز سازمان‌ها و شرکت‌های ما تقریباً ۳ نیم برابر شده حداقل در صنعت نساجی که خودم خبر دارم، چاره‌ای نیست جز این که مدیر مالی و مجموعه برای دوام و بقای خودش بیاورد و متوسل بشود به تأمین مالی از طریق سیستم بانکی و سایر روش‌ها.

بهزاد محمدی: مواد اولیه ای که تهیه کرده‌اید ۶ ماه پیش با قیمت قدیم الآن دارید فروش انجام می‌دهید به قیمت روز. پس الآن درواقع وجه نقد بیشتری حاصل می‌کنید. با فرض این که عملیات شما منتج به سود است اما داستان برمی‌گردد به این که ساختار مالی و ساختار سرمایه ما چگونه می‌خواهد بود، انتظارات سرمایه‌گذار و هیئت‌مدیره و سهام‌داران چیست؟ آیا سهام‌دار تمایل دارد به این که بیاید در سازمان همچنان افزایش سرمایه را انجام دهد یا نه بحث این که مقایسه کنیم نرخ تأمین مالی از بیرون سازمان و سرمایه‌گذاری از روش‌های دیگر ببینیم کدام بهینه است و عایدی که از این پروژه داریم و این سرمایه‌گذاری که داریم چه قدر است. این‌ها همه برمی‌گردد به بحث نقدینگی آن که ما در حقیقت از چه ابزارهای نرم‌افزاری استفاده کنیم. چون این بحث بسیار مفصل است من کوتاه عرض می‌کنم نیاز به یک ابزارهایی داریم قدیمی‌ترین ابزار بحث بودجه‌بندی است می‌گوید که ما مثلاً عملیات و فرایندهایمان را چگونه مدیریت نقدینگی کنیم که این نیاز به این دارد که فرض بفرمایید، تأمین مالی خیلی راحت داریم فروشی که داریم را به صورت IC باشد خرید ما IC باشد این‌ها را با هم تهاتر کنیم و بره بالا، این خودش یک راه تأمین مالی است بدون این که پولی بیاورد، شاید نرخی که برید وام بگیرید بسیار کمتر باشد اما همه این‌ها نیازمند این است که شما اطلاعات به روز داشته باشید که برمی‌گردد به همان فرایندها به همان شرح وظایف و این‌ها مانند یک زنجیر به هم وصل هستند و اگر نرم‌افزارها و شرکت‌هایی که نرم‌افزاری کار می‌کنند بتوانند در کنار تهیه صورت‌های مالی، تراز کل و این گزارشات روتین به ما بگویند که مثلاً نیاز اطلاعاتی و بودجه‌بندی ما چگونه است و در حقیقت ما در چه ماهی کسری داریم اضافه داریم، با یک سری ابزارها و متناسب با آن صنعت که کار می‌کند می‌کند و سبک شرکت در حقیقت متناسب با ساختار آن سازمان بیاورد آن متناسب سازی کند.

سارا کیانی (مجری): یعنی شما راهکاری که احتیاج برای این که این تصمیم‌گیری را در مجموعه داشته باشید این است که یک سری اطلاعات و تحلیل‌ها را داشته باشید صحبت‌های آقای منتظری کامل نشد آقای منتظری به تأمین مالی رسیده بودیم.

سارا کیانی (مجری): پس یعنی شما راهکاران بازبینی کردن فرایندهای شرکتتان می‌دانید؟

هادی منتظری: سازمان مانند یک موجود زنده است. ما در سازمان یک فرایند می‌گذاریم و آن سازمان به سازمان سی‌چهار ساله تبدیل می‌شود اما فرایند همان است، در صورتی که سازمان مانند یک موجود زنده است، همان‌طور که محیط بیرون در حال تغییر است و رقبای شما در حال تغییر هستند و خواست مشتریان شما از خدمات و محصولات در حال تغییر است در درون سازمان نیز باید دانش و تجربه همکاران شما در حال تغییر باشد و این فرایندها باید بازنگری شوند و فرایندهایی که فاقد ارزش افزوده هستند واقعاً باید حذف شوند. حالا سیستم‌ها چه کمکی در این‌جا به ما می‌کنند؟ سیستم‌ها در شناسایی این نرم‌افزارها و این بحث بومی‌سازی که گفتیم که بتوانند انعطاف‌پذیری بالایی داشته باشند که ما بتوانیم این فرایندها را خودمان در سازمان پیاده و تعبیه کنیم بسیار مؤثر هستند و یکی از نقش‌هایی که ERP دارند من فکر می‌کنم فلسفه وجودی ERP این نبود که داخل یک سازمان واحدهای مختلف را بهم ربط بدهد، من از همون موقع مدل آقای پورتر استفاده می‌کنم زنجیره ارزش، در زنجیره ارزش بازیگران بیرون از واحد هم هستند، شما اگر نگاه کنید در همین شرکت تویوتا چطور توانسته‌است سیستم just in time را راه‌اندازی کند که اتفاقاً خیلی به مدیریت

هادی منتظری: شما نمی‌توانید که اگر سرمایه در گردش ۳.۵ برابر شده‌است شما نه توان این را دارید که این منبع را از بانک‌ها، بازار سرمایه یا هر سرمایه‌گذار حقیقی و حقوقی دیگری استقراض کنید و نه سهامدار این توان را دارد که هم‌چنین عددی را ایجاد کند. من می‌خواستم این نکته را عرض کنم که بحث ما بیشتر مربوط به بحث نرم‌افزارها است می‌خواهم نگاهی بنذاریم به مدلی که آقای پورتر دارد. مدلی را آقای پورتر دارد که ایشان یکی از تئوریسین‌های بزرگ در حوزه استراتژی هست در حوزه کسب‌وکار و توسعه کسب‌وکار به اسم زنجیره ارزش، یعنی مدلی که تقریباً شرکت تویوتا توانست کاست لیدرشیپ بازار شود و هم سودش را افزایش دهد و هم کیفیت محصولات و خدمات خود را بالا ببرد و هم بتواند خود را مدیریت کند. بحثی که فکر می‌کنم به‌عنوان برنامه که بحث چابک‌سازی است همه را به‌هم پیوند می‌دهد مطلبی که می‌خواهم ارائه دهم. در ابتدای جلسه نگران این موضوع بودم که چرا موضوع جلسه چابک‌سازی است و چرا داریم در مورد دیتا صحبت می‌کنیم. حداقل باید یک سلسله‌مراتبی را می‌آمدیم و یک بخشی را هم به دیتا اختصاص می‌دادیم. عرضم به حضور شما که آقای پورتر می‌گوید که اگر شما می‌خواهید که سازمانتان به یک سازمان رقابتی بالغ سودآور تبدیل شود شما چاره‌ای نداری جز این که فرایندها را به‌گونه‌ای در سازمان برنامه‌ریزی کنید که این فرایندها اولاً با سرعت بسیار بالا در سازمان انجام شود بین واحدی و دوماً این که فرایندهای فاقد ارزش افزوده از سازمان شما حذف شوند، این‌طوری است که سود شما به حداکثر ممکن می‌رسد و از آنجایی که به اعتقاد خود من چون من به‌عنوان یک مدیر مالی در هر سازمانی که رفتم بیشتر این سیاست را پیگیری کردم تا اینکه صرفاً بخوام از بیرون از سازمان پول بیاورم، چون آن‌هم یک حد و اندازه‌ای دارد. وقتی هزینه مؤثر پول شما بالا می‌رود عملاً دیگر آن ساختار سرمایه و صورت‌های مالی سازمان و سود شرکت هم در سرعت نزولی قرار می‌گیرد من در شرکت‌ها عمده‌تاً دست خود را بر روی این نقطه می‌گذارم و روی این نکته تأکید دارم که شما باید به نفعی کار بکنید که آن سود عملیاتی اولاً در حداکثر خودش باشد و بعد با کیفیت باشد، یعنی بخش زیادی از آن تبدیل به نقدینگی در سازمان شود آن وقت شما از محل این می‌توانید برای پروژه‌های سرمایه‌گذاری و کمبود سرمایه در گردش استفاده کنید.

موجودی کالا و درنهایت به مدیریت نقدینگی آن کمک کرد، یعنی مدیریت کردن همان سرمایه در گردش و سیاست‌های فروش، مدیریت انبار، سیاست‌های بازار، بازرگان و همه این‌ها درنهایت منتهی می‌شود به نقدینگی و درواقع سازمان به‌خاطر پول ایجاد شده است به‌خاطر چیز دیگری ایجاد نشده است برای این که خلق ارزش کند برای ذی‌نفعان خود. من می‌خواهم بگویم که سیستم‌های ERP متأسفانه ضعف بزرگ که در ایران وجود دارد این است که این سیستم‌ها قابلیت این که از بیرون متصل شوند به این نرم‌افزارها را ندارند یعنی تأمین‌کننده من نمی‌تواند دسترسی داشته باشد به سیستم‌های من یا یک سری از فرایندها و مکاتبات فی‌مابین ما، یک سری معاملات فی‌مابین ما را از طریق سیستم انجام دهد به‌جای آنکه منابع و نیروی انسان درگیر باشند. من فکر می‌کنم جایی که سیستم‌ها الآن خیلی خوب می‌توانند کار کنند و نقطه‌ضعف اصلی آنها است که همه آنها را می‌خواهم ربط بدهم به نقدینگی و موضوع را در جهت خلق نقدینگی و صرفه‌جویی در خرج نقدینگی در مصرف نقدینگی می‌بینم، این است که هزینه‌های سیستم را کم کنم چطوری؟ یکی از راه‌های آن این است که شما بتوانید ارتباط بیرون سازمان را به طوری انجام دهید کم زنجیره ارزش شما تکمیل بشه، وقتی زنجیره ارزش تکمیل شد. هزینه‌های سازمان کاهش پیدا کرد، آنوقت قطعاً سرعت تصمیم‌گیری شما و کیفیت تصمیم‌گیری شما بالاتر می‌رود و از طرف دیگر به درآمد و فروش شما کمک می‌کند و از طرف دیگر هزینه‌های شما صرفه‌جویی می‌کند و این‌ها هر ۲ روی هزینه تأمین مالی روی مدیریت نقدینگی به‌شدت می‌تواند مؤثر باشد.

سارا کیانی (مجری): آقای قاسمی راجع به این موضوع چون می‌دانم همکاران سیستم کار کرده و ما در حال حاضر موضوع پرتال تأمین‌کننده‌ها و فروشنده‌ها و آن پارتنرهای بیرونی را هم ساپورت می‌کنیم می‌توانیم به آن اشاره کنیم.

سارا کیانی (مجری): یعنی شما ریسک این موضوع را می‌بینید که فرایندها زود در حال تغییر هستند و انتظار از سمت شرکت‌های بیرونی از شرکت‌های نرم‌افزاری این است که خیلی سریع این فرایندها را پوشش بدهند؟

نریمان قاسمی: خوب است که ما شرکت‌های نرم‌افزاری هم متناسب با این تغییرات چابک‌تر عمل کنیم و ابزارهای بهتری را در اختیار مشتریان قرار دهیم. از سمت مشتریان نیز این قسمت را اشاره کنم که قوانینی که تغییر می‌کند اطلاعات ورودی که تغییر می‌کند یک ابزارهایی باید وجود داشته باشند که بتوانند این فرایند را سریع به بدنه سازمانی مثلاً به بدن واحد مالی بتواند آپدیت بشوند و با آن تغییرات متناسب قرار بگیرند شوند و من فکر می‌کنم این وظیفه واحدهای مثل انجمن حسابداران خبره که واقعاً در حال حاضر آن بحث واحد آموزش آنها بسیار فعال عمل می‌کنند و دائماً در حال پوشش تغییرات است، مثلاً در بحث ارزش افزوده تغییراتی افتاد و چندین کارگاه مختلف در آن برگزار شد و چند موضوع دیگر، از سمت دیگر نیز آموزش‌های لازم برای واحدهای مالی و غیرمالی توسط واحدهای دیگر، این اتفاقها بیفتد. از سمت نرم‌افزار هم باید این چابکی در فرایندهای آپدیتها در نظر گرفته شود که قرار داده بشود.

نریمان قاسمی: تجربه نرم‌افزاری که این‌جا داشتیم واقعیت این است که این موضوع دیده شده است و در نرم‌افزار بحث پورتال تأمین‌کننده و مصرف‌کننده در نظر گرفته شده. مثلاً حتی پورتال مشتری نیز داریم تا آنجایی که می‌دانم که مشتری ما می‌تواند یک جوهرهایی مانده حساب خود را ببیند از طریق سیستم. یعنی از طریق سیستم وصل می‌شود اما نوع وصل شدن آن از طریق دیتای اینترنتی نیست از طریق مشاهده دیتا است و فقط دیتای خود را مشاهده می‌کند که به او دسترسی داده می‌شود و او نیز کاربری دارد و صفحه پورتال خود را می‌بیند. مطلبی را اینجا اضافه کنم آن‌هم این که شاید یک نقصی هم به خود ما برمی‌گردد بحث کلی به نرم‌افزارها، این که صحبت شد که تغییراتی که در جامعه ما اتفاق می‌افتد در اقتصاد ما موضوعاتی مانند تحریم و غیره هرچیزو یک فشارهای اقتصادی وارد می‌کند همان‌طور که شرکت‌ها دارند خودشان را تغییر می‌دهند یعنی باید فرایندهای خود را تغییر دهند شاید نرم‌افزارها نیز باید فرایندهای خود را تغییر دهند، مثلاً بخش حسابداری مدیریت همکاران سیستم به‌عهده خود من هست و در گذشته به این صورت بود که انتظاری که از سیستم می‌رفت این بود که بهای تمام‌شده دقیق محاسبه شود و قابل‌اثبات باشد یعنی برویم از حسابداری بیاوریم از انبار بیاوریم و بگوییم دقیقاً این اطلاعات آمده در بهای تمام‌شده ما نشسته است و به‌صورت انباشته داشتیم عمل می‌کردیم اما بعد از این که افزایش نرخها به‌صورت مقطعی در بازه‌های زمانی کوتاه مطرح شد مشتری ما دنبال این بودند که بهای تمام شده را مثلاً در آخرین ماه و یا در آخرین فصلی را حساب کنند که چه قدر شده است، حالا کل سال چون میانگین می‌گیرد درواقع قیمت تمام‌شده پایین‌تری نشان می‌دهد نشان می‌دهد اما من می‌خواهم آخرین قیمتی که محاسبه می‌کنم می‌خواهم بر اساس آخرین خریدهایی که انجام داده‌ام می‌خواهم محاسبه کنم که در واقع این قسمت به نرم‌افزار اضافه کردیم که بهای تمام‌شده تفکیکی را بتواند حساب کند.

سارا کیانی (مجری): آقای عسجدی شما نظرتان در مورد این موضوع چیست و چگونه در مجموعه خودتان مدیریت نقدینگی را به صورت بهینه دارید پیش می‌برید و تصمیم‌گیری‌های سریع انجام می‌دهید اصلاً به خودتان چند امتیاز می‌دهید در تصمیم‌گیری سریع؟

مهدی عسجدی: اگر بخواهیم به خودمان امتیاز بدهیم در شرایط اقتصادی فعلی که هر روز یک قانون در سیستم بانکداری کشور اتفاق می‌افتد یک روز وام را به راحتی می‌دهند و یک روز جلوی وام‌ها را می‌گیرند باید نمره ۲۰ بدهیم به مدیران. ما نباید آرمان‌گرایانه صحبت کنیم که در واقع بگوییم اگر این می‌شد چی می‌شد. ما براساس معیارها و شرایطی موجود، یک سری سیاست‌ها را در ۲ جهت یکی درون سازمانی و یکی برون سازمانی داریم پیش می‌بریم. درون سازمانی با استفاده از یک برنامه‌ریزی صحیح تا حد امکان، بودجه‌بندی و یک تیم هماهنگ منسجم بین مدیران ارشد و میانی، سعی کرده‌ایم که بتوانیم در حوزه تولید، فروش و وصول مطالبات، صحیح عمل کنیم تا حداقل در این موضوع ضربه‌ای کاری نخوریم اما در بحث منابع بانکی علاوه بر این که دوستان اشاره کردند که ابزار است من فکر می‌کنم که هنر نیز هست من شاید امروز این پول را با قیمت تمام‌شده فعلی در نظر بگیرم و این را تبدیل به مواد اولیه کنم و با یک سودی این را به بازار عرضه کنم و با اضافی آن ارزش مازاد آن علاوه بر جبران هزینه‌های مالی یک دارایی را می‌خرم یا یک پروژه سرمایه‌گذاری آغاز می‌کنم. به نظر من یکی از مواردی که به شدت در وضعیت فعلی ما با آن مواجه هستیم بحث تغییرات روزمره بانک‌ها هست از اواسط آذرماه سال ۱۴۰۰ به یکباره سیاست‌های بانک‌ها در اعطای تسهیلات انقباضی شد و در سیاست‌های اعتباری‌شان به طور کلی تغییرات اساسی ایجاد شد ما حد استفاده نشده‌ای داشتیم که در زمان‌های گذشته با یک درخواست و با ارائه مدارک می‌توانستیم بلافاصله ظرف ۲۴ تا ۴۸ ساعت آن منابع بانکی را دریافت کنیم، از آذرماه به اینور علاوه بر این که مانده حدهای استفاده نشده داریم این را در اختیار ما قرار نمی‌دادند و می‌گفتند که تراز بانک به جهت این که مثبت نیست و منفی شده و به جهت جلوگیری از تورم منتهی به اسفند ماه و آخر سال بانک‌ها نمی‌توانند وام اعطا کنند.

سارا کیانی (مجری): یعنی اگر عدم چابکی مجموعه شما تصمیم‌گیری باشد آن را عامل بیرونی می‌دانید؟

مهدی عسجدی: عامل بیرونی بیشتر است، یعنی سیاست‌های اقتصادی حاکم بر وضعیت موجود هم بسیار تاثیر گذار است هم بانک‌ها و هم سیاست‌های اقتصادی شرایط ناشی از ایجاد تورم افسار گسیخته در شرایط ناشی از تحریم‌های اقتصادی همه این‌ها یعنی سیاست‌های برون سازمانی بسیار دخیل هستند سیاست‌های درون سازمانی تا حد امکان را خودمان می‌توانیم آنها را کنترل کنیم.

سارا کیانی (مجری): آقای طیبی پیش در تصمیم‌گیری چابک و هوشمند به خودتان چه امتیازی می‌دهید؟

رضا طیبی: در شرایط اقتصادی فعلی واقعاً مدیران مالی در تأمین نقدینگی با چالش‌های قابل توجهی مواجه هستیم من یک توضیح اضافه کنم به فرمایش دوستان این که چه شرکتی توان اخذ تسهیلات دارند به نظر من یک هنر است در شرایط فعلی، درواقع رتبه اعتباری شرکت‌ها تعیین می‌کند که چه قدر ما می‌توانیم از این مزیت اقتصادی استفاده کنیم، ساختار سرمایه شرکت است که تعیین می‌کند چه قدر دارایی‌های شرکت وابسته به سهام‌داران است و چه قدر وابسته به سایر ابزارهای تأمین مالی برون‌سازمانی است. پس نمی‌توانیم بگوییم که در این شرایط اگر کسی دارد تسهیلات بگیرد، واقعاً خیلی هنر کرده و یک مزیتی است که می‌توانند همه سازمان‌ها از آن استفاده کنند اتفاقی است درخصوص شرکت‌های استارت‌آپی در سال که هستیم وجود دارد این است که تمرکز بر روی شرکت‌های دانش بنیان است حالا به خاطر سال که نام‌گذاری شده، خوب این یک مزیت ایجاد می‌کند برای شرکت‌ها که بتوانند از این موضوع به نحو احسن استفاده کنند در تأمین نقدینگی، شرایط برای اخذ تسهیلات در حوزه شرکت‌های استارت‌آپی و دانش بنیان خیلی بهتر شده چون یک چالش بزرگ این شرکت‌ها دارند این است که چون بیس آنها بر اساس آی‌تی است و با دانش tech هستش اگر به آنها توجه نشود خیلی خیلی راحت زمین می‌خورند و خیلی راحت بازار را از دست می‌دهند در فضای رقابتی کنونی، چون واقعاً از جانب هیچ ارگانی نیز حمایت نمی‌شوند و یک جورهایی باید خودشان از طریق فاندربهای شان سر پا بمانند.

من فکر می‌کنم در شرایط فعلی مجموعه الو پیک در شرایط رقابتی که با رقبا مون که همه آنها نیز مطرح هستند داریم فعالیت می‌کنیم واقعاً تلاش در این بوده‌است که با کمترین مشکل نقدینگی مواجه شویم کمالینکه هم از جانب سهام‌دار و هم از جانب منابع برون‌سازمانی ما در تأمین نقدینگی با مشکل مواجه شدیم، امسال اولین سالی است که این شرکت استارت‌آپی فضا برایش فراهم شده است که در بحث نقدینگی و تأمین منابع برون‌سازمانی موفق‌تر عمل کند.

سارا کیانی (مجری): آقای قاسمی برای جمع‌بندی این موضوع بگویید که شرکت همکاران سیستم برای این که به مدیران مالی کمک کند در این تصمیم‌گیری‌های استراتژیک و مدیریت نقدینگی آنها چه کار کرده است؟

نریمان قاسمی: این موضوع به یک ارائه یک ابزار خاص ختم نشود اما در حوزه‌های مختلف کارهای متفاوتی انجام شده است قطعاً همان‌طور که همه دوستان به آن اشاره کردند مدیریت نقدینگی بدون استفاده از حالا بحث تأمین مالی از بانک‌ها یک بحث دیگر هست که خیلی به نرم‌افزار مستقیم مرتبط نباشد اما در بحث‌های دیگر تأمین نقدینگی از منابع داخلی شرکت واقعاً موضوعی است که متکی به نرم‌افزار است، حالا یک سمت آن نرم‌افزار است و یک سمت دیگر آن استراتژی‌های درستی که هر شرکت وابسته به شرایط می‌تواند داشته باشد اما از بابت نرم‌افزاری بخواهم بر آن تاکید کنم می‌توانم بگویم که یکی از منابع تأمین نقدینگی وصول مطالبات هست، شرکت‌های مختلفی در شرایطی هستند مگر یک شرکت انحصاری باشد که بگوید من نقد کار می‌کنم و بقیه مجبور باشند که از آن تأمین کنند اما اگر یک شرکت چند تا رقیب داشته باشد قطعاً مشتریان به سراغ کسی می‌روند که با شرایط بهتر کالا یا خدمات را عرضه می‌کند روی این حساب پس ما نمی‌توانیم از فروش نسبه خودداری نماییم و ناچاراً باید داشته باشیم و اما این که چطور این مطالبات را بتوانیم وصول کنیم و روی آنها اتکا کنیم مثلاً بگوییم که آن قدر نقدینگی در این ماه باید داشته باشیم که بخشی از آن براساس پایه وصول مطالبات است اینجا نرم‌افزار دیگر خیلی نقش مهمی ایفا می‌کند. یعنی باید دقیقاً از طریق نرم‌افزار انجام شود.

سارا کیانی (مجری): یعنی شما بر مدیریت نقدینگی می‌گویید که اگر موضوع تأمین از داخل منابع شرکت باشد ابزار نرم‌افزار بسیار تاثیر گذار است؟

نریمان قاسمی: بله پای نرم‌افزار در اینجا بسیار به وسط کشیده می‌شود و واقعاً می‌تواند به مدیران مالی کمک کند.

سارا کیانی (مجری): هر کدام از شما مهم‌ترین انتظاراتی را که از یک شرکت نرم‌افزاری برای راهکاری که به شما ارائه می‌کند دارید، مطرح کنید.

مهدی عسجدی: بحث انعطاف‌پذیری نرم‌افزار با توجه به شرایط موجود را به‌عنوان یک معیار می‌دانم که نرم‌افزار اگر انعطاف‌پذیری داشته باشد با شرایط موجود یعنی نرم‌افزاری نباشد که مختص به یک شرکت تولیدی فقط باشد بلکه باید مختص همه شرکت‌ها باشد. یعنی همکاران سیستم در همه شرکت‌ها بتواند خوب ارائه اطلاعات را داشته باشد و صرفاً شرکت‌های تولیدی سر وقت همکاران سیستم نروند و از مجموعه همکاران سیستم استفاده کنند.

بحث همین آموزش و پشتیبانی درواقع به‌صورت این کلوپ‌هایی که وجود دارد به‌نظر من بایستی یک سری تغییرات در آن ایجاد شود، یعنی اگر نیروهای موجود با توجه به شرایط فعلی، حالا شرایط کرونا را در نظر بگیریم اگر بتوانند کلاسی بابت این‌موضوع داشته باشند یا در شرکت‌ها حضور داشته باشند، بابت استقرار و پیاده‌سازی و آموزش و حداقل تا یک مدت‌زمانی بتوانند با نیروهای انسانی موجود در واحدهای مالی و سایر واحدهای شرکت بتوانند این پرنزت را به‌صورت خوب انجام دهند به‌نظر من هم کاربر می‌تواند به‌خوبی و راحتی با نرم‌افزار کار کند و دغدغه‌های خود را کمتر کند و هم نرم‌افزار آن شرکت پشتیبان خیالش راحت است که این مشتری یک رضایت شغلی برای آن فراهم شده است، اگر این بتواند اتفاق بیفتد برای تمام نرم‌افزارها بخصوص در همکاران سیستم می‌تواند یک ایده خوب باشد که بتواند انجام شود.

بهزاد محمدی: من انتظار خیلی مهمی که از شرکت نرم‌افزاری دارم در حوزه استقرار و بحث پشتیبانی است که پشتیبانی درحقیقت برای ما بسیار مهم است. چون یک نرم‌افزار می‌آید استقرار پیدا می‌کند و می‌رود و بعد از یک مدتی ما با چالش‌های مختلفی مواجه می‌شویم و لازم است پشتیبانی به‌موقع نیازهای ما را برطرف کند. این برای من بسیار مهم است یعنی از قیمت نرم‌افزار مهم‌تر است در حوزه سایر موارد باید اشاره کنم به بحث آموزش، من خودم با دوستان که صحبت می‌کنند می‌گویند برویم فوق‌لیسانس بگیریم یا به مرکز آموزشی برویم، من پیشنهاد می‌کنم که هدف آنها چیست اگر مدرک‌گرای هستی برو دانشگاه اگر می‌خواهی کار یاد بگیري برو مرکز آموزشی. خیلی وقت‌ها الآن خروجی‌های دانشگاه‌های ما که دوستانمان می‌گویند که نیروی انسانی کارآمد واقعاً کمبود داریم و می‌توانم بگویم وقتی آگهی استخدام می‌زدیم در گذشته ۲۰۰ تا رزومه می‌آمد اما الآن می‌زنیم نیاد و یا اگر با ۱۰ نفر تماس بگیریم ۲ نفر هم نمی‌آید برای مصاحبه، شرایط خیلی بدی شده تازه آن‌هایی هم که می‌آیند و با آنها صحبت می‌کنیم طرف ۱۰ سال سابقه کار دارد یک مغایرت بانکی را که می‌گویم چطوری است را واقعاً نمی‌تواند پاسخ دهد. بنابراین مرکز آموزشی حسابداران خبره من خودم حدود ۱۵ سال در آن‌جا بودم و دوره‌های مختلفی را می‌گذرانم و دید و نگرش من نسبت به قبل بسیار تغییر کرده است من قبل از این که به مرکز آموزشی بروم فکر می‌کردم بخش مالی مهم‌ترین بخش سازمانی است اما الآن اصلاً این‌طور فکر نمی‌کنم و فکر می‌کنم یکی از واحدهایی است که در جهت اهداف سازمان می‌تواند باشد. من همیشه به دوستان می‌گویم یک دایره‌ای را تصور کنید و یک تیر را در نظر بگیرید که هر کدام از این واحدهای سازمان هر کدام یک قسمتی از پره‌های آن تیر است، هر کدام از این پره‌ها بخواهد سنگین‌تر باشد جهت آن تیر به خطا می‌رود و این‌ها باید متوازن باشد.

رشد نیروی انسانی و آموزش آنها باید مستمر باشد نه تنها بچه‌های مالی بلکه تمام حوزه‌ها بازرگانی، فروش و تدارکات حتی مدیر عامل‌های ما نیز باید بروند آموزش ببینند و قوانین را بدانند. خیلی وقت‌ها مشکلاتی که ما با آنها مواجه هستیم به‌خاطر این است که نسبت به قوانین اطلاعی ندارند.

فاطمه هادلوند: متأسفانه ساختار حسابداری ایران طی ۲ دهه بیشتر به سمت آکادمیک محور بودن رفته‌است، یعنی ما تقریباً یک چیزی حدود ۵۰ میلیون دانشجو در کل کشور داریم که از این مقدار، ۴۵ هزار نفر یعنی ۱۰ درصد آنها را دانشجویان حسابداری تشکیل می‌دهند. این یک حجم بالایی از نیروی انسانی است که در حرفه حسابداری در رشته حسابداری درس خوانده‌اند. نگرش کل دنیا به رشته حسابداری، یک نگرش حرفه‌ای بوده‌است یعنی ما کشورهای دیگر را وقتی نگاه می‌کنیم انجمن‌های حرفه‌ای متولی آموزش حرفه‌ای و متولی ورود افراد به بازار کار حسابداری بوده‌اند. در ایران از پتانسیل و جایگاه انجمن‌های حرفه‌ای استفاده نشده‌است، انجمن حسابداران خبره، انجمن مدیران مالی حرفه‌ای و انجمن‌های متعددی که به‌هر حال شکل گرفته است و اعضای مثرتر و اعضای زیادی هم دارند یک جامعه هدف بسیار گسترده‌ای است. به‌جای این که ما به مباحث آکادمیک و پرورش دانشجو و شیفت کردن جوان‌ها و دانشجویان به دانشگاه رو بیاوریم و آنها را به بحث تحصیلات آکادمیک لیسانس، فوق‌لیسانس سوق بدهیم، آقای محمدی فرمودند که اگر از او بپرسند که به مرکز آموزشی بروید یا دانشگاه می‌گوید اگر مدرک‌گرایی برو دانشگاه اگر می‌خواهی کار حرفه‌ای یادگیری برو مرکز آموزشی؛ من می‌خواهم این‌جا بگویم که خیلی قاطع باید به آنها گفت بروید مرکز آموزشی و به‌عنوان فردی که یک مسئولیت در انجمن‌های حرفه‌ای دارم خیلی قاطع از مجموعه همکاران سیستم این انتظار را دارم که بیاید این کار را انجام دهد. این یک پیشنهاد است و عملیاتی است. بیاید به انجمن‌های حرفه‌ای وصل بشوید، دانشگاه یا آکادمی‌هایی برای پرورش نیروهایی برای استقرار این نرم‌افزارها تربیت کنیم. ما هنوز در مرحله استقرار هستیم، آقای منتظری از تویوتا صحبت می‌کنند غافل از این که ما در ایران هستیم و شرایط بی‌ثبات اقتصادی و شرایطی که تصمیمات این‌الوقت که توسط همه مراجع گرفته می‌شود و وادار کرده‌است ما را و ما را به مدیران مالی این‌الوقت تبدیل کرده‌است که امروز فکر روزمره را می‌خواهیم بکنیم. من مشخصاً انتظارم این است که مجموعه همکاران سیستم از ظرفیتی که وجود دارد در انجمن‌های حرفه‌ای استفاده کند بیاید یک آکادمی تأسیس کند و پیشنهاد تأسیس یک آکادمی را می‌دهم که در آن نیروهایی را به‌صورت میان رشته‌ای حسابداری و آی‌تی پرورش بدهیم. ما اگر نیرویم به سمت آی‌تی محور شدن و نیرویم به سمت هوش مصنوعی همه صحبت‌هایی که درمورد نرم‌افزار و سیستم‌های مالی و مدیران مالی انجام شد بیهوده است و عملاً محکوم به فنا هستند، به‌ویژه که در شرایط اقتصادی هستیم که حتی اگر بهینه‌ترین نرم‌افزارها و بهینه‌ترین مدیریت‌ها و بهینه‌ترین پردازش اطلاعات را هم داشته باشیم متأسفانه با شرایط خوبی مواجه نیستیم. پیشنهاد من مشخصاً همکاری مثرتر و تنگاتنگ مجموعه همکاران سیستم با انجمن حسابداران خبره است و رویکردی هم که آنجا وجود دارد رویکرد جوان محوری است. دکتر باقر آبادی تصدیق‌پذیر کلی را دارند و معمولاً از این موضوعات استقبال می‌کنند و چابک هستند و موضوعات را به‌سرعت عملیاتی می‌کنند. آکادمی داشته باشیم برای پرورش نیروهایی که به استقرار نرم‌افزار کمک کنند. این کمک خواهد کرد به خود مجموعه همکاران سیستم در بالا بردن آن گیننی که می‌خواهد از مارکت نرم‌افزاری داشته باشد.

هادی منتظری: در درجه اول در حوزه آموزش، در هر صورت انجمن حسابداران خبره را داریم که خیلی سعی می‌کند دانش حسابداری را با تغییراتی که در محیط اتفاق می‌افتد را به‌روز کند اما من یک خواهشی که دارم این است که ما همین الآن جامعه حسابداران خبره درست است که این آموزش‌ها را به‌طور مستمر در حال انجام دادن است و به‌روز است و بعضاً کیفیت خیلی خوبی هم دارد، اساتید خوبی در آن‌جا حضور دارند اما یکی از مشکلاتی که وجود دارد این است که همان اساتیدی که صبح در دانشگاه‌ها درس می‌دهند همان‌ها را به محیط پکت (مرکز آموزشی) می‌آورده‌اند. دانشجویهای ما به‌اندازه کافی ۴ سال وقت داشته‌اند که درس‌های تئوری را در دانشگاه بخوانند الآن هم خدا رو شکر آن‌قدر ابزارهای اجتماعی اینترنت و پرورسانی خود مؤسسات مثل سازمان امور مالیاتی، سازمان حسابرسی و غیره آن‌قدر توسعه پیدا کرده‌است که با این بسترها اطلاعات به‌روز در اختیار همگان هست، آن چیزی که من فکر می‌کنم حلقه مفقوده است و من واقعاً این را در قالب خواش و تقاضا می‌گویم برای این‌که کمک بشود به حرفه و در نهایت کمک بشود به سازمان‌های ما این است که این‌ها را در مقام عمل و تئوری بیاوریم. سعی کنیم چیزهایی که دوستان در تئوری آموخته‌اند به‌نظر من هنر است این‌که چیزی را که به‌لحاظ فکری بلد هستید را به عمل پیاده‌سازی کنید و این هنر یک آدم است و من فکر می‌کنم ارزش آدم‌ها به همین است و گرنه همه ما تمام دروسی را که در درس حسابداری یا یک پزشکی که در درس پزشکی خوانده‌است همه خوانده‌ایم، یکی می‌شود پروفسور سمعی یک نفر می‌شود چیزی که کسی از کیفیت خدمات آنها راضی نیست. آن چیزی را که من فکر می‌کنم کمک می‌کند در حال حاضر به حرفه کمک می‌کند کیفیت آموزش‌های تئوری است این‌که آن هنر را در بچه‌ها به وجود بیاوریم و در دانش آموخته‌ها به وجود بیاوریم که بتوانند آن چیزی را که یاد گرفته‌اند در کتاب‌ها در عمل نیز پیاده کنند که این بزرگ‌ترین هنری است که دارند. از شرکت‌های نرم‌افزاری هم به‌طور عام تقاضا و خواش دارم که واقعاً برای این‌که رقابت کنند البته بدون اغراق شرکت همکاران سیستم ما سال‌های سال است که از آن استفاده می‌کنیم و می‌شناسیم واقعاً شرکت پیشرویی در این زمینه است ولی الآن ما عام صحبت می‌کنیم تا شرکت‌های رقیب و همکار هم بشنوند این صحبت‌ها را، نرم‌افزارهایی را درست کنند که این نرم‌افزارها واقعاً داینامیک باشد پویا باشد به‌جای آنکه اطلاعات گذشته تاریخ فقط در آن ثبت شود ما هرچه‌قدر هم این سیستم‌ها را قوی کنیم و هرچه‌قدر دیتا داخل آنها بریزید این دیتاها بخش زیادی از آنها تاریخ مصرف آنها گذشته‌است با شرایط الآن نمی‌توان با این اطلاعات تصمیم‌گیری کرد، یک مقداری این‌ها را به‌خصوص داشبوردها را به سمت اطلاعاتی بیاورند که آینده‌نگر باشد و بتوان از آنها استفاده کرد و فرایند محور باشند به‌جای این‌که صرفاً تاکید کنند به best practice، من فکر می‌کنم شرکت‌ها این‌طوری نه‌تنها می‌توانند مشتریان بهتری داشته باشند درآمد بهتری داشته باشند بلکه می‌توانند در واقع آن هزینه‌ای که سازمان می‌کند از بخل این‌ها منفعت پیدا کند.

رضا طیبی: گذر از این دانش آکادمیکی که من به‌طور ویژه حسابداری را مثال می‌زنم که بیس و پایه آن فن است یک دانشی است که در این حوزه وجود دارد و تا آن فن هم یادگیری نشود ما نمی‌توانیم پیشرفت قابل‌ملاحظه‌ای را ببینیم و صرفاً یک سری افراد دانش‌آموخته از دانشگاه می‌آیند که خام هستند یک سری اطلاعات اولیه را یاد گرفته‌اند و نمی‌توانند خیلی برای شرکت‌ها به‌عنوان نیروی انسانی قوی و مؤثری عمل کنند. راهکار چیست؟ راهکار این است که فضا را از برگزاری صرفاً یک دوره‌های آموزشی که بیس آن دانش آکادمیک است خارج کنیم همان پیشنهادی که دوستان و خانم هادلوند دادند در خصوص این که یک سری مراکز آموزشی با همکاری تیم نرم‌افزاری مثل همکاران سیستم که کمک می‌کند به همان یادگیری فن توسط پرسنل مالی شرکت‌ها، یک دوره مشترکی با حسابداران انجمن حسابداران خبره یا سایر انجمن‌های حرفه‌ای که وجود دارد برگزار کنند تا حتی اگر آن شخص از دانشگاه فارغ می‌شود و وارد این دوره شود وارد این دوره‌های خاص مراکز آکادمی شود و آن دانش فنی خود را از این طریق ارتقا دهد و آشنایی خود را نسبت به نرم‌افزارهای مالی بهبود دهد و به این طریق بتواند با یک توان قابل‌ملاحظه‌ای وارد بازار کار شود.

خواسته دیگری که از گروه همکاران سیستم دارم این است که بحث آموزش را صرفاً در مقطع استقرار سیستم قرار ندهد، اگر این آموزش مستمر باشد طی سال باشد به‌نظر من هیچ موضوع بدی نیست که ما بابت ما ماژول‌های مختلفی که گروه همکاران سیستم یا راهکاران در بازار ارائه می‌دهد برای پرسنل شرکت‌های مختلف و شرکت بزرگ یک سری دوره‌های آموزشی بگذاریم که این وابستگی شخص به بحث پشتیبانی و برخی مسائل کمتر شود و آن شخص خودش را متناسب با تغییرات آن نرم‌افزار رشد دهد و منجر به ترقی شخص در بحث نرم‌افزاری شود.

نریمان قاسمی: دوستان همه نکات مهم را گفتند و صحبت من یک جمع‌بندی نظرات دوستان شاید باشد. ممنون از پیشنهاد خانم هادلوند که راجع به بحث ترکیب خدمات آموزشی انجمن حسابداران خبره و مرکز آموزش همکاران سیستم هست را به نظرم خیلی جدی شاید پیگیری کنیم که دوستان دیگر به آن اشاره کردند، به‌نظر من خیلی مهم است.

یک موضوع مهم دیگر بحث بودجه‌بندی است که در شرایط فعلی ما نیاز به بودجه‌بندی داریم، ما یک ضعفی قبلاً در همکاران سیستم داشتیم که در حال حاضر آن را پوشش داده‌ایم. در حوزه حسابداری مدیریت که بحث بودجه‌بندی بود که ما بودجه‌ریزی را نداشتیم و الآن این را اضافه کردیم به سیستم و حالا مشتری‌های عرضه آن نیز در حال اتمام و آماده شدن برای ارائه عمومی است که می‌تواند کمک کند به شرکت‌ها که اوضاع را در این شرایط بیشتر تحت کنترل داشته باشند.

سارا کیانی (مجری): ممنون از همگی خیلی از صحبت‌های شما استفاده کرده‌ایم و امیدواریم در یک فضا و موضوع دیگر مجدداً در خدمت شما باشیم.

سارا کیانی (مجری): یک موضوعی را عنوان کنم که مرکز آموزش همکاران سیستم چون خیلی در صحبت‌های شما به آن اشاره شد، موضوع آموزش در صحبت‌های شما پررنگ بود و می‌خواهم در یک جلسه دیگری موضوع در رابطه با این موضوع در خدمت شما باشم چون هم خدمات خوبی ارائه می‌کند و هم همین موضوعاتی که دوره‌های آزاد را طی سال دارند را پشتیبانی می‌کند، آقای قاسمی شما جمع‌بندی خود را بگویید.

ارزیابی تاریخی عنصر اصلی استقلال حسابرسان

مقدمه

یکی از الزامات شخصیت کاری حسابرسان، استقلال آنها از صاحبکارانشان است. ماتز و شرف (۱۹۶۱، ۲۰۴) معتقدند که اظهارنظر حسابرسی که از مشتری خود استقلال ندارد «هیچ ارزش افزوده‌ای نخواهد داشت». کمیته اصول بنیادی مفاهیم حسابرسی^۱ ادعا می‌کند که استقلال حسابرسان، ویژگی «لاینفک» حسابرسان است زیرا این ویژگی باعث شکل‌گیری نوعی کنترل بر جانب‌داری (سوگیری) از صاحبکار خواهد شد (انجمن حسابداری آمریکا^۲، ۱۹۷۳). مدیریت شرکت مسئولیت دارد تا اطلاعات مالی را به سرمایه‌گذاران و سرمایه‌گذاران بالقوه مخابره کند؛ این

موضوع بدان معناست که مدیران باید صورت‌های مالی را تهیه و ارائه کنند. تهیه صورت‌های مالی شامل تصمیمات متعددی خواهد بود مثل چگونگی ثبت معاملات، روش‌ها و مفروضات به کار گرفته‌شده در برآوردهای حسابداری، تعیین موارد افشا در صورت‌های مالی و موارد خاصی که در افشای اطلاعات باید حذف و یا اضافه شوند. نقش حسابرسان مستقل بر ارزیابی بی‌طرفانه (واقع‌بینانه)^۳ قضاوت‌های بکار گرفته‌شده توسط تهیه‌کنندگان در تهیه صورت‌های مالی اشاره دارد. کمیسیون بورس و اوراق بهادار^۴ معتقد است، برای اینکه ارزیابی صورت‌های مالی بی‌طرفانه (واقع‌بینانه)

نویسنده:
جان دی. کی سر
مترجمان:

محمد رضا بابائی

وحید منتی

باشد؛ حسابرس باید از تهیه صورت‌های مالی که آن را حسابرسی می‌کند، مستقل باشد.

هنگامی که حساب‌رسان خدمات دیگری از جمله خدمات حسابداری به صاحبکاران خود ارائه می‌دهند؛ عدم تفکیک میان کسانی که صورت‌های مالی را تهیه و کسانی که آن را حسابرسی می‌کنند؛ به وجود می‌آید. دیدگاه کمیسیون بورس و اوراق بهادار در این زمینه این است که حساب‌رسان نمی‌توانند ارزیابی بی‌طرفانه‌ای درباره تصمیمات خود در تهیه صورت‌های مالی، به عمل آورند. به همین دلیل، کمیسیون بورس و اوراق بهادار در اوایل دهه ۱۹۴۰ تعیین کرد که حساب‌رسان مستقل نباید در مراحل تهیه صورت‌های مالی صاحبکاران خود و همچنین سایر خدمات حسابداری آنها، دخالت داشته باشند. در ۷ ژوئن ۱۹۴۰ ویلیام ورنتز حسابدار ارشد کمیسیون بورس و اوراق بهادار (۱۹۴۰)، این دیدگاه را در یک سخنرانی مطرح کرد. این تصمیم‌گیری در نشریه^۵ حسابداری شماره ۴۷ در ۲۵ ژانویه ۱۹۴۴ به شکل رسمی انتشار داده شد (کمیسیون بورس و اوراق بهادار، ۱۹۴۴).

تحقیقات تاریخی قبلی، نظریه‌های استقلال را در کتاب‌ها (نوری و لامباردی، ۲۰۰۹)، آیین‌های رفتار حرفه‌ای (پرستون، کوپر، اسکاربرو و چیلتون، ۱۹۹۵؛ یونکینز، ۱۹۸۳)، مجله‌های حرفه‌ای (رابرتز ۲۰۱۰) و در میان قانون‌گذاران (یونکینز ۱۹۸۳) مورد بررسی و آزمون قرار داده‌اند. تحقیقات حسابداری را درباره اینکه اجرای خدمات غیرحسابرسی^۶ باعث خدشه به استقلال حسابرس می‌شود نیز مورد آزمون قرار داده‌اند (اشنایدر، چرچ و ایلای ۲۰۰۶).

حوزه حکمرانی کمیسیون بورس درباره نظریه استقلال حسابرس به حسابرسی شرکت‌های سهامی عام (ثبت‌شده نزد کمیسیون بورس و اوراق بهادار) و کارگزاران و معامله‌گران محدود می‌شود و حاکم به حسابرسی شرکت‌های خصوصی نیست. حسابرسی شرکت‌های خصوصی براساس احکام استقلال انجمن حسابداران رسمی آمریکا^۸ که به مراتب آسان‌تر از احکام کمیسیون بورس و اوراق بهادار است، اجرا می‌شود. احکام استقلال^۹ انجمن حسابداران رسمی آمریکا، اجرای خدمات حسابداری به صاحبکاران حسابرسی را برای حساب‌رسان مجاز می‌داند. صورت‌های مالی بسیاری از شرکت‌های خصوصی توسط همان حساب‌رسانی که در تهیه آنها نقش دارند، حسابرسی می‌شود.

بررسی تغییرات دیدگاه‌های مربوط به کمیسیون بورس و اوراق بهادار و انجمن حسابداران رسمی آمریکا راجع به اجرای هم‌زمان خدمات حسابداری (غیر حسابرسی) و حسابرسی، حداقل به دو

دلیل حائز اهمیت است؛ اول اینکه این موضوع، اکراه حرفه برای انجام اقدام لازم در غیاب اعتراض سرمایه‌گذار را نشان می‌دهد (فوگارتی، هلان و ناتسون، ۱۹۹۱). کمیسیون بورس و اوراق بهادار به این نتیجه رسیده است که خدمات حسابداری به استقلال حسابرس خدشه وارد می‌کند. تحقیقات پیمایشی (نظرسنجی) نیز نشان می‌دهد که به عقیده حسابداران رسمی این نوع خدمات باعث خدشه‌دار شدن استقلال حسابرس می‌شود (لاوین ۱۹۷۶، جنکینز و کراوچیک^{۱۰} ۲۰۰۱). دوم اینکه این بررسی‌ها باعث می‌شود تا واگرایی وسیعی میان رویه‌های حسابرسی کمیسیون بورس و اوراق بهادار و حسابرسی شرکت‌های خصوصی به نمایش درآید. در مقایسه با حساب‌رسان ناشران ثبت‌شده نزد کمیسیون بورس و اوراق بهادار، حساب‌رسان شرکت‌های خصوصی ترجیح می‌دهند بیشتر در روند تهیه صورت‌های مالی صاحبکاران خود مشارکت داشته باشند.

بخش دوم. بررسی ادبیات و تعریف خدمات حسابداری

مک نیل (۱۹۶۲) فهرستی از فعالیت‌هایی تهیه کرده است که حسابداری (فعالیت‌های نوشتاری و دفتری) را تشکیل می‌دهند که به‌طور کلی شامل این موارد می‌شود: ثبت در دفتر روزنامه، ثبت در دفتر کل، اصلاحات دفاتر روزنامه و تهیه صورت‌های مالی. این مقاله نظر لایوین (۱۹۶۷) را دنبال می‌کند که وی به مثال‌های حسابداری ذکر شده در سلسله نشریه‌های حسابداری کمیسیون بورس و اوراق بهادار اتکا می‌کند. نشریه حسابداری شماره ۱۲۶ تمامی فعالیت‌هایی را که به‌عنوان خدمات حسابداری موجب خدشه‌دار شدن استقلال حسابرس می‌شود ذکر می‌کند: ثبت دفاتر روزنامه، اصلاح ثبت‌های دفاتر، انتقال به دفتر کل، مغایرت‌گیری و تطبیق حساب‌ها، تعیین طبقه‌بندی حساب‌های هزینه‌ای، نگهداری برخی از حساب‌های دفتر کل، تهیه لیست حقوق مدیران اجرایی و تهیه صورت‌های مالی. این موضوع واضح است که کمیسیون بورس و اوراق بهادار تهیه صورت‌های مالی را به‌عنوان شکلی از خدمات حسابداری در نظر گرفته است. در راستای اهدافی که این مقاله دنبال می‌کند، خدمات حسابداری، شامل تمامی فعالیت‌های ذکر شده در نشریه حسابداری شماره ۱۲۶ در نظر گرفته می‌شود.

با توجه به نشریه حسابداری شماره ۱۲۶، خدمات حسابداری شامل اصلاحات دفاتر روزنامه است. هرچند اصلاحات انجام‌شده توسط حسابرس در فرایند حسابرسی که به‌منظور اصلاح اشتباه انجام می‌شود،

به شکل تاریخی به‌عنوان خدمات حسابداری شناخته نمی‌شود. طی فرایند حسابرسی، حسابرس ممکن است یک یا چند اشتباه را کشف و شناسایی کند و آن را در قالب اصلاحات پیشنهادی به مدیران اجرایی صاحبکار اطلاع‌رسانی کند. مدیران اجرایی موظف هستند درباره اصلاح اشتباهات کشف‌شده توسط حسابرس تصمیم‌گیری کنند. در ۲۰ فوریه ۱۹۴۰، ویلیام ورنتز حسابدار ارشد کمیسیون بورس و اوراق بهادار اظهار کرد هنگامی که واحد مورد رسیدگی ثبت‌های اطلاعات لازم برای

تهیه صورت‌های مالی قابل اتکا را انجام نداده است، اصلاحات پیشنهادی حسابرس باعث ورود حسابرس به حوزه خدمات حسابداری می‌شود (کمیسیون بورس و اوراق بهادار، ۱۹۴۰). بااینکه اصلاحات پیشنهادی حسابرس همچنان احکام استقلال کمیسیون بورس و اوراق بهادار را در دوره زمانی بعد از تصویب لایحه ساربینز-آکسلی (مجلس نمایندگان آمریکا، ۲۰۰۲) نقض نمی‌کند ولی باین‌حال چنین اصلاحاتی ممکن است بیانگر وجود ضعف‌های بااهمیت در کنترل‌های داخلی صاحبکار باشد و

نتیجه آن منجر به اظهارنظر مردود درباره کنترل‌های داخلی حاکم بر گزارشگری مالی^{۱۱} شود (درکسلر، ۲۰۰۵).

تحقیقات تاریخی قبلی در ارتباط با احکام استقلال حسابرس

تحقیقات تاریخی قبلی در زمینه احکام استقلال حساب‌رسان آمریکا به شکل محدودی صورت گرفته‌اند و همچنین هیچ‌کدام از آنها توجه خاصی به احکام مرتبط با دیدگاه‌های کمیسیون بورس و اوراق بهادار و انجمن حسابداران رسمی آمریکا در زمینه اجرای هم‌زمان خدمات حسابرسی و حسابداری به صاحبکاران نداشته‌اند. یونکینز (۱۹۸۳) توسعه تاریخی استقلال حساب‌رس در آمریکا را با تمرکز بر فعالیت‌های انجام‌شده توسط کمیسیون بورس و اوراق بهادار و انجمن حسابداران رسمی آمریکا و فرایند آنها خلاصه می‌کند. اگرچه وی درباره قوانین خدمات غیرحسابرسی به صاحبکاران حسابرسی بحث می‌کند اما توجهی به بحث ویژه خدمات حسابداری ندارد.

نوری و لامباردی (۲۰۰۹) بررسی موضوع استقلال حساب‌رس را در ویراست ۱۲ «حسابرسی مونتگمری» مدنظر قرار داده‌اند. اگرچه اصول استقلال در اولین ویراست منتشرشده در ۱۹۱۲ مطرح شد اما اصطلاح «استقلال» تا چاپ چهارم که در سال ۱۹۳۴ منتشر شد، ذکر نشد. بحث خدمات حسابداری در متن استقلال حساب‌رس برای اولین بار در چاپ دهم مشاهده شد که در سال ۱۹۸۷ به انتشار رسید اما این موضوع به بحث تفسیر انجمن حسابداران رسمی آمریکا از بند ۳ تا ۱۰۱ محدود بود و اشاره‌ای به منابع مرتبط به ممنوعیت‌های کمیسیون بورس

و اوراق بهادار در مقابل چنین خدماتی نداشت.

رابرتز (۲۰۱۰) اصول اخلاق حرفه‌ای و استقلال حساب‌رس را در مجله حسابداری در دهه ۱۹۳۰ مورد بررسی قرار داد. حسابداران عمومی (حسابداران رسمی) را در مواجهه با اهمیت شمول استقلال در آیین رفتار حرفه‌ای براساس یک عقیده کلی که اخلاق را به‌عنوان یک «وضعیت ذهنی» و جدایی‌ناپذیر از شخصیت افراد در نظر می‌گیرد، قرار می‌دهد. به نظر می‌رسد، تهدید بالقوه استقلال که از طریق ارائه خدمات حسابداری توسط حساب‌رسان به‌وجود می‌آید، در طول دهه ۱۹۳۰ هنوز شناسایی نشده بود و مدنظر قرار نگرفته بود. دارون (۲۰۱۶) معتقد است که کمیسیون بورس و اوراق بهادار تا زمانی که توانست گزارشگری مالی را برای «مدت کوتاهی» قانونی کند، هنوز ارزش استقلال حساب‌رس را شناسایی نکرده بود.

پرستون و همکاران (۱۹۹۵) آیین رفتار حرفه‌ای سال ۱۹۱۷ انجمن حسابداران آمریکا^{۱۲} را با آیین رفتار حرفه‌ای سال ۱۹۸۸ انجمن حسابداران رسمی آمریکا مقایسه کرده‌اند. آیین رفتار حرفه‌ای سال ۱۹۱۷ شامل فقط دو حکم می‌شد: اول اینکه اعضا باید از فعالیت افراد غیرعضو به نام اعضای رسمی جلوگیری کنند و دوم اینکه کمیسیون ارجاع کار ممنوع بود. این موارد نشان می‌دهند که اصطلاح «استقلال» برای اولین بار در آیین رفتار حرفه‌ای سال ۱۹۶۴ استفاده شده است ولی باین‌حال آنها، مشکل (خطر) خدمات حسابداری ارائه‌شده توسط حساب‌رس را مورد بحث و بررسی قرار نداده بودند.

ادبیات خدمات غیرحسابرسی

کمیسیون بورس و اوراق بهادار، خدمات حسابداری را در بند ۲ تصویب‌نامه اس-ایکس به‌عنوان یکی از انواع خدمات غیرحسابرسی شناسایی کرده است (کمیسیون بورس و اوراق بهادار، ۲۰۲۰). تحقیقات قبلی نیز خدمات حسابداری (دفترداری) را به‌عنوان خدمات غیرحسابرسی که جدا و متمایز از حسابرسی است گزارش کرده‌اند (اشمیت، ۲۰۱۲؛ اشنایدر و همکاران، ۲۰۰۶؛ جنکینز و کراوچیک، ۲۰۰۱؛ لاوین، ۱۹۷۶). برای مثال اشنایدر و همکاران (۲۰۰۶) خدمات حسابداری را به‌عنوان یکی از خدمات غیرحسابرسی رایج شناسایی کرده‌اند. تحقیقات قبلی، موضوع خدشه وارد آوردن ارائه خدمات حسابداری را توسط حساب‌رس به استقلال حساب‌رس، مورد آزمون قرار داده بودند (جنکینز و کراوچیک، ۲۰۰۱؛ لاوین، ۱۹۷۶).

لاوین (۱۹۷۶) حسابداران رسمی و استفاده‌کنندگان صورتهای مالی را درباره تأثیر خدمات حسابداری، مورد پیمایش و نظرسنجی قرار داده بود. استفاده‌کنندگان صورتهای مالی براساس اینکه خدمات حسابداری به شکل مشخصی بر استقلال حساب‌رس خدشه وارد می‌کنند، تقسیم‌بندی شده بودند. تعداد زیادی از حسابداران رسمی مورد مطالعه، معتقد بوده‌اند که چنین خدماتی به استقلال حساب‌رس خدشه وارد می‌کند. جنکینز و کراوچیک (۲۰۰۱) به این نتیجه رسیدند باوجود اینکه عموم جامعه به خدمات حسابداری ارائه‌شده توسط حساب‌رس بی‌تفاوت هستند، حساب‌رسان مؤسسات حسابرسی پنج بزرگ و سایر مؤسسات

حسابرسی (غیر پنج بزرگ) بر این باور هستند که ارائه خدمات حسابداری توسط حسابرسان باعث آسیب رسیدن به استقلال حسابرس می‌شود.

مانز و شرف (۱۹۶۱، ۲۰۶) به حسابرسان هشدار داده بودند که «از هرگونه منافع شخصی که ممکن است باعث شود قضاوت شخصی آنها به شکل ناخواسته در گزارشگری تحت تأثیر قرار گیرد، فارغ از اینکه وضعیت مالی و نتایج عملیات به‌طور منصفانه‌ای ارائه شده باشد یا خیر، مستقل و مبرا باشند». شخصی که طبقه‌بندی حساب‌ها، اطلاعات برای افشا یا واژگانی را که برای توضیحات معاملات در یادداشت‌های توضیحی انتخاب کرده است ممکن است در هنگام ارزیابی شفافیت و کفایت چنین اطلاعاتی، واقع‌بینانه عمل نکند. کمیته اصول بنیادی مفاهیم حسابداری، کنترل حاکم بر جانبداری عامدانه یا غیرعامدانه را به‌عنوان ارزش اصلی عملکرد حسابرسی تلقی کرده است (انجمن حسابداری آمریکا، ۱۹۷۳). تحقیقات پیمایشی نشان می‌دهد که حسابداران رسمی معتقد هستند که تهیه صورت‌های مالی ممکن است توانایی آن فرد را برای ارزیابی واقع بینانه این که صورت‌های مالی مزبور به شکل منصفانه‌ای وضعیت مالی واحد مورد رسیدگی (ناشر) را ارائه کرده است یا خیر، خدشه‌دار کند (جنکینز و کراوچیک، ۲۰۰۱؛ لاوین، ۱۹۷۶).

بخش سوم. ارائه خدمات حسابداری توسط حسابرس

قبل از اینکه کمیسیون بورس و اوراق بهادار در سال ۱۹۳۴ تأسیس شود، ارائه خدمات حسابداری توسط حسابرسان

به صاحبکاران حسابرسی، امری عادی تلقی می‌شد (پرویتز و مرینو، ۱۹۹۸). برای مثال در اوایل سال ۱۹۲۴ زمانی که مؤسسه حسابرسی تاش، نیون و شرکا برای حسابرسی به شرکت فرد استرن و شرکا مراجعه کردند، متوجه شدند که دفاتر روزنامه به مدت حدود هشت ماه به دفاتر کل منتقل نشده‌اند (کپ، ۲۰۱۸). به علت اینکه تا زمانی که دفاتر روزنامه به دفاتر کل منتقل نشوند، حسابرس عملاً نمی‌تواند فرایند حسابرسی را اجرا کند، بنابراین حسابرس چند روز اول را صرف انتقال معاملات و رویدادها از دفاتر روزنامه به دفاتر کل و تهیه تراز آزمایشی کرد. زمانی که شرکت فرد استرن و شرکا در ۲ ژانویه ۱۹۲۵ ورشکست شد، وام‌دهنده آنها، شرکت اولترامیرز از مؤسسه حسابرسی تاش، نیون و شرکا به دلیل قصور، شکایت کرد (بیکر و پرنیتایس، ۲۰۰۸). اولترامیرز حسابرس را به تقلب و قصور متهم کرد ولی باین حال اقدامی برای اثبات اینکه اجرای خدمات حسابداری باعث خدشه‌دار شدن استقلال حسابرس شده است، صورت نگرفت.

کمیسیون بورس و اوراق بهادار با انتشار نشریه حسابداری شماره ۴۷ در ۲۵ ژانویه ۱۹۴۴ ارائه خدمات حسابداری را توسط حسابرسان ممنوع کرده بود (کمیسیون بورس و اوراق بهادار، ۱۹۴۴). اگرچه همچنان ارائه خدمات حسابداری به شرکت‌های بخش خصوصی (غیر سهامی عام) صاحبکاران حسابرسی تا امروز ادامه داشته است. طی دهه ۱۹۵۰، تهیه و حسابرسی صورت‌های مالی شرکت‌های کوچک توسط یک حسابرس، امری رایج بود (کری، ۱۹۵۰).

در آن زمان حسابرسان «صورت‌های مالی حسابرسی شده» را براساس موارد دریافت شده از صاحبکاران حسابرسی را که شامل «صورت‌های بانکی باز نشده، چک‌ها، جعبه‌ای پر از صورت حساب‌های فروش، نسخه‌های رونوشت از صورت حساب‌های واریزی و صورت حساب‌های سال گذشته بود»، اجرا می‌کردند (هربرت، ۱۹۵۲، ۶۹۹). پنی و ریکرز (۱۹۸۴) نیز این موضوع را که آن حسابرسان به‌طور معمول در تهیه صورت‌های مالی صاحبکارانشان مشارکت داشته‌اند، تأیید می‌کنند.

در یک نامه توضیحی به کمیسیون بورس و اوراق بهادار در سال ۲۰۰۲، مؤسسات حسابرسی (حسابداران رسمی) کوچک، قانون اجرای خدمات حسابداری به صاحبکاران حسابرسی خود را مورد بحث قرار دادند:

بسیاری از واحدهای اقتصادی کوچک، شامل شرکت‌های سهامی عام، از حسابرسان مستقل خود برای همکاری کردن در فرایند گزارشگری مالی استفاده می‌کنند. چنین همکاری‌هایی می‌تواند در محدوده تهیه پیش‌نویس کامل صورت‌های مالی شامل یادداشت‌های توضیحی یا یادداشت‌های توضیحی خاص یا حتی ویرایش کلمات (نوشتن، چاپ و پیوست کردن) صورت‌های مالی و پر کردن و ثبت رسمی فرم‌های اطلاعاتی قانونی ارائه‌شده توسط صاحبکاران، قرار گیرد (مک نیری ۲۰۰۲).

در نامه‌ای دیگر به کمیسیون بورس و اوراق بهادار توسط سایر مؤسسات حسابرسی (حسابداران رسمی) در سال ۲۰۰۳، موضوع دیگری تحت عنوان آنتظار عمومی» تشریح شد که حسابرسان، فرایند پیش‌نویس‌های صورت‌های مالی

را برای شرکت‌های ثبت‌شده کوچک‌تر، «کنترل» می‌کنند (وست و دروزدیک، ۲۰۰۳).

در اوت ۲۰۱۱، هیئت نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام، بازرسی حسابرسان کارگزاران و معامله‌گران را براساس درخواست قانون «اصلاح وال استریت و حفاظت از مصرف‌کننده» موسوم به قانون «داد-فرنک»، آغاز کرد (نمایندگان مجلس آمریکا ۲۰۱۰، هیئت نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام، ۲۰۱۲). کارگزاران و معامله‌گران موظفند سالیانه صورت‌های مالی حسابرسی شده را به کمیسیون بورس و اوراق بهادار ارائه کنند. پیش از وضع قانون داد-فرنک، حسابرسی کارگزاران و معامله‌گران به بررسی اجمالی شباهت داشت و تحت نظارت هیئت نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام قرار نداشت. بازرسی هیئت نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام از کارگزاران و معامله‌گران نشان داد که حسابرسان به ارائه خدمات حسابداری به صاحبکاران خود ادامه می‌دهند. در اولین سال برنامه موقت بازرسی هیئت نظارت

بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام از کارگزاران و معامله‌گران، بازرسان در بازرسی از ۲۳ مورد حسابرسی را که توسط تنها ۱۰ مؤسسه حسابرسی اجرا شده بود مشخص کردند که در دو مورد از این حسابرسی‌ها، حسابرس در مراحل تهیه صورت‌های مالی با صاحبکار همکاری داشته است (هیئت نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام، ۲۰۱۲). متأسفانه این تنها گوشه‌ای از فاجعه بود و درست مانند کوه یخی بود که سر آن هویدا بود. بازرسان، نقض استقلال را به علت ارائه خدمات حسابداری توسط حسابرسان در ۳۷ درصد و ۲۳ درصد موارد به ترتیب در بازرسی‌های سال‌های ۲۰۱۳ و ۲۰۱۴ شناسایی کردند (هیئت نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام، ۲۰۱۳، ۲۰۱۴).

خارج از محدوده بررسی‌شده توسط هیئت نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام و کمیسیون بورس و اوراق بهادار، خدمات حسابداری ارائه‌شده توسط حسابرسان بسیار فراگیرتر است. حسابرسان به‌طور معمول برای صاحبکاران حسابرسی شرکت‌های خصوصی خدمات

حسابداری نیز ارائه می‌کنند. برای بسیاری از مؤسسات حسابرسی تهیه صورت‌های مالی یکی از رایج‌ترین اشکال خدمات حسابداری ارائه‌شده به صاحبکاران حسابرسی است که معمولاً در حق‌الزحمه حسابرسی لحاظ شده است. بخش چهارم. نظر کمیسیون بورس و اوراق بهادار درباره خدمات حسابداری حسابرس شاید کمیسیون بورس و اوراق بهادار در بدو تأسیس در سال ۱۹۳۴ به اجرای خدمات حسابداری توسط حسابرس توجهی نکرده باشد (دارون، ۲۰۱۶). سخنرانی انجام‌شده در آن زمان توسط ویلیام دبلیو ورنتر حسابدار ارشد کمیسیون بورس و اوراق بهادار، به مؤسسه حسابداران آمریکا در سپتامبر ۱۹۳۹، نشان‌دهنده مقاومت کمیسیون بورس و اوراق بهادار در مقابل خدمات حسابداری ارائه‌شده توسط حسابرسان در دوران ابتدایی آن است. در آن سخنرانی، ورنتر (۱۹۳۹) اظهار کرده بود که معمولاً حسابرسان، صورت‌های مالی‌ای را حسابرسی می‌کنند که خود، آنها را تهیه کرده‌اند و تهیه صورت‌های مالی نیز، نیازمند تهیه و انتقال دفاتر روزنامه به دفتر کل است. وی در ادامه

اظهار کرده بود که حتی گاهی اوقات صورت‌های مالی تهیه‌شده توسط حساب‌رسان، بازتاب‌کننده قضاوت حساب‌رسان از صورت‌های مالی است تا اینکه بازتاب‌کننده قضاوت‌های مدیران شرکت باشد. ورنتز (۱۹۳۹) استدلال کرده بود که در وضعیت‌هایی که حساب‌رسان از منابع مستند دفاتر روزنامه را تهیه می‌کنند، این امر باید در گزارش حسابرسی ذکر شود؛ هرچند منطق او در راستای استقلال حسابرسی قرار نمی‌گیرد. در مقابل ورنتز (۱۹۳۹) پیشنهاد کرده بود که استفاده‌کنندگان صورت‌های مالی باید از چنین وضعیت‌هایی که دفاتر روزنامه در زمان وقوع معاملات، «حالتی که رویدادها باید هنگامی که تازه رخ داده‌اند و اطلاعات آنها احتمالاً با جزئیات در اختیار است ثبت شوند» ثبت نشده‌اند، مطلع باشند.

زمان‌بندی سخنرانی ورنتز به مؤسسه حسابداران آمریکا به شکل غیرعادی با نتیجه «پرونده شرکت اینتر استیت هووژری میلز»^{۱۳} در چند ماه قبل از آن در ماه مه ۱۹۳۹ در ارتباط بود. صورت‌های مالی شرکت اینتر استیت هووژری میلز برای سال‌های ۱۹۳۴-۱۹۳۶ به‌طور بااهمیتی به دلیل جعلی بودن دفاتر روزنامه ثبت‌شده توسط ریموند مارین، یکی از کارکنان مؤسسه حسابرسی شرکت، هومز اند داویس (براسور ۱۹۳۹)، نادرست گزارش‌شده بود. مارین دفاتر روزنامه را تهیه و ثبت کرد و وضعیت استاندارد بودن دفاتر را نیز حفظ کرد. مارین در ۱۹۳۱، سرپرست بخش حسابداری و تنها راه ارتباط میان قرارگاه شرکت در نیویورک و مؤسسه حسابرسی واقع‌شده در لنزدیل پنسیلوانیا

بود (هریر و لیش لوپز ۲۰۱۰). مارین در ۸ فوریه ۱۹۳۸ زمانی که مشخص شد که او جمعاً به مبلغ دو هزار دلار چکی را جعل کرده است، از سمت خود برکنار شد. دو روز بعد در تاریخ ۱۰ فوریه ۱۹۳۸ مشخص شد که صورت‌های مالی تهیه‌شده توسط مارین، حاوی تحریف بااهمیتی بوده است. تحریف صورت‌های مالی تهیه‌شده به‌اندازه‌ای بزرگ بود که باعث می‌شد صورت‌های مالی شرکت اینتر استیت هووژری میلز به‌صورت نادرست ارائه شود و کمیسیون بورس و اوراق بهادار در ژوئن ۱۹۳۸ دستور آغاز بازرسی را در رابطه با این موضوع صادر کرد. در دعوی قضائی مربوطه، کمیسیون بورس و اوراق بهادار، به دلیل اینکه مارین به صاحبکار حسابرسی خدمات حسابداری ارائه کرده بود، ادعای مؤسسه هومز اند داویس را مبنی بر اینکه اجرای کار توسط یک حسابرس مستقل اجراشده است، رد کرد. شاید پرونده شرکت اینتر استیت هووژری میلز باعث جلب توجه حسابدار ارشد کمیسیون بورس و اوراق بهادار بعد از سخنرانی وی در سپتامبر ۱۹۳۹ در خطاب به مؤسسه حسابداران آمریکا شده باشد؛ ورنتز نشریه شماره ۱۳ حسابداری را در فوریه ۱۹۴۰ منتشر کرد و در آن درباره اینکه خدمات حسابداری ارائه شده توسط مؤسسه حسابرسی به شرکت اینتر استیت هووژری میلز در فرایند حسابرسی، خارج از محدوده حسابرسی صورت‌های مالی بوده است، اظهارنظر کرد (کمیسیون بورس و اوراق بهادار، ۱۹۴۰). ورنتز ادعا کرد، هدف اصلی این است که محدوده دخالت حسابرس در حسابداری باید افشا شود تا استفاده‌کننده از اینکه ناشر به‌منظور تهیه صورت‌های مالی قابل اتکا از

اطلاعات و پرونده‌های مناسب و کافی استفاده نکرده است، آگاه شود. خطر بالقوه استقلال حسابرس که به دلیل ارائه خدمات حسابداری توسط حسابرسان ایجاد می‌شود در یک پاورقی در نشریه حسابداری شماره ۱۳ یادآوری شده است ولی باین‌حال موضوع استقلال حسابرس به‌وسیله یک گزارش کاملاً واضح در پرونده شرکت اینتر استیت هوزری میلز، مورد بحث و بررسی قرار نگرفت.

ممکن است بعد از نتیجه پرونده شرکت اینتر استیت هوزری میلز درباره مشکل ارائه خدمات حسابداری توسط حسابرس، اختلاف عقیده‌ای میان بخش‌های داخلی کمیسیون بورس و اوراق بهادار شکل گرفته باشد. درحالی‌که کارمندان اجرایی درباره اینکه آیا عملیات انجام‌شده در شرکت اینتر استیت هوزری میلز با وجود خدمات حسابداری ارائه‌شده توسط حسابرس، به‌وسیله یک حسابرس مستقل انجام‌گرفته است یا خیر، بحث می‌کردند، اداره حسابداران ارشد اظهار کرد که موضوع استقلال حسابرس در این پرونده مورد بحث و بررسی قرار ندارد. به نظر می‌رسد با سخنرانی ورنتز در ژوئن ۱۹۴۰ در کنفرانس محلی در خطاب به انجمن مدیران مالی آمریکا^{۱۴}، تمامی اختلاف‌نظرها برطرف شد. ورنتز (۱۹۴۰) در سخنرانی شفاف‌سازی کرد که مدیریت نمی‌تواند مسئولیت تهیه صورت‌های مالی خود را بر عهده حسابرسان قرار دهد شاید بخش اجرایی، حسابدار ارشد را متقاعد ساختند تا نظر آنها را قبول کند. به نظر می‌رسد که ورنتز این دیدگاه جدید را با تمام وجود پذیرفته بود:

در ذهن من، شک عمیقی نسبت به

رعایت الزامات حاکم بر کار حسابداران رسمی مشارکت کننده در تهیه صورت‌های مالی وجود دارد. اگر کار به حسابدار، به‌عنوان یک حسابدار رسمی مستقل نسبت داده شود، بنابراین مسئولیت قانونی واحد تجاری مورد بررسی از این موضوع سلب نخواهد شد. اگر مدیریت فرض کند که به‌وسیله نمایندگی یک مأمور قانونی، می‌تواند وظایف و مسئولیت‌ها را از خود سلب کند، بنابراین الزامات حاکم بر کار حسابدار رسمی مستقل رعایت نشده است. شایان‌ذکر است که چنین حسابداری نمی‌تواند دو نفر باشد و نیز نمی‌تواند هر دو نقش را ایفا کند (ورنتز، ۱۹۴۰).

کمیسیون در ۲۵ ژانویه ۱۹۴۴ زمانی که نشریه حسابداری شماره ۴۷ منتشر شد، دیدگاه خود را در این زمینه به رسمیت شناخت (کمیسیون بورس و اوراق بهادار، ۱۹۴۴). نشریه حسابداری شماره ۴۷ درباره پاسخ کمیسیون بورس و اوراق بهادار به تعدادی از وضعیت‌هایی که در آن پرسشی مطرح‌شده است یا مشکلی شناسایی شده است، ارائه طریق می‌کند. کمیسیون بورس و اوراق بهادار، نشریه حسابداری شماره ۴۷ در پاسخ به پیشنهاد ارائه‌شده توسط نمایندگان جامعه حسابداران حرفه‌ای در رابطه با این موضوع که دانستن تصمیمات کمیسیون بورس و اوراق بهادار در زمینه استقلال می‌تواند کمک کننده باشد، منتشر کرد. دو وضعیت مطرح‌شده در سری نشریه حسابداری شماره ۴۷، به خدمات حسابداری ارائه‌شده توسط حسابرس، اشاره کرده بود. در حالت اول، کارکنان مؤسسه حسابرسی که در تیم عملیات حسابرسی شرکت نداشته‌اند، دفاتر روزنامه را براساس اسناد مرجع ارائه‌شده توسط

کارکنان واحد مورد رسیدگی، تهیه کردند و به ثبت رساندند. در حالت دوم، حسابرس، جمع دفاتر روزنامه را به دفاتر کل انتقال داده بود و همچنین دفاتر روزنامه اصلاح‌شده مرتبط با استهلاک، مالیات و سایر پیش‌پرداخت‌ها و هزینه‌های قابل پرداخت را نیز تهیه کرد. کمیسیون بورس و اوراق بهادار معتقد است به استقلال حسابرسان در هر دو وضعیت مذکور خدشه وارد آمده است.

گفته‌شده است که برای هر حکمی، استثنایی وجود دارد ولی باین‌حال، احکام ممنوعیت کمیسیون بورس و اوراق بهادار در رابطه با ارائه خدمات حسابداری توسط حسابرس مستقل، هیچ استثنایی وجود ندارد. اگرچه کمیسیون بورس و اوراق بهادار خدمات حسابداری را به‌عنوان آسیبی بر استقلال حسابرس معرفی می‌کند ولی باین‌وجود این سازمان در برخورد با چنین خدماتی زمانی که عذر موجهی وجود دارد، مخالفت نکرده است. کمیسیون بورس و اوراق بهادار (۱۹۵۸) نشریه حسابداری شماره ۸۱ را در پاسخ به تعدادی از پرسش‌های دریافت شده از حسابداران رسمی در حوزه مرتبط با استقلال، منتشر کرد. نشریه حسابداری شماره ۸۱ دو وضعیت را مثال زده بود که در آن به دلیل موجه بودن وضعیت آنها، کمیسیون بورس و اوراق بهادار با وجود خدمات حسابداری ارائه‌شده توسط حسابرس، هیچ واکنشی از خود نشان نداده بود. در حالت اول، کنترلر (مدیر مالی) واحد مورد رسیدگی، به شکل غیرمنتظره‌ای در انتهای سال از کار استعفا داد. حسابرس در بستن دفاتر، همکاری داشت ولی از گرفتن تصمیمات مدیریتی خودداری کرد. در حالت دوم، مؤسسه

حسابرسی، بعد از اینکه حسابدار واحد مورد رسیدگی از دنیا رفت، ثبت دفاتر روزنامه و تهیه صورت‌های مالی ماهانه آن شرکت را انجام داد. کمیسیون بورس و اوراق بهادار نظر حسابرس را در رابطه با صورت‌های مالی پذیرفت ولی به مؤسسه حسابرسی پیشنهاد داد تا هرچه سریع‌تر از ادامه ارائه خدمات حسابداری به این شرکت خودداری کند.

می‌توان گفت، عقیده کمیسیون بورس و اوراق بهادار در رابطه با اینکه ارائه خدمات حسابداری باعث خدشه دار شدن استقلال حسابرس می‌شود، حداقل از سال ۱۹۴۴ تا الان تغییری نکرده است. به دلیل پیشرفت و توسعه فناوری‌هایی که باعث گسترش خدمات حسابداری حسابداران عمومی رسمی با بهره‌گیری از داده‌پردازی

الکترونیکی شده بود، دیدگاه کمیسیون بورس و اوراق بهادار در نشریه حسابداری شماره ۱۲۶ که در ۵ ژوئیه ۱۹۷۲ منتشر شد، مورد تأکید قرار گرفت:

کمیسیون بر این عقیده است که یک حسابدار نمی‌تواند به‌طور منصفانه، ثبت‌ها و دفاتری را که خود او برای واحد مورد رسیدگی گردآوری کرده است، حسابرسی کند. عملکرد این خدمات اگر به شکل دستی یا حتی به وسیله رایانه‌ها و هر ابزار خودکار دیگری انجام شده باشد، در نهایت باعث می‌شود حسابدار در وضعیتی قرار گیرد که ارزیابی و استدلال وی بر مبنای شواهدی که خود گردآوری کرده است، شکل گیرد (کمیسیون بورس و اوراق بهادار، ۱۹۷۲).

ماده ۲ آیین‌نامه اس-ایکس، ویژگی‌های حسابرسان را که شامل ضرورت استقلال نیز است، تعیین می‌کند. زمانی که آیین‌نامه اس-ایکس برای اولین بار در فوریه ۱۹۴۰ اجرایی شد، حسابرسان صریحاً از داشتن منافع مالی در واحد مورد رسیدگی و اشتغال در بنگاه صاحبکار به عنوان مقام موظف، پذیره‌نویس، عضو هیئت‌امنا، عضو هیئت‌مدیره، کارمند ارشد یا کارمند در واحد مذکور، منع شدند (کمیسیون بورس و اوراق بهادار، ۱۹۴۰). در سال ۱۹۴۲ ماده ۲ این آیین‌نامه به منظور تأکید بر مفهوم «ارتباطات و فعالیت‌های دخیل در تمامی خدمات ارائه‌شده» توسط حسابرسان، مورد بازبینی قرار گرفت ولی باین حال هیچ فعالیت مشخصی از جمله خدمات

حسابداری یا تهیه صورت‌های مالی به‌عنوان یکی از مصادیق آسیب‌زننده بر استقلال حسابرس شناسایی نشد (کمیسیون بورس و اوراق بهادار ۱۹۴۲).
 با این وجود، ممنوعیت ارائه خدمات حسابداری توسط حسابرس همچنان در سخنرانی‌های برگزار شده در کمیسیون بورس و اوراق بهادار و نشریه‌های حسابداری شماره‌های ۱۳، ۴۷، ۸۱ و ۱۲۶ وجود داشت. کمیسیون بورس و اوراق بهادار تصمیم گرفت تا ممنوعیت بلندمدت ارائه خدمات حسابداری توسط حسابرس را زمانی که بازنگری‌های زیادی در سال ۲۰۰۱ انجام داد، در بندهای آیین‌نامه اس-ایکس درج کند (کمیسیون بورس و اوراق بهادار ۲۰۰۱). کمیسیون بورس و اوراق بهادار زمانی آیین‌نامه اس-ایکس را مورد بازنگری قرار داد که دیگر نتوانست فرایند تصویب احکام توسط هیئت استانداردهای استقلال راه مبنی بر احکام مورد نیاز برای اجرای خدمات غیرحسابرسی تحمل کند (جامعه تاریخی کمیسیون بورس و اوراق بهادار، ۲۰۲۰).
 می‌توان مبنای دیدگاه کمیسیون بورس و اوراق بهادار را در نقل‌قولی از طرح پیشنهادی منتشر شده در سال ۲۰۰۱ به شرح زیر خلاصه کرد:

به دلیل اینکه حسابرس هنگام حسابرسی صورت‌های مالی واحد مورد رسیدگی در جایگاه ارزیابی‌کننده کار مؤسسه حسابرسی قرار می‌گیرد، ارائه خدمات حسابداری به واحد مورد رسیدگی باعث خدشه‌دار شدن استقلال حسابرس می‌شود. حفظ ضرورت واقع‌بینانه بودن ارزیابی کار خود، توسط شخص یا مؤسسه دشوار خواهد بود؛ به‌ویژه این موضوع زمانی درست است که

استقلال وی خدشه وارد می‌شود. حکم پیشنهادی بخش "c(4(i)(A)2-01"، دیدگاه خود را این‌گونه ادامه می‌دهد... اگر در فرایند حسابرسی، حسابرس مجبور شود کار حسابداری انجام شده توسط مؤسسه حسابداری‌اش را حسابرسی کند، این موضوع سؤال برانگیز خواهد بود که آیا چنین حسابرسی می‌تواند منصفانه و بی‌طرفانه عمل کرده باشد و آیا اینکه یک نفر سرمایه‌گذار معقول می‌تواند باور کند که او بدون غرض‌ورزی و بی‌طرفانه عمل کرده است (کمیسیون بورس و اوراق بهادار، ۲۰۰۰)؟

زمانی که جورج دبلیو بوش به‌عنوان رئیس‌جمهور ایالات متحده آمریکا، ساربنز-اکسلی را به‌عنوان قانون در تاریخ ۳۰ ژوئیه ۲۰۰۲ امضا کرد، ممنوعیت کمیسیون بورس و اوراق بهادار مبنی بر ارائه هم‌زمان خدمات حسابداری و حسابرسی توسط حسابرس مستقل به شکل قانون درآمد. لذا این قانون (قانون ساربینز اکسلی یا ساکس) ارائه خدمات حسابداری توسط حسابرس مستقل را به‌عنوان یکی از خدمات ممنوعه در نظر می‌گیرد. بنابراین نه تنها ارائه خدمات

پیدا کردن یک اشتباه، باعث ایجاد سؤالاتی درباره کفایت خدمات حسابداری ارائه شده توسط مؤسسه شود. بنابراین حسابداری یکی از وظایف مدیریت تلقی می‌شود که اجرای آن توسط حسابرس موجب بروز تضاد منافع نامناسبی میان حسابرس و واحد مورد رسیدگی می‌شود (کمیسیون بورس و اوراق بهادار، ۲۰۰۱).
 اگرچه ممنوعیت ارائه خدمات حسابداری توسط حسابرس مستقل در آیین‌نامه اس-ایکس تا سال ۲۰۰۱ در نظر گرفته نشده بود ولی این موضوع روشن است که ممنوعیت آن مربوط به دوران قبل از سال ۲۰۰۱ برمی‌گردد. زمانی که کمیسیون بورس و اوراق بهادار برای اولین بار طرح اضافه کردن فهرستی از خدمات ممنوع شامل خدمات حسابداری توسط حسابرس مستقل، به متن آیین‌نامه اس-ایکس در سال ۲۰۰۰ را مطرح کرد، این موضوع صریحاً نشان می‌دهد که ارائه خدمات حسابداری توسط حسابرس مستقل در حال حاضر نیز ممنوع است:

در حال حاضر، اگر حسابرس به واحد مورد رسیدگی یا واحدهای وابسته آن خدمات حسابداری ارائه کند، به

حسابداری به شرکت‌های سهامی عام	اقدام غیرقانونی نیز محسوب می‌شود.	حسابداران رسمی آمریکا در رابطه با ارائه
متقاضی حسابرسی، صرفاً نقض قوانین	در جدول ۱ ترتیب زمانی رویدادهای	خدمات حسابداری و استقلال حسابرس،
و مقررات کمیسیون بورس و اوراق بهادار	اصلی مرتبط با دیدگاه‌های مربوط به	به تصویر درآمده است:
است بلکه علاوه بر آن به‌عنوان یک	کمیسیون بورس و اوراق بهادار و انجمن	بخش پنجم، دیدگاه انجمن حسابداران

جدول ۱. ترتیب زمانی دیدگاه‌های مربوط به ارائه خدمات حسابداری توسط حسابرس مستقل		
۲۱ سپتامبر ۱۹۳۹	ویلیام ورنتز حسابدار ارشد کمیسیون بورس و اوراق بهادار در سخنرانی خود پیشنهاد کرد که بهتر است اگر حسابرس به واحد مورد رسیدگی خدمات حسابداری ارائه کرده است، این موضوع افشا شود.	
۲۰ فوریه ۱۹۴۰	کمیسیون بورس و اوراق بهادار نشریه حسابداری شماره ۱۳ را منتشر کرد که در آن این موضوع که محدوده دخالت حسابرس در حسابداری شرکت اینتر استیت هوزری میلز فراتر از محدوده مجاز در حسابرسی صورت‌های مالی بوده است.	
۲۵ ژانویه ۱۹۴۴	کمیسیون بورس و اوراق بهادار نشریه حسابداری شماره ۴۷ را با ذکر چند نمونه مشخصی که در آن کمیسیون خدشه‌دار شدن استقلال حسابرس را به‌وسیله خدمات حسابداری نتیجه‌گیری کرده بود، منتشر کرد.	
۳۱ اکتبر ۱۹۴۹	در گزارشی به شورای انجمن حسابداران آمریکا، کمیته اخلاق حرفه‌ای گزارش کرد که با اجرای خدمات حسابداری ارائه‌شده توسط عضوی از مؤسسه به گروه کوچکی از واحدهای مورد رسیدگی که فاقد حسابدار (دفتردار) تمام‌وقت بوده‌اند مخالفتی نداشته است، این کمیته اضافه کرد که این موضوع در گزارش حسابرس افشا شده است.	
دسامبر ۱۹۵۰	در مقاله‌ای از مجله حسابداری، کارمن جی بلوگ (۱۹۵۰) گزارش کرد که کمیته اخلاق حرفه‌ای انجمن حسابداران آمریکا، بر این باور است که افشای ارائه خدمات حسابداری توسط حسابرس در گزارش حسابرسی دیگر ضروری نیست. در مقابل حسابرسان می‌توانند با به‌کارگیری قضاوت حرفه‌ای خود در مورد افشا یا عدم افشا تصمیم‌گیری کنند.	
۱۱ دسامبر ۱۹۵۸	کمیسیون بورس و اوراق بهادار نشریه حسابداری شماره ۸۱ به‌منظور تأکید بر ممنوعیت کلی ارائه خدمات حسابداری توسط حسابرس مستقل، منتشر کرد که البته این ممنوعیت برای وضعیت‌هایی که عذر موجهی داشتند، مجاز بود.	
۵ ژوئیه ۱۹۷۲	کمیسیون بورس و اوراق بهادار نشریه حسابداری شماره ۱۲۶ به‌منظور تأکید بر ممنوعیت خدمات حسابداری منتشر و آن را بر وضعیت‌های جدیدی که به علت پیشرفت فناوری ایجاد شده بودند، اعمال کرد.	
۱ مارس ۱۹۷۳	این تاریخ، تاریخ لازم‌الاجرا شدن آیین رفتار حرفه‌ای بازنگری شده انجمن حسابداران رسمی آمریکا (۱۹۷۲) است. بیانیه بازنگری شده شامل تفسیر ۳-۱۰۱ است که در آن چهار تدبیر ایمن‌ساز برای استقلال حسابرس در وضعیت‌هایی که خدمات حسابداری ارائه می‌شود، مطرح شده است.	
۳۱ مه ۱۹۹۹	این تاریخ، تاریخ لازم‌الاجرا شدن بازنگری تفسیر ۳-۱۰۱ به‌منظور ارائه نمونه‌های مشخصی از وضعیت‌هایی که خدمات حسابداری باعث خدشه‌دار شدن یا نشدن استقلال می‌شود، است. این بازنگری‌های صورت گرفته در آیین رفتار حرفه‌ای انجمن حسابداران رسمی آمریکا تجدیدنظر شده (۲۰۰۰) منتشر شده است.	
۵ فوریه ۲۰۰۱	کمیسیون بورس و اوراق بهادار ممنوعیت‌های جاری مبنی بر خدمات حسابداری ارائه‌شده توسط حسابرس را به بند ۲ مقررات اس-ایکس اضافه کرد.	
۳۰ ژوئیه ۲۰۰۲	رئیس‌جمهور وقت (جورج دبلیو بوش)، تصویب‌نامه ساربینز-آکسلی ۲۰۰۲ را به قانون تبدیل کرد. درنهایت، ممنوعیت درازمدت کمیسیون بورس و اوراق بهادار مبنی بر ارائه هم‌زمان خدمات حسابداری و حسابرسی، به شکل قانون درآمد.	

رسمی آمریکا در رابطه با ارائه خدمات حسابداری توسط حسابرس اهمیت استقلال حسابرس بسیار پیش از وضع قانون اوراق بهادار سال‌های ۱۹۳۳ و ۱۹۳۴ شناسایی شده بود. هم‌زمان با گسترش شکاف میان مالکیت و مدیریت در دوره تاریخی پیش‌رونده (دهه‌های ۱۸۹۰ الی ۱۹۲۰)، جامعه به ارزش حساب‌رسان مستقل پی برد (پرویتز و مارینو، ۱۹۹۸). پیش از تصویب قانون اوراق بهادار اگرچه این موضوع نه تنها در مسیر رسمی استانداردهای مربوط به حسابداری و حسابرسی بسیار اندک بود بلکه در مقایسه با استقلال حسابرس نیز اقدام کوچکی تلقی می‌شد. انجمن حسابداران آمریکا که سابق بر انجمن حسابداران رسمی آمریکا بود، احکام مربوط به آیین رفتار حرفه‌ای خود را در تاریخ ۹ آوریل ۱۹۱۷ تصویب کرد (انجمن حسابداران آمریکا، ۱۹۱۷). احکام آیین رفتار حرفه‌ای انجمن حسابداران آمریکا در سال‌های بعدی به دفعات به‌روزرسانی شد ولی با این حال، موضوع استقلال حسابرس تا زمانی که در تاریخ ۲۰ اکتبر ۱۹۴۱ مورد تجدیدنظر قرار گرفت، مطرح نشده بود (انجمن حسابداران آمریکا، ۱۹۴۲). درواقع، شورای انجمن حسابداران آمریکا طرح پیشنهادی ارائه‌شده در سال ۱۹۳۲ را به‌منظور جلوگیری از اشتغال حساب‌رسان در واحد مورد رسیدگی به‌عنوان کارمند ارشد یا عضو هیئت‌مدیره، نپذیرفت (کری، ۱۹۷۰). اصطلاح «استقلال» برای اولین بار در آیین رفتار حرفه‌ای سال ۱۹۶۴ استفاده شد (پرستون و همکاران، ۱۹۹۵). نسخه اکتبر ۱۹۴۱ آیین رفتار حرفه‌ای

ماده ۱۲ آیین رفتار حرفه‌ای، به اعضا هشدار می‌داد که اگر آنها تصمیماتی اتخاذ کنند که باعث تأثیرگذاری بر وضعیت مالی یا سودآوری واحد مورد رسیدگی شود، ممکن است بر استقلال آنها خدشه وارد شود. ماده مذکور درباره اینکه چگونه تصمیمات مبتنی بر خدمات حسابداری ممکن است نحوه گزارش وضعیت مالی یا نتایج عملیات واحد مورد رسیدگی را تحت تأثیر قرار دهد، بحثی نکرده بود.

درحالی‌که آیین رفتار حرفه‌ای انجمن حسابداران رسمی آمریکا تا سال ۱۹۷۲ به شکل (خطر) خدمات حسابداری ارائه‌شده توسط حسابرس، بحثی به میان نیاورده بود ولی می‌توان ادعا کرد این مشکل خیلی قبل‌تر از این تاریخ ایجادشده بود. برای مثال، کری (۱۹۴۶) به این موضوع اشاره کرده بود که حساب‌رسان شرکت‌های کوچک و خصوصی می‌توانند خدمات حسابداری نیز ارائه کنند. او ادعا کرده بود کسی

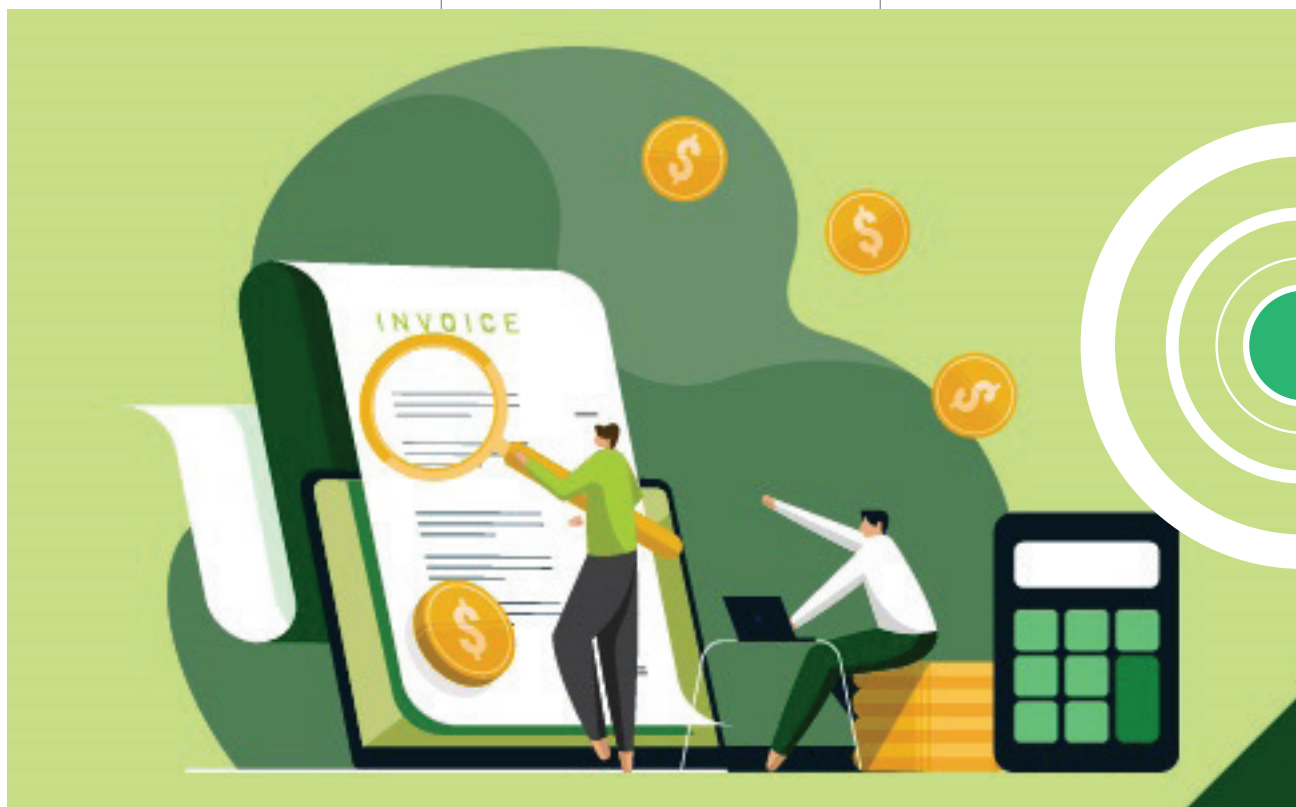
انجمن حسابداران آمریکا، اعضای خود را از اظهارنظر درباره صورت‌های مالی شرکت‌های سهامی عامی که در آن دارای منافع مالی قابل‌توجهی بودند، منع کرده بود. اعضا تا زمان تجدیدنظر آیین رفتار حرفه‌ای (که از ۱ ژانویه ۱۹۶۴ لازم‌الاجرا بود) مجاز بودند تنها در شرکت‌های غیرسهامی عام منافع مالی داشته باشند (ناشناس، ۱۹۶۲). آیین رفتار حرفه‌ای بازنگری شده دو نمونه از وضعیت‌هایی را که اعضا در آن مستقل از واحد مورد رسیدگی تلقی نمی‌شدند بیان کرده بود که یکی، داشتن منافع مالی در واحد مورد رسیدگی و دیگری اشتغال در واحد مورد رسیدگی تحت عنوان «مقام موظف، پذیرهنویس، عضو هیئت‌امنا، عضو هیئت‌مدیره، کارمند ارشد یا کارمند» بود (انجمن حسابداران رسمی آمریکا، ۱۹۶۴). آیین رفتار حرفه‌ای بازنگری شده مذکور، درباره ارائه خدمات مشاوره‌ای به مدیریت واحد مورد رسیدگی نیز بحث کرده بود.

که به‌طور پیوسته دفاتر روزنامه را تهیه و ثبت می‌کند یا کسی که به شکل مستقیمی در سرپرستی و کنترل عملیات حسابداری یک واحد تجاری نقش داشته باشد نمی‌تواند از آن واحد مذکور مستقل عمل کند. کری (۱۹۴۶)، بین وضعیتی که در آن کسی تمام مسئولیت حسابداری را بر عهده می‌گیرد در مقایسه با وضعیتی که حسابرس تنها مشاوره عمومی حسابداری ارائه می‌کند، تمایز قائل شده بود.

کمیته اخلاق حرفه‌ای در گزارش خود در سال ۱۹۴۹ به شورای انجمن حسابداران آمریکا درباره پرسشی که محتوای آن شامل خدمات حسابداری ارائه‌شده توسط حسابرس بود، بحث کرده بود (انجمن حسابداران آمریکا، ۱۹۴۹). یکی از اعضای انجمن توضیح داد که واحدهای مورد رسیدگی او به علت کوچک بودن اندازه

آنها، توانایی به‌کارگیری یک حسابدار تمام‌وقت را نداشته‌اند درحالی‌که واحد مورد رسیدگی مزبور برای ارائه صورتهای مالی حسابرسی شده خود به بانکدارها و شرکتهای اعتباردهنده خود، به حسابرسی نیاز داشتند. کمیته به دلیل اینکه موضوع مذکور در صورتهای مالی مورد استفاده کاربران، افشاشده بود، با این وضعیت مخالفتی نکرده بود. زمانی که مشخص شد اعضا، می‌توانند بر مبنای تشخیص اینکه آیا مشارکت آنها در حسابداری واحد مورد رسیدگی افشا می‌شود یا خیر، قضاوت کنند. کمیته اخلاق حرفه‌ای کمتر از یک سال بعد، از الزامات مربوط به افشای چنین اطلاعاتی عدول کرد (بلوگ، ۱۹۵۰). در ادامه، کمیته به این نتیجه رسید که به‌عنوان یک حکم کلی، افشای چنین اطلاعاتی ضروری نیست.

در طول همان دورانی که کمیته اخلاق حرفه‌ای درحال تعمق و بررسی موضوع اجرای خدمات حسابداری به واحدهای مورد رسیدگی توسط حسابرس بود، مقاله‌ای در مجله حسابداری منتشرشده بود که درحالی‌که به ممنوعیت کمیسیون بورس و اوراق بهادار مبنی بر ارائه خدمات حسابداری اشاره کرده بود، درباره مزایای چنین خدماتی نیز بحث‌هایی را ارائه کرده بود (کری، ۱۹۴۹). به‌طور خلاصه، نویسنده مقاله مذکور ادعا می‌کرد که حسابداری (دفترداری) یک خدمت فنی عادی است، حسابرس همچنان به اجرای عملیات حسابرسی ادامه می‌دهد و حسابرس در استخدام واحد مورد رسیدگی قرار نگرفته است. در پاسخ به فراخوان ارائه نظر نسبت به این مقاله، یک مقام ذیصلاح درباره عدم درک علت اینکه

چرا حسابرسان نباید به واحدهای مورد رسیدگی خود خدمات حسابداری ارائه کنند، اظهار نظر کرد (مادریا، ۱۹۵۰). ایشان ادعا می‌کردند که حسابداری صرفاً یک «فرایند مکانیزه شده» است و مزایای زیادی را در اختیار حسابرس قرار می‌دهد. برای مثال، حسابرسی که حسابداری نیز انجام می‌دهد می‌تواند تمامی معاملات را به جای بررسی صرف نمونه‌ای از آنها، زیر نظر داشته باشد. در آخر، خدمات حسابداری فرصت مناسبی برای آموزش کارکنان تازه استخدام شده حسابرسی نیز فراهم می‌آورد. وی تأکید کرده بود زمانی که حسابرس، تهیه و ثبت دفاتر روزنامه را بر عهده داشته باشد، به دلیل اینکه این عملیات احتمالاً فاقد اشتباه هستند، کارایی (اثربخشی) حسابرسی نیز افزایش خواهد یافت.

تا سال ۱۹۷۲ زمانی که آیین رفتار حرفه‌ای مورد بازنگری قرار گرفت، انجمن حسابداران رسمی آمریکا صریحاً مطلبی درباره ارائه خدمات حسابداری توسط حسابرس مستقل بیان نکرده بود. پروژه بازنگری آیین رفتار حرفه‌ای از سال ۱۹۶۸ در پاسخ به افزایش تعداد حسابداران حرفه‌ای، افزایش پیچیدگی جامعه و انتظارات عمومی، آغاز شد (انجمن حسابداران رسمی آمریکا، ۱۹۷۲). انجمن حسابداران رسمی آمریکا (۱۹۷۲) در کنار آیین‌نامه رفتار حرفه‌ای، تفاسیر احکام آیین‌نامه را نیز منتشر کرد که هدف گزارش شده آن «ارائه راهنمایی برای دامنه و کاربرد» احکام آن بود. تفسیر ۱۰۱-۳، با رعایت ۴ شرط، به اعضا اجازه داد تا به ارائه خدمات حسابداری ادامه دهند. اول اینکه

حسابرس نمی‌تواند هیچ‌گونه وابستگی خویشاوندی یا تضاد منافع با واحد مورد رسیدگی که موجب خدشه‌دار شدن درستکاری و بی‌طرفی (واقع‌بینی) او شود، داشته باشد. دوم اینکه واحد مورد رسیدگی موظف است مسئولیت خود را در قبال صورت‌های مالی بپذیرد. سوم اینکه حسابرس نمی‌تواند به‌عنوان یک کارمند یا مدیریت شرکت رسیدگی شونده، اشتغال داشته باشد. در آخر نیز، حسابرس موظف است تمامی فرایندهای حسابرسی را بر مبنای استانداردهای عمومی پذیرفته شده حسابرسی (استانداردهای حسابرسی) اجرا کند. به عبارتی حسابرس نباید برخی از روش‌های حسابرسی را به دلیل دانش و شناختی که از عملکرد خدمات حسابداری کسب کرده است، حذف کند.

در ادامه روند نتیجه‌گیری بحث‌ها به‌منظور دریافت مجوز برای ارائه خدمات حسابداری به واحد مورد رسیدگی توسط حسابرس مستقل، کمیته اخلاق حرفه‌ای انجمن حسابداران رسمی آمریکا به این دیدگاه رسید که حسابداری عمدتاً یک «فرایند مکانیکی» است و باعث فروکاستن نقش قضاوت در ثبت معاملات خواهد شد: هنگامی که یک عضو، به شکل دستی یا خودکار، خدمات حسابداری را اجرا می‌کند، این ابهام ممکن است ایجاد شود که اجرای چنین خدماتی باعث خدشه‌دار شدن استقلال وی می‌شود یا خیر. به‌طوری‌که اجرای این نوع خدمات حسابداری اولیه موجب شوند تا حسابرسی او از دقت فنی کمتری برخوردار باشد یا قضاوت حسابداری او در ثبت معاملات، ممکن است به‌نوعی

در مقایسه باحالتی که قضاوت براساس ارتباط با حسابرسی بعدی گرفته می‌شود، کمتر قابل اتکا باشد.

اعضا، توانمند هستند و به‌خوبی، اجرای فنون کنترل‌کننده دقت مکانیکی را آموخته‌اند و البته اجرای عملیات نگهداری سوابق، نباید هیچ تأثیری بر کاربرد این فنون داشته باشد. با توجه به قضاوت حسابداری، اگر شخص ثالثی به قضاوت یکی از اعضا در اجرای حسابرسی او اطمینان داشته باشد، این موضوع دشوار است که ادعا کنیم، آنها زمانی که همین قضاوت‌ها در فرایند تهیه سوابق اصلی حسابداری اعمال کرده‌اند، اطمینان کمتری به آنها وجود دارد (انجمن حسابداران رسمی آمریکا، ۱۹۷۲).

به‌عبارت‌دیگر، حرفه حسابداری بر این عقیده است که اشخاص ثالث باید نسبت به‌صورت مالی حسابرسی شده توسط حسابرسی که خود، آنها را تهیه کرده است در مقایسه با صورت‌های مالی حسابرسی شده توسط یک حسابرس که مستقل از تهیه آن صورت‌ها باشد، اطمینان یکسانی داشته باشند. دیدگاه حرفه در سال ۱۹۷۲ در مقایسه با دیدگاه آن در سال ۱۹۳۲ که توسط کول ای. اچ. کارتر، رئیس وقت جامعه حسابداران رسمی نیویورک در گزارش وی به مجلس سنای پول و بانکداری ایالات‌متحده در تاریخ شنبه، ۱ آوریل ۱۹۳۳ انجام شده بود، تفاوت چشمگیری دارد (مجلس سنای ایالات‌متحده، ۱۹۳۳، ۵۸). کارتر در گزارش خود، درحالی‌که استدلال می‌کرد، حسابداران رسمی باعث ارائه واقع‌بینانه گزارشگری مالی می‌شوند، بر شایستگی‌های بالاترین مقام مالی (مدیر

مالی) شرکت نیز تأکید کرد. کول کارتر با این موضوع که تهیه صورت‌های مالی باید به حسابداران رسمی واگذار شود مخالفتی نداشت اما در مقابل، از جداسازی (تفکیک) تهیه صورت‌های مالی و حسابرسی صورت‌های مالی پشتیبانی کرد اما این موضوع طعنه‌آمیز است که ۴۰ سال بعد از آن، انجمن حسابداران رسمی آمریکا نتیجه‌گیری کرد این جداسازی ضرورتی ندارد.

در دهه ۱۹۸۰، حسابرسان به واحدهای متقاضی حسابرسی غیرسهامی عام خود، خدمات حسابداری ارائه کردند. در یک تحقیق انجام‌شده در رابطه با فرایند حسابرسی، انجمن حسابداران رسمی

آمریکا (۱۹۸۵) واحدهای غیرسهامی عام کوچک‌تر، معمولاً به دلیل اینکه در به‌کارگیری یک واحد حسابداری متخصص سرمایه‌گذاری نکرده بودند، در نتیجه از حسابرسان خود انجام خدمات حسابداری را تقاضا می‌کردند. این موضوع نشان می‌داد که استقلال حسابرسی که اجرای فرایند ثبت سوابق حسابداری و تهیه صورت‌های مالی واحد مورد رسیدگی را برعهده گرفته است، در صورتی حفظ خواهد شد که مدیریت «مسئولیت خود را در قبال آنها پذیرفته باشد» (انجمن حسابداران رسمی آمریکا، ۱۹۸۵). از آنجایی که مدیریت به شکل قابل‌توجهی دانش حسابداری کمتری در

مقایسه با حسابرس دارد، حسابرس باید صورت‌های مالی را برای مدیریت تشریح کند تا آنها بتوانند این شرط را برآورده کنند.

در سال ۲۰۰۰، تفسیر ۳-۱۰۱ آیین رفتار حرفه‌ای انجمن حسابداران رسمی آمریکا، به‌منظور ارائه راهنمایی‌های اضافی به حسابرسان برای ارائه خدمات حسابداری، ارتقا پیدا کرد (انجمن حسابداران رسمی آمریکا، ۲۰۰۰). برای مثال، به اعضا هشدار داده شده بود که مراقب باشند، نباید برای واحد مورد رسیدگی، عملیات مدیریتی انجام دهند یا برای آنها تصمیمات مدیریتی اتخاذ کنند. همچنین به اعضا پیشنهاد شده

14. Controller's Institute of America(CIA)

منبع

- 1- Keyser, John D.2020. A Historical Assessment of a Key Auditor Independence Policy: Auditing Your Own Work, ACCOUNTING HISTORIANS JOURNAL, Vol. 47, No. 2, December, pp. 11–20.

وحید منتی: استادیار حسابداری، دانشگاه شهید بهشتی، دانشکده مدیریت و حسابداری، گروه حسابداری، تهران، ایران
محمدرضا بابائی: دانشجوی کارشناسی مدیریت مالی، دانشگاه شهید بهشتی، دانشکده مدیریت و حسابداری، گروه حسابداری، تهران، ایران.

اعلامیه‌های رسمی است که توسط کمیسیون بورس و اوراق بهادار آمریکا (SEC) منتشر می‌شوند. این نشریه‌ها روش‌های حسابداری و حسابرسی را در اختیار حسابداران قرار می‌دهند تا در گزارش‌های ثبت شده در SEC اجرا شوند. این نشریه‌ها شامل دستورالعمل‌ها و قوانین مربوط به جنبه‌های مختلف حسابداری شرکتی مانند رویه‌های حسابرسی، دستورالعمل‌های افشا و تکمیل اسناد و صورت‌ها برای شرکت‌های سهامی عام است. انتشار این نشریه‌ها توسط SEC به‌عنوان وسیله‌ای برای کمک به اصلاح مستمر الزامات و اصول حسابداری در پاسخ به مسائل گزارشگری مالی صادر می‌شود. اولین نشریه در ۱ آوریل ۱۹۳۷ منتشر شد. SEC اولین نسخه را در پاسخ به مفاهیم متفاوت و مبهم رایج در میان حسابداران شاغل در آن زمان منتشر کرد. در نتیجه ابهام داده‌های مالی که توسط شرکت‌های سهامی عام به قانونگذار (تنظیم کننده) و عموم سرمایه‌گذاران گزارش می‌شد، SEC به دنبال ارائه راهنمایی در مورد آنچه که باید در نظر گرفته شود و آنچه که به‌عنوان یک قانونگذار آن را به‌عنوان رویه حسابداری صحیح می‌داند، صادر کرد (مترجم).

6. Accounting Series Release
7. Non-audit services (NAS)
8. American Institute of Certified Public Accountants (AICPA)
9. independence rules
10. Krawczyk
11. internal controls over financial reporting (ICFR)
12. American Institute of Accountants (AIA)
13. e Interstate Hosiery Mills case

بود که در قرارداد حسابرسی، تعیین مسئولیت مدیریت در قبال صورت‌های مالی مشخص شود. به‌علاوه اینکه این تفسیر، درباره فعالیت‌هایی که باعث می‌شوند استقلال حسابرس به خطر بیفتد، مثال‌هایی را نیز ارائه کرده بود. چنین فعالیت‌هایی (فعالیت‌های خدشه‌دار کننده استقلال) شامل تهیه اسناد مرجع و سرپرستی کارکنان واحد مورد رسیدگی است. از همه مهم‌تر، خدمات ویژه‌ای که باعث خدشه‌دار شدن استقلال نمی‌شوند، با توجه به تفسیر مذکور، شامل ثبت معاملات کدگذاری شده در دفاتر کل و تهیه صورت‌های مالی براساس ترازهای آزمایشی ارائه‌شده توسط واحد مورد رسیدگی می‌شد. به‌روزرسانی راهنمای مذکور در سال ۲۰۰۰ اساساً تا به امروز تغییری نداشته است. البته در قالب خطرها و تدابیر ایمن‌ساز، آیین‌نامه رفتار حرفه‌ای انجمن حسابداران رسمی آمریکا به حسابداران در زمینه ارائه خدمات حسابداری به واحدهای غیرسهامی عام اجازه می‌دهد. خدمات مجاز، مثل انتقال دفاتر روزنامه، تهیه اصلاح حساب‌ها، پردازش پرداختی‌ها و تهیه صورت‌های مالی است (انجمن حسابداران رسمی آمریکا، ۲۰۱۸). ■

پی‌نوشت‌ها:

1. The Committee on Basic Auditing Concepts
2. American Accounting Association (AAA)
3. objectively
4. Securities and Exchange Commission (SEC)
۵. سلسله نشریه‌های حسابداری (ASRs)

بررسی حقوق حاکمیت شرکتی

نویسندگان:

مهدی بیرانوند

فاطمه دادبه

این قوانین به اندازه محتوای آنها دارای اهمیت است. به نظر می‌رسد در صورت عدم اجرای قوانین مربوط به حمایت از سرمایه‌گذاران، متصدیان شرکت دلیل زیادی برای پرداخت سود به سهامداران نخواهند داشت و منفعت شخصی خود را بر پرداخت سود کسب شده به

در نظام‌های حقوقی مختلف، حمایت از سرمایه‌گذاران در قالب قوانین گوناگونی از جمله حقوق شرکت‌ها، حقوق اوراق بهادار، حقوق رقابت و همچنین در قالب قوانین و مقررات مربوط به بازار اوراق بهادار و قوانین و استانداردهای مالی و حسابداری، تدوین شده است. اجرای

سهامداران ترجیح دهند. نتیجه این که به دلیل سوءاستفاده مدیران، تمایل سرمایه‌گذاران به تأمین منابع مالی مورد نیاز شرکت کاهش می‌یابد و نظام تأمین مالی خارج از شرکت با مشکل روبرو خواهد شد. برای رفع مشکل سوءاستفاده مدیران از دارایی سهامداران به نفع خود، وضع قواعدی حاکم بر عملکرد ایشان اجتناب ناپذیر است. این قواعد که با عنوان حاکمیت شرکتی شناخته می‌شود، در کشورهای مختلف به طرق مختلفی

وجود دارد. از طرفی تعریف واحدی نیز از این مفهوم ارائه نشده است. به‌طور کلی تعاریف ارائه شده راجع به این موضوع را می‌توان در دو دسته کلی طبقه‌بندی کرد: تعاریفی که با رویکرد رابطه بین شرکت و سهامداران آن (به‌عنوان صاحبان شرکت) ارائه شده است و رویکرد دوم که در طیفی وسیع‌تر، شبکه‌ای از روابط را در اداره شرکت مورد توجه قرار داده است و علاوه بر روابط بین شرکت و سهامداران، به روابط بین شرکت و سایر ذینفعان از جمله مدیران اجرایی، مشتریان، کارگزاران، اعتباردهندگان و حساب‌رسان نیز توجه داشته است. رویکرد اخیر در قالب نظریه ذینفعان مورد توجه قرار گرفته است.

تاریخچه و تعریف حاکمیت شرکتی

حاکمیت شرکتی تعاریف متعددی را در متون مالی و حقوقی دارد ولی به‌طور کلی می‌توان این‌طور تعریف کرد که: حاکمیت شرکتی، مجموعه‌ای از قواعد، نظام‌ها، فرایندها و ساختارهایی است که با استفاده از ساز و کارهای درون سازمانی نظیر هیئت مدیره، کنترل‌های داخلی و اداری و حسابداری، حسابرسی داخلی و مدیریت ریسک و نیز ساز و کارهای برون سازمانی مانند نظارت قانونی، نظام‌های حقوقی، بازار سرمایه، نظارت سهامداران عمده، حسابرسی مستقل و مؤسسات رتبه‌بندی، در پی کسب اطمینان از رعایت حقوق ذینفعان، پاسخگویی، شفافیت و عدالت در واحد تجاری است. علاوه بر اختلاف نظر در مورد تعریف حاکمیت شرکتی، کشورهای جهان متناسب با ساختارهای اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و ظرفیت‌های قانونی خود

الگوهای متفاوتی برای حاکمیت شرکتی ایجاد کرده‌اند. به خصوص نظام حقوقی کشورها، عاملی تعیین کننده در الگوهای حاکمیت شرکتی، کشورها است. به‌طور کلی تفاوت ناشی از نظام‌های حاکمیت شرکتی را می‌توان در سه دسته‌بندی کلی تعریف کرد:

- ۱- تفاوت در تعریف حاکمیت شرکتی و اصول حاکم بر آن
- ۲- تفاوت در ساختار مالکیت شرکت‌ها در کشورهای مختلف
- ۳- تفاوت در نگرش قانونی به مقوله حاکمیت شرکتی از منظر حقوق تطبیقی.

حاکمیت شرکتی در دنیا و به‌خصوص ایالات متحده غالباً به دنبال رسوایی‌های شرکتی از جمله انرون و ام‌سی‌آی به‌طور گسترده مورد توجه قرار گرفته است. در این کشور پس از رسوایی‌هایی که در مورد دو شرکت بزرگ به وجود آمد توجه بیشتر به مقوله حاکمیت شرکتی، منجر به تصویب قانون سارینز-آکسلی شد. علاوه بر این، کمیسیون بورس و اوراق بهادار ایالات متحده نیز دستورالعمل اصول راهنمایی را برای تبعیت شرکت‌ها پیشنهاد کرده است. همچنین یکی از جامع‌ترین اصول، راهنمای پیشنهادی درخصوص این مقوله اصولی است که بورس و اوراق بهادار نیویورک پیشنهاد کرده است. در کشور انگلستان، پس از انتشار گزارش کدبری در سال ۱۹۹۲، حاکمیت شرکتی به یک موضوع عمده تبدیل شد. گزارش کدبری تمرکز نسبتاً دقیقی بر جنبه مالی حاکمیت شرکتی داشت. در کشور ژاپن موضوع حاکمیت شرکتی با شروع دهه ۱۹۹۰ و ترکیدن حباب اقتصادی و ورود به دهه زوال

اقتصادی، به یکی از رایج‌ترین موضوعات مدیریتی در این کشور تبدیل شد. دهه ۱۹۹۰ یک دوره فعال در خصوص بازبینی قوانین مرتبط با حاکمیت شرکتی و به ویژه مقررات حسابداری و قانون تجارت بود.

اهداف شرکت‌های آلمانی، به روشنی در قانون شرکت‌های آلمان تعریف شده است. برای اولین بار، قانون شرکت‌های آلمان در سال ۱۹۳۷ وضع و متعاقباً در سال ۱۹۶۵ اصلاح شد. در این قانون، نقش هیئت مدیره در حاکمیت شرکتی در جهت حمایت از منافع تشکیلات اقتصادی، کلیه ذینفعان و جامعه به‌طور کلی تعریف شده است.

مطالعات اخیر نشان می‌دهد در بین کشورهای مختلف، کشورهایی مانند ایالات متحده، آلمان، ژاپن و انگلستان بهترین نظام‌های حاکمیت شرکتی در جهان را دارند و اختلاف بین آنها در مقایسه با اختلافاتی که بین کشورهای دیگر وجود دارد اندک است.

در ایران، علاوه بر قواعدی که در حقوق تجارت در نحوه اداره شرکت‌های پذیرفته شده در بورس و اوراق بهادار وجود دارد، آیین‌نامه راهبری شرکتی بورس اوراق تهران مصوب ۱۱/۰۸/۱۳۸۶ نیز به‌عنوان سندی جامع تلقی می‌شد. دستورالعمل حاکمیت شرکتی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس و اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران در تاریخ ۲۷/۰۴/۱۳۹۷ در ۶ فصل، ۴۴ ماده و ۲۴ تبصره، در راستای حمایت از حقوق سرمایه‌گذاران، پیشگیری از وقوع تخلفات و نیز ساماندهی و توسعه بازار شفاف و منصفانه اوراق بهادار طبق بندهای ۸، ۱۱ و ۱۸ ماده ۷ قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران (مصوب آذرماه

۱۳۸۴ مجلس شورای اسلامی) و در راستای اصلاح نهادی حاکمیت شرکتی طبق بند (ج) ماده ۴ قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه جمهوری اسلامی به تصویب هیئت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار رسید.

نظریه‌های مبنای ساخت نظام حاکمیتی شرکتی

اگر چه نظریه‌های حاکمیت شرکتی، قدیمی‌تر از خود این عنوان است اما عبارت حاکمیت شرکتی چند سالی است که به‌عنوان یک مفهوم جدید مطرح شده است. نظریه‌هایی که می‌تواند مبنای نظریات حاکمیت شرکتی قرار گیرد، از میان رشته‌های مختلف مانند اقتصاد، مالی، حسابداری، حقوق، مدیریت و رفتار سازمانی و یا ترکیبی از آنها سر برآورده است. به دلیل تفاوت ساختارهای اجتماعی و قانونی که در کشورهای مختلف وجود دارد، همه نظریه‌ها برای همه کشورها جواب نمی‌دهد و ممکن است یک نظریه بتواند گویای وضعیت یک کشور باشد و در مورد کشور دیگر، قدرت توضیح دهندگی خود را از دست بدهد. نظریه‌های اصلی که در مورد حاکمیت شرکتی مطرح و سبب توسعه این مفهوم شده است عبارتند از: نظریه نمایندگی (نظریه نمایندگی موضوع رابطه نمایندگی بین دو طرف را مورد بررسی قرار می‌دهد، به‌طوری که در شخصی (کارفرما) کاری را به شخص دیگر (نماینده) واگذار می‌کند. در حوزه شرکت، مالکان (سهامداران) کارفرما هستند و مدیران نماینده، نظریه اقتصاد هزینه مبادله (رویکرد اقتصاد هزینه

مبادله، به بنگاه به‌عنوان یک ساختار حاکمیتی نگاه می‌کند. انتخاب یک ساختار حاکمیتی مناسب می‌تواند به هم‌راستا کردن منافع مدیران و سهامداران کمک کند)، ذینفعان (نظریه ذینفعان، به جای تمرکز صرف بر سهامداران، اشخاص دیگری را نیز در بحث حاکمیت شرکتی دخیل می‌داند)، مدیریت همراه با نظارت (نظریه مدیریت همراه با نظارت بیان می‌کند که مدیران ناظران دارایی‌های بنگاه هستند و باید وادار شوند تا در راستای تأمین بهترین منافع سهامداران فعالیت کنند)، هژمونی طبقه (مدیران خودشان را به‌عنوان طبقه نخبه در بالاترین سطح شرکت می‌دانند و برای انتخاب یک مدیر دیگر باید این نکته را احراز کنند که آیا آن مدیر شرایط طبقه نخبه را دارد یا خیر)، هژمونی مدیریتی (مدیران شرکت، با توجه به اطلاعاتشان در مورد عملکرد روزانه شرکت، ممکن است در واقعیت بر هیئت مدیره چیرگی پیدا کنند و قدرت تأثیرگذاری هیئت مدیره را کاهش دهند)، وابستگی مسیر (وابستگی مسیر ممکن است ساختار محور یا قاعده محور باشد، ساختار شرکت بستگی به ساختاری دارد که کسب و کار از ابتدا با آن آغاز شده است)، وابستگی منابع (مدیران قادر خواهند بود تا شرکت را به منابعی متصل کنند که برای دستیابی به اهداف شرکت لازم است)، نهادی (محیط نهادی بر عقاید اجتماعی و رویه‌ها تأثیر می‌گذارد که بر فعالان اجتماعی تأثیرگذار است)، سیاسی (نظریه‌های سیاسی تأثیر با اهمیتی بر مالکیت متفاوت و ساختار شرکت‌ها دارد)، حاکمیت شبکه‌ای (ساختار حاکمیت شبکه‌ای امکان مدیریت ریسک بالاتری

را می‌دهد).

از منظر اقتصادی حقوق، حداقل به چهار دلیل وضع قواعد حاکمیت شرکتی به‌صورت آمره لازم به‌نظر می‌رسد؛ اول این که تخصصی بودن رابطه حقوقی بین سهامداران و مدیران شرکت از یک سو و ذینفعان و شرکت از سوی دیگر، امکان انعقاد قرارداد جامعی که همه حوزه‌های تصمیم‌گیری را پوشش دهد منتفی است و دادگاه‌ها نیز نمی‌توانند این قراردادهای تخصصی را به‌موقع اجرا گذارند. دلیل دوم این است که معمولاً مدیران تمایلی به انعقاد قرارداد جامع یا نظام حاکمیت اداره شرکت ندارند؛ حتی اگر اداره‌کنندگان شرکت، برای وضع قواعد حاکمیت شرکتی در بنگاه خود تمایل داشته باشند، بیم آن وجود دارد که قواعد به‌گونه‌ای ناکارآمد وضع شود و حقوق کنترل اضافی به سمت مدیران جهت‌دهی شود. سومین دلیل این است که حتی اگر قواعد حاکمیت شرکتی، از ابتدا به‌صورت کارآمد وضع

شود، احتمال نقض یا تغییر آن در آینده بسیار زیاد است و از آنجا که هزینه نظارت سهامداران پراکنده بر اجرای این قواعد بالا است، نقض آن کم هزینه خواهد بود و در نهایت دولت‌ها حمایت از حقوق سهامداران پراکنده را مرتبط با وظیفه خود در حفظ ثبات و انسجام اقتصادی می‌دانند. بنابراین تمایل دارند، این حمایت را به‌صورت الزامات قانونی اعمال کنند.

در کل در پاسخ به این سؤال که آیا لازم است قواعد حاکمیت شرکتی در قالب قواعد آمره وضع شود یا خیر، در تحلیل اقتصادی حقوق دو رویکرد وجود دارد که رویکرد اول پیشنهاد می‌کند به دلیل متخصصین طرفین قرارداد شرکت، نیازی به دخالت دولت و وضع قوانین آمره وجود ندارد و در رویکرد دوم، با در نظر گرفتن دلایلی چون قراردادهای ناقص و ذینفعان متعدد، وجود سهامداران پراکنده، عدم تمایل مدیران به وضع قواعد حاکمیت شرکتی و تمایل مدیران به نقض قواعد

حاکمیت شرکتی، دخالت دولت و وضع قواعد اداره شرکت اجتناب‌ناپذیر است.

حاکمیت شرکتی در حقوق ایران

در این مقاله با در نظر گرفتن دستورالعمل حاکمیت شرکتی مصوب ۱۳۹۷ سازمان بورس و اوراق بهادار به مباحث مربوط به استقلال مدیران و کمیته‌های حاکمیت شرکتی پرداخته شده است و این موضوعات در آیین‌نامه‌های بازار پول و بیمه نیز در برخی موارد و نیز منشور حاکمیت شرکتی و آیین‌نامه پیشنهادی راهبری شرکتی بررسی و مقایسه شده است.

دستورالعمل حاکمیت شرکتی در شش فصل تنظیم شده است. فصل اول با عنوان تعاریف، فصل دوم اصول حاکمیت شرکتی، فصل سوم هیئت مدیره و مدیرعامل، فصل چهارم مجامع عمومی صاحبان سهام، فصل پنجم نحوه انتخاب اعضای هیئت مدیره و عضو مستقل هیئت مدیره و فصل ششم پاسخگویی و افشای اطلاعات

را بیان می‌کند. در فصل اول با عنوان تعاریف و در فصل سوم با عنوان هیئت مدیره و مدیر عامل، بحث استقلال مدیران مطرح شده است. بحث استقلال مدیران یکی از موارد اساسی در موضوع حاکمیت شرکتی به‌شمار می‌آید. قریب به اتفاق نظام‌های حاکمیت شرکتی در جهان بر حضور مدیران مستقل در شرکت تأکید کرده‌اند. در بعضی کشورها حتی اکثریت داشتن مدیران مستقل در شرکت نیز مورد توجه بوده است. در ایران، اگرچه اساسنامه نمونه شرکت‌های سهامی پذیرفته شده در بورس، عضویت حداقل یک مدیر غیر موظف الزامی است اما نیازی به اکثریت داشتن مدیران مستقل در هیئت مدیره وجود ندارد. در برخی از کشورها، لازم است اکثریت اعضای هیئت مدیره از اعضای مستقل انتخاب

شوند. برای نمونه الزامات پذیرش بورس نیویورک بر لزوم اکثریت اعضای مستقل در هیئت مدیره تأکید کرده است. در انگلستان و ژاپن نیز اکثریت داشتن اعضای مستقل در هیئت مدیره، مورد تأکید قاعده‌گذاران قرار گرفته است. در آلمان تأکید شده است که شرکت‌ها باید به تعداد کافی اعضای مستقل هیئت نظارت داشته باشند. در حقوق ایران الزامی برای اکثریت داشتن اعضای مستقل در هیئت مدیره وجود ندارد. در مورد لزوم تفکیک پست مدیرعامل از ریاست هیئت مدیره، ایالات متحده و انگلستان از قاعده «منطبق شو یا توضیح بده» استفاده کرده‌اند. در ژاپن موردی در مورد الزام این تفکیک وجود ندارد. در آلمان به دلیل جدایی هیئت نظارت از هیئت مدیره، دوگانگی مدیرعامل مطرح

نمی‌شود. در حقوق ایران در ماده ۱۲۴ لایحه اصلاحی قانون تجارت، چنانچه شخصی بخواهد هم‌زمان مدیرعامل و رئیس هیئت مدیره شرکت باشد، لازم است سه چهارم آرای حاضران در مجمع عمومی را کسب کند. حال اگر بنا باشد درخصوص استقلال مدیران بحث شود دو موضوع را باید مد نظر قرار داد؛ نخست بحث اکثریت اعضای مستقل است و دوم تفکیک پست مدیرعامل از رئیس هیئت مدیره. در مورد اول در حقوق ایران آیین‌نامه نظام راهبری شرکتی بورس و اوراق بهادار تهران، مصوب هیئت مدیره شرکت بورس و اوراق بهادار تهران در سال ۱۳۸۶، مقرر کرده است که تمامی اعضای هیئت مدیره باید مستقل و غیر موظف باشند اما اگرچه با توجه به تعریف بند ۶ ماده ۱ قانون بازار اوراق

بهادار، مصوبات تشکّل‌های خود انتظام در حدود صلاحیتشان الزام‌آور است اما به دلیل این که این آیین‌نامه پیشنهادی است، الزام‌آور تلقی نمی‌شود. حتی در این سند هم مفهوم استقلال مدیر تعریف نشده است. مفهوم استقلال مدیران در مقررات مربوط به قانون بازار اوراق بهادار، هم در منشور کمیته حسابرسی شرکت نمونه (سهامی عام) و هم در دستورالعمل حاکمیت شرکتی مصوّب ۱۳۹۷ تعریف شده است. این منشور در اجرای ماده ۱۰ دستورالعمل کنترل‌های داخلی، برای ناشران پذیرفته شده در بورس و اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران، در سال ۱۳۹۱ به تصویب هیئت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار رسیده است. بند ۱ ماده ۱ این دستورالعمل، عضو مستقل را به شرح زیر تعریف می‌کند که «عضوی است که فاقد هرگونه رابطه یا منافع مستقیم یا غیرمستقیم که بر تصمیم‌گیری مستقل وی اثرگذار باشد، موجب جانبداری وی از منافع فرد یا گروه خاصی از سهامداران یا سایر ذینفعان شود یا سبب عدم رعایت منافع یکسان سهامداران شود». اگرچه این بند، تعریفی کلی از استقلال عضو هیئت مدیره را بیان کرده است اما شرایطی را نیز در آن برای عضو مستقل مشخص کرده است و تشخیص استقلال یا عدم استقلال عضو هیئت مدیره را به مقام انتخاب کننده که در مورد اعضای هیئت مدیره مجمع عمومی سهامداران خواهد بود، سپرده است. این تعریف در بند ۶ ماده ۱ دستورالعمل حاکمیت شرکتی مصوّب ۱۳۹۷ نیز به این صورت آمده است: «فقدان هرگونه رابطه یا منافع مستقیم یا غیرمستقیم که بر

تصمیم‌گیری مستقل و بی‌طرفانه شخص اثرگذار باشد به‌گونه‌ای که موجب جهت‌گیری وی به سمت منافع شخص یا گروه خاصی از سهامداران شرکت یا سایر ذینفعان شود و نیز سبب عدم رعایت یکسان منافع سهامداران یا صرفه و صلاح شرکت شود.» موارد زیر برخی از مصادیقی است که هریک به‌تنهایی منجر به عدم تحقق شرایط استقلال برای شخص می‌شود:

(الف) مالک بیش از پنج درصد سهام شرکت اصلی، شرکت‌های فرعی، وابسته، مشارکت خاص و سهامداران عمده آن باشد،

(ب) طی سه سال اخیر (قبل از انتخاب)، طرف قرارداد یا دارای معاملات یا روابط تجاری بااهمیت مستقیم یا غیرمستقیم با شرکت اصلی، شرکت‌های فرعی، وابسته، مشارکت خاص و سهامداران عمده آن باشد،

(ج) طی مدت دو سال اخیر (قبل از انتخاب)، دارای هرگونه مسئولیت اجرایی و رابطه استخدامی در شرکت اصلی، شرکت‌های فرعی، وابسته، مشارکت خاص و سهامداران عمده آن باشد،

(د) دارای رابطه سببی یا نسبی (درجه اول از طبقات اول و دوم) با مدیران اصلی شرکت باشد،

(ه) در کسب و کاری که ماهیتاً مشابه کسب و کار شرکت اصلی، شرکت‌های فرعی، وابسته، مشارکت خاص و سهامداران عمده آن است، فعالیت داشته باشد،

(و) طی سه سال اخیر (قبل از انتخاب)، جزو مدیران مؤسسه حسابرسی یا تیم حسابرسی مستقل شرکت اصلی،

شرکت‌های فرعی، وابسته، مشارکت خاص و سهامداران عمده آن باشد،

(ز) منافع یا رابطه تجاری مشترک بااهمیتی با مدیران اصلی شرکت، در سایر شرکت‌ها داشته باشد،

(ح) منتخب سهامدار عمده (شخص حقیقی منتخب وی، یا «شرکت‌های فرعی، وابسته، مشارکت خاص یا سهامداران عمده وی») باشد،

(ط) در ده سال اخیر (قبل از انتخاب) بیش از سه دوره بیست و چهار ماهه اعم از متوالی یا متناوب عضو هیئت مدیره یا مدیرعامل شرکت اصلی، شرکت‌های فرعی، وابسته، مشارکت خاص و سهامداران عمده آن باشد.

در تبصره ۲ ماده ۲۷ اساسنامه نمونه شرکت‌های سهامی عام پذیرفته شده در بورس و اوراق بهادار، شرکت‌ها را موظف می‌کند حداقل یکی از اعضای هیئت مدیره باید غیرموظف و دارای تحصیلات مالی (حسابداری، مدیریت مالی، اقتصاد و سایر رشته‌های مدیریت با گرایش مالی یا اقتصادی) و تجربه مالی مرتبط باشد. در ماده ۴ دستورالعمل حاکمیت شرکتی مصوّب ۱۳۹۷ نیز بیان می‌کند که تعداد اعضای هیئت مدیره باید به میزانی باشد که امکان انجام بحث‌های سودمند و تصمیم‌گیری منطقی و همچنین نظارت کافی در ارتباط با امور شرکت فراهم باشد. اکثریت اعضای هیئت مدیره باید غیرموظف باشند و تعداد اعضای مستقل هیئت مدیره نباید کمتر از ۲۰ درصد تعداد کل اعضای هیئت مدیره باشد و در تبصره ۲ عنوان می‌کند که تعداد اعضای مستقل در شرکت‌ها حسب صلاحدید سازمان، قابل افزایش است. در تبصره ۵ نیز بیان می‌کند که در ترکیب هیئت

مدیره، باید حداقل یک عضو غیرموظف حضور داشته باشد که دارای تحصیلات مالی (حسابداری، مدیریت مالی، اقتصاد و مدیریت با گرایش مالی) و تجربه مرتبط باشد. همچنین در تبصره ۶ نیز در راستای عضویت در هیئت مدیره همزمان در شرکت‌ها بیان شده است که اعضای موظف هیئت مدیره نمی‌توانند در شرکتی دیگر، مدیرعامل یا عضو موظف هیئت مدیره باشند. هیچ یک از اعضای هیئت مدیره نباید اصالتاً یا به نمایندگی از شخص حقوقی همزمان در بیش از ۳ شرکت به‌عنوان عضو غیرموظف هیئت مدیره انتخاب شوند. اعضای هیئت مدیره باید در این خصوص، اقرارنامه‌ای را نیز به کمیته انتصابات ارائه کنند.

نتیجه این که در حقوق ایران به‌صورت مشخص به‌جز در موارد مطروحه فوق تکلیفی برای استقلال اکثریت اعضای هیئت مدیره وجود ندارد.

درخصوص تفکیک پست مدیرعامل از رئیس هیئت مدیره نیز در حقوق ایران، اگرچه با رعایت نصاب ماده ۱۲۴ لایحه اصلاحی، ممنوعیتی برای تصدی همزمان ریاست هیئت مدیره و مدیریت عامل توسط یک شخص وجود ندارد اما در مورد بانک‌های خصوصی، بانک‌های دولتی خصوصی شده و مؤسسات اعتباری غیربانکی، شورای پول و اعتبار در مصوبه خود در تاریخ ۲۳/۰۷/۱۳۹۰ تصدی همزمان پست‌های مدیریت عامل و ریاست هیئت مدیره برای یک شخص را ممنوع اعلام کرد. به‌نظر می‌رسد این مصوبه شورای پول و اعتبار اگرچه با اصول حاکمیت شرکتی همراه است اما با ماده ۱۲۴ لایحه اصلاح قسمتی از قانون تجارت مغایرت دارد.

موضوع دیگری که در مباحث حاکمیت شرکتی مطرح است بحث کمیته‌های هیئت مدیره است. در آمریکا تشکیل هر سه کمیته حسابرسی، جبران خدمات و تعیین نامزدها اجباری است. این الزامات قانونی، براساس قواعد کمیسیون بورس و اوراق بهادار الزامی شده است. در انگلستان، استانداردهای حاکمیت شرکتی به شرکت‌ها پیشنهاد می‌کنند هر سه کمیته حسابرسی، حق‌الزحمه و تعیین نامزدها را متشکل از اعضای مستقل هیئت مدیره تشکیل دهند. در ژاپن در صورت انتخاب نوع جدیدی از هیئت مدیره که در قانون ۲۰۰۵ معرفی شد، شرکت‌ها قانوناً مکلفند هر سه کمیته هیئت مدیره را ایجاد کنند: کمیته حسابرسی، کمیته تعیین نامزدها و کمیته حقوق و دستمزد. در آلمان براساس تعداد سهامداران شرکت و خصوصیات آن، هیئت نظارت می‌تواند کمیته‌هایی را با اعضای متخصص کافی تشکیل دهد.

در ایران نیز در ماده ۱۵ دستورالعمل حاکمیت شرکتی بیان شده است که کلیه شرکت‌ها باید کمیته حسابرسی و کمیته انتصابات را تحت نظر هیئت مدیره تشکیل و عملکرد آن را مورد نظارت قرار دهند. همچنین شرکت‌ها، در صورت اعلام سازمان یا به تشخیص هیئت مدیره، باید سایر کمیته‌های تخصصی از قبیل کمیته «ریسک» و «جبران خدمات» را تحت نظر هیئت مدیره تشکیل دهند و عملکرد آنها را مورد نظارت قرار دهند.

پیشتر نیز این موضوع در منشور کمیته حسابرسی شرکت‌های سهامی عام مطرح شده بود که این منشور در اجرای ماده ۱۰ دستورالعمل کنترل‌های داخلی برای

ناشران پذیرفته شده در بورس و اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران به تصویب هیئت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار رسیده است، ناشران را موظف می‌کند کمیته حسابرسی تشکیل دهند. در آیین‌نامه راهبری شرکتی شرکت بورس تهران، شرکت‌های پذیرفته شده ملزم شده بودند چهار کمیته حسابرسی، مدیریت ریسک، کارکنان و حقوق و مزایا را تشکیل دهند. در این آیین‌نامه بخشی از وظایف کمیته‌های مدیریت ریسک و حاکمیت شرکتی، برعهده کمیته حسابرسی قرار گرفته است و این بیانگر آن است که وظایف برخی از کمیته‌ها را که در نظام حاکمیت شرکتی بین‌الملل بر عهده سایر کمیته‌های هیئت مدیره مانند کمیته ریسک و حاکمیت شرکتی است به کمیته حسابرسی محول کرده است و بنابراین، نیاز به قاعده‌گذاری در تشکیل این کمیته را منتفی کرده است. در حال حاضر با توجه به تصویب دستورالعمل حاکمیت شرکتی در سال ۱۳۹۷ و الزام به تشکیل کمیته حسابرسی و انتصابات و سایر کمیته‌های ریسک و جبران خدمات به این مهم باید توجه کرد که می‌بایست فعالیت‌های این کمیته‌ها نیز از یکدیگر تفکیک شود و منشور کمیته حسابرسی و آیین‌نامه راهبری شرکتی نیز این موضوع را تغییر دهند. همچنین درخصوص کمیته حسابرسی و وظایف آن براساس آیین‌نامه شماره ۹۳ بیمه مرکزی ج.ا.ا با عنوان آیین‌نامه حاکمیت شرکتی در مؤسسات بیمه نیز باید این موضوع را مد نظر قرار داد که در ماده ۱۰ این آیین‌نامه اینگونه آمده است: «هیئت مدیره مؤسسه بیمه موظف است کمیته‌هایی برای مدیریت ریسک،

حسابرسی و کنترل داخلی، جبران خدمات کارکنان و تطبیق مقررات ایجاد کند. ریاست هریک از کمیته‌های موضوع این ماده با یکی از اعضای غیر اجرایی هیئت مدیره است». همچنین براساس ماده ۱ دستورالعمل نحوه تشکیل و شرح وظایف واحدها و کمیته‌های موضوع ماده ۱۱ آیین‌نامه حاکمیت شرکتی در مؤسسات بیمه (آیین‌نامه ۹۳) هیئت مدیره مؤسسه بیمه موظف است در ساختار سازمانی مؤسسه بیمه واحدهایی جهت حسابرسی و کنترل داخلی، مدیریت ریسک و تطبیق مقررات تحت نظر مدیرعامل مؤسسه بیمه ایجاد کند. عزل و نصب اشخاص مذکور نیز با مدیرعامل مؤسسه بیمه است. این در حالی است که براساس منشور کمیته حسابرسی واحد حسابرسی داخلی زیر نظر کمیته حسابرسی فعالیت می‌کند و بررسی صلاحیت و توانایی‌های مدیر واحد حسابرسی داخلی و کارکنان

آن بر عهده اعضای کمیته است. همچنین پیشنهاد انتصاب، برکناری و تعیین حقوق و مزایا و پاداش مدیر حسابرسی داخلی به هیئت مدیره بر عهده کمیته حسابرسی است. لذا این موضوع در آیین‌نامه ۹۳ با منشور کمیته حسابرسی و نیز الزامات بعدی که در دستورالعمل حاکمیت شرکتی سازمان بورس مصوب ۱۳۹۷ آمده است، مغایر است. در ماده ۳ دستورالعمل اجرایی آیین‌نامه ۹۳ بیمه مرکزی ج.ا. بیان شده است که ریاست هر یک از کمیته‌های حسابرسی و کنترل داخلی، مدیریت ریسک، تطبیق مقررات و جبران خدمات بر عهده یکی از اعضای غیر اجرایی هیئت مدیره مؤسسه بیمه است. هر عضو غیر اجرایی هیئت مدیره می‌تواند هم‌زمان ریاست بیش از یک کمیته را بر عهده داشته باشد. این موضوع در منشور کمیته حسابرسی بیان می‌کند که رئیس کمیته حسابرسی باید

عضو مستقل هیئت مدیره یا عضو غیر موظف مالی هیئت مدیره باشد و نیز بیان کرده است که مدیران اجرایی مجاز به عضویت در کمیته حسابرسی نیستند. لذا در شرکت‌های بیمه که ناشر بورس یا فراپورسی نیز هستند رعایت الزامات دستورالعمل حاکمیت شرکتی مصوب سال ۱۳۹۷ و نیز منشور کمیته حسابرسی الزامی است و باید تفاوت‌های بین الزامات سازمان بورس و بیمه مرکزی مرتفع شود. در دستورالعمل حاکمیت شرکتی مصوب ۱۳۹۷ سازمان بورس کمیته انتصابات نیز همانند کمیته حسابرسی از کمیته‌های الزامی است همه شرکت‌ها می‌باید با رعایت تبصره ۲ ماده ۱۵ اعضا و وظایف آن را مشخص کنند. در این دستورالعمل تشکیل کمیته ریسک و جبران خدمات را در صورت اعلام سازمان یا به تشخیص هیئت مدیره ضروری دانسته است. در آیین‌نامه حاکمیت شرکتی بیمه مرکزی

ج.ا. اشاره‌ای به تشکیل کمیته انتصابات نشده است. در برخی شرکت‌ها با توجه به اندازه و فعالیت خود اقدام به تشکیل کمیته انتصابات و جبران خدمات به صورت مشترک می‌کنند. در آیین‌نامه راهبری شرکتی پیشنهادی شرکت بورس و اوراق بهادار تهران، به کمیته جبران خدمات و حقوق و مزایا اشاره شده است که مرکب از پنج نفر شامل سه عضو موظف هیئت مدیره، مدیرعامل و معاون پشتیبانی یا کارشناس خبره منابع انسانی است. سه عضو موظف کمیته توسط هیئت مدیره انتخاب می‌شوند. هدف از تشکیل این کمیته نیابت از هیئت مدیره در ارتباط با برنامه‌ریزی پرداخت حق الزحمه هیئت مدیره و مدیرعامل برای درج در گزارش سالیانه طبق قوانین و مقررات لازم‌الاجرا، اعمال نظارت بر کلیه مزایای پرداختی به کارکنان شرکت و همچنین سرپرستی و نظارت بر شیوه‌های اجرایی پرداخت و طرح‌های تشویقی شرکت است. این درحالی است که در خصوص ویژگی‌ها و نحوه انتخاب اعضای کمیته جبران خدمات در دستورالعمل حاکمیت شرکتی مصوب ۱۳۹۷ سازمان بورس اشاره‌ای نشده است.

نتیجه‌گیری

حاکمیت شرکتی در ایران، متشکل از قواعدی پراکنده در قانون تجارت، قوانین و مقررات بازار سرمایه و بازار پول و بیمه به ترتیب دستورالعمل‌هایی است که توسط سازمان بورس و اوراق بهادار، شورای پول و اعتبار و شورای عالی بیمه مرکزی تصویب شده است و رویکرد به کارگرفته شده در تدوین این قوانین و مقررات قاعده محور بوده است و به رویکرد ایالات متحده

نزدیک‌تر است. دستورالعمل‌های منتشر شده در بازار سرمایه عمدتاً حاکم بر شرکت‌های پذیرفته شده در بورس و اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران است و لزوماً حاکم برای کلیه شرکت‌ها نیست اما سایر نهادهای ناظر در بازار پول و بیمه نیز اقدام به تدوین آیین‌نامه‌های حاکمیت شرکتی مربوط به شرکت‌های فعال در آن بازار کرده‌اند. لذا به نظر می‌رسد ابتدا باید یکپارچه‌سازی در فرایند اجرای این الزامات و رفع مغایرت بین آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های منتشر شده کرد و سپس اقدام به اصلاحاتی در تدوین قوانین حاکم بر شرکت‌ها از جمله قانون تجارت و لایحه اصلاح قسمتی از قانون تجارت مصوب ۱۳۴۷ و مقررات مربوط به شرکت‌های سهامی عام تحت نظارت سازمان بورس و اوراق بهادار کرد. ■

منابع:

- دستورالعمل حاکمیت شرکتی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس

و اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران
مصوب ۲۷/۰۴/۱۳۹۷
- آیین‌نامه راهبری شرکتی پیشنهادی (۱۳۸۶) شرکت بورس و اوراق بهادار تهران
- منشور کمیته حسابرسی شرکت نمونه (سهامی عام) مصوب سال ۱۳۹۱ شرکت بورس و اوراق بهادار تهران
- کتاب تحلیل اقتصادی حقوق حاکمیت شرکتی، دکتر سید محمد رضا حسینی، بنیاد حقوقی میزان
- آیین‌نامه شماره ۹۳ بیمه مرکزی با عنوان حاکمیت شرکتی در مؤسسات بیمه و آیین‌نامه ۱/۹۳ و ۲/۹۳
- دستورالعمل نحوه تشکیل و شرح وظایف واحدها و کمیته‌های موضوع ماده ۱۱ آیین‌نامه حاکمیت شرکتی در مؤسسات بیمه (شماره ۹۳)

فاطمه دادبه: دکتری مدیریت مالی
مهدی بیرانوند:

انجمن حسابداران خبره ایران به عنوان قدیمی ترین انجمن حسابداری حرفه ای با عضویت در «فدراسیون بین المللی حسابداران (IFAC)» و با داشتن نزدیک به ۱۲۰۰۰ عضو از سراسر کشور به عنوان بزرگترین نهاد حسابداری ایران، آمادگی خود را به پذیرش همکاری و دریافت آگهی تبلیغاتی در وبگاه این انجمن (با دامنه <https://iica.ir>)، که به استناد رتبه بندی الکسا و گوگل، در جایگاه پربازدیدترین وبگاه در بین وبگاه های نهادهای حسابداری ایران قرار دارد، به ویژه در "کلیپهای آموزشی مربوط به حسابداری" که در صفحات اینستاگرام و کانال تلگرام انجمن منتشر می شوند، اعلام می دارد.

لذا خواهشمند است در صورت تمایل به درج سفارش آگهی تبلیغاتی مورد نظر یا ثبت هرگونه همکاری در هریک از بخش های مذکور نسبت به اعلام درخواست از طریق ایمیل bsafarynejad@yahoo.com یا تلگرام به شماره ۰۹۳۵۵۱۴۳۹۳۶ مبادرت فرمایید تا بلافاصله نسبت به پیگیری انجام سایر مراحل مربوطه اقدام شود.

با تشکر

صفری نژاد_سازمان آگهی های انجمن حسابداران خبره ایران

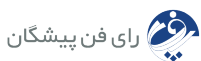
همکاران
سیستم

شماران سیستم
shomaran.system

تدبیر
شرکت پردازش موزی سامان

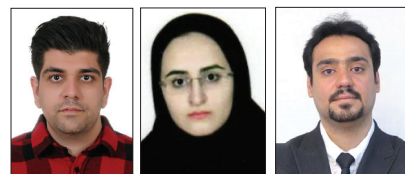
توسعه بلاک چین و به کارگیری آن در گزارشگری پایداری^۱

مقدمه

فناوری بلاک چین که در اصل برای پشتیبانی از ارز دیجیتال "بیت کوین" اختراع شد، امکان انتشار داده ها را به روشی بدون دستکاری فراهم می کند. این فناوری، "دفتر کل توزیع شده" به دلیل امنیتی که ارائه می دهد، متعاقباً در انواع دیگر پلتفرم های خصوصی و عمومی - در بانکداری، بیمه، امور مالی تجارت، تدارکات زنجیره تأمین و بسیاری

از بخش های دیگر پیاده سازی شده است. برای مثال، کنسرسیوم شرکت های انرژی، بانک ها و معامله گران کالا از یک پلتفرم "دفتر کل توزیع شده" برای به اشتراک گذاشتن داده هایی که برای مدیریت لجستیک معاملات کالاهای انرژی نیاز دارد، استفاده می کند. در همین حال، با افزایش نگرانی در مورد جنبه های زیست محیطی، اجتماعی و حاکمیتی^۲ عملیات کسب و کارها-

مترجمان:

بهزاد فهمیده کار دکتر علی هدایتی زهرا یارمحمدی

چالش‌هایی جهت تأیید فناوری بلاک چین

یکی از چالش‌ها در این ارتباط است که همه شرکت‌ها در یک کشور ممکن است ملزم به گزارش آلاینده‌گی خودشان در یک بازه زمانی مشخص باشند، این موضوع بحث هماهنگی را به وجود می‌آورد.

چالش دیگر چه برای گزارش سطح ۳ آلاینده‌گی یا داده‌های مشابه (برای مثال، به کارگیری کارگران کار اجباری یا برده‌داری مدرن، که در سازمان‌های کشور استرالیا الزامی است) جمع‌آوری شده در طول یک زنجیره تأمین، تأیید داده‌های سایر شرکت‌ها است. بنابراین، ممکن است اطلاعات گزارش‌شده توسط شرکت‌ها به صورت عمدی یا غیرعمدی نادرست و ناکامل است.

در خصوص جمع‌آوری و تأیید داده‌ها جهت اطلاعات مالی و حسابداری، ما دو قرن تجربه داریم، در این مدت، مجموعه تعاریف و اصطلاحات توافق شده، اقلام خاصی که باید جمع‌آوری شوند، حسابرسی مستقل^۴ و حتی کل حرفه حسابرسی با استانداردها و روندکاری مربوط به خودشان رشد و توسعه یافته‌اند. نیاز است یک امر مشابه جهت جمع‌آوری و تأیید داده‌های زیست‌محیطی، اجتماعی و حاکمیتی ایجاد شود. علاقه زیادی به استفاده از دفتر کل توزیع شده^۵ در گزارش زیست‌محیطی، اجتماعی و حاکمیتی وجود دارد. برای شروع این فرایند، چندین دولت و نهادهای استانداردگذاری، اصطلاحاتی را برای اطلاعات زیست‌محیطی تعریف کرده‌اند: برای مثال کمیسیون اروپا یک طبقه‌بندی برای تأمین مالی پایدار ایجاد کرده است، که از ماه جولای ۲۰۲۰ لازم‌الاجرا است. همچنین، هیئت استانداردهای بین‌المللی

از مصرف انرژی است را اندازه‌گیری و به سازمان‌های مربوطه گزارش کند. علاوه بر این، در بسیاری از کشورها، شرکت‌ها باید انتشار این گازها را در طول زنجیره ارزش خود گزارش کنند، انتشار مستقیم خود را به انتشارات تأمین‌کنندگان و توزیع‌کنندگان خود اضافه کنند. این موضوع (انتشار سطح ۳) نیاز به جمع‌آوری و تجمیع داده‌ها از شرکای تجاری در زنجیره ارزش دارد.

که با الزامات گسترده‌تر سازمان‌ها برای اندازه‌گیری و افشای تأثیرات زیست‌محیطی‌شان مطابقت دارد. فناوری بلاک‌چین به‌عنوان راهی برای حمایت از فعالیت‌های کاهش‌دهنده‌ای، توسط سازمان‌ها در نظر گرفته می‌شود. جهت درک بهتر موضوع بهتر است با یک مثال آغاز کنیم، در ارتباط با انتشار گازهای گلخانه‌ای^۶، هرشرکتی باید میزان انتشار مستقیم خود و آنهایی که ناشی

پایداری^۶ که به تازگی تأسیس شده است و با هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابداری^۷ در حال همکاری است، نمونه اولیه استانداردهای افشای پایداری را در ماه نوامبر ۲۰۲۱ برای راهنمایی شرکت‌ها در افشای اطلاعات مربوط به پایداری و حاکمیتی منتشر کرده است.

جبران کربن^۸

علاقه زیادی به استفاده از "دفتر کل توزیع شده" در گزارش زیست‌محیطی، اجتماعی و حاکمیتی وجود دارد برای مثال، در حال حاضر بانک جهانی در حال آزمایش یک سیستم است که از پلتفرم بلاک‌چین چیا^۹، برای پشتیبانی از گزارش پروژه‌های کاهش انتشار و تجارت جبران کربن استفاده می‌کند. براین اساس پروژه‌هایی که هدف آنها حذف آلاینده‌گی است (برای مثال طرح درخت‌کاری) در پلتفرم ثبت‌شده و قابل رهگیری و ردیابی هستند.

در این پلتفرم، پروژه‌های مؤثر می‌توانند ارز دیجیتال (توکن)^{۱۰} را به میزانی که در کاهش آلاینده‌گی اثرگذار بوده‌اند دریافت کنند، این توکن‌ها قابل فروش به سازمان‌هایی است که نیاز دارند گازهای

گلخانه‌ای منتشر شده خود را کاهش داده‌اند.

برنامه‌های گزارش‌گری زیست‌محیطی، اجتماعی و حاکمیتی نیاز دارند، بین داده‌های تأیید شده و نشده تفاوت قائل شوند.

همچنین به سرمایه‌گذارهای تجاری پیشنهاد شده است که از فناوری‌های دفتر کل توزیع‌شده برای گزارش و به اشتراک‌گذاری داده‌های زیست‌محیطی، اجتماعی و حاکمیتی، معمولاً بین شرکای تجاری در طول یک زنجیره ارزش، استفاده کنند.

برای مثال، دو شرکت استارت‌آپ آمریکایی، شرکت‌های گامبو^{۱۱} و توپل^{۱۲} با هم برنامه‌های بلاک‌چین را به‌عنوان یک سرویس به شرکت‌هایی ارائه می‌کنند که داده‌های زیست‌محیطی، اجتماعی و حاکمیتی را با شرکای تجاری خود به اشتراک می‌گذارند.

مزایا و معایب

به کارگیری بلاک‌چین برای همچنین برنامه‌هایی چند مزایا به همراه دارد، بلاک‌چین‌های عمومی، شفاف هستند-

هر کسی می‌تواند سوابق و تغییرات مالکیت را ببیند. داده‌های نگهداری شده در بلاک‌چین‌ها به طور مؤثر تغییرناپذیر هستند - داده‌ها به روشی بدون دستکاری ذخیره می‌شوند. داده‌ها ممکن است بین گروه‌های متعدد به اشتراک گذاشته شود - شرکت‌های موجود در یک شبکه می‌توانند به راحتی داده‌ها را با یکدیگر به اشتراک بگذارند.

اما چند مشکل و چالش هم وجود دارد:

اولین مشکل پایداری است: برخی از پلتفرم‌ها مانند بیت‌کوین^{۱۳} و اتریوم^{۱۴}، کاربران پر مصرف نیروی برق هستند. این مصرف به دلیل پروتکل‌های خاصی است که برای بارگذاری داده‌ها در این پلتفرم‌ها استفاده می‌شود پروتکل‌های جایگزین دیگری وجود دارد که خیلی کم انرژی مصرف می‌کنند، مانند چیا^{۱۵} پلتفرم^{۱۶}، که یک پروتوکل بر مبنای مقدار حافظه کامپیوتری که گروه‌های شرکت‌کننده فراهم می‌کنند، به کار می‌گیرد.

دومین چالش مربوط به تأیید/امیزی هست: از آنجایی که داده‌های آپلود شده در یک پلتفرم دفتر کل توزیع‌شده به طور دائم در آنجا باقی می‌مانند، برنامه‌ها یا

ate their own contracts.

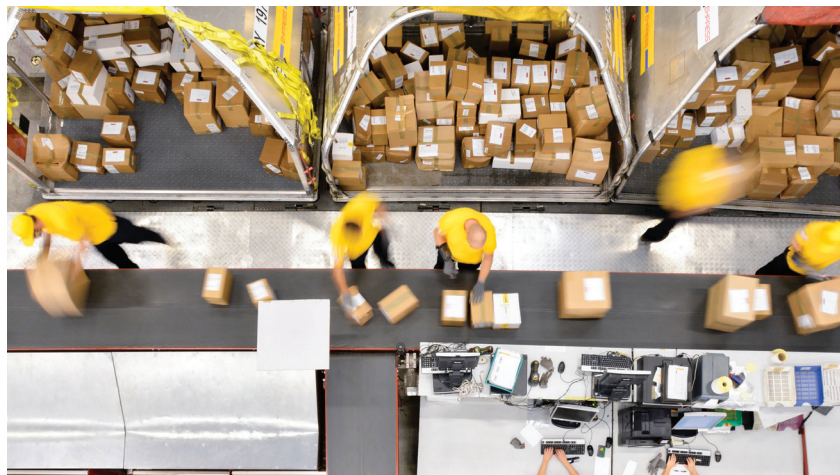
12-Topl: Topl is an impact technology economy empowering businesses and corporations to unlock the value of their positive impact. The Topl Blockchain, the world's first blockchain built for tracking, tokenizing, and monetizing positive impact.

13-bitcoin

14-ethereum

15- Chia platform: Chia was incorporated in August of 2017 to develop an improved blockchain and smart transaction platform. We are building the Chia Network to improve the global financial and payments systems. Chia is the first enterprise-grade digital money. Chia is using the first new Nakamoto consensus algorithm since Bitcoin.

16-ESG data is an abbreviation of Environmental, Social and Governance metrics. In effect, Environmental criteria show how green the company is, Social criteria look at treatment of employees, suppliers, and the community, and corporate Governance deals with corporate areas such as bribery, corruption, and executive pay.

more, or be stored in underground geologic formations.

4-independent auditing

5-sustainable finance taxonomy is a set of criteria that provide the basis for an evaluation of whether and to what extent a financial asset will support given sustainability goals.

6-International Sustainability Standards Board (ISSB)

7-International Accounting Standards Board (IASB)

8-Carbon offsets

9-Chia block chain platform

10-digital tokens: Tokens are the smallest elements of a program, which are meaningful to the compiler. The following are the types of tokens: Keywords, Identifiers, Constant, Strings, Operators, etc.: Coins and tokens both represent a store of value, much like fiat currency, such as dollars, euros, yen, etc. But there's a crucial difference: digital coins are a form of money, while digital tokens represent something that can be assigned a price.

11-Gumbo: Data Gumbo provides a network for users to build, negotiate and execute their own smart contracts. As a neutral third-party, we supply the blockchain technology and infrastructure for companies to build and oper-

باید اجازه آپلود فقط به داده‌های تأیید شده را بدهند، یا باید بین داده‌های تأیید شده و تأیید نشده تمایز قائل شوند - همانطور که حسابداران حساب‌های حسابرسی شده و حسابرسی نشده را تفکیک می‌کنند.

ایجاد این تمایز به این معنی است که برنامه‌ها می‌توانند داده‌ها را از مبدأ آن، از طریق تأیید یا گواهینامه و سپس به گزارشگری و افشاء ردیابی کنند.

اما هر روشی که استفاده شود، در اینجا فرصت‌های قابل توجهی برای شرکت‌ها وجود دارد تا از بلاکچین برای اهداف گسترده‌تر بهره‌برداری کنند و همینطور برای شرکت‌های خدمات مالی به منظور حسابرسی و تأیید داده‌های زیست‌محیطی^{۱۶}، اجتماعی و حاکمیتی.

پی‌نوشت‌ها:

1-Block chain boost for sustainability

2-ESG is a system for how to measure the sustainability of a company or investment in three specific categories: environmental, social and governance

3-carbon emissions: Captured carbon dioxide can be put to productive use in enhanced oil recovery and the manufacture of fuels, building materials, and

منبع:

abmagazine.accaglobal.com /2022/mar/business/blockchain-boost-for-sustainability.

دکتر علی هدایتی: عضو انجمن حسابداران خبره انگلستان ACCA، منتور رسمی دانشگاه آکسفورد بروکس انگلستان در پروژه مشترک با ACCA
زهرا یارمحمدی: کارشناس حسابداری و عضو انجمن حسابداران خبره ایران
بهزاد فهمیده کار: دانشجوی کارشناسی ارشد مالی، دانشگاه کایزرسلاترن، آلمان

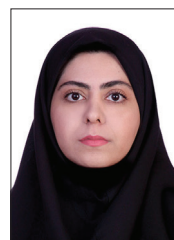
عوامل موثر بر اثربخشی حسابرسی داخلی با تاکید بر نظریه نمایندگی، نهادی و ارتباطات

مقدمه

حسابرسی داخلی در حال حاضر به عنوان یکی از مهم‌ترین بخش‌های سازمان‌ها در مسائل مالی مطرح شده است. امروزه، حسابرسی داخلی توانسته است با اتکال به موازین علمی و برخورداری از تئوری‌های نوین، اثربخشی خود را در سازمان‌ها بیشتر مطرح کند و سبب شود تا به کارگیری حسابرسان داخلی در سازمان‌ها با قوت و شدت بیشتری در جریان باشد. یک واحد حسابرسی داخلی مؤثر، فرایندهایی برای ارزیابی اثربخشی خود دارد و از نتایج حسابرسی‌ها، گرفتن بازخورد از حسابرسان مستقل و سایر ذینفعان برای نظارت بر روندها در طی زمان و دستیابی به بهبود مستمر در رویه‌ها و عملکردشان استفاده می‌کنند. زمانی که واحد حسابرسی داخلی^۱

به صورت مؤثر فعالیت کند و در خدمت عملیات و مدیریت سازمان قرار گیرد، می‌تواند کمک بزرگی به سازمان در دستیابی به هدف‌های آن باشد؛ از همین رو، سازمان‌هایی که از واحد حسابرسی داخلی اثربخش برخوردارند، ارزیابی بهتری نسبت به کارایی فرایند مدیریت ریسک و توان فرایند مدیریت ریسک در شناسایی رویدادها، شناسایی ریسک‌ها و در نهایت واکنش مناسب به ریسک‌های شناسایی شده خواهند داشت و در نتیجه چنین سازمان‌هایی خطرهای محیط کسب و کار و نیز ریسک‌های درون سازمانی را بهتر شناسایی و مدیریت خواهند کرد و بنابراین، اقدام‌های اصلاحی مناسب را به منظور بهبود مستمر کسب و کار خود به کار می‌بندند. با این حال، برای حفظ و افزایش اعتبار حسابرسی داخلی، مفاهیم

حنا آقابالایی بختیار

احسان حمزه

کارایی و اثربخشی باید مورد بررسی قرار گیرد (ساسانی و اسکندری، ۱۳۹۲). حسابرسی داخلی به واسطه تخصصی که از درک ریسک‌های سازمان و کنترل‌های داخلی برای کاهش ریسک‌ها دارد به مدیریت یاری می‌دهد و توصیه‌هایی برای بهبود ارائه می‌کند و سازمان‌های فاقد نهاد حسابرسی داخلی نه تنها از خدمات حرفه‌ای حسابرسی داخلی محروم مانده‌اند، بلکه در معرض ریسک آتکا بر مدیریت برای کنترل ریسک هستند (نمازی، ناظمی و برخوردار، ۱۴۰۰). افزون بر این، پیش‌گیری از اخذ تصمیمات ضعیف بر مبنای اطلاعات نادرست و بی‌موقع یا اطمینان بخشیدن از استفاده صحیح از دارایی‌ها، محافظت سازمان در مقابل اثرات عدم رعایت مقررات و آئین‌نامه‌ها، جلوگیری از اشتباهات و تقلبات

و بهبود روش‌ها، افزودن ارزش و بهسازی عملیات سازمان، تنها از طریق استقرار یک سیستم حسابرسی داخلی اثربخش در سازمان‌ها، امکان‌پذیر خواهد شد. اندایا و حنیفا^۲ (۲۰۱۳)، ادعا کردند که تحقیقات محدودی درباره اثربخشی حسابرسی داخلی^۳ انجام شده است و تاکنون توافقی در خصوص بهترین چهارچوب برای اثربخشی حسابرسی داخلی وجود نداشته است. در این راستا، بویلی^۴ (۱۹۹۳)، در پژوهش خود طی دوره ۱۹۷۵-۱۹۹۰، به این مطلب اشاره کرد که تنها ۲۱ مقاله در خصوص موضوع حسابرسی داخلی است و هیچ‌کدام از آنها به اثربخشی حسابرسی داخلی نپرداخته‌اند. این موضوع به‌طور عمده مرتبط با عدم توجه کافی به نظریه‌هایی است که می‌توانند چهارچوب نظری اثربخشی حسابرسی داخلی^۵ را ایجاد کنند (Endaya, Hanefah, ۲۰۱۳)؛ بنابراین، این نکته حائز اهمیت است که به نقش و ویژگی واحد حسابرسی داخلی در تولید ارزش افزوده به‌عنوان یک بخش از اقتصاد جامعه و سازمان باید توجه ویژه‌ای شود.

نظریه نمایندگی^۶

نظریه نمایندگی بر این فرض استوار است که مدیران و سهامداران به‌گونه‌ای منطقی عمل می‌کنند و از قراردادهای برای بیشینه‌سازی ثروت خود استفاده می‌کنند. البته نتیجه این فرض می‌تواند به مسئله خطر اخلاقی منجر شود (Jensen, Meckling, ۱۹۷۶). از آنجاکه ممکن است مدیران در زمان تلاش برای بیشینه‌سازی ثروت خود همسو با منافع سهامداران عمل نکنند و از سویی، سهامداران نیز به همه منابع اطلاعاتی

دسترسی ندارند، امکان بررسی سهامداران مبنی بر اینکه آیا اقدامات مدیران در راستای بیشینه‌سازی منافع شرکت هست یا نه وجود نخواهد داشت. به‌منظور حل این مسئله که انتخاب ناسازگار نامیده می‌شود و مسئله خطر اخلاقی برآمده از ناقصی اطلاعاتی بین سهامدار و مدیر، نیاز به وجود نقش نظارتی، بیش از پیش احساس می‌شود. شرکت‌ها می‌توانند با در اختیار داشتن یک واحد حسابرسی داخلی کارا و اثربخش، احتمال کشف سوء جریان‌های مدیریتی را افزایش دهند و موجب ایجاد مانعی برای مدیران در جهت سوءاستفاده از موقعیت و اختیارات سازمانی آنها شوند. نقش حسابرسی داخلی در فرایند قراردادی شرکت توسط بسیاری از پژوهشگران، احراز شده است. سارنز و عبدالمحمدی^۷ (۲۰۱۱)، در مطالعات خود مشاهده کردند که حسابرسی داخلی نقش مهمی را در ارائه اطلاعات به هیئت‌مدیره که نمایندگان سهامداران هستند، ایفا می‌کند و می‌تواند اثربخشی مدیران را در به‌کارگیری منابع سهامداران ارزیابی کند. در نظریه نمایندگی باوجود تضاد منافع سهامداران و مدیران، سهامداران همواره این دغدغه را دارند که مدیران همسو با بیشینه‌سازی منافع آنان عمل نکنند. از این‌رو، برای این که بتوانند از اقدامات مدیران در راستای منافع خود اطمینان یابند، هزینه‌هایی را متحمل می‌شوند. از آنجاکه این هزینه‌ها به‌واسطه انعقاد قرارداد بین مدیران و سهامداران و شکل‌گیری رابطه نمایندگی پدید می‌آیند، هزینه نمایندگی نامیده می‌شوند. وجود رابطه نمایندگی، متضمن ایجاد هزینه نمایندگی است. وجود یک واحد حسابرسی داخلی می‌تواند واکنشی

پایش گرانه به هزینه‌های نمایندگی باشد. درواقع، وجود سازوکار نظارتی حسابرسی داخلی در شرکت، می‌تواند راهکاری اثربخش برای چیرگی بر مسائل نمایندگی باشد (صرّاف و آقابالایی بختیار، ۱۳۹۳) و نیز موجب افزایش شفافیت اطلاعات افشا شده توسط واحد اقتصادی شود. افزون بر این، تعامل مستمر حسابرسان داخلی با اعضای کمیته حسابرسی به‌واسطه بهبود اثربخشی حسابرسی داخلی موجبات تمرکز بر عملکرد سازمانی را فراهم می‌کند (Lal Josh, Karyawati, 2022). در یک نتیجه‌گیری کلی می‌توان بیان کرد که نظریه نمایندگی، نظریه سودمندی است که می‌تواند در ایجاد چهارچوب نظری اثربخشی حسابرسی داخلی کمک کند.

نظریه نهادی^۸

نظریه نهادی به‌عنوان چهارچوبی مفهومی برای توضیح انطباق سازمانی، بیان می‌کند که ساختارهای سازمانی در پاسخ به فشارهای رسمی از طرف سایر سازمان‌ها یا هم‌نوایی با استانداردهای هنجاری بناشده به‌وسیله نهادهای خارجی شکل می‌گیرند

(Wright, Rwabizambuga, 2006). نظریه نهادی اظهار می‌کند که محیط نهادی قواعدی مثل انتظارها و هنجارهای اجتماعی ایجاد می‌کند که مقتضیات ساختارها، عملیات، رفتارها و سنت‌های سازمانی را تحت تأثیر قرار می‌دهد (Scott, 1995). تطبیق با این انتظارها و هنجارها برای یک سازمان ضروری است تا این‌که مشروعیت خود را حفظ کند و برحسب آن از دستیابی به منابع کمیاب اطمینان حاصل کند (Heugens, Lander, 2009; Zsdisin, Melnyk, Ragatz, 2005). در مطالعات از نظریه نهادی به‌عنوان چهارچوبی برای شناسایی عوامل محرک وجود حسابرسی داخلی استفاده‌شده است (Al-Twaijry, Brierley, Gwilliam, 2003). نظریه نهادی برای بررسی عوامل مؤثر بر اثربخشی حسابرسی داخلی به‌عنوان یک مفهوم مفید به کار می‌رود (Dimaggio, Powell, 1983). دیدگاه نظریه نهادی، تغییرات عمده سازمانی در پاسخ به سه مکانیسم است که عبارت‌اند از:

۱- هم‌ریختی اجباری^۹ (قهری).

۲- هم‌ریختی تقلیدی^{۱۰}

۳- هم‌ریختی هنجاری^{۱۱}.

هم‌ریختی اجباری، مرتبط با انطباق با قوانین و سایر مقررات لازم‌الاجرا است (Lenz, Hahn, 2015)؛ که ازجمله آنها می‌توان به استانداردهای حسابداری و قوانین مالی، فشار نهادهای اجتماعی، اقتصادی و سیاسی اشاره کرد. هم‌ریختی اجباری در زمینه ایجاد واحد حسابرسی داخلی در سازمان، متشکل از آن فشارهایی است که برای ایجاد واحد حسابرسی داخلی اعمال می‌شود زیرا علی‌رغم آن‌که واحد حسابرسی داخلی کفایت سیستم کنترل داخلی را بررسی می‌کند، در بررسی وسیع اقتصادی بودن، کارآمد بودن و اثربخشی فعالیت‌های سازمان و تأثیر آنها بر عملکرد سازمانی نیز به کار می‌رود. هم‌ریختی تقلیدی، به‌طور اساسی از موفقیت ادراک‌شده سازمان نسبت به فعالیت‌های رقیب نشأت می‌گیرد (Liu et al, 2010). در زمینه حسابرسی داخلی، هم‌ریختی تقلیدی زمانی رخ می‌دهد که یک سازمان، حس کند که وجود حسابرسی داخلی مزایایی برایش به همراه خواهد داشت. هم‌ریختی هنجاری، از گروه‌های حرفه‌ای سرچشمه می‌گیرد که سعی در تعریف شرایط و شیوه اشتغال خود و مشروعیت بخشیدن به آن را دارند (Emnert, Johansson, 2010). به‌عبارت‌دیگر، هم‌ریختی هنجاری از افزایش در تخصصی شدن سازمان‌ها ناشی می‌شود؛ که ازجمله آنها می‌توان به افراد حرفه‌ای و دارای مهارت، جهت‌گیری استراتژیک سازمانی، فرهنگ واحد تجاری و ویژگی‌های سازمانی اشاره کرد. اثربخشی حسابرسی داخلی نیاز به درک مشترک نسبت به آن دارد که چه چیزی باعث می‌شود تا حسابرسی داخلی یک فعالیت ارزش‌افزوده باشد. بدین ترتیب، به

نظر می‌رسد که نظریه نهادی یک نظریه معتبر برای اثربخشی حسابرسی داخلی در کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه است و نیز می‌تواند در ایجاد چهارچوب نظری اثربخشی حسابرسی داخلی، نقش ایفا کند.

نظریه ارتباطات^{۱۳}

ارتباطات، فرایندی است که در آن معنا بین موجودات زنده تعریف می‌شود و به اشتراک گذاشته می‌شود. عدم توانایی برقراری ارتباط مؤثر^{۱۳}، می‌تواند در ارتباط با اطلاعات نامناسب یا پیچیدگی ارتباطات باشد. توسعه مهارت‌های ارتباطی مؤثر به عنوان بخش قابل توجهی در پیشرفت حسابرسان داخلی تلقی می‌شود؛ بنابراین، حسابرسان داخلی جهت موفقیت در حرفه خود، نیاز به مهارت‌های ارتباطی مؤثر دارند. دیویدسون^{۱۴} (۱۹۹۱)، استدلال کرد که تمامی حسابرسان و نیز کسانی که بر این باورند که آنها نیاز به مکاتب خوب برای آگاهانه عمل کردن در ارزیابی، بهبود و استفاده از مهارت‌های خود دارند، می‌توانند از دانش مفاهیم ارتباطات فعلی بهره‌مند شوند. نظریه ارتباطات دیویدسون بر مبنای سه حقیقت (اصل) درباره ارتباطات است و عبارت‌اند از:

- ۱- عدم برقراری ارتباط غیرممکن است.
- ۲- ارتباطات، پدیده‌ای چند سطحی است.
- ۳- پیام ارسالی همیشه با پیام دریافتی برابر نیست.

حسابرسان داخلی باید در هر موقعیتی سطح ارتباطات را شناسایی کنند و آگاه باشند که چگونه در هر سطح، ارتباط مؤثری برقرار کنند (Sawyer, Dittenhofer, Scheiner, 2003).

اثربخشی حسابرسی داخلی بستگی به مهارت‌های ارتباطی حسابرسان داخلی با مدیریت شرکت و دیگر کاربران ذینفع از

به این نکته باید توجه کرد که اثربخشی حسابرسی داخلی علی‌رغم آن‌که می‌تواند تحت تأثیر نظریه نمایندگی، نهادی و ارتباطات، قرار گیرد؛ تحت تأثیر برخی عوامل نیز قرار دارد که این عوامل به عنوان عناصر قابل توجه در اثربخشی حسابرسی داخلی هستند؛ از جمله این عوامل که می‌توانند بر اثربخشی حسابرسی داخلی در سازمان، مؤثر واقع شوند، عبارتند از ویژگی‌های حسابرسان داخلی، عملکرد واحد حسابرسی داخلی^{۱۵} و پشتیبانی اعضای سازمان^{۱۶}. افزون‌براین، این موضوع روشن است که آگاهی از عوامل مؤثر بر اثربخشی حسابرسی داخلی حائز اهمیت است؛ زیرا حسابرسی داخلی مؤثر می‌تواند منجر به بهبود چهار فرایند مهم در سازمان شود که از جمله آنها عبارت‌اند از: ۱- یادگیری (آموزش کارکنان به این‌که چگونه کار

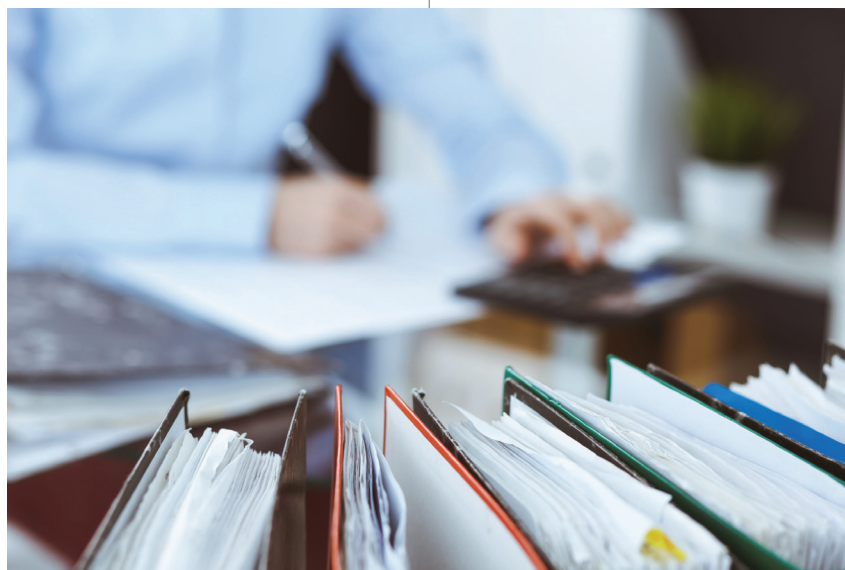
نتایج حسابرسی دارد؛ بنابراین می‌توان بیان کرد که از آنجایی‌که حسابرسان داخلی به عنوان بازوی مدیریت هستند، برقراری ارتباط مؤثر بین حسابرسان و مدیریت برای پیشبرد حسابرسی، امری حیاتی است و این‌که مهارت‌های ارتباطی می‌تواند به حسابرسان داخلی در بحث در مورد مسائلی همچون ریسک و سیستم‌های کنترل داخلی با مدیریت کمک کند. در نتیجه، استفاده مؤثر از حسابرسی داخلی توسط مدیریت، ضمن افزایش صحت اطلاعات مالی مورد استفاده افراد درون سازمانی و برون سازمانی موجب اتخاذ تصمیم صحیح‌تر و مؤثرتر توسط مدیریت می‌شود؛ اتخاذ تصمیم صحیح باعث بهبود عملکرد مدیران و حفظ منافع صاحبان سازمان‌های تجاری می‌شود و در این صورت می‌توان ادعا کرد که حسابرسان داخلی اثربخش است. در هر حال،

خود را بهتر انجام دهند). ۲- انگیزه (حسابرسی هم‌چنین منجر به بهبود عملکرد می‌شود). ۳- عامل بازدارنده (دانستن آن‌که حسابرسی از هر چیزی که می‌تواند منجر به سوءاستفاده شود، ممانعت می‌کند) و ۴- بهبود فرایند (حسابرسی داخلی ممکن است هم‌چنین اطمینان دهد که همه‌چیز به‌درستی انجام می‌شود) (Eden, Moriah, 1996). در ادامه برخی از عوامل مؤثر بر اثربخشی حسابرسی داخلی از جمله، ویژگی‌های حسابرسان داخلی، عملکرد واحد حسابرسی داخلی و پشتیبانی اعضای سازمان شرح داده می‌شوند.

ویژگی‌های حسابرسان داخلی

ویژگی‌های حسابرسان داخلی اشاره به بی‌طرفی^{۱۷}، ارتباط مؤثر، مهارت و دقت حرفه‌ای^{۱۸} و آموزش و توسعه دارد. بی‌طرفی، برای هر حرفه‌ای که قضاوت حرفه‌ای توسط خود یا از طریق دیگران ارائه می‌کند، امری ضروری است و بدون آن، قضاوت ارزش خود را از دست

می‌دهد و در نظر دیگران بی‌معنا می‌شود. به‌طور کلی نیاز به بی‌طرفی، به‌وضوح در محیط کسب‌وکار و به‌ویژه برای حسابرسان که کاربران خدمات حسابرسی به بخشی از اظهارنظر آنها در زمان اتخاذ تصمیم‌های خود وابسته‌اند، مشهود است (Endaya, Hanifah, 2013). استانداردهای بین‌المللی حسابرسی^{۱۹} ۶۱۰ منتشر شده (۲۰۰۹) توسط فدراسیون بین‌المللی حسابداران^{۲۰}، خواهان آن است که حسابرسان مستقل در هنگام استفاده از کار انجام‌شده توسط حسابرسی داخلی، ارتباط مؤثر را ارزیابی کنند. ارتباط مؤثر به‌عنوان یکی از عوامل مؤثر بر اثربخشی حسابرسی داخلی محسوب می‌شود. درواقع، حسابرسان داخلی باید به‌منظور تسهیل در درک یافته‌های حسابرسی و انجام مسئولیت‌های خود به‌طور مؤثر و نیز پیشرفت در حرفه خود از مهارت‌های ارتباطی برخوردار باشند. انجمن حسابرسان داخلی^{۲۱} ملزم کرده است که حسابرسان داخلی باید از دانش، توانایی‌ها و سایر ویژگی‌های حرفه‌ای

لازم برای ایفای مسئولیت‌های فردی خود، برخوردار باشند. فعالیت حسابرسی داخلی درمجموع باید از دانش، توانایی و سایر ویژگی‌های حرفه‌ای لازم برای ایفای مسئولیت‌ها برخوردار باشد یا آنها را فراهم کند. وجود کارکنان باتجربه و متخصص در واحد حسابرسی داخلی موجب می‌شود که ارزش‌افزوده حسابرسی داخلی افزایش یابد؛ زیرا از یک‌طرف تجربه این افراد موجب می‌شود که رابطه مناسبی در محیط کار خود با همکاران و سایر کارکنان سازمان برقرار کنند و از طرف دیگر، تخصص این افراد موجب بهبود کیفیت کار حسابرسی داخلی و در نتیجه اثربخشی حسابرسی داخلی می‌شود (پورحیدری، رضایی، ۱۳۹۱).

عملکرد واحد حسابرسی داخلی

منظور از عملکرد واحد حسابرسی داخلی، برنامه‌ریزی، نظارت، اجرای عملیات، مستندسازی و ثبت اطلاعات، گزارش‌دهی یافته‌ها و پیشنهادها و پیگیری پیشنهادهای حسابرسی داخلی است. بهترین مرجع برای ارزیابی عملکرد حسابرسان داخلی، کمیته حسابرسی است. فعالیت اثربخش حسابرسی داخلی در سازمان‌ها موجب بهبود عملکرد کل شرکت می‌شود که این فعالیت اثربخش موجب متقاعدشدن مدیران سازمان‌ها برای استفاده از خدمات حسابرسی داخلی می‌شود (پورحیدری، رضایی، ۱۳۹۱). اشنایدر و ویلنر^{۲۲} (۱۹۹۰)، عملکرد حسابرسی داخلی باکیفیت را مانعی بر قانون‌شکنی و تخطی احتمالی از اصول پذیرفته‌شده حسابداری در گزارشگری‌های مالی می‌دانند. به‌عنوان مثال، زمانی که حسابدار بداند که حسابرسان داخلی

- ing 610 (ISA 610).
 20- International Federation of Accountants.
 21- The Institute of Internal Auditor (IIA).
 22- Schneider and Wilner.

منابع و مأخذ

- ۱- پورحیدری، امید، رضایی، امید، ۱۳۹۱، بررسی عوامل مؤثر بر ارزش افزوده حسابرسی داخلی در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، نشریه تحقیقات حسابداری و حسابرسی، شماره ۱۴.
- ۲- ترجمه صراف، فاطمه، آقابالایی بختیار، حنا، ۱۳۹۳، کاربرد نظریه نمایندگی در توصیف کارکرد حسابرسی داخلی، نویسنده مایکل جی آدامز، مجله حسابداری، ۴۱-۴۴.
- ۳- ساسانی، علیرضا، اسکندری، قربان، ۱۳۹۲، ارزیابی کارایی و اثربخشی واحد حسابرسی داخلی، مجله حسابرسی، شماره ۶۷.
- ۴- جوقان، ابوذر اخروی، رحیمیان، نظام الدین، قره داغی، مریم، ۱۳۹۷، عوامل مؤثر بر اثربخشی حسابرسی داخلی از دیدگاه اعضای کمیته حسابرسی، فصلنامه بررسی های حسابداری و حسابرسی، شماره ۳.
- ۵- نمازی، نویدرضا، ناظمی، امین، برخوردار، کتایون، ۱۴۰۰، بررسی عوامل مؤثر بر اثربخشی حسابرسی داخلی و ارزیابی نقش حسابرسی داخلی در مدیریت ریسک و کنترل های داخلی بانک کشاورزی، مجله پژوهش های حسابرسی، شماره ۲.
- 6- Al-Twaijry, A. A. M., Brierley, J. A. & Gwilliam, D. R. (2003), "The Development of Internal Audit in Saudi Arabia: An Institutional Theory Perspective", Critical Perspectives

داخلی نیز اتخاذ می شود. در این راستا جوقان، رحیمیان و قره داغی (۱۳۹۷)، در مطالعه خود ادعا کردند که افزایش ارتباط حسابرسان داخلی موجب افزایش اثربخشی حسابرسی داخلی می شود. با توجه به جمیع موارد بیان شده، این استدلال مطرح می شود که نظریه نمایندگی، نهادی و ارتباطات، می توانند در ایجاد چهارچوب نظری اثربخشی حسابرسی داخلی، نقش ایفا کنند و همچنین، عوامل مؤثر بر اثربخشی حسابرسی داخلی از جمله ویژگی های حسابرسان داخلی، عملکرد واحد حسابرسی داخلی و پشتیبانی اعضای سازمان نیز می توانند به عنوان عناصر قابل توجه در اثربخشی حسابرسی داخلی، مؤثر واقع شوند. ■

پی نوشت ها:

- 1-Internal Audit Function.
- 2-Endaya and Hanifah.
- 3-Internal Audit Effectiveness.
- 4-Boyle
- 5-Theoretical Framework of Internal Audit Effectiveness.
- 6-Agency Theory.
- 7-Sarens and Abdolmohammadi.
- 8-Institutional theory.
- 9- Coercive isomorphism.
- 10- Mimetic isomorphism.
- 11- Normative isomorphism.
- 12-Communication theory.
- 13- Effective communication.
- 14- Davidson.
- 15- Internal Audit Department Performance.
- 16- Organization members support.
- 17- Objectivity.
- 18- Due Professional Care.
- 19- International Standard on Audit-

ممکن است عملکرد گزارش گری مالی نادرست را شناسایی کنند، ممکن است در مورد انجام ثبت دفتری سؤال برانگیز (ثبت یک سند حسابداری بدون مدارک و مستندات لازم) درنگ کنند (Prawitt, 2009, Smith, Wood); بنابراین، عملکرد واحد حسابرسی داخلی به عنوان عنصر قابل توجهی برای اثربخشی حسابرسی داخلی است.

پشتیبانی اعضای سازمان

بخش مهمی از نقش کمیته حسابرسی، ارزیابی کردن رابطه مدیر حسابرسی داخلی و تیم مدیریتی است که این رابطه می تواند تا حد زیادی تحت تأثیر اثربخشی عملکرد واحد حسابرسی داخلی باشد. به عبارت دیگر واحد حسابرسی داخلی در صورتی اثربخش است که رابطه خوبی با تیم مدیریتی داشته باشد. علاوه بر رابطه کاری خوب بین مدیر حسابرسی داخلی و تیم مدیریت، تیم مدیریتی نیز باید اهمیت متقابلی برای نقش واحد حسابرسی داخلی در سازمان خود قائل باشد. حرفه حسابرسی داخلی افزون بر ارائه خدمات اطمینان بخشی عملیات سازمان، به عنوان مشارکت کننده در امر تفکر استراتژیک به مدیریت ارشد در مواجهه با نیازهای در حال تغییر سازمان، خدمات مشاوره ای نیز ارائه می دهد (ONAY, 2021). از این رو، پشتیبانی مدیریت ارشد و وجود کمیته حسابرسی مؤثر در سازمان می تواند موجب اثربخشی واحد حسابرسی داخلی در آن سازمان شود لذا، هنگامی که اعضای سازمان از علاقه و انگیزش پشتیبانی فعالیت های حسابرسی داخلی برخوردار باشند، مفهوم اثربخشی حسابرسی

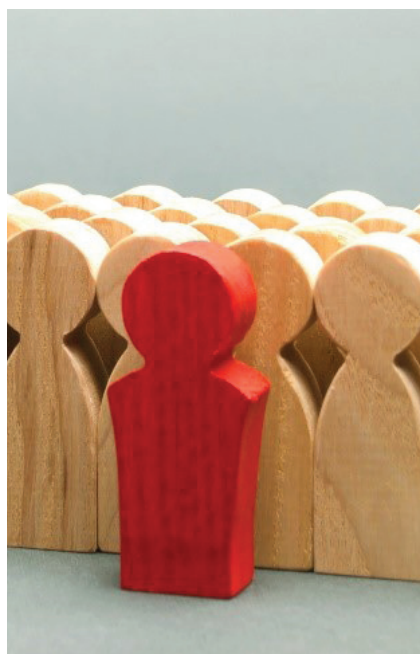
to financial reporting irregularities using the randomized response technique, *The Accounting Review*, 65 (3): 668–681.

23- Scott R. W., 1995, *Institutions and Organizations*. Sage, Thousand Oaks, CA.

24- Wright C., Rwabizambuga A., 2006, Institutional Pressures, Corporate Reputation, and Voluntary Codes of Conduct: An Examination of the Equator Principles; *Business and Society Review*, 111(1).

25- Zsidisin G. A., Melnyk S. A., Ragatz G. L., 2005, An institutional theory perspective of business continuity planning for purchasing and supply management, *International Journal of Production Research*, 43 (16), 2.

احسان حمزه: دانشجوی دکتری
دانشگاه علامه طباطبائی و مدرس دانشگاه
حنانه آقابالایی بختیار: کارشناس
ارشد حسابداری دانشگاه رجاء

3, pp. 305-60.

15- Josh, Prem Lal, Karyawati, Golrida, 2022, The Institutional Theory on the Internal Audit Effectiveness: The Case of India, *Iranian Journal of Management Studies*, Vol. 15, No. 1, pp. 35-48.

16- Lenz, Rainer, Hahn, Ulrich, 2015, A synthesis of empirical internal audit effectiveness literature pointing to new research opportunities, *Managerial Auditing Journal*, Vol. 30 No. 1, 2015.

17- Liu H., Ke W., Wei K. K., Gu J., Chen H., 2010, The role of institutional pressures and organizational culture in the firm's intention to adopt internet-enabled supply chain management systems"; *Journal of Operations Management*. 28.

18- ONAY, Ahmet, 2021, Factors Affecting the Internal Audit Effectiveness: A Research of the Turkish Private Sector Organizations, *Ege Academic Review*, vol. 21, pp. 1-15.

19- Prawitt, D. F., Smith, J. L. and Wood, D. A., (2009), Internal audit quality and earnings management. *The Accounting Review*, 84 (4): 1255–1280.

20- Sarens, geritt, Abdolmohammadi, mohammad j, 2011, Monitoring Effects of the Internal Audit Function: Agency Theory versus other Explanatory Variables, *International Journal of Auditing*, 15: 1-20.

21- Sawyer, L. B., Dittenhofer, M. A. and Scheiner, J. H. (2003), Sawyer's Internal Auditing, 5th ed., The Institute of Internal Auditors, Altamonte Springs, FL.

22- Schneider, A. and Wilner, N., (1990), A test of audit deterrent

on Accounting, 14(5), 507-531.

7- Boyle, E. J. (1993), "A Framework for the Modern Internal Audit Function", *Advances In Management Accounting*, 2(1), 227-254.

8- Davidson, P. (1991), "The Great Communicators", *The Internal Auditor*, 48(6), 26-31.

9- DiMaggio, P. J. and Powell, W. W. (1983), "The iron cage revisited: institutional isomorphism and collective rationality in organizational fields", *American Sociological Review*, Vol. 48 No. 2, pp. 147-160.

10- Eden, D. & Moriah, L. (1996). Impact of internal auditing on branch Bank Performance: A field experiment', *Organizational Behavior and Human Decision Performance*, 68, 262–71.

11- Emnert, Mikael, Johansson, Niklas, June 2010, Internal Auditors- what is their role?, Degree project – Accounting and Auditing, BUSP03, The Department of Business Administration.

12- Endaya, Khaled Ali, Hanefah, Mustafa mohd, 2013, Internal Audit Effectiveness: An Approach proposition to Develop the Theoretical Framework, *Research Journal of Finance and Accounting*, Vol. 4, No. 10.

13- Heugens, P. P. M. A. R., Lander M. W., 2009, Structure! Agency! (and other quarrels): A meta-analysis of institutional theories of organization"; *Academy of Management Journal*, 52 (1).

14- Jensen, M. C. and Meckling, W. H., 1976, "Theory of the Firm: Management Behaviour, Agency Costs and Ownership Structure", *Journal of Financial Economics*, Vol. 3 No.

فراخوان ارسال مقاله برای حسابدار

بدین وسیله از اعضای انجمن حسابداران خبره ایران و دیگر خوانندگان مجله درخواست می‌شود با ارسال مقالات حرفه‌ای خود به ارتقای کیفیت محتوای حسابدار به‌عنوان صدای حرفه‌ی حسابداری ایران کمک کنند.

انجمن حسابداران خبره‌ی ایران، به‌عنوان یک انجمن «حرفه‌ای» مأموریت‌های زیر را دنبال می‌کند:

- رشد و بالندگی اعضا به‌عنوان اصلی‌ترین سرمایه‌ی انجمن،
- کمک به اعتلای حرفه‌ی حسابداری از راه آموزش، پژوهش و ارتقای دانش و مهارت فعالان حرفه،
- کمک به سازمان‌ها و ارزش‌آفرینی برای آنها از راه اعضا، و
- اعطای معتبرترین گواهینامه‌های حرفه‌ای حسابداری در ایران.

در این ارتباط، مقالات، یادداشت‌ها، میزگردها، گزارش‌ها، اخبار و دیگر مطالبی که در حسابدار (به‌عنوان ارگان رسمی انجمن) منتشر می‌شوند، جملگی باید در ارتباط با تحقق مأموریت‌های فوق باشند. از این رو، از اعضای گرانمایه‌ی انجمن و دیگر خوانندگان مجله درخواست می‌شود در ارسال مقالات خود موارد زیر را در نظر داشته باشند:

الف) مقالات زیر در اولویت انتشار در حسابدار قرار دارند:

- مقالات تألیفی که به یکی از مسائل روز حسابداری ایران می‌پردازند. منظور از "حسابداری" در این جا زمینه‌های تخصصی مختلف، از جمله، حسابداری

مالی، حسابداری بها، حسابداری مدیریت و حسابرسی (مستقل/ داخلی/ عملیاتی/ رعایت/...) است.

■ مقالات تألیفی که به یکی از مسائل روز قوانین و مقررات حاکم بر حسابداری ایران می‌پردازند. از جمله، قوانین و مقررات مالیاتی، قوانین و مقررات تجاری، قوانین و مقررات کار و تأمین اجتماعی و سایر.

■ مقالات تألیفی که به یکی از مسائل روز مرتبط با حسابداری ایران می‌پردازند. از جمله، راهبری شرکتی، کنترل داخلی، ضد تقلب، ضد فساد مالی، تأمین مالی و سایر.

■ ترجمه‌ی مقالات منتشر شده در مجلات "حرفه‌ای" معتبر جهان که به یکی از مسائل روز حسابداری جهان یا یکی از مسائل روز مرتبط با حسابداری جهان می‌پردازند؛ و برای حسابداران حرفه‌ای ایران واجد جنبه‌های آموزشی کاربردی (نه صرفاً نظری) هستند.

ب) حسابدار از انتشار مقالات زیر معذور است:

- مقالات "علمی-پژوهشی" (تألیفی یا ترجمه) که به تبیین مراحل انجام و گزارش یافته‌های پایان‌نامه‌های دانشگاهی می‌پردازند.
- مقالات "مروری" (تألیفی یا ترجمه) که به مرور پیشینه‌ی پژوهش‌های دانشگاهی در ارتباط با یکی از مفاهیم حسابداری می‌پردازد.
- مقالاتی که با گردآوری آثار نوشتاری دیگران (فارسی/ انگلیسی/...) تنظیم شده‌اند و هیچ ایده‌ی ارزنده‌ای به آنها افزوده نشده باشد.
- مقالاتی که از خلاصه‌سازی و جرح و تعدیل آثار نوشتاری دیگران (فارسی/ انگلیسی/...) تنظیم

شده باشند.

پ) رعایت حقوق مؤلفان خط قرمز انتشار هرگونه مطلب در حسابدار است. از این رو، چنان‌چه در مقالات تألیفی خود از آثار نوشتاری دیگران (فارسی/ انگلیسی/...) بهره برده‌اید؛ ضروری است که به‌دقت به منابع مورد استفاده ارجاع دهید.

ت) اصول اولیه‌ی مقاله‌نویسی را در مقالات تألیفی خود رعایت فرمایید. از جمله، انتخاب تیتیر مناسب، پیکربندی مقاله (مقدمه/ بدنه/ نتیجه) و استفاده از تیتیرهای میانی (بخش‌بندی بدنه‌ی مقاله).

ث) اصول اولیه‌ی دستور خط فارسی و دستور زبان فارسی را در مقالات تألیفی و ترجمه‌های خود رعایت فرمایید.

در پایان لازم به تأکید است، با توجه به این که اولویت اصلی حسابدار مطرح کردن مسائل روز حسابداری ایران، مسائل روز قوانین و مقررات حاکم بر حسابداری ایران و مسائل روز مرتبط با حسابداری ایران است؛ بنابراین، چنان‌چه مقالات تألیفی ارسالی دربردارنده‌ی مطالبی ارزنده برای حسابداران حرفه‌ای ایران باشد، ویراستان مجله‌ی حسابدار نقایص موجود در این قبیل مقالات برطرف خواهند کرد. به عبارت دیگر، امید است افراد حرفه‌ای شاغل در حسابداری ایران به دلیل وسواس در ارسال مقالات کاملاً درست، خوانندگان حسابدار را از دانش و تجربیات ارزنده‌ی خود محروم نسازند.

رسیدگی تراکش های مالی

مقدمه

تدوین استانداردهای حسابداری و حسابرسی است. این مورد هم طی بند الف ماده ۹۵ ق.م.م. مصوب ۱۳۸۰ به شرح زیر تأیید و تأکید شده است: (الف: صاحبان مشاغل که به موجب این قانون مکلف به ثبت فعالیت‌های شغلی خود در دفاتر روزنامه و کل موضوع قانون تجارت هستند، باید دفاتر و اسناد و مدارک مربوط را با رعایت اصول و موازین و استانداردهای پذیرفته‌شده حسابداری نگهداری کنند).

در چنین شرایطی و در قوانین مالیاتی، قبل از سال ۱۳۹۴ در صورت بطلان دفاتر مؤدی سه حالت وجود داشت:

الف- مؤدی براساس موارد مذکور در ماده ردی دفاتر موضوع آیین‌نامه تحریر دفاتر

حسابرسان و حسابداران در انجام وظایف محوله خود به ترتیب موظف به رعایت الف- قوانین، ب- آیین‌نامه‌ها و بخشنامه‌ها، ج- استانداردهای حسابداری و حسابرسی هستند و در واقع از آنجایی که در خصوص امر حسابداری و حسابرسی قانون خاص و مدّونی وجود ندارد، چنانچه از باب موردی، قانون مختص آن وجود نداشته باشد، حسابرسان و حسابداران مکلفند براساس استانداردهای حسابرسی و حسابداری انجام وظیفه کنند و استانداردها در واقع نقش قانون را در امر حسابداری و حسابرسی بازی می‌کنند و سازمان حسابرسی نیز براساس اساسنامه خود و

غلامرضا رادمهر

فرهاد حکیمی

- مستندات حسابرسی که در تهیه آنها الزامات این استاندارد و الزامات ویژه سایر استانداردهای مربوط رعایت شده باشد، شواهد زیر را فراهم می‌کند:

الف- شواهد پشتوانه نتیجه‌گیری حسابرس در خصوص دستیابی به اهداف کلی حسابرس، و

ب- شواهد انجام حسابرسی طبق استانداردهای حسابرسی و الزامات قانونی و مقرراتی مربوط.

مستندسازی توسط حسابرسان عمدتاً از طریق کاربرگ‌های حسابرسی انجام می‌شود که توضیح آن به شرح زیر است [۳۳]:

کاربرگ حسابرسی

کاربرگ حسابرسی، ابزار کار حرفه حسابرسی است؛ حسابرسان روش‌های به کار برده شده، آزمون‌های انجام شده، اطلاعات جمع‌آوری شده و نتایج بدست آمده در طول اجرای عملیات حسابرسی را در کاربرگ‌ها مستند می‌کنند.

کاربرگ‌های حسابرسی، حلقه ارتباطی بین مدارک حسابداری صاحبکار و گزارش حسابرسان است و کلیه کارهای انجام شده توسط حسابرسان را مستند و گزارش حسابرسان را توجیه می‌کنند. کاربرگ‌های حسابرسی باید حاوی کلیه اطلاعات مربوط به اظهارنظر درباره مطلوبیت ارائه صورت‌های مالی صاحب کار باشد و می‌تواند به شکل ثبت اطلاعات روی کاغذ، فیلم، ضبط الکترونیکی یا دیگر ابزارهای مشابه باشد.

انواع کاربرگ‌ها

طبقه‌بندی کاربرگ‌ها کار نسبتاً مشکلی است. با این حال، کاربرگ‌های تهیه شده

می‌توانند در گروه‌های زیر طبقه‌بندی شود:

- ۱- کاربرگ‌های عمومی
- ۲- کاربرگ نهایی
- ۳- کاربرگ‌های اصلی
- ۴- کاربرگ اصلاحات پیشنهادی و تعدیلات طبقه‌بندی
- ۵- کاربرگ‌های تفصیلی
- ۶- کاربرگ تجزیه و تحلیل
- ۷- کاربرگ صورت مغایرت
- ۸- کاربرگ‌های محاسباتی
- ۹- مدارک مؤید

مدارک مؤید

حسابرسان علاوه بر رسیدگی به مدارک حسابداری صاحبکار و بررسی سیستم‌های حسابداری و کنترل‌های داخلی آن، مدارک تشریحی دیگری را نیز برای اثبات صحت مطالب منعکس در صورت‌های مالی و توجیه گزارش خود گردآوری می‌کنند، به این‌گونه مدارک اصطلاحاً مدارک مؤید گفته می‌شود. نسخه‌ای از صورت جلسات مجامع عمومی و هیئت مدیره، اساسنامه و مدارک ثبت شرکت، آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌ها، قراردادهای خرید و فروش، قراردادهای وام، قرارداد انتشار اوراق مشارکت، تأییدیه‌های دریافتی از بانک، تأییدیه وکیل حقوقی شرکت، تأییدیه مدیران و نظایر آنها، نمونه‌هایی از مدارک مؤید است.

همان‌گونه که ملاحظه می‌شود تأییدیه‌های دریافتی از بانک که جز مدارک رسمی و تهیه شده در خارج از مؤسسه به حساب می‌آید از جمله مهمترین مدارک مؤید هستند و آن پاسخ‌هایی است که حسابرسان در مقابل استعلام انجام شده از بانک در خصوص مورد خاصی دریافت

ماده ۹۵ ق.م.م محکوم به ردی دفاتر می‌شد.

ب- براساس عدم رعایت اصول و موازین و استانداردهای پذیرفته‌شده حسابداری (موضوع بند الف ماده ۹۵ ق.م.م) غیرقابل رسیدگی اعلام می‌شد.

ج- به علت عدم ارائه اسناد و مدارک درآمدی (از قبیل فاکتور رسمی، صورت وضعیت پیمانکاری و قرارداد) مستقیماً مشمول مردودی دفاتر می‌شد.

از سه حالت فوق دو حالت اول بنابر رأی هیئت بند سه ماده ۹۷ ق.م.م اعلام می‌شود و مورد سوم هم مستقیماً توسط مأموران مالیاتی اقدام می‌شد.

به هر حال حسابرسان در اجرای استاندارد شماره ۲۳۰ [۵] مکلفند گزارش خود (مثلاً اظهارنظر نسبت به صورت‌های مالی) را مستند کنند و در این خصوص بر اساس استاندارد مذکور:

- ماهیت و اهداف مستندات حسابرسی

می کنند.

صورت حساب (کارت) بانک

جدولی چاپی است که توسط شعبه بانکی که صاحب حساب در آن حساب دارد، صادر شده و شامل ریز وجوه دریافتی و پرداختی صاحب حساب به ترتیب تاریخ است و در هر مرحله از جمله آخرین مقطع زمانی که صورت حساب صادر شده، مانده حساب را نمایش می دهد.

کاربرد این صورت حساب برای حسابرسان (مأموران مالیاتی هم حسابرس هستند) این است که اولاً (با فرض نبودن صورت مغایرت) مانده نمایش داده شده در صورت حساب دقیقاً رقمی است که در صورت های مالی و ترازنامه باید نمایش داده شود. ثانیاً نظیر به نظیر ورود و خروج وجوه به حساب را نمایش می دهد که نشانگر این است که همان ارقام بایستی در دفاتر به ثبت رسیده باشد که در این صورت می تواند بخش وجوه نقد صورت های مالی را تأیید یا تکذیب کند.

لذا کنترل آن برای حسابرسان به عنوان مدرک مؤید صورتهای مالی بسیار حائز اهمیت است.

تراکنش های بانکی

طبق بند (د) از ماده ۱ آیین نامه نظام بانکداری الکترونیکی [۲۳]: تراکنش، یک پیام^۱ الکترونیکی که بنا به تقاضای مشتری در یکی از درگاه های ارائه خدمات بانکی نظیر خودپرداز و یا پایانه فروش^۲، ایجاد و به شبکه الکترونیکی بانکی^۳ ارسال می شود.

با تصویب قسمت ۲ بند پ ماده ۱۶۹ مکرر در اصلاحیه قانون مالیات های مستقیم مصوب ۱۳۹۴، دسترسی به صورت تراکنش های بانکی به طور کلی به وجود آمد و بنابراین عملاً مشکل عدم ارائه صورت حساب (کارت) بانکی توسط مؤدی حل شد. تراکنش های بانکی در حقیقت همان صورت حساب (کارت) بانکی است. با این تفاوت که این سند رسمی^۴ کاملاً قابل اتکاء، اولاً به موجب قانون و از

طریق بانک مرکزی به مأموران مالیاتی واصل می شود نه مؤدی و شعبه بانک صاحب حساب، ثانیاً این سند، قابلیت اعمال محاسبات، مثلاً حذف ارقام سبک (مثلاً زیر ۱۵۰ میلیون ریال)، گزارش گیری و مانند این را دارد و ثالثاً بیشتر به شکل الکترونیکی (مثلاً CD) (نه کاغذی) است که در هر حال کوچکترین خللی به اعتبار آنها وارد نمی کند.

در نظام حقوقی ایران نیز با توجه به مستندات قانونی، باید تراکنش بانکی را سند به شمار آورد [۱۳].

مالیات بر تراکنش های بانکی

کلمه مالیات بر تراکنش های بانکی یک اشتباه مرسوم است که باید به خوبی با آن آشنا شده و از مشکلات این سوء تفاهم پرهیز کرد و این که اصولاً تراکنش بانکی پایه مالیاتی نیست که حالا با آن بتوان مالیاتی را تحت عنوان مالیات بر تراکنش های بانکی دریافت کرد، به عبارت دیگر چه قبل از قانون ۱۳۹۴ و چه بعد آن، تکلیفی به عنوان دریافت مالیات بر پایه تراکنش بانکی به وجود نیامده است. بلکه صرفاً با بوجود آمدن ماده ۱۶۹ مکرر ق.م.م دسترسی به صورت حساب های بانکی آحاد جامعه به طور قانونی به وجود آمده و تسهیل شده است و دیگر نیازی به همکاری مؤدیان در این زمینه وجود ندارد.

اما آیا صرف داشتن تراکنش های بانکی مؤدیان منجر به دریافت و مطالبه مالیات خواهد شد؟ جواب این سؤال بسیار مهم است و در پاسخ آن باید گفت که:

اولاً چنانچه مؤدی بدین واسطه مشمول مالیات شود آن مالیات، مالیات عملکرد یا مالیات متمم عملکرد با رعایت ماده

۱۵۷ ق.م.م خواهد بود. به بیان دیگر تراکنش‌های بانکی هم مانند سایر اطلاعات مالیاتی واصله از مؤدیان در دو بُعد مطرح است:

الف- اطلاعات مربوط به فعالیت‌های پولی مؤدی که بنا به اظهار مؤدی جنبه مالی و تجاری دارند و بنابراین در دسته‌بندی مالیات‌ستانی قرار خواهند گرفت و ممکن است مشمول مالیات باشند و ممکن است مشمول مالیات نباشند. مثلاً دریافت و پرداخت وجوه حاصل از فعالیت‌های تجاری اشخاص، مشمول مالیات عملکرد آنان خواهد بود و در مقابل وجوه پرداختی و دریافتی آنان در مقابل خرید و فروش ملک مشمول مالیات عملکرد نخواهد بود.

ب- اطلاعات مربوط به فعالیت‌های پولی مؤدی که بنا به اظهار مؤدی جنبه مالی و تجاری ندارند و بنابراین در دسته‌بندی مالیات‌ستانی قرار نخواهند گرفت و مشمول مالیات نیستند. مثلاً وجوهی که مدیریت ساختمان بابت وظایف محوله و هزینه‌های جاری ساختمان از ساکنین دریافت و پرداخت می‌کنند و یا مثلاً وجوهی که کارکنان یک مجموعه در قالب تنخواه‌گردان دریافت و پرداخت می‌کند. ثانیاً قانون‌گذار در تبصره ۳ ماده ۱۴۷ ق.م.م مصوب ۱۳۹۴ قبولی هزینه‌های بالغ بر ۵۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال را با داشتن سایر شروط مفاد ماده‌های ۱۴۷ و ۱۴۸ ق.م.م، پرداخت هزینه از سیستم بانکی اعلام کرده است و چنانچه این ارقام در بدهکاری تراکنش بانکی و در آن تاریخ وجود نداشته باشد از جمله هزینه‌های غیرقابل قبول مالیاتی تلقی خواهد شد.

ثالثاً صورت تراکنش‌های بانکی فی‌نفسه مدرک مؤید است و به تنهایی مثبت یا منفی چیزی نیست و در صورتی که

بستانکاری تراکنش بانکی، چنین حکمی وجود ندارد.

رابعاً عنوان کردن قواعد حقوقی همچون اقدام، لاضرار و... تماماً رویه‌ای است که صرفاً قصد توجیه این خلاء را داشته و از همه این قواعد مهم‌تر نص صریح قانون است و در بُعد همان قواعد نیز قاعده (البینه علی المدعی) قاطع قواعد دیگر است. به این تعبیر که چنانچه مأمور مالیاتی خواسته باشد برگ تشخیص (ادعا نامه) صادر کند، در اجرای ماده ۲۳۷ ق.م.م این برگ تشخیص و طبعاً گزارش پایه آن باید از مدارک و اسناد کافی و دلایل موجه تکمیل شده باشد که در غیر این صورت خالی از اشکال نیست و این نشانگر قاطع بودن قاعده البینه علی المدعی است.

بخشنامه

بخشنامه^۸ عبارت است از تعلیم یا تعلیمات کلی و یکنواخت و به صورت کتبی که از طرف مقام اداری به رؤسین برای ارشاد به مدلول و طرز تطبیق قانون یا آیین‌نامه داده شود و نباید مخالف قانون یا آیین‌نامه باشد. بخشنامه قابل استناد

مؤدی در مقابل آن اسناد و مدارکی ارائه دهد (در واقع اقرار کنند) مأمور مالیاتی (بنابراین با اقرار نه صرف وجود تراکنش بانکی) می‌تواند نسبت به آن اظهارنظر کند و در واقع به استناد تراکنش بانکی از مؤدی درخواست پاسخگویی می‌شود و این بزرگ‌ترین نقش تراکنش بانکی است و یکی از مهم‌ترین تفاوت‌هایش با سایر اطلاعات مالیاتی نیز است. در صورتی که در سایر اطلاعات، عموم اطلاعات دریافتی را می‌توان مستقیماً مشمول و یا غیرمشمول مالیات کرد و حال این که تراکنش‌های بانکی از چنین خاصیتی برخوردار نیست. اما اگر چنانچه مؤدی در دسترس نباشد، حضور پیدا نکند و پاسخگو نشود (تراکنش‌های بانکی نامشخص^۹)، سؤال مهم این است که کدام ماده قانونی تکلیفی بر شمولیت آن بستانکاری تراکنش بانکی بر عهده مأمور مالیاتی قرار داده است؟ یعنی برخلاف تبصره ۳ ماده ۱۴۷ ق.م.م که حکم قانونی بر عدم قبولی هزینه‌های بالای ۵۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال که در بدهکاری تراکنش بانکی درج نشده را صادر کرده، به طور مشابه و در جهت معکوس این حکم و تحت هر شرایطی در

در دادگاه نیست و فی حد ذات، منشأ حق و تکلیف جدیدی نیست و در صورت تعارض با قانون یا آیین‌نامه نباید به آن عمل کرد. بخشنامه نمی‌تواند ایجادکننده حق و تکلیف جدیدی باشد و به همین دلیل مستند رأی دادگاه قرار نمی‌گیرد و اصحاب دعوا نیز نمی‌توانند به آن استناد کنند. از این رو گفته می‌شود که بخشنامه‌ها همیشه جنبهٔ اعلامی داشته و همیشه شارح است، نه مؤسس؛ و بخشنامه جایگاهی در سلسله مراتب قانون در معنای عام آن، ندارد و از منابع حقوق به‌شمار نمی‌رود و این که گاه در طبقه‌بندی قوانین، بخش‌نامه را هم ذکر می‌کنند، نباید موجب این توهّم شود که بخش‌نامه نیز قانون است. جایگزین شدن بخشنامه‌ها به جای قانون به اصل تفکیک قوا در قانون اساسی خدشه وارد می‌کند و نمی‌توان در قالب بخشنامه قانون وضع کرد [۳۵].

آیین‌نامه

الف) مقرراتی که مقامات صلاحیتدار مانند

وزیر یا شهردار و غیره وضع و در معرض اجرا می‌گذارد خواه هدف آن تسهیل اجرا و تشریح قانونی از قوانین موضوع باشد خواه در مواردی باشد که اساساً قانونی وضع نشده است. در همین مورد، لفظ نظامنامه هم استعمال شده است. در حقوق اسلام این‌گونه مقررات را حکم می‌گفتند و آن را در مقابل شرع به کار می‌برند.

ب) آیین‌نامه^۹ یا نظامنامه عبارت است از مقررات کلی که توسط مراجع اجرایی قانون به منظور اجراء وظایف اجرایی و تحقق بخشیدن به آنها وضع شده باشد و شامل آیین‌نامه‌های مصوب پارلمان نمی‌باشد (آیین‌نامه‌های مصوب پارلمان داخل در مفهوم قانون به معنی اعم که شامل کلیه مصوبات کلی پارلمان است می‌شود).

آیین‌نامه به این معنی مفهوم عامی دارد که جز قانون (یعنی مصوبات پارلمان) و بخشنامه همه چیز را شامل است و مفهوم تصویب‌نامه از تحت آن خارج نیست و

معنی درست آیین‌نامه همین است. اعتبار آیین‌نامه منوط است به این که اولاً مغایر قانون عادی نباشد ثانیاً تکالیف جدیدی برای مردم ایجاد نکند [۳].

رسیدگی مالیاتی تراکنش‌های بانکی در عمل

الف- رسیدگی سنوات قبل از ۱۳۹۵
ادارات امور مالیاتی و مأموران مالیاتی اقدام به رسیدگی سنوات قبل از تاریخ اجرای اصلاحیهٔ قانون (۱۳۹۵) می‌کنند و گویا از این بابت مفاد مادهٔ ۲۸۱ ق.م.م که تاریخ اجرای اصلاحیه را به صراحت عنوان کرده است، قاطع نبوده و آنان باید برای جلوگیری از مرور زمان مالیاتی، براساس اصلاحیهٔ جدید و بخشنامه‌های مربوط اقدام شایسته‌ای کنند. که از این بابت آرای متعددی مبنی بر اشکال بر این رویهٔ سازمان مالیاتی وارد آمده که برخی از آنها به شرح زیر است:

۱- شعبهٔ ۱۵ دیوان عدالت اداری طی رأی شمارهٔ ۲۱۱ مورخ ۹۹/۲/۲۰ به شمارهٔ پرونده ۹۸۱۱۶۳/۱۵ [۱۱].

۲- شعبهٔ ۳ (۱۴ سابق) دیوان عدالت اداری طی رأی شمارهٔ ۵۵۰ مورخ ۹۹/۲/۱۸ به شماره پرونده ۱۴۸۳۴۳۵ [۱۰].

۳- شعبهٔ ۴ دیوان عدالت اداری طی رأی شماره ۲۳۳۷ به شمارهٔ پرونده ۹۸۰۸۷۶ [۱۲].

۴- از همه مهمتر هیئت تخصصی اقتصادی، مالی و اصناف دیوان عدالت اداری طبق حکم شمارهٔ ۹۷۰۰۱۳۱ مورخ ۹۷/۶/۲۷ [۳۱] به شرح زیر:

(نظر به این که دستورالعمل مورد بحث در راستای ضابطه‌انگاری نحوهٔ رسیدگی به تراکنش‌های بانکی و ایجاد رویه و جلوگیری از تشتت رسیدگی در هیئت‌های

حل اختلاف مالیاتی بوده و محاسنی همچون رفع تعرض مالیاتی از گردش بین حسابهای واحد یک مؤدی و درآمد تلقی نکردن آن و نیز رعایت مرور زمان مالیاتی و همچنین اقدامات قانونی از تاریخ ۹۵/۱/۱ (زمان اجرایی اصلاحیه قانون مذکور) داشته و صراحتی مبنی بر تسری احکام خاص اصلاحیه قانون به گذشته ندارد. بنابراین دستورالعمل مورد شکایت در تبیین حکم مقنن و شیوه‌های اجرایی آن بوده لذا خلاف قانون و خارج از اختیار نبوده به استناد بند ب ماده ۸۴ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۹۲ رأی به رد شکایت صادر و اعلام می‌کند.)

که به وضوح به معنای عدم کاربرد دستورالعمل برای سنوات قبل ۱۳۹۵ است و دلیل آن هم عمدتاً به علت عطف به ماسبق نشده قانون موضوع اصل ۱۶۹ قانون اساسی^{۱۰} و ماده ۴ قانون مدنی^{۱۱} و

قائده قُبَحِ عِقَابِ بَلاییان است.

ب- رسیدگی از سال ۱۳۹۵ تا سال قبل از سال جاری این سنوات از دو جهت اهمیت دارند: اولاً قبل سال ۹۷ در اجرای ماده ۱۰۶ ق.م.م روش محاسبه مالیات، روش رسیدگی به دفاتر (و عِنْدَ اللُّزوم علی الرأس) است و بعد از آن در اجرای همان ماده در اصلاحیه ۱۳۹۴، روش محاسبه مالیات از طریق سوددهی فعالیت است که روش اجرایی آن در ماده ۴۱ آیین‌نامه ماده ۲۱۹ ق.م.م تبیین شده است. ثانیاً همچنان رسیدگی به تراکنش‌های بانکی این سنوات عمدتاً در قالب متمم مالیات و در اجرای ماده ۱۵۷ ق.م.م معنا و مفهوم پیدا می‌کند.

به هر جهت در این مقطع مشکل عدم عطف به ماسبق نشدن مالیات و قائده قُبَحِ عِقَابِ بَلاییان و امثالهم وجود نداشته و مالیات‌های محاسباتی کاملاً مَرَّ قانون بوده و از صحت و

اصلت برخوردار هستند. با همه این اوصاف چند نکته همچنان در این مقطع مورد نظر باید مد نظر قرار گیرد.

جنس بخشنامه شماره ۲۰/۹۹/۱۶ مورخ ۹۹/۲/۳۱ بر قائده بُرْهان خُلف نهاده شده است. در این بخشنامه ضمن اعلام این که تراکنش‌های بانکی به خودی خود مالی و درآمدی نبوده و آن باید اثبات شود، سعی در احصاء حالت‌های متفاوت بستانکاری تراکنش‌های بانکی دارد به گونه‌ای که در انتها موارد مانده را به عنوان درآمد تلقی می‌کند که این روش در محاکم قضایی مسموع نیست. مثلاً مسموع نیست که گفته شود چون شب نیست، پس حتماً روز است (شاید بامداد یا شامگاه باشد)، چون مرد نیست پس حتماً زن است (شاید خنثی باشد) و یا چون الف و ب و ج نیست پس د است (شاید ه یا و باشد). بلکه روش مطلوب، ارائه مستقیم بینة روشن و قطعی است و

خم این روند طولانی حوادث شناخته و ناشناخته‌ای بروز می‌کند. نمونه بارز آن بسط و گسترش مالیات ارزش افزوده است که اخیراً اصلاحیه آن بعد از شاید بیش از یک دهه به تصویب مجلس محترم شورای اسلامی رسید و به این زمان باید مراحل قبل که شاید قریب بیست سال زمان برد را اضافه کرد.

این روند شامل فکر، تحقیق، تفحص، مطالعه، مباحثه در خصوص شرایط اصلاح یا تأسیس مالیات جدید می‌باشد که پس از آن، مورد در قالب یک لایحه از طریق سازمان امور مالیاتی و توجیه وزارت متبوع در هیئت محترم وزیران طرح و به تأیید برسد تا تقدیم مجلس (و بالتبع کمیسیون‌های تخصصی مثل کمیسیون اقتصادی و نیز مرکز پژوهش‌های مجلس) شود تا با سپری شدن پیچ و خم‌های تصویب قانون، مجوز عملیاتی کردن این نوع اصلاح یا تأسیس اخذ مالیات جدید (قانونی بودن مالیات) گرفته شود و از همه آنها مهم‌تر تعامل و عکس‌العمل آحاد جامعه با این نوع مالیات است به گونه‌ای که چنانچه عکس‌العمل جامعه همانند پیش‌بینی نباشد در آن صورت خروجی بدست آمده طبق معمول با پیش‌بینی صورت گرفته، ممکن است اختلاف زیاد داشته و حتی گهگاه منجر به عواقب ناگوار دیگری نیز بشود.

بنابراین راه حل اساسی تکیه بر پایگاه‌های تحلیل داده مالیاتی^{۱۴} است که ضمن جمع‌آوری تمامی اطلاعات از جمله اطلاعات ناشی از منابع مختلف مالیاتی، اقدام به داده‌کاوی^{۱۵} و تحلیل اطلاعات^{۱۶} خواهد کرد [۳۲].

به هر جهت دریافت و رسیدگی تراکنش‌های بانکی، حاصل سعی و تلاش

قائده البینه علی المدعی مُکَلَّف به ارائه مدرک مُحکَمه پسند است که در هر حال تراکنش بانکی این مدرک نیست.

ج- رسیدگی از سال جاری به بعد در این مقطع نیز دو اتفاق قابل تعمق وجود می‌آید. اولاً براساس نامه شماره ۹۹/۹/۲۹ مورخ ۲۷۰/۱۶۳۷۳/ص محترم فناوری‌های مالیاتی سازمان امور مالیاتی دسترسی به تراکنش بانکی به مراتب راحت‌تر، سیستمی، به موقع و با قابلیت‌های به مراتب بیشتر راه‌اندازی خواهد شد و ثانیاً از طرف دیگر اصلاً بحث محاسبات متمم مالیات منتفی بوده و هر آنچه محاسبه خواهد شد مربوط به مالیات عملکرد و مشاغل مؤدیان حقوقی و حقیقی خواهد بود و لذا در این مقطع ما به یک بلوغ در رسیدگی به موقع نائل خواهیم شد. اما متأسفانه مجدداً خلاف قانونی مُنکی بر اصل برائت^{۱۷} همچنان وجود داشته و محاسبات را خالی از اشکال نخواهد کرد (حتی این ایراد در سایر قوانین^{۱۸} نیز تأکید شده است).

جمع‌بندی و پیشنهادات

بسط و گسترش هر رشته مالیات و یا اصلاحات اساسی در مالیات‌ها روندی زمان‌بر و انرژی‌بر بوده و در پیچ و

لذا با فرار به جلو و پریدن از این مشکل قانونی و نیز برای تحکیم کلام، اول در پی اخذ اقرار از مؤدی رفته و آن را ملاک عمل قرار می‌دهد و سپس در صورت فقدان آن مأموران را مُکَلَّف به تحقیق و سپس محاسبه مالیات می‌کند.

در این مجال نکته مهم این که چنانچه مؤدی کتباً اقرار به اخذ درآمد کند خود به خود با رعایت ماده ۱۵۷ ق.م.م. مشمول مالیات خواهد شد و نیازی به تراکنش بانکی و امثالهم وجود ندارد. همچنین این که مأموران مالیاتی مکلف به تحقیق و بررسی شده‌اند، عملاً چنین اتفاقی به باد فراموشی سپرده شده و در صورت عدم اثبات غیردرآمدی بودن تراکنش بانکی توسط مؤدی در هر حال و مستقیماً و بدون تحقیقات لازم، مشمول مالیات می‌شوند. یعنی در این صورت تراکنش بانکی مدرکی مثبت (نه مؤید) تلقی می‌شود. به هر جهت همچنان این سؤال باقی می‌ماند که در صورت عدم حضور و یا سکوت مؤدی چگونه مأمور مالیاتی از روی تراکنش بانکی پی به کسب درآمد بُرده و مالیات را محاسبه می‌کند؟ لذا از این جهت عموم گزارشات تنظیمی مخدوش می‌باشند و مجدداً باید تأکید کرد تراکنش بانکی صرفاً مدرک مؤید هست نه مدرک مثبت و این مأمور مالیاتی است که بر اساس

چندین دهه مدیران و کارکنان خدوم سازمان امور مالیاتی کشور است و آن به تصویب ماده ۱۲۰ قانون برنامه پنجم توسعه اقتصادی و اجتماعی [۲۴] و نیز دستورالعمل تبادل اطلاعات مؤدیان مالیاتی [۳۰] باز می‌گردد، که به جهت وجود مسائلی که اخیراً عرض شد هنوز از پختگی و قوام لازم برخوردار نبوده و نیازمند اصلاحاتی است. این اصلاحات به نظر می‌رسد با صدور بخشنامه و امثال این اجرایی نخواهد شد و بنابراین پیشنهاد می‌شود جهت حل و فصل اساسی مسائل مطرح شده، حل مسئله و شکل رسیدگی به آن در قالب ماده‌ای یا تبصره‌ای در متن قانون آورده شود و در همین الحاقی، مجوز صدور آیین‌نامه رسیدگی تراکنش‌های بانکی به سازمان امور مالیاتی داده شود که بدین طریق، مورد مستقیماً و بدون واسطه و بدون ابهام مطرح و حل خواهد شد.

به نظر می‌رسد یکی از بهترین مکان‌های ممکن برای تأسیس این الحاقی، ذیل تبصره ۳ ماده ۱۴۷ ق.م.م. مصوب ۱۳۹۴ می‌باشد و به نام تبصره ۴ می‌تواند آورده شود. این که در تبصره ۳ کنونی بحث هزینه‌های بالای ۵۰ میلیون ریال و تأیید آن در تراکنش‌های بانکی آمده و شرایط؛ مهیای عنوان رسیدگی به بستانکاری این تراکنش‌ها است.

در واقع متن تبصره پیشنهادی به شرح زیر می‌تواند مطرح شود:

سازمان امور مالیاتی کشور می‌تواند جهت رسیدگی به تراکنش‌های بانکی براساس آیین‌نامه‌ای که ظرف مهلت شش ماه از تاریخ تصویب این تبصره، تدوین کرده و پس از تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی و تصویب نهایی هیأت دولت، اجرایی می‌شود به مؤدیان مربوطه مراجعه کنند

و مالیات‌های حقه و قانونی دولت را با رعایت مفاد ماده‌های ۱۵۷ و ۲۲۹ این قانون مطالبه و وصول کنند.

با تصویب این تبصره الحاقی، از این به بعد اساساً و لزوماً تراکنش‌های بانکی، دیگر مدرکی مؤید نبوده و به‌نوعی مدرک مثبت تلقی می‌شود و دیگر قانون‌گذار عالم‌افراز از تفسیر مضیق و محدود قانون از قاننده البینه علی المدعی به قاننده اقدام رجعت کرده و این حکم را صادر می‌کند و کل مسائل اخیر از بین رفته و به‌نوعی شفاف‌سازی صورت خواهد گرفت. در ضمن بحث آیین‌نامه‌نویسی و جایگاه آن و نیز قانونی بودن مالیات نیز پوشش خواهد یافت و با رویکردی ارشادی و تنبیهی مؤدیانی که به هر نحوی پاسخگو نیستند را با این عمل به تمکین قانون و انجام تکالیف قانونی مجاب می‌کند. ■

پی‌نوشت‌ها:

۱- در بند الف ماده ۲ قانون تجارت الکترونیک [۲۲] آمده است: داده پیام (Data Message)، هر نمادی از واقعه، اطلاعات یا مفهوم است که با وسایل الکترونیکی، نوری و با فناوری‌های جدید

تولید، ارسال، دریافت، ذخیره یا پردازش می‌شود.

2- Electronic Fund Transfer (EFT) - Point of Sale (POS)

3- Electronic Banking Network

۴- ماده ۱۲۸۷ قانون مدنی [۲۶]: سند رسمی عبارت از اسنادی است که در اداره ثبت اسناد و املاک و یا دفاتر اسناد رسمی یا در نزد سایر مأموران رسمی در حدود صلاحیت آنها، طبق مقررات قانونی تنظیم شده باشند.

۵- ماده ۱۲۵۹ قانون مدنی [۲۶] مقرر می‌دارد: اقرار عبارت از اخبار به حقی است برای غیر و به ضرر خود.

6- Unspecified Banking Transactions - UBT

۷- ماده ۲۳۷ قانون مالیات‌های مستقیم [۱۹]: برگ تشخیص مالیات باید بر اساس مأخذ صحیح و متکی به دلایل و اطلاعات کافی و به نحوی تنظیم شود که کلیه فعالیت‌های مربوط و درآمدهای حاصل از آن به طور صریح در آن قید و برای مؤدی روشن باشد. امضاکنندگان برگ تشخیص مالیات باید نام کامل و سمت خود را در برگ تشخیص به طور خوانا قید کنند و مسئول مندرجات برگ تشخیص و نظریه

خود از هر جهت خواهند بود و در صورت استعلام مؤدی از نحوه تشخیص مالیات مکلفند جزئیات گزارشی را که مبنای صدور برگ تشخیص قرار گرفته است به مؤدی اعلام کنند و هر گونه توضیحی را در این خصوص بخواهد به او بدهند.

8- Circular

9- Regulations

۱۰- اصل ۱۶۹ قانون اساسی [۱۸]: هیچ فعلی یا ترک فعلی به استناد قانونی که بعد از آن وضع شده است جرم محسوب نمی شود.

۱۱- ماده ۴ قانون مدنی [۲۶]: اثر قانون نسبت به آتیه است و قانون نسبت به ماقبل خود اثر ندارد مگر این که در خود قانون مقررات خاصی نسبت به این موضوع اتخاذ شده باشد.

۱۲- اصل ۳۷ قانون اساسی [۱۸]: اصل، برائت است و هیچ کس از نظر قانون مجرم شناخته نمی شود، مگر این که جرم او در دادگاه صالح ثابت گردد.

۱۳- ماده ۱۹۷ قانون آیین دادرسی مدنی [۲۱]: اصل برائت است. بنابراین اگر کسی مدعی حق یا دینی بر دیگری باشد باید آن را اثبات کند، در غیر این صورت با سوگند خوانده حکم برائت صادر خواهد شد.

14- Tax Database Analysis

15- Data Mining

16- Information Analysis

منابع

۱. جعفری لنگرودی، محمد جعفر. (۱۳۸۶). اصطلاحات حقوقی، ناشر گنج دانش، تهران.
۲. سازمان حسابرسی. (۱۳۹۵). استاندارد حسابرسی شماره ۲۳۰، ناشر انتشارات سازمان حسابرسی، تهران.
۳. شعبه ۳ (۱۴ سابق) دیوان عدالت اداری. رای شماره ۵۵۰ مورخ ۹۹/۲/۱۸، شماره پرونده ۱۴۸۳۴۳۵.
۴. شعبه ۱۵ دیوان عدالت اداری. رای شماره ۲۱۱ مورخ ۹۹/۲/۲۰، شماره پرونده ۹۸۱۱۶۳/۱۵.
۵. شعبه ۴ دیوان عدالت اداری. رای شماره ۲۳۳۷ مورخ ۱۳۹۹، شماره پرونده ۹۸۰۸۷۶.
۶. عبدالمهی، حسین. (۱۳۹۹). "ارزیابی مالیات بر اساس معاملات بانکی در نظام حقوقی ایران"، فصلنامه تحقیقات مالیاتی شماره ۴۸، ناشر سازمان مالیاتی، تهران: صفحات ۸۱-۶۱.
۷. مجلس شورای اسلامی. (۱۳۸۶). آیین نامه نظام بانکداری الکترونیکی، بند د ماده ۱.
۸. مجلس شورای اسلامی. (۱۳۸۹). قانون برنامه پنجم توسعه اقتصادی و اجتماعی، ماده ۱۲۰.
۹. وزارت امور اقتصادی و دارایی. (۱۳۹۰).

دستورالعمل تبادل اطلاعات مؤدیان مالیاتی.

۱۰. هیئت تخصصی اقتصادی، مالی و اصناف دیوان عدالت اداری. رأی شماره ۹۷۰۰۱۳۱ مورخ ۹۷/۶/۲۷ به شماره پرونده ۹۶/۷۵۰.

11. G.D.K.Kishore, B.Anusha, G.Poornima, G.Anusha, K.Tejaswi, (2012), "Decision Making and Reduction Techniques for Tax Revenue using Data Warehouse", International Journal of Engineering Trends and Technology, Volume3, Available at: <http://www.ijettjournal.org/volume-3/issue-1/IJETT-V3I1P205.pdf>

12. <http://new-accounting.blogfa.com/post/22/>

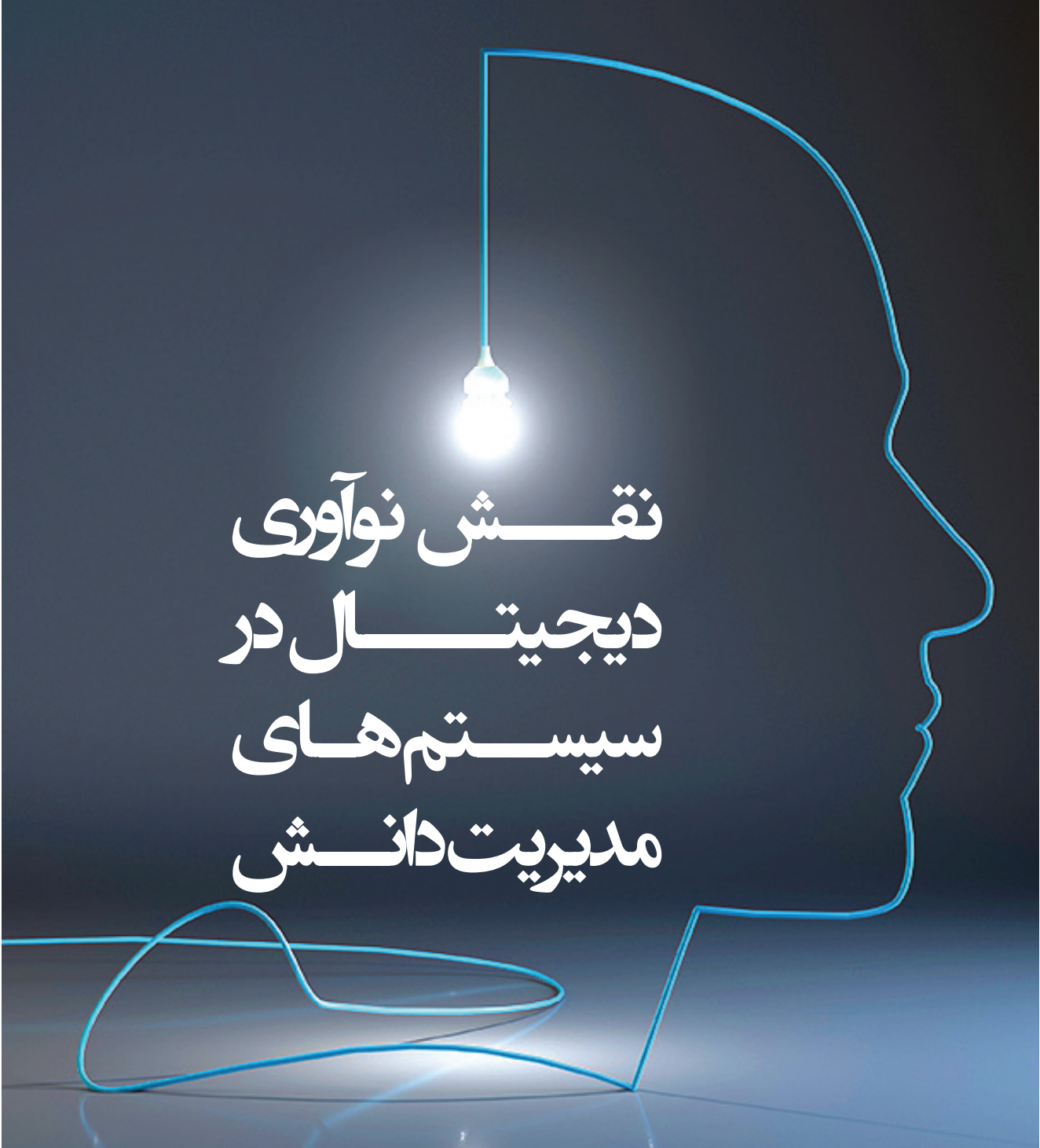
تعریف-کاربرگ-حسابرسی-اهداف-و-انواع-کاربرگ‌های-حسابرسی

Written by Sadjad Babaei on 2012/18/4, Received on 1400/4/20, at 19:30 p.m.

13. Wikipedia.org/wiki/ Re-
ceived on 1400/4/20, at 19/30

فرهاد حکیمی: دکتری اقتصاد و دانشجوی ارشد حقوق خصوصی و نماینده هیات حل اختلاف مودیان بزرگ غلامرضا رادمهر: استادیار گروه حقوق واحد الکترونیکی دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

نقش نوآوری دیجیتال در سیستم‌های مدیریت دانش

مقدمه

اتخاذ راه‌حل‌های فناوری برای توسعه فرایندها و محصولات جدید، عادات و روش‌های خوب، ظرفیت نوآوری شرکت‌ها را افزایش می‌دهد و آنها را قادر می‌سازد تا نیازهای بازار مداوم در حال تغییر را برآورده کنند. در حقیقت، تحول دیجیتال^۱ انتشار اطلاعات و روش‌های خوب را با استفاده از داده‌های بزرگ^۲ تسهیل می‌کند. استفاده از داده‌های بزرگ، کسب و تبادل دانش بین شرکت و محیط خارجی

نوآوری یک مفهوم چند بعدی است که شامل جنبه‌های سازمانی و رویه‌ای یک شرکت است، با هدف بهبود عملکرد از نظر بهره‌وری تولید یا کاهش هزینه‌های تولید. گشودگی نسبت به نوآوری، تمایل شرکت به تغییر را از طریق رویکردی با هدف دستیابی به یک مزیت رقابتی ناشی از بهره‌برداری از ایده‌های جدید و فناوری‌های جدید، اندازه‌گیری می‌کند.

نصراله تختائی حامد شامدیل

{ D - M 4 S 7 3 R Y }

{ 0 1 0 1 1 1 0 1 0 1 1 0 1 1 }

84

سیستم‌های مدیریت دانش

سیستم‌های مدیریت دانش اجازه می‌دهد تا استفاده از منابع ملموس به حداکثر برسد، زیرا هدف آن کسب و بهره‌برداری از داده‌ها برای افزایش عملکرد و بهبود مدیریت فرایند است. بنابراین، ساخت یک معماری شناختی قوی قادر به تضمین بهره‌برداری و حفاظت از اطلاعات می‌تواند از طریق زیرساخت‌های هوشمند و تکنیک‌های همکاری مبتنی بر تعامل، از فرایندهای نوآوری شرکت پشتیبانی کند. از این رو، سیستم‌های مدیریت دانش عملکرد شرکت را تحت تأثیر قرار می‌دهد زیرا منجر به نوآوری می‌شود، که در نتیجه مزیت رقابتی را افزایش می‌دهد.

طبقه‌بندی دانش جمع‌آوری شده توسط این شرکت، به نفع بهره‌برداری از اطلاعات موجود به‌عنوان محرکی برای نوآوری، به منظور ترکیب آن با دانش جدیدی که از طریق عملکرد این نوآوری به‌دست آمده است. این نقش سیستم‌های مدیریت دانش را نه تنها از نظر کارایی فرایندهای تخصیص دانش داخلی و خارجی به سازمان، بلکه همچنین در بهره‌برداری از پتانسیل نوآورانه شرکت در چندین سطح برجسته می‌کند. این امر بر مدل کسب و کار شرکت، به نفع گفتگو بین بازیگران شرکت و همسویی استراتژی‌ها و توانایی‌ها

مدیریت دانش را بهبود بخشند و از ایجاد سیستم‌های مشترک و یکپارچه برای بهبود عملکرد تجاری حمایت کنند.

نوآوری دیجیتال

در دسترس بودن اطلاعات و مدیریت دانش، فرایندهای نوآوری شرکت‌ها را به سمت یک مزیت رقابتی مهم‌تر سوق می‌دهد. درواقع، همگام شدن با پیشرفت سریع نوآوری برای شرکت‌ها به‌طور فزاینده‌ای دشوار شده است، که مجبور به استفاده از یک شبکه مشترک در داخل و خارج از سازمان می‌شوند که برای ترویج اشتراک دانش و نوآوری مفید است.

طبق نظریه نوآوری باز، یک رویکرد شناختی جامع باید به شرکت اجازه دهد تا از دانش داخلی کارآمد بهره‌برداری کند و دانش خارجی را در مورد محیط پویا جذب می‌کند. از سوی دیگر، نوآوری به‌عنوان ابزاری تعریف شده است که «دانش موجود را به روش‌های جدید ترکیب می‌کند» و برجسته‌سازی محدودیت‌ها و پتانسیل بستر شناختی سازمان برای تشویق توسعه و نوآوری‌های پایدار است.

را تشویق می‌کند. به‌عنوان مجموعه داده‌های بزرگ حاوی ناهمگونی اطلاعات، به شرکت‌ها امکان می‌دهد تا محتوای دیجیتالی غنی را برای مدت طولانی جمع‌آوری، مدیریت و حفظ کنند. علاوه بر این، دانستن وضعیت فرایندها و منابع از طریق سیستم‌های تجزیه و تحلیل مدرن و پیشرفته‌تر و تشخیص میزان روابط متقابل بین اطلاعات موجود در پایگاه داده، یک مزیت رقابتی برای شرکت ایجاد می‌کند. بنابراین، نوآوری همچنین به‌عنوان یک مسئله حاکمیت پیکربندی می‌شود، که بر مدل کسب و کار تأثیر می‌گذارد و کارآفرینان را وادار به توسعه استراتژی‌های مداخله‌ای می‌کند که قادر به ارضای شرایط احتمالی بازار جهانی شده و آزاد شده است. به‌طور خاص، شرکت‌ها آگاهی خاصی از عوامل مرتبط با فرایندهای تولید و مصرف ایجاد کرده‌اند. بنابراین، آنها سعی می‌کنند بدون کاهش سود، مدل‌های مدیریتی خود را برای محدود کردن تأثیرات منفی فعالیت تجاری خود تغییر دهند.

در این زمینه، باید فضایی برای شیوه‌هایی ایجاد شود که مرکزیت دانش و سیستم‌های

عملکرد تجاری را می‌شناسد، باعث بهبود کارایی و کیفیت دانش در فرایندهای سازمانی و استراتژیک می‌شود و تأیید می‌کند که استفاده ترکیبی از منابع انسانی و فناوری یک مزیت رقابتی ایجاد می‌کند. مهم‌تر از همه، این بررسی ادبیات سیستماتیک نشان می‌دهد که در بازار جهانی کنونی، استراتژی‌های اینترنت اشیاء، همراه با سیستم‌های مدیریت دانش، یک موتور برای توسعه داده‌های بزرگ‌های جدید با استفاده از اقدامات نوآورانه، به سمت اقتصاد پایدار توسعه، که میزان مسئولیت اجتماعی را افزایش می‌دهد و اعتبار شرکت را افزایش می‌دهد. الگوی نوآوری باز نشان می‌دهد که یک رویکرد جامع شناختی برای حاکمیت شرکتی، مبتنی بر رژیم همکاری بین منابع داخلی و خارجی برای ایجاد ارزش، امکان تعریف مجدد مدل‌های تجاری را که در آن دانش به‌صورت افقی توسعه می‌یابد، باز می‌کند. این امر با مشارکت همه بازیگران درگیر در اکوسیستم سازمانی برای دستیابی به یک مزیت رقابتی بلند مدت و پایدار حاصل می‌شود.

نتیجه‌گیری، محدودیت‌ها و چشم‌انداز آینده این مطالعه با

گسترده‌ای از داده‌ها و راه‌های شناسایی دانش قابل بهره‌برداری در کل زنجیره سازمانی را ساده می‌کند.

«توانایی پیش‌بینی» سیستم‌های تجزیه و تحلیل داده‌های بزرگ درجه ارتباط متقابل بین اطلاعات را افزایش می‌دهد، به شرکت اجازه می‌دهد تا آگاهانه برای دستیابی به عملکرد بالاتر تصمیم بگیرد. بنابراین، نوآوری ماهیتی رادیکال به خود می‌گیرد زیرا بر انتخاب‌های تجاری تأثیر می‌گذارد و بر سایر شرکت‌های وابسته تأثیر می‌گذارد. این «اثر دومینو» انتقال دانش همچنین بر مشکلات مربوط به هزینه‌های بالای به‌روزرسانی فناوری و دیجیتال غلبه می‌کند و دانش کارکنان را از مهارت‌های جدید فناوری که شرکت برای رقابت بیشتر استفاده می‌کند، افزایش می‌دهد. مطالعات متعدد تأثیر مثبت داده‌های بزرگ بر عملکرد را تأیید می‌کند، نشان می‌دهد که استفاده از سیستم‌های باز و نوآورانه یک توانایی استراتژیک یکپارچه را در بخش‌های تجاری مبتنی بر اشتراک و تبادل دانش چند رشته‌ای ایجاد می‌کند.

از این طریق، مطالعه ما نشان می‌دهد که ادبیات مربوط به سیستم‌های مدیریت دانش تأثیر نوآوری دیجیتال بر

(از جمله منابع) تأثیر می‌گذارد.

نوآوری دیجیتال و سیستم‌های مدیریت دانش

بررسی‌ها نشان می‌دهد که نوآوری دیجیتال از درون، فرایندهای تجاری را تحت تأثیر قرار می‌دهد و بر طراحی استراتژیک شرکت‌هایی که از فناوری‌های اطلاعاتی جدید برای هدایت مدل کسب و کار خود استفاده می‌کنند، به ویژه به معنای پایدار، تأثیر می‌گذارد. در درجه اول، نوآوری امکان استفاده بهتر از دانش شرکت را فراهم می‌کند. تشویق به اجرای سیستم‌های مدیریت دانش که دسترسی به اطلاعات بیشتر را تضمین می‌کند، تأثیرگذاری بر برنامه‌ریزی سرمایه‌گذاری، ارزیابی هزینه‌ها و ایجاد اثرات مثبت بر بازده. سیستم‌های مدیریت دانش، نقش اصلی را در اجرا و اداره داده‌های بزرگ دارد. بنابراین، باید برای تسهیل حاکمیت شرکتی و پشتیبانی از تصمیمات استراتژیک موثرتر، شامل داده‌های بزرگ باشد. درجه انتقال، به اشتراک‌گذاری و بهره‌برداری از دانش، از طریق اجرای فرایندهای یادگیری مشارکتی و بین‌سازمانی که از حجم گسترده‌ای از اطلاعات بهره‌برداری می‌کنند، به همکاری کلیه بخش‌های شرکت نیاز دارد. ابزارهای اینترنت اشیاء، به‌طور خاص، حاوی مقادیر

هدف بررسی نقش سیستم‌های مدیریت دانش در عصر تحول دیجیتال، به‌ویژه از نظر حاکمیت شرکتی، ادبیات موجود در مورد سیستم‌های مدیریت دانش را مورد تجزیه و تحلیل قرار داد. نتایج نشان داد که ابزارهایی مانند اینترنت اشیا و داده‌های بزرگ اقتصاد کنونی جهان را با افزایش رقابت شرکت‌ها، تضمین دسترسی به جریان وسیع داده‌ها و اطلاعات، پردازش شده از طریق نرم‌افزار مؤثر، قادر به برجسته کردن میزان همبستگی بین دانش مفید بخش‌های شرکت می‌شود. علاوه بر این، دانش حداکثر پتانسیل خود را هنگامی بیان می‌کند که توسط شرکت (Usai، Scuotto، Murray، Fi-ano، (Dezi به‌طور مناسب مورد بهره‌برداری قرار گیرد، از طریق فرایندهای اشتراک داخلی و خارجی، که دانش فنی شرکت را غنی می‌کند. با این وجود، هنوز جای زیادی برای بحث در مورد نقش سیستم‌های مدیریت دانش در چهارچوب حاکمیت شرکتی و مدل‌های تجاری در جهت نوآوری دیجیتال وجود دارد که همچنان محدود است. یافته‌های ما همچنین نشان می‌دهد که داده‌های بزرگ به «نیاز به مدیریت» تبدیل شده است زیرا امکان تجزیه و تحلیل ترجیحات کاربر و روند هزینه و همچنین پیش‌بینی رفتار بازارها را فراهم می‌کند. به‌طور دقیق‌تر، تحول دیجیتال و ابزارهای آن یک راه حل استراتژیک یکپارچه ارائه می‌دهند که به‌طور عملی حاکمیت تجارت را هدایت می‌کند. در این سناریو، سیستم‌های مدیریت دانش نقش مهمی در اطمینان از بهینه‌سازی فناوری‌ها و منابع، توسعه استراتژی‌های تقسیم دانش در دسترس همه اپراتورهای شرکت و حمایت از مدیران در فرایندهای تصمیم‌گیری آنها دارد. در عین حال، ابزارهای نوآوری پذیرفته

شده در سیستم‌های مدیریت دانش امکان بهینه‌سازی فرایندها را فراهم می‌کند و شرکت را به سمت مدل‌های نوآورانه و پایدار تجاری جهت دستیابی به عملکرد بهتر سوق می‌دهد. این مدل‌های تجاری با سیستم عامل‌های «باز» مشخص می‌شوند که از طریق بهره‌برداری از پتانسیل شرکت، به سمت مبادله آزاد اخبار و تخصیص دانش سوق داده می‌شوند. با اتخاذ استراتژی‌های نوآورانه، شرکت‌ها همچنین می‌توانند از رفتارهای پایدارتر، که مسئولیت اجتماعی شرکت را افزایش می‌دهد و وجهه شرکت را با سهامداران بهبود می‌بخشد، حمایت کنند. ذینفعان به‌طور فزاینده‌ای نسبت به نیاز به سازش سود اقتصادی و رفاه اجتماعی حساس هستند و از ابزارهای نوآورانه‌ای برای اندازه‌گیری تأثیرات زیست‌محیطی فعالیت‌های شرکت و ایجاد ارزش طولانی مدت استفاده می‌کنند. بنابراین، توسعه فرهنگ نوین نوآوری توسط شرکت‌ها می‌تواند استفاده از سیستم‌های مدیریت دانش را برای حمایت از استراتژی‌های حاکمیت معطوف به اشکال جدید تجارت پایدار در طول زمان افزایش دهد. اگر نوآوری منجر به ساخت مدل‌های ماندگار تجاری نشود که بتوانند خود را با شرایط متغیر بازار و نیازهای ذینفعان منطبق کنند، این خود هدفی است. درواقع، این دسترسی به سیستم‌های پیشرفته نوآوری دیجیتال نیاز به سرمایه‌گذاری قابل توجهی از سوی شرکت‌ها دارد؛ شرکت‌هایی که خود را در معرض هزینه‌های زیاد و خطرات عظیم ناشی از عدم باز یافت سرمایه استفاده شده قرار می‌دهند. بنابراین، توصیه می‌شود مشوق‌ها و اقدامات حمایتی، با هدف شرکت‌ها و دنیای تولید، برای حمایت از توسعه و به

اشتراک‌گذاری ابتکارات دانش جدید برای خدمات جدید یا برای تکمیل خدمات موجود، با هدف اقتصاد فراگیر و پایدار انجام شود. این مطالعه محدودیت‌های یک تحلیل نظری را ارائه می‌دهد. تجزیه و تحلیل باید به آزمایشات تجربی بر روی رفتار شرکت‌ها گسترش یابد تا تأثیر بالقوه سیستم‌های مدیریت دانش را از طریق نوآوری دیجیتال درک کند، برای دستیابی به یک مدل کسب و کار پایدار گرا و مزیت رقابتی پایدار. ■

پی‌نوشت‌ها:

- 1- digital transformation
- 2- Big Data
- 3- corporate social responsibility

نصراً له تخطائی: دانشگاه آزاد اسلامی واحد دزفول، گروه حسابداری، دزفول، خوزستان، ایران
حامد شامدیل: دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت دانشگاه آزاد اسلامی، گروه مدیریت، دزفول، خوزستان، ایران

- متعهدپذیره‌نویس؛
- بازارگردان؛
- حسابرس؛
- هیأت مدیره.

مجمع صندوق

مجمع صندوق، در هر زمان از دارندگان واحدهای سرمایه‌گذاری که حق حضور در مجمع را دارند به علاوه متولی به نمایندگی از سایر دارندگان واحدهای سرمایه‌گذاری تشکیل می‌شود. حق رأی هر سرمایه‌گذار، معادل تعداد واحدهای سرمایه‌گذاری در تملک وی است؛ مگر در انتخاب اعضای هیئت مدیره که تعداد رأی هر سرمایه‌گذار معادل حاصلضرب تعداد واحدهای سرمایه‌گذاری وی، در عدد اعضای هیئت مدیره که قصد انتخاب آنها وجود دارد (به استثنای مدیر و متولی صندوق) خواهد بود.

مجمع صندوق دارای اختیارات زیر است:

- تغییر ارکان صندوق به شرط تعیین جانشین آنها و ذکر دلایل به تأیید سازمان؛
- به پیشنهاد متولی، نصب و عزل حسابرس صندوق و تعیین مدت مأموریت، حق‌الزحمه‌ی وی و چگونگی پرداخت آن؛
- تصمیم‌گیری راجع به بودجه هزینه‌ی بازاریابی و تبلیغات پیش‌فروش و فروش واحدهای ساختمانی پروژه و چگونگی مصرف آن؛
- تصمیم‌گیری راجع به انحلال صندوق؛
- تصویب صورت‌های مالی، استماع گزارش مدیر و هیئت مدیره

صندوق زمین و ساختمان به‌عنوان ابزار تأمین مالی چیست؟

صندوق سرمایه‌گذاری زمین و ساختمان نهادی مالی است که با دریافت مجوز تأسیس از سازمان بورس و اوراق بهادار به‌عنوان یک شخصیت حقوقی مستقل (صندوق سرمایه‌گذاری) تشکیل می‌شود.

موضوع فعالیت صندوق سرمایه‌گذاری زمین و ساختمان

جمع‌آوری پس‌اندازهای خرد و کلان و اختصاص آن به ساخت پروژه ساختمانی مشخص و سپس فروش واحدهای ساختمانی پروژه یادشده و تقسیم عواید ناشی از این فعالیت بین سرمایه‌گذاران است.

مزایای صندوق زمین و ساختمان

- از مزایای این صندوق می‌توان موارد زیر را نام برد:
- وجود ساختار منظم و خود کنترلی توسط ارکان صندوق
- استفاده از پتانسیل بازار سرمایه برای جذب منابع
- کنترل سازمان بورس در انتخاب ارکان و رویه‌های تأسیس صندوق
- وجود بازار ثانوی برای واحدهای سرمایه‌گذاری
- جمع‌آوری سرمایه از طریق ایجاد فرصت سرمایه‌گذاری برای افراد با سرمایه کم
- تخمین ارزش دارایی سرمایه‌گذاران از طریق محاسبه NAV
- امکان تأمین مالی پروژه‌های بزرگ

معایب صندوق سرمایه‌گذاری زمین و ساختمان

- از معایب این صندوق می‌توان موارد زیر را نام برد:
- تغییر قیمت واحدها متناسب با شرایط بازار سرمایه
- ساختار دست و پا گیر گزارش‌دهی ارکان و بوروکراسی

ارکان صندوق سرمایه‌گذاری زمین و ساختمان

- مجمع صندوق؛
- مدیر صندوق؛
- مدیر ساخت؛
- ناظر؛
- متولی؛

صندوق راجع به وضعیت و عملکرد صندوق در هر سال مالی و استماع گزارش حسابرس راجع به صورت‌های مالی و گزارش وضعیت و عملکرد صندوق؛
 ■ تعیین روزنامه‌ی کثیرالانتشار صندوق؛
 ■ تصویب هزینه‌های تأسیس صندوق و هزینه‌های تشکیل مجمع صندوق و تعیین حق حضور اعضای هیأت مدیره.

مدیر صندوق

مدیر صندوق، یک شخص حقوقی از بین نهادهای مالی است که در این اساسنامه مدیر یا مدیر صندوق نامیده می‌شود؛ مدیر صندوق با تأیید سازمان و تصویب مجمع صندوق، قابل تغییر است.

وظایف و مسئولیت‌های مدیر صندوق

■ اختصاص نیرو و فضای مناسب به منظور انجام امور صندوق؛
 ■ ثبت و نگهداری حساب هر سرمایه‌گذار شامل مبالغ پرداختی و دریافتی و تعداد واحدهای سرمایه‌گذاری در تملک وی؛
 ■ معرفی افرادی به‌عنوان صاحبان امضای مجاز صندوق و تعیین حدود اختیارات و مسئولیت هر یک از آنها با تأیید متولی و اعلام کتبی اسامی و نمونه‌ی امضاء آنها به سازمان، متولی و حسابرس؛
 ■ صدور دستورات پرداخت از محل دارایی‌های صندوق مطابق مفاد اساسنامه و ارائه‌ی آن به متولی جهت تأیید و پرداخت مبالغ تأیید شده؛
 ■ جمع‌آوری و نگهداری کلیه‌ی مدارک مثبت به رویدادهای مالی صندوق، طبق مقررات مربوطه؛

وظایف و مسئولیت‌های مدیر صندوق

■ بررسی صورت وضعیت‌های پیشرفت مالی پروژه و تأیید یا تعیین موارد نقص یا اشکال آنها مطابق مفاد اساسنامه؛
 ■ محاسبه‌ی ارزش خالص واحدهای سرمایه‌گذاری به روش‌های تعیین‌شده در مواعید مقرر و ارائه‌ی آن به حسابرس به منظور اظهارنظر؛
 ■ پیشنهاد افزایش سرمایه‌ی صندوق از طریق صدور واحدهای سرمایه‌گذاری جدید و ارائه‌ی آن به هیأت مدیره‌ی صندوق به همراه مدارک و مستندات مربوطه، جهت تصویب؛
 ■ انجام اصلاحات لازم در اساسنامه و امیدنامه‌ی صندوق پس از طی

تشریفات مربوط به تصویب و ثبت تغییرات نزد سازمان و سایر مراجع ذی‌صلاح؛
 ■ مذاکره با بانک‌ها و سایر اعطاکندگان تسهیلات برای دریافت تسهیلات لازم برای اجرای پروژه و تهیه‌ی گزارش توجیهی در این زمینه و ارائه‌ی آن به هیأت‌مدیره‌ی صندوق جهت تصویب و انجام اقدامات لازم برای اخذ تسهیلات مذکور پس از تصویب هیأت مدیره‌ی صندوق؛
 ■ اجرای عملیات فروش، مزایده و مناقصه مطابق مصوبات هیأت مدیره‌ی صندوق و مقررات مربوطه؛
 ■ انجام خرید و فروش اوراق بهادار یا سایر سرمایه‌گذاری‌ها به نام صندوق با رعایت مفاد اساسنامه و امیدنامه؛
 ■ اطلاع به متولی در مورد چگونگی نگهداری اوراق بهادار صندوق؛
 ■ راه‌اندازی تارنمای صندوق و انتشار اطلاعات صندوق در مواعید مقرر از طریق آن؛
 ■ تهیه‌ی نرم‌افزارها و سخت‌افزارهای لازم و به‌کارگیری آنها برای اجرای اهداف و موضوع فعالیت صندوق؛
 ■ انجام تبلیغات لازم برای معرفی صندوق در چارچوب بودجه‌ی تعیین شده در امیدنامه و انجام تبلیغ برای فروش واحدهای ساختمانی صندوق در چارچوب بودجه‌ی مصوب مجمع صندوق؛
 ■ نمایندگی صندوق در برابر سرمایه‌گذاران، کلیه‌ی ادارات دولتی و غیردولتی، مراجع قضایی و سایر اشخاص حقیقی و حقوقی؛
 ■ دعوت از مجمع صندوق در مواعید مقتضی و تهیه‌ی مقدمات و امکانات لازم برای تشکیل جلسه‌ی مجمع؛
 ■ اقامه‌ی هرگونه دعوای حقوقی و کیفری از طرف صندوق و دفاع در برابر هرگونه دعوای مطروحه علیه صندوق.
 ■ انجام وظایف مربوط به تصفیه صندوق و انجام اقدامات لازم به منظور تنظیم اسناد و مدارک لازم و در نهایت تنظیم اسناد مالکیت واحدهای ساختمانی پروژه در موقع مقتضی.
 ■ تأیید بخش‌های توجیه مالی و اقتصادی طرح توجیهی پروژه.

استانداردهای حسابرسی داخلی کدام است؟

انجمن حسابرسان داخلی (IIA) در سال ۱۹۷۸ اولین استانداردهای حسابرسی داخلی را که سازگار با استانداردهای صادره توسط دیوان محاسبات آمریکا بود، منتشر کرد. در حال حاضر انجمن حسابرسان داخلی معتبرترین مرجع تدوین استانداردهای بین‌المللی کار حرفه‌ای حسابرسی داخلی است. استانداردهای مذکور به‌طور مداوم مورد بازنگری، اصلاح و تکمیل قرار می‌گیرد. شایان توجه است که به‌موجب مفاد ماده‌ی ۱۰ منشور فعالیت حسابرسی داخلی سازمان بورس و اوراق بهادار، «حسابرسان داخلی در انجام حسابرسی داخلی باید استانداردهای داخلی لازم‌الاجرا و آیین رفتار حرفه‌ای حسابرسان داخلی و در نبود استانداردهای مورد نیاز، استانداردهای بین‌المللی حسابرسی داخلی را رعایت کنند».

عقد مسابقات و مزارعه چیست؟

مسابقات

مسابقات قراردادی است میان صاحب باغ و دیگری که به ازای دریافت مقداری از محصول، کار نگهداری از باغ و برداشت را انجام می‌دهد.

مزارعه

مزارعه قراردادی است که در آن بانک زمین مشخصی را برای مدت معین در اختیار طرف دیگر قرار می‌دهد تا در آن کشاورزی کند. در نهایت سود حاصل بین طرفین تقسیم می‌شود.

اهداف و اختیارات واحد حسابرسی داخلی بیشتر شامل چه مواردی است؟

مهم‌ترین اهداف حسابرسی داخلی:

- فراهم‌سازی و اطمینان‌بخشی نسبت به طراحی و اجرای باکیفیت سیستم کنترل‌های داخلی.
- رعایت اجرای صحیح سیاست‌ها و روش‌های سازمانی، قراردادهای، قوانین و مقررات.
- اثربخشی عملیات و کارآمدی فرایند تجاری (اثربخشی، کارایی و صرفه‌ی اقتصادی).
- شناسایی نقاط مشکل‌آفرین، فرصت‌ها و ارائه‌ی پیشنهادات برای بهبود عملیات و سودآوری.
- قابلیت اتکای سیستم‌های اطلاعاتی و کیفیت اطلاعات تولید شده توسط این سیستم‌ها جهت تصمیم‌گیری.

اختیارات واحد حسابرسی:

- حفاظت از دارایی‌ها، در برابر خسارت‌ها و زیان‌ها شامل زیان‌های ناشی از تقلب مدیران و کارکنان.
- ارزیابی عملکرد در مقایسه با چشم‌انداز و اهداف سازمان.
- ارزیابی کیفیت گزارش‌های مدیریت از نظر قابلیت اعتماد و مربوط بودن.

این واحد باید بدون هیچ‌گونه محدودیتی، تمام فعالیت‌های سازمان را دربرگیرد و حسابرسان داخلی باید از اختیار لازم برای دسترسی به کلیه‌ی اسناد و مدارک، دارایی‌ها و کارکنان سازمان برخوردار باشند تا حسابرسی به‌طور اثربخش انجام پذیرد و حسابرس بتواند مسئولیت‌های خود را به‌گونه‌ای مناسب انجام دهد.

در هر دوره گزارشگری، برآوردها را دوباره ارزیابی و درآمد را بر اساس آن اصلاح کند. مجوزهای مالکیت فکری (IP) از این قاعده مستثنی هستند زیرا مابه‌ازای متغیر آن‌ها نوعی حق امتیاز مبتنی بر فروش یا استفاده است.

پی‌نوشت‌ها:

۱- کنترل یک دارایی به توانایی هدایت استفاده از دارایی و کسب تقریباً تمام منافع باقیمانده دارایی اشاره دارد. کنترل شامل توانایی منع سایر واحدهای تجاری از هدایت استفاده از دارایی و کسب منافع حاصل از دارایی است. منافع یک دارایی، جریان‌های نقدی (جریان‌های نقدی ورودی یا جلوگیری از خروج جریان‌های نقدی) بالقوه‌ای است که به طور مستقیم یا غیرمستقیم، به شیوه‌های متعدد از جمله موارد زیر می‌تواند به دست آید:

- الف. استفاده از دارایی برای تولید کالاها یا ارائه خدمات (شامل خدمات عمومی)؛
- ب. استفاده از دارایی برای افزایش ارزش سایر دارایی‌ها؛
- پ. استفاده از دارایی برای تسویه بدهی‌ها یا کاهش هزینه‌ها؛
- ت. فروش یا معاوضه دارایی؛
- ث. وثیقه گذاشتن دارایی برای تضمین یک وام؛ و
- ج. نگهداری دارایی.

۲- variable consideration

۳- برای مثال، اگر محصول با حق برگشت به فروش برسد یا اگر مبلغ ثابتی به‌عنوان پاداش عملکرد برای دستیابی به یک سطح مشخص تعهد شود، مبلغ مابه‌ازا متغیر است.

ویژگی‌های اصلی استاندارد "درآمد عملیاتی حاصل از قرارداد با مشتریان" چیست؟

دو ویژگی اصلی استاندارد بین‌المللی گزارشگری مالی شماره ۱۵ که دربرگیرنده مهمترین تغییرات این استاندارد نیز هستند، عبارت است از:

الف) انتقال کنترل

درآمد زمانی شناسایی می‌شود که مشتری کنترل^۱ کالا یا خدمات را در اختیار بگیرد. مشتری زمانی کنترل را به دست می‌آورد که بتواند استفاده از کالا یا خدمات را هدایت کند یا از مزایای آن بهره‌مند شود. انتقال کنترل مشابه انتقال مزایا و مخاطرات یا لزوماً مشابه تحقق فرآیند سود نیست. واحدهای تجاری باید تعیین کنند که درآمد در طی زمان شناسایی شود یا در یک نقطه زمانی خاص.

ب) مابه‌ازای متغیر^۲

واحدهای تجاری باید با مابه‌ازایی که در اثر رخ دادن یا ندادن رویدادهای آتی تغییر می‌کند، توافق کنند که کالا یا خدمات خود را ارائه دهند. تخفیف‌ها، حق استرداد، پاداش‌ها و جریمه‌های عملکرد مثال‌هایی از این دست هستند. این مبالغ معمولاً تا زمانی که حوادث پیش‌بینی نشده اتفاق نیفتند و یا رفع نشوند، به‌عنوان درآمد شناسایی نخواهند شد.^۳

اگر احتمال زیادی وجود داشته باشد که در اثر تغییر در برآوردها، مبالغ مذکور منجر به برگشت قابل‌توجه درآمد نشود، آنگاه برآوردی از مابه‌ازای متغیر در بهای تمام‌شده معامله لحاظ خواهد شد. حتی اگر مبلغ کل مابه‌ازای متغیر نتواند به این آستانه برسد، مدیریت باید بررسی کند که آیا بخشی از آن (مبلغ حداقل) می‌تواند این ضابطه را احراز کند یا خیر. این مبلغ زمانی به‌عنوان درآمد شناسایی می‌شود که کالاها یا خدمات به مشتری منتقل شوند. در صناعی که مابه‌ازای متغیر تا پیش از رفع تمام حوادث پیش‌بینی نشده ثبت نمی‌شود، واحدهای تجاری تحت تأثیر این مساله قرار خواهند گرفت. مدیریت باید

نحوه برخورد با هزینه بازخرید مرخصی در استاندارد ۳۵ چگونه است؟

یکی دیگر از هزینه‌هایی که می‌تواند تفاوت موقتی ایجاد کند هزینه بازخرید مرخصی کارکنان است. طرف حساب هزینه بازخرید مرخصی کارکنان سه حالت زیر می‌تواند باشد:

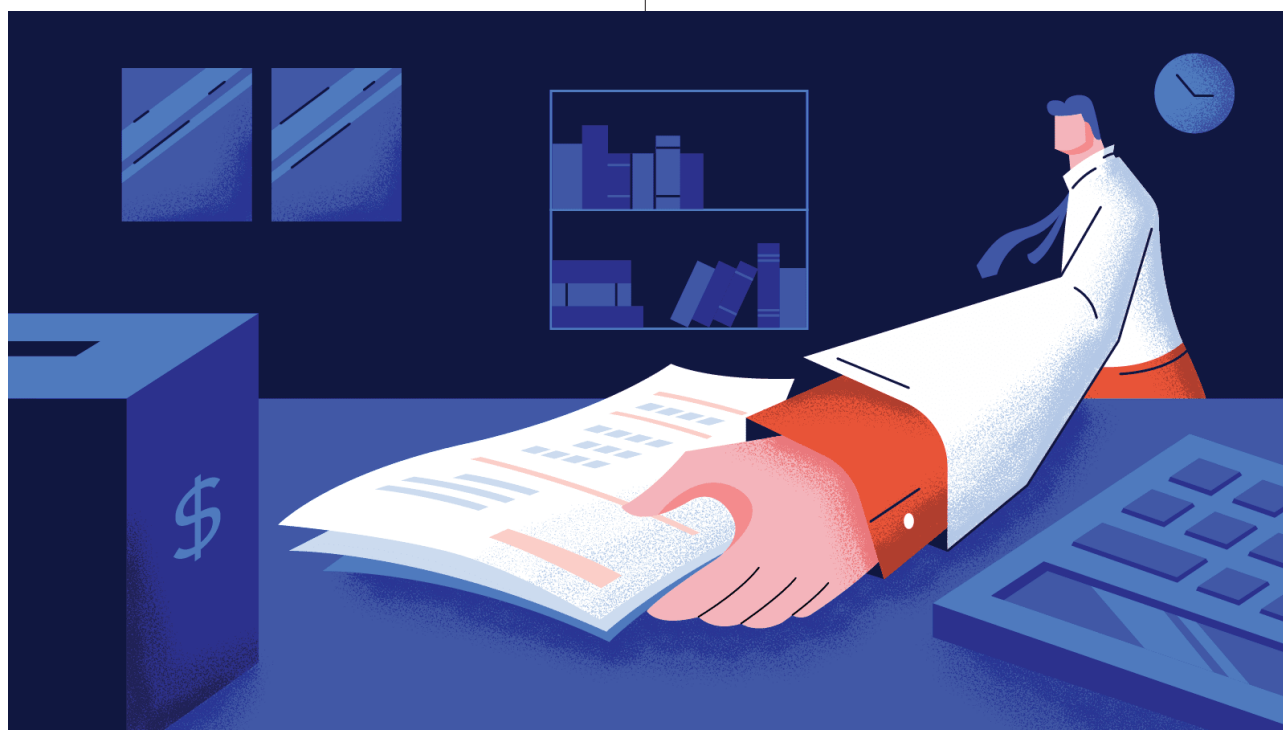
■ **موجودی نقد:** طبق رأی دیوان عدالت اداری به تاریخ مهر ۱۳۹۳ زمانی که هزینه بازخرید مرخصی کارکنان پرداخت شود، هزینه مربوطه جزو هزینه‌های قابل قبول است. بنابراین این هزینه هم در محاسبات مربوط به سود قبل از کسر مالیات منظور شده و هم در تعیین درآمد مشمول مالیات مدنظر قرار گرفته شده است. بنابراین اختلاف بین سود قبل از کسر مالیات و درآمد مشمول مالیات یعنی همان تفاوت صفر است و بر مالیات انتقالی تأثیر ندارد.

■ **بستانکاری حقوق بگیر:** طبق بخشنامه شماره ۲۰/۹۸/۹۱ هزینه مربوط به حقوق ایام مرخصی استفاده نشده در صورت تخصیص (بستانکار کردن حقوق بگیر) به استناد بند ۲ ماده ۱۴۸ قانون مالیات‌های مستقیم به‌عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی تلقی

می‌شود. بنابراین در این صورت هم به مانند بالا تفاوت صفر خواهد بود و بر مالیات انتقالی تأثیر ندارد.

■ **ذخیره:** طی بند ۴ بخشنامه شماره ۱/۲۸۳۴۱/۲۳۲/۲۴۰-۱۳۸۵/۷/۱۸ عنوان شده است که هزینه مرخصی استفاده نشده در صورتی که پرداخت شود جزء هزینه‌های قابل قبول بوده و به عبارتی ذخیره آن به‌عنوان هزینه قابل قبول تلقی نمی‌شود. یعنی هزینه بازخرید مرخصی که در صورت سود و زیان شناسایی شده و در صورت‌های مالی و در محاسبه سود قبل از کسر مالیات منظور شده، در محاسبه درآمد مشمول مالیات مدنظر قرار نمی‌گیرد و باعث اختلاف بین سود قبل از کسر مالیات و درآمد مشمول مالیات می‌شود؛ یعنی تفاوت ایجاد می‌شود. در سال و یا سال‌های بعد که ذخیره مربوطه پرداخت می‌شود از درآمد مشمول مالیات کسر می‌شود و در واقع تفاوت ایجاد شده برگشت داده می‌شود.

منبع: کتاب راهنمای استاندارد ۳۵، انتشارات انجمن حسابداران خبره، تالیف دانیال محبوب

حسابرس داخلی چه ویژگی‌هایی باید داشته باشد؟

الف) استقلال سازمانی (جایگاه): حسابرس داخلی برای انجام درست و مناسب وظایف خود باید به کلیه اسناد و مدارک، دفاتر، دارایی‌ها و کارکنان سازمان دسترسی داشته باشد و با مشورت مدیریت، ضرورت‌ها و اولویت‌های کار خود را تعیین کند.

عملکرد حسابرسی داخلی باید چنان باشد که به روشنی نشان دهد حسابرسی داخلی تحت تأثیر هیچ‌گونه اعمال نفوذ غیرمسئولانه‌ای نیست که بتواند بر تصمیم‌گیری آن درباره محتوای گزارش‌هایی که به مدیریت ارائه می‌شود، به‌طور قابل ملاحظه‌ای اثر گذارد.

واحد حسابرسی داخلی نباید جزئی از سیستم حسابداری یا درگیر کارهای اجرایی و روزمره باشد تا بتواند به راحتی در مورد سیستم بررسی‌های لازم و اظهارنظر داشته باشد. اگر حسابرسی داخلی در سیستم یا روشی حضور نداشته باشد و آن سیستم یا روش بدون هرگونه خللی به فعالیت خود ادامه دهد، یعنی واحد حسابرسی داخلی مستقل است.

از آنجایی که حسابرسان داخلی مشاوران قابل اطمینان سازمان تلقی می‌شوند، لذا آن‌ها باید از چهار ویژگی اصلی به شرح زیر برخوردار باشند که این موارد برای موفقیت حرفه‌ی حسابرسی داخلی ضروری است:

۱- استقلال حسابرس: حسابرس داخلی باید به نسبت جایگاه سازمانی خود استقلال داشته و از لحاظ شخصی، بی‌طرف باشد تا بتواند وظایف و مسئولیت‌های خود را به درستی انجام دهد. لازمه‌ی اثربخش بودن حسابرسی داخلی، استقلال حرفه‌ای حسابرس است و به دو عامل زیر بستگی دارد:

ج) مراجع و کارشناسان بررسی کننده: حسابرسان داخلی به‌منظور بهبود کیفیت اثربخشی حسابرسی داخلی باید ارتباطی منظم با نهادهای بررسی کننده مثل مشاوران مدیریت برقرار کنند و گزارش‌های آنان را برای کسب اطلاعات، بررسی و در نظر گرفتن پیشنهادهای مؤثر بر سیستم کنترل داخلی سازمان، دریافت کنند.

۳- تخصص حسابرس: واحد حسابرسی داخلی و کارکنان آن باید از نظر فنی بر دانش و مهارت‌های کاربردی به‌شرح زیر تسلط داشته باشند:

۱- فارغ‌التحصیل دانشجویی در یکی از رشته‌های حسابداری، حسابرسی، مهندسی فناوری اطلاعات، مدیریت و صنایع.

۲- تسلط بر استانداردهای حسابداری و حسابرسی داخلی.

۳- دانش فنی کافی در خصوص قوانین مالیاتی، قانون تأمین اجتماعی، قانون کار، قانون تجارت و سایر الزامات و ضوابط مراجع ذی‌صلاح حرفه‌ای.

۴- شناخت صنایع و فعالیت‌های مختلف تجاری، آشنایی با فرایندهای سازمانی و دارای تجربه‌ی عملی در انجام کار.

۵- آگاهی کلی از موضوع اصلی مورد بررسی و محیطی که واحد مورد حسابرسی در آن فعالیت می‌کند.

۶- تسلط کافی بر استفاده از سیستم‌های کامپیوتری.

۷- مهارت‌های ارتباطی گفتاری و نوشتاری به‌طور شفاف و مؤثر.

حسابرس داخلی باید با شرکت در برنامه‌های آموزشی مستمر، دانش و مهارت خود را تقویت و بروزرسانی کند.

۴- اخلاق حرفه‌ای: با توجه به اهمیت اخلاق و رفتار حرفه‌ای و برای انجام کار حسابرس به‌طور صادقانه و صحیح، سازمان‌دهندگان حرفه‌ی حسابرسی، مقررات و اصول رفتار حرفه‌ای وضع کردند

ب) استقلال رأی (بی‌طرفی): یک جنبه‌ی بسیار مهم استقلال حسابرسی، بی‌طرفی آن است. نداشتن هیچ‌گونه تضاد منافع یا جانب‌داری یا هرگونه رابطه‌ی پولی با واحد مورد رسیدگی، محیط مناسبی برای واحد حسابرسی داخلی به‌وجود می‌آورد که بتواند وظایف خود را بهتر انجام دهد.

حسابرسان داخلی از استقلالی شبیه حسابرسان مستقل برخوردار نیستند، چون آنان کارکنان شرکتی هستند که در آن کار می‌کنند و قیود ذاتی رابطه‌ی کارمند و کارفرما بر کار آنان حاکم است، اما برای کفایت حفظ استقلال حسابرسی داخلی بهتر است سازمان‌ها کمیته‌ای تحت عنوان کمیته‌ی حسابرسی تشکیل دهند و حسابرس داخلی با نظر آن کمیته انتخاب و عملکردش ارزیابی شود، نه کسانی که دارای نفوذ قابل‌ملاحظه و قدرت تصمیم‌گیری هستند.

۲- مهارت‌های ارتباطی: حسابرسان داخلی برای این که بتوانند کلیه‌ی وظایف خود را به‌نحوی شایسته انجام دهند باید از اعتماد اشخاصی برخوردار باشند که با آنان ارتباط دارند. این اعتماد می‌تواند با ارتباط کاری سازنده و طرف مشورت صاحب‌کار قرار گرفتن تأمین شود و در نتیجه صاحب‌کار برای پذیرش محتوای گزارش‌های حسابرسان آمادگی لازم را به‌دست خواهد آورد.

حسابرسی داخلی باید تلاش کند با مدیریت، حسابرسان مستقل و هر واحد بررسی کننده‌ی دیگر و واحد بررسی کننده‌ی غیراجرایی روابط صمیمانه‌ی کاری و تفاهم متقابل به‌شرح زیر برقرار کند:

الف) روابط سازمانی: برنامه‌ریزی زمان‌بندی اجرای حسابرسی داخلی باید با هماهنگی و توافق مدیران مرتبط با کار حسابرسی، صورت گیرد. مشورت مرتب با صاحب‌کار نشان دهنده‌ی تعهد سالم حسابرسان داخلی به حفظ ارتباطات خوب با مدیران سطوح بالا است.

ب) رابطه با حسابرس مستقل: حسابرسان داخلی و مستقل باید برای کسب شناخت و احترام متقابل، با یکدیگر همکاری کنند تا بدین ترتیب، عملکرد هر دو بهبود یابد و از دوباره‌کاری‌ها پیش‌گیری شود.

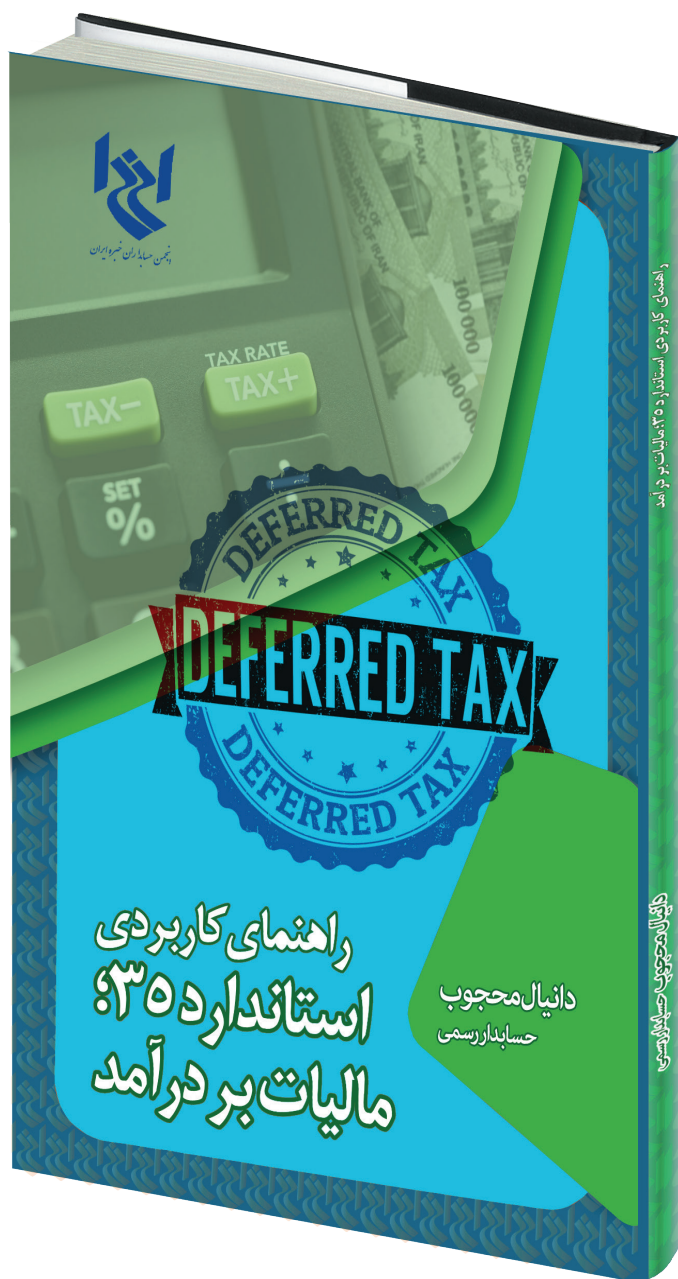
نکات مهم حرفه‌ای

پس از به کارگیری استاندارد حسابداری شماره ۳۵ هزینه مالیات شامل چه اجزایی خواهد بود و به چه شکلی باید ارائه شود؟

با بکارگیری استاندارد حسابداری ۳۵، هزینه مالیات دو جزء دارد: هزینه مالیات جاری و هزینه مالیات انتقالی. همچنین در مواردی نیز ممکن است درآمد و یا منافع مالیاتی داشته باشیم. هزینه مالیات جاری، مبلغی است که بر اساس درآمد مشمول مالیات برای هر دوره شناسایی می‌شود. هزینه مالیات انتقالی، اثر مالیاتی تفاوت‌های موقتی واقع شده در دوره جاری است. در واقع هزینه مالیات در نهایت بر اساس سود قبل از کسر مالیات محاسبه می‌شود (مگر آنکه تفاوت از نوع دائمی باشد). بنابراین یادداشت هزینه مالیات نیز به این صورت ارائه می‌شود:

۱۳۹۸/۱۲/۲۹	۱۳۹۹/۱۲/۳۰	
میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال
		مالیات جاری:
***	***	مالیات سود سال جاری
***	***	تعدیل مالیات سنوات قبل
***	***	جمع مالیات جاری
		مالیات انتقالی:
***	***	هزینه مالیات انتقالی
(***)	(***)	درآمد مالیات انتقالی
***	***	جمع مالیات انتقالی
***	***	هزینه مالیات

منبع: کتاب راهنمای استاندارد ۳۵، انتشارات انجمن حسابداران خبره، تألیف دانیال محبوب

بازار دارایی‌های فیزیکی و بازار دارایی‌های مالی چه تفاوت‌هایی دارند و انواع بازارهای مالی کدام هستند؟

■ **بازار دارایی‌های فیزیکی (واقعی):** ثروت مادی یک جامعه را نهایتاً ظرفیت تولیدی آن جامعه یعنی کالاها و خدمات تولیدی اعضای جامعه تعیین می‌کند که این ظرفیت تابعی از دارایی‌های واقعی^۱ اقتصاد است؛ بنابراین به بازاری که در آن خریداران و فروشندگان به معامله دارایی‌هایی که ماهیت واقعی یا فیزیکی مانند اتومبیل، املاک و مستغلات و وسایل منزل دارند مبادرت می‌ورزند بازار دارایی‌های فیزیکی گفته می‌شود.

■ **بازار دارایی‌های مالی:** در مقابل دارایی‌های واقعی، دارایی‌های مالی^۲ از قبیل اوراق سهام و قرضه قرار دارد این اوراق بهادارها چیزی بیش از برگ کاغذ یا شبیه آن (ثبت‌های کامپیوتری) نیستند و به‌طور مستقیم در ظرفیت تولیدی اقتصاد مشارکت ندارند. در عوض، دارایی‌های مالی ابزارهایی در اقتصادهای توسعه‌یافته هستند که افراد با استفاده از این ابزارها، ادعاهایی بر دارایی‌های واقعی با درآمد حاصل از مالکیت آن دارایی دارند، به‌عنوان مثال اگر فردی قادر نیست کارخانه ایران خودرو با شرکت‌های دیگر را داشته باشد اما می‌تواند با خرید سهام آن شرکت‌ها در درآمد حاصل از تولیدات آن شرکت‌ها سهیم شود.

درحالی‌که دارایی‌های واقعی برای اقتصاد درآمد خالص ایجاد می‌کند، دارایی‌های مالی تخصیص درآمد بین سرمایه‌گذاران است. افراد می‌توانند بین مصرف امروز ثروت یا سرمایه‌گذاری برای مصرف آتی انتخاب کنند، افرادی که سرمایه‌گذاری را انتخاب می‌کنند، ممکن است با خرید انواع اوراق بهادار (سهام شرکت‌ها با اوراق با درآمد ثابت از جمله اوراق قرضه با مشارکت انتشار یافته توسط شرکت‌ها)، ثروت خود را در بین دارایی‌های مالی تخصیص دهند که در این صورت شرکت‌ها از وجوه تأمین

مالی شده برای خرید دارایی‌های واقعی مانند زمین، تجهیزات و - استفاده کرده و در نهایت درآمد ایجاد شده از خرید این دارایی‌های واقعی، نصیب دارندگان این اوراق می‌شود بنابراین بازار دارایی‌های مالی^۳ به بازاری اطلاق می‌شود که در آن افراد اعم از حقیقی و حقوقی، می‌توانند در آن به معامله اوراق ضمانت مالی (شامل سهام، اوراق قرضه)، کالا (شامل فلزات گران بها یا محصولات کشاورزی) و دیگر دارایی‌های مثلی (عوض‌دار) با هزینه مبادلاتی پایین بپردازند. بنابراین می‌توان گفت بازار مالی بر اساس نوع دارایی به سه بخش به‌صورت زیر تقسیم می‌شود:

۱. **بازار سهام:** در این بازار، سهام شرکت‌های سهامی پذیرفته‌شده در بورس و فرابورس مورد معامله قرار می‌گیرد.

۲. **بازار اوراق بدهی:** این بازار برای دادوستد ابزارهای با درآمد ثابت (اوراق قرضه، اوراق مشارکت، اوراق مباحه و...) در نظر گرفته شده است.

۳. **بازار ابزارهای مشتقه:** بازاری که در آن ابزارهای مشتقه که مبتنی بر دارایی‌های مالی با فیزیکی هستند، مورد معامله قرار می‌گیرند. بازار مشتقات^۴ نوعی بازار مالی برای مبادله ابزارهای مشتقه، مثل بازار معاملات آتی یا اختیار معامله است که ارزش آن از ارزش دیگر دارایی‌ها مثل اوراق بهادار، نرخ بهره، کالای اساسی و شاخص اوراق بهادار مشتق می‌شود. اوراق بهادار مشتقه اغلب شامل قراردادی بین طرفین برای معامله تعداد معینی از یک دارایی یا جریان نقدی با قیمت معین و موعد تعیین‌شده در زمان آتی است. هر چه ارزش اوراق بهادار تعهد شده با تغییراتی همراه باشد، قیمت اوراق بهادار مشتقه نیز به‌موازات آن تغییر خواهد کرد.

منبع: کتاب نقش ابزارهای مالی در توسعه بازار، محمدرضا قنبری، احمد اکبری، پگاه امین نژاد

۱- Real Assets

۲- Financial Assets

۳- Financial Assets Market

۴- Derivatives Market

چالش‌های برون‌سازمانی:

- نظارت ناکافی بر نظام حاکمیت شرکتی.
 - نظارت ناکافی بر عملکرد هیئت مدیره.
 - نظارت غیرموثر بر کمیته‌ی حسابرسی و واحد حسابرسی داخلی.
 - نوپا بودن و عدم بلوغ حرفه‌ی حسابرسی داخلی.
- منبع: کتاب حسابرسی داخلی واحدهای کوچک و متوسط، یاسر نادری، انتشارات انجمن حسابداران خبره ایران

صندوق سرمایه‌گذاری املاک و مستغلات به‌عنوان یک ابزار تأمین مالی چیست؟

واحدی تجاری است که به‌منظور کسب سود سبدي از دارایی‌های مبتنی بر املاک و مستغلات را خرید، ایجاد و اداره می‌کند. سود حاصل از سبد سرمایه‌گذاری میان سهامداران صندوق سرمایه‌گذاری مستغلات توزیع می‌شود.

بر اساس تعریف انجمن ملی صندوق‌های سرمایه‌گذاری مستغلات (NAREITS)، صندوق سرمایه‌گذاری مستغلات شرکتی است که به‌منظور خرید و اداره املاک و مستغلات درآمدزا (income-producing real estates) از قبیل آپارتمان، مراکز خرید، دفاتر اداری، انبار و... تأسیس می‌شود. برخی از صندوق‌های سرمایه‌گذاری مستغلات در دارایی‌های مالی مبتنی بر املاک و مستغلات سرمایه‌گذاری می‌کنند.

چالش‌های عمده درون‌سازمانی و برون‌سازمانی در حرفه حسابرسی داخلی چه مواردی هستند؟

چالش‌های درون‌سازمانی:

- شناخت ناکافی هیئت مدیره از اهداف و وظایف حسابرسی داخلی.
- دانش مدیریتی ناکافی هیئت مدیره از نظام حاکمیت شرکتی.
- عدم اعتماد هیئت مدیره به مشورت و کسب نظر.
- مقاومت مدیر عامل در برابر نظارت.
- فرار از پاسخ‌گویی.
- مغفول ماندن واحد حسابرسی در اساس‌نامه.
- جایگاه مبهم واحد حسابرسی داخلی در نمودار سازمانی.
- ضعف یا نبود مستندسازی فعالیت‌های کنترلی و قوانین و مقررات.
- عدم اختصاص منابع مالی، امکانات کافی و نیروی انسانی مجرب و مکفی به واحد حسابرسی داخلی.

نحوه برخورد با زیان‌های مالیاتی استفاده نشده و اعتبارهای مالیاتی استفاده نشده طبق استاندارد حسابداری شماره ۳۵ چگونه است؟

طبق استاندارد حسابداری ۳۵، دارایی مالیات انتقالی، بابت انتقال زیان‌های مالیاتی استفاده نشده و اعتبارهای مالیاتی استفاده نشده به دوره‌های آتی، باید تا میزانی شناسایی شود که در مقابل زیان‌های مالیاتی استفاده نشده و اعتبارهای مالیاتی استفاده نشده، وجود درآمد مشمول مالیات قابل استفاده محتمل باشد. هنگامی که شرکت سابقه زیان داشته باشد، دارایی مالیات انتقالی ناشی از زیان‌های مالیاتی استفاده نشده یا اعتبارهای مالیاتی استفاده نشده را تنها تا میزانی شناسایی می‌کند که تفاوت‌های موقتی مشمول مالیات به اندازه کافی وجود داشته باشد یا شواهد متقاعدکننده دیگری مبنی بر در دسترس بودن سود مشمول مالیات قابل استفاده در آینده در مقابل زیان‌های مالیاتی استفاده نشده یا اعتبارهای مالیاتی استفاده نشده، موجود باشد.

در ارزیابی احتمال وجود درآمد مشمول مالیات قابل استفاده در مقابل زیان‌های مالیاتی استفاده نشده و اعتبارهای مالیاتی استفاده نشده، شرکت معیارهای زیر را در نظر می‌گیرد:

الف. وجود تفاوت‌های موقتی مشمول مالیات کافی برای شرکت در یک حوزه مقرراتی، که منجر به ایجاد مبالغ مشمول مالیات قابل استفاده در مقابل زیان‌های مالیاتی استفاده نشده یا اعتبارهای مالیاتی استفاده نشده شود.

ب. وجود سود مشمول مالیات کافی در شرکت قبل از انقضای زیان‌های مالیاتی استفاده نشده یا اعتبارهای مالیاتی استفاده نشده، محتمل باشد؛

پ. زیان‌های مالیاتی استفاده نشده ناشی از دلایل قابل تشخیصی باشد که تکرار آن محتمل نباشد؛ و

ت. وجود فرصت‌های برنامه‌ریزی مالیاتی، به گونه‌ای که درآمد مشمول مالیات را در دوره‌ای ایجاد کند که زیان‌های مالیاتی استفاده نشده یا اعتبارهای مالیاتی استفاده نشده، در آن دوره قابل

استفاده باشد. فرصت‌های برنامه‌ریزی مالیاتی، اقداماتی است که شرکت به منظور ایجاد یا افزایش درآمد مشمول مالیات در دوره‌ای خاص، قبل از انقضای مهلت انتقال زیان مالیاتی یا اعتبار مالیاتی به دوره‌های آتی، انجام می‌دهد. برای مثال، در برخی حوزه‌های مقرراتی، سود مشمول مالیات ممکن است به روش‌های زیر ایجاد شود یا افزایش یابد:

۱. انتخاب روش احتساب مالیات درآمد مالی بر مبنای درآمد مالی دریافت شده یا درآمد مالی دریافتنی؛
۲. انتقال ادعاهای مربوط به اقلام کاهنده سود مشمول مالیات به آینده؛

۳. فروش و اجاره مجدد احتمالی، دارایی‌هایی که افزایش بها داشته‌اند اما مبنای مالیاتی آنها برای انعکاس این افزایش بها، تعدیل نشده است؛ و

۴. فروش یک دارایی که درآمد معاف از مالیات ایجاد می‌کند (مانند اوراق مشارکت دولتی در برخی حوزه‌های مقرراتی) به منظور خرید سرمایه‌گذاری دیگری که درآمد مشمول مالیات ایجاد می‌کند.

در مواردی که فرصت‌های برنامه‌ریزی مالیاتی، موجب انتقال سود مشمول مالیات از دوره‌های آتی به دوره‌های نزدیک‌تر می‌شود، انتقال زیان مالیاتی یا اعتبار مالیاتی به دوره‌های آتی، همچنان به وجود سود مشمول مالیات آتی ناشی از منابعی غیر از منابع ایجادکننده تفاوت‌های موقتی آتی، بستگی دارد.

چنانچه در مقابل زیان‌های مالیاتی استفاده نشده یا اعتبارهای مالیاتی استفاده نشده، وجود سود مشمول مالیات قابل استفاده در آینده محتمل نباشد، دارایی مالیات انتقالی شناسایی نمی‌شود.

منبع: کتاب راهنمای استاندارد حسابداری شماره ۳۵، دانیال محجوب، انتشارات انجمن حسابداران خبره ایران

با این تفاوت که REOC بخش عمده سود خود را در جهت توسعه کسب‌وکار مجدداً سرمایه‌گذاری می‌کند در حالیکه REIT بخش عمده سود خود را در میان سرمایه‌گذاران توزیع می‌کند. همچنین REOCs نسبت به REITs از بابت نوع سرمایه‌گذاری‌های خود در املاک و مستغلات انعطاف بیشتری دارند. از آن‌جا که REOCs قسمت عمده سود خود را مجدداً سرمایه‌گذاری می‌کنند فاقد مزایای مالیاتی‌ای هستند که مشمول REITs می‌شود. سرمایه‌گذاران REOCs عموماً منفعت سرمایه حاصل از املاک و مستغلات را نسبت به جریان‌های نقدی حاصل از مستغلات درآمدزا ترجیح می‌دهند.

تاریخچه REITs در ایالات متحده

در تاریخ ۱ ژانویه ۱۹۶۱ الحاقیه قانون مالیات‌ها مزایای مالیاتی خاصی را برای نوع جدیدی از شرکت‌های سرمایه‌گذاری پیش‌بینی می‌کند. بر اساس این الحاقیه، در صورتی که صندوق‌های سرمایه‌گذاری مستغلات شرایط معینی را احراز کنند، سود تقسیمی آن‌ها معاف از مالیات خواهد بود. تصویب قانون یادشده به این منظور صورت گرفت که برای تمامی سرمایه‌گذاران فرصت سرمایه‌گذاری در سبد سرمایه‌گذاری متنوعی از املاک و مستغلات درآمدزا فراهم شود. با تصویب این قانون، سرمایه‌گذاری در طبقه دارایی املاک و مستغلات از طریق خرید و فروش اوراق بهادار امکان‌پذیر شد.

شرکت عملیاتی مستغلات (Real Estate Operating Companies)، شرکتی است که سهام آن در بورس اوراق بهادار معامله می‌شود و کسب‌وکار اصلی آن سرمایه‌گذاری در املاک و مستغلات است. این شرکت‌ها شبیه REITs هستند

اخبار ایران و جهان

بر طبق گزارش PCAOB، کمیته‌های حسابرسی خواستار استفاده بیشتر از فناوری هستند ولی نه در صورتی که حسابران را تنبل کند

کمیته‌های حسابرسی نگرش نسبتاً سنجیده‌ای نسبت به فناوری دارند که در گزارش اخیر هیئت نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام نه سیر صعودی داشته و نه نزولی. این کمیته‌ها در حالی که مشتاق پیشرفت هستند، اما نسبت به خطرات احتمالی نیز محتاط عمل می‌کنند.

گزارش بدست آمده بر اساس گفت‌وگو با ۲۴۴ نفر از رؤسای کمیته حسابرسی نشان داد؛ بسیاری از آنان در کنار چالش‌های بالقوه، پتانسیل تحول‌آفرینی را نیز در استفاده از فناوری مشاهده می‌کنند. طی بررسی انجام شده و در نظر گرفتن نکات مثبت تکنولوژی، تجزیه و تحلیل داده‌ها به‌عنوان یکی از کاربردهای کارآمد این حوزه مورد اشاره قرار گرفت، چراکه می‌تواند به حسابران در شناسایی ناهنجاری‌ها، تقلب و ریسک‌ها کمک کند. این افراد همچنین به اتوماسیون اشاره داشتند و معتقد بودند این فناوری می‌تواند کارایی فرآیند حسابرسی را

افزایش دهد و تمرکز تیم را از ریسک به حوزه‌های دیگر معطوف کند.

با این حال، نگرانی‌های متعددی نیز در ذهن رؤسای کمیته حسابرسی وجود داشت. یکی از این موارد امنیت سایبری بود که مدیران متذکر شدند سیستم‌های حسابرسی در برابر هک آسیب‌پذیر بوده و علاوه بر این، تأثیر حملات مشابه باج‌افزار بر داده‌های شرکت می‌تواند بر توانایی تیم طی انجام مراحل تأثیر بگذارد.

اعلام تعلیق سرویس دهی AICPA و CIMA به روسیه و بلاروس

انجمن حسابداران رسمی آمریکا و انجمن حسابداران مدیریت خبره، خدمات خود را در روسیه و بلاروس به مدت نامحدودی به حالت تعلیق در آوردند.

این دو انجمن اعلام کردند که از صمیم قلب در کنار مردم اوکراین ایستاده‌اند و به فراخوان صلح در سراسر جهان خواهند پیوست. آنها خاطر نشان کردند حمایت آنها با اعضا، دانشجویان و کارکنانی است که از این جنگ آسیب دیده‌اند.

انجمن‌های حسابداران رسمی آمریکا و حسابداران مدیریت خبره در کنار تعلیق نامحدود فعالیت‌های خود و فروش و ارائه خدمات به روسیه و بلاروس و محدود کردن ارائه فعالیت‌های عضویت در بازار برای اعضای این انجمن‌ها در این دو کشور، آزمون صلاحیت حرفه‌ای پیش‌روی انجمن حسابداران مدیریت خبره (سیما) را نیز در این دو کشور به حالت تعلیق در آوردند.

همچنین این انجمن‌ها به‌عنوان سازمانی حرفه‌ای در بخش حسابداری و مالی، ابزارها و منابعی را برای کمک به متخصصان خارج از روسیه و بلاروس برای

مدیریت تأثیر گسترده‌ای که این بحران بر اقتصاد، مشاغل و جوامع در سراسر جهان خواهد داشت، ارائه خواهند داد.

پنج روش که متخصصین مالی می‌توانند برای افزایش امنیت سایبری انجام دهند

شکی وجود ندارد که خطرات امنیت سایبری برای هر سازمانی حائز اهمیت است. بر اساس گزارش مجمع جهانی اقتصاد در سال دو هزار و بیست و دو، انتظار می‌رود شکست امنیت سایبری یکی از تهدیدهای مهمی است که جهان در دو سال آینده با آن مواجه خواهد شد. بر اساس این گزارش، تهدیدات امنیت سایبری در حال پیشی گرفتن از توانایی جوامع برای پیشگیری یا واکنش مؤثر

به آنها هستند. گذشته از این، چشم‌انداز مجمع جهانی اقتصاد در سال دو هزار و بیست و دو نشان داد که تنها نوزده درصد از رهبران سایبری اطمینان دارند که سازمان‌هایشان در مقابل حملات سایبری پوشش داده شده است.

پس سؤال این است که چگونه متخصصان مالی می‌توانند از دانش و مهارت خود به منظور جلوگیری و کاهش تهدیدات سایبری در شرکت‌ها استفاده کنند. در اینجا پنج راه وجود دارد که تیم‌های مالی می‌توانند از طریق آنها تلاش خود را برای جلوگیری و کاهش خطرات سایبری به کار گیرند:

- تشخیص محل دارایی‌ها توسط متخصصین مالی و محافظت از آنها در مقابل ریسک‌های احتمالی
- تمرکز بر عواقب. جهت تعیین کمیت

و انتقال نتایج هرگونه شکست در مقابله با تهدیدهایی مثل آسیب‌های اعتباری و اقتصادی که ممکن است بر اثر یک حمله سایبری رخ دهد، امور مالی بهترین موقعیت را داراست.

■ **تغییر تفکر در مورد هزینه‌های سایبری.** هزینه‌های امنیت سایبری باید به جای هزینه، به‌عنوان یک سرمایه‌گذاری در نظر گرفته شود و این از اختیارات امور مالی است که با یادآوری به سازمان‌ها مبنی بر ایمن‌سازی فعالیت‌های شرکت، دیدگاه‌ها را تغییر دهد.

■ **محوریت و جلو بودن در برنامه‌ریزی**

■ **تبدیل شدن به الگوی مناسب برای تیم.** رهبری تیم مالی می‌تواند با ایجاد فرهنگ امنیت سایبری که در عین حال تضمین‌کننده عملکرد متخصصان امور

سال دو هزار و نوزده به هجده دهم درصد در سال دو هزار و بیست افزایش داشت.

افزایش تغییرات در حسابرسی داخلی

طی سال‌های اخیر شاهد افزایش تدریجی میزان فعالیت‌های حسابرسی داخلی که به واسطه تحول و ابتکارات نوآورانه صورت پذیرفته هستیم، که البته برخی از این تغییرات به علت تغییر الگوهای کاری ناشی از همه‌گیری کرونا، به حسابرسی داخلی وادار شده است. این در حالی است که این تغییرات به یاری حسابرسی داخلی آمده تا از این طریق آن را به چرخه‌ای قابل مشاهده و ارزشمند در سازمان‌ها تبدیل کند.

حدود سه چهارم (هفتاد و چهار درصد) از مدیران حسابرسی که توسط شرکت مشاوره جهانی «پروتیویتی» مورد بررسی قرار گرفتند، بر این باورند که بخش حسابرسی داخلی آنها در حال تکمیل یا انجام ابتکارات مربوط به تغییرات و نوآوری است. همچنین هفتاد درصد از آنها اظهار داشته‌اند که تمرکز بر چنین تغییراتی در سال گذشته افزایش داشته است. با وجود اینکه، این درصد در میان سازمان‌های بزرگ‌تر بیشتر است، اما داده‌های «پروتیویتی» نشان می‌دهد حتی اکثریت واحدهای کوچک‌تر نیز به انجام این تغییرات حسابرسی داخلی متعهد شده‌اند. علاوه بر رهبری تغییرات و نوآوری‌ها، پنجاه و دو درصد از کسانی که عنوان مدیر اجرایی یا مدیر حسابرسی را دارا هستند، اعتقاد دارند چنین تغییراتی بازدهی متوسط و حتی رو به بالایی در زمینه سرمایه‌گذاری ایجاد خواهد کرد. این تغییرات می‌تواند به رشد عملکرد و سطح بلوغ فعالیت حسابرسی داخلی شرکت‌ها کمک کند. همچنین در

مالی با بالاترین استانداردها و منابع مناسب است، الگویی درست برای تیم سازمانی باشد.

افزایش سریع هزینه‌های حسابرسی در ایالات متحده نسبت به سایر کشورها

بر اساس نظرسنجی که اخیراً توسط فدراسیون بین‌المللی حسابداران صورت گرفته، به نظر می‌رسد هزینه‌های حسابرسی در ایالات متحده طی سال‌های اخیر با سرعت بیشتری نسبت به کانادا و کشورهای اروپایی در حال افزایش است. انتشار این نظرسنجی نشان داد میانگین حق‌الزحمه حسابرسی در شرکت‌های آمریکایی به‌عنوان درصدی از درآمد، از سی و نه درصد در سال‌های دو هزار و هجده و دو هزار و نوزده، به چهل و چهاردهم درصد در سال دو هزار و بیست و میانگین درآمد بیش از ۱۰ میلیون دلار افزایش یافته است. در مقابل، برای

شرکت‌های کانادایی در بورس اوراق بهادار تورنتو، متوسط هزینه‌های حسابرسی از سی دهم درصد در سال‌های دو هزار و هفده تا دو هزار و نوزده، به سی و سه دهم درصد در سال دو هزار و بیست افزایش یافت.

میانگین هزینه‌های حسابرسی در فرانسه پس از افزایش از نوزده دهم درصد در سال دو هزار و هجده برای شرکت‌هایی که در صرافی‌های بزرگ با بیش از ده میلیون یورو درآمد داشتند، تا بیست و یک دهم درصد در سال‌های دو هزار و نوزده و دو هزار و بیست ثابت ماند. کشور آلمان نیز، افزایش متوسط هزینه‌های حسابرسی اندکی را از نه صدم درصد در سال‌های دو هزار و هجده و دو هزار و نوزده، به یازده دهم درصد درآمد شاهد بود. همین‌طور درآمد در کشور ایتالیا از نه صدم درصد در سال دو هزار و نوزده به یک دهم درصد در سال دو هزار و بیست و متوسط هزینه‌های حسابرسی در بریتانیا با آمار درآمد از چهارده دهم درصد در

برخی سازمان‌ها برای ایجاد این بلوغ نیاز به کار بیشتر وجود دارد.

کاهش نرخ انجام فرآیند حسابرسی IRS به ویژه برای مؤدیان ثروتمند

مطابق گزارش منتشر شده، اداره کل مالیات‌های درون‌مرزی آمریکا از سال ۲۰۱۰ به انجام حسابرسی برای تعداد کمتری از مؤدیان مالیاتی پرداخته و این در حالی است که نرخ انجام حسابرسی بیشترین کاهش را برای مؤدیان مالیاتی با درآمد بالاتر داشته است.

گزارش منتشر شده حاکی از آن است که در سال‌های اخیر، اداره کل مالیات‌های درون‌مرزی آمریکا به حسابرسی مالیات‌دهندگان با درآمدهای کمتر از بیست و پنج هزار دلار و افرادی با درآمد پانصد هزار دلار یا بیشتر پرداخته است. با این حال، با در نظر داشتن نرخ حسابرسی برای مالیات‌دهندگان با درآمد دویست هزار دلار یا بیشتر، نرخ انجام حسابرسی برای همه

سطوح درآمد کاهش یافته است. مقامات اداره کل مالیات‌های درون‌مرزی آمریکا علت این کاهش در نرخ انجام حسابرسی را کاهش کارکنان و این واقعیت که برای رسیدگی به حسابرسی‌های پیچیده با درآمد بالاتر به زمان و تخصص بیشتری نیاز است، می‌دانند. آنها بر این باورند که این نوع از حسابرسی معمولاً پیچیده‌تر بوده و نیاز به بررسی بیشتر کارکنان دارد. این در حالی است که انجام حسابرسی‌های مؤدیان با درآمد پایین‌تر معمولاً به طور خودکار صورت گرفته و به سازمان این امکان را می‌دهند که انجام چنین حسابرسی‌هایی را حتی با کارکنان کمتر ادامه دهند.

ارائه دو پیش‌نویس استاندارد جدید توسط ISSB (هیئت استانداردهای بین‌المللی پایداری)

هیئت استانداردهای بین‌المللی پایداری، نظرسنجی را در مورد دو استاندارد

پیشنهادی اولیه خود ترتیب داده است که یکی از این دو استاندارد به الزامات عمومی افشای مرتبط با پایداری پرداخته و دیگری الزامات افشای آب و هوا را مشخص می‌کند.

هدف دو استاندارد پیشنهادی رسیدگی به فوریت بحران آب و هوا و ترسیم مسیری برای شرکت‌ها و سیاست‌گذاران برای انتقال به استانداردهای افشای پایداری تدوین شده توسط هیئت استانداردهای بین‌المللی پایداری است.

این هیئت همچنین در حال همکاری نزدیک با سایر سازمان‌ها و حوزه‌های قضایی بین‌المللی است تا از گنجاندن مبنای جهانی در الزامات قانونی حمایت کند.

پیشنهادات مطرح شده در پاسخ به تقاضای رهبران گروه ۲۰، سازمان بین‌المللی کمیسیون‌های اوراق بهادار و سایرین به منظور کسب اطلاعات بیشتر از شرکت‌ها در زمینه ریسک و فرصت‌های مرتبط با پایداری ایجاد شده‌اند. این پیشنهادها الزاماتی را برای افشای اطلاعات با اهمیت در مورد ریسک‌ها و فرصت‌های مهم مرتبط با پایداری شرکت تعیین می‌کند

که برای سرمایه‌گذاران در راستای ارزیابی ارزش شرکت ضروری است.

راه‌اندازی بخش مشاوره‌ای با محوریت تغییرات آب و هوا توسط مؤسسه حسابرسی EY

مؤسسه حسابرسی ارنست‌اندینگ در صدد است تا با به‌کارگیری هزار و سیصد متخصص طی سه سال آینده، به ایجاد یک حرفه مشاوره نوین با محوریت آب و هوا کمک کند.

این مؤسسه حسابرسی با صد میلیون پوند سرمایه، به کسب‌وکارهای در نظر گرفته شده کمک می‌کند تا پیش از موعد مقرر شده در سال ۲۰۲۳، آمادگی لازم را برای حضور در برنامه‌های حذف آلاینده‌های گرم‌کننده زمین را بدست آورند. همچنین مؤسسه حسابرسی ارنست‌اندینگ به تازگی بخش «کربن‌هاب» را در راستای پیشرفت تحول حذف آلاینده‌های گرم‌کننده زمین راه‌اندازی کرده که برای کمک به کسب‌وکارها در برنامه‌ریزی، اندازه‌گیری و اجرای این تحول طراحی شده است.

مدیریت بخش تازه تأسیس کربن‌هاب، شریک مدیریتی حوزه پایداری، «راب دوپل» است. وی درباره این تحول اظهار داشت: در حالی که شاهد بودیم تعدادی از کسب و کارهای بزرگ، متوسط و کوچک برای رسیدن به اهداف حذف آلاینده‌های گرم‌کننده ثبت‌نام کردند، الزام جدید در نظر گرفته شده برای کسب‌وکارهای فهرست شده بریتانیا در زمینه انتشار برنامه‌های خود تا سال ۲۰۲۳، یک تغییر قابل توجه است. این اقدام را می‌توان گامی مثبت در راستای مبارزه با تغییرات آب و هوایی دانست،

اما به این معنی که کسب‌وکارها باید از بیانیه‌ها و تعهدات به سمت برنامه‌های دقیقی که منجر به اقدامات مثبت می‌شود حرکت کنند که ردیابی و ثبت دقیق این موارد چالش بزرگی را با حرکت به سمت ضرب‌الاجل ۲۰۲۳ برای کسب‌وکارها ایجاد می‌کند.

ایجاد مزیت‌های بیشتر برای پرسنل توسط مؤسسه‌های حسابرسی BIG4

با گرم‌تر شدن بازار رقابت برای جذب کارکنان، گروه مؤسسات حسابرسی بیگ‌فور بر آن شدند تا خود را از سایرین مجزا کنند.

بر این اساس، مؤسسه «پی‌دیلیوسی» اعلام کردند کلیه کارکنان بریتانیا این

امکان را خواهند داشت که در ماه‌های تابستان محل کار خود را در روزهای جمعه زودتر ترک کنند. به گفته کوین‌الیس: "ما می‌دانستیم که کاهش ساعات کار تابستانی بین کارکنان ما محبوب خواهد بود، اما تأثیرات مثبت آن فراتر از انتظارات بود."

در همین حال، مؤسسه «کی‌پی‌ام‌جی» بیان کرد که کلیه کارکنان درجه یک این شرکت شامل افزایش دستمزد حداقل دوهزار پوندی خواهند شد و برای برخی از کارکنان این افزایش تا چهارهزار پوند هم ادامه خواهد داشت. افزایش اعلام شده در دستمزدها به ماه آوریل باز می‌گردد و علاوه بر بررسی حقوق سالانه است که معمولاً در ماه اکتبر صورت می‌گیرد. این اقدام مستلزم افزایش مبلغ پناه و دو میلیون پوند به صورت حساب دستمزد این شرکت خواهد بود. جان هولت، مدیر عامل شرکت، در این باره بیان کرد که

دلیل اصلی این افزایش، عملکرد شرکت بوده که به موجب آن شاهد افزایش ۱۰ درصدی درآمد نسبت به سال گذشته بوده‌ایم.

مؤسسه حسابرسی EY در صدد دو برابر کردن حجم فعالیت‌های مشاوره‌ای خود

مؤسسه حسابرسی ارنست‌اندینگ از سری شرکت‌های «بیگ‌فور»، از طرح‌هایی که طی چهار سال آینده با کمک سرمایه‌گذاری هفتاد و پنج میلیون پوندی در راستای دو برابر کردن حجم خدمات مشاوره‌ای خود در بریتانیا و ایرلند دارد، رونمایی کرد.

این بدان معناست که تا سال دو هزار و بیست و شش تعداد کارمندان بخش مشاوره‌ای این مؤسسه حسابرسی در بریتانیا از پنج هزار و صد نفر به ده هزار و دویست نفر افزایش خواهد یافت. آنچه وعده داده شده به این شرح است که بیش از نیمی

از نقش‌هایی که در برنامه جدید تعریف شده خارج از لندن، در شهرهایی از جمله منچستر، گلاسکو، ادینبورگ و بیرمنگام پایه‌گذاری خواهد شد.

این مؤسسه حسابرسی اعلام کرد این توسعه که توسط فناوری، داده‌ها و افراد امکان‌پذیر است، با افزایش تقاضا از سوی مشتریانی که برنامه‌های تحول استراتژیک در مقیاس بزرگ را اجرا می‌کنند، تقویت خواهد شد.

استخدام نیروی جدید نقاط قوت موجود در شرکت را در امور مالی، ریسک، زنجیره تأمین، مدیریت تغییر، تحول فرهنگی و استراتژی تقویت کرده و مهارت‌ها را در زمینه‌هایی از جمله: مایکروسافت، اس‌ای. پی، رایانش ابری، تجزیه و تحلیل داده‌ها و فضای مجازی تقویت می‌کند.

هیئت بین‌المللی تدوین استانداردهای پایداری (ISSB) به دنبال مبنای جهانی افشای پایداری

هیئت بین‌المللی تدوین استانداردهای پایداری، با امید به ایجاد «مبنای جهانی» و جامع از افشای پایداری، به تشریح گام‌های گسترده‌ای برای دستیابی به این هدف تا پایان سال اقدام کرد.

بر اساس آنچه هیئت بین‌المللی تدوین استانداردهای پایداری مورد بررسی قرار داده، ایجاد یک «مبنای جهانی»، پراکندگی الزامات افشای پایداری را کمتر کرده و از این طریق با کاهش هزینه‌های تهیه قابلیت استفاده از اطلاعات را برای استفاده‌کنندگان این داده‌ها بهبود می‌بخشد.

این هیئت در نوامبر سال گذشته در جریان کنفرانس تغییرات آب و هوایی سازمان ملل متحد با هدف گرد هم آوردن تدوین‌کنندگان استانداردهای مختلف زیست محیطی، اجتماعی و راهبری و تحت نظارت بنیاد استانداردهای گزارشگری مالی بین‌المللی راه‌اندازی شد. هدف از تشکیل این هیئت، تکمیل تنظیم استانداردهای

سازمانی و فنی لازم برای ایجاد عناصر اصلی «مبنای جهانی» افشای پایداری تا پایان سال ۲۰۲۲ است.

بدهی مالیاتی مؤدیان بریتانیا به ۳۹ میلیارد پوند افزایش یافت

بر اساس گزارشی که به تازگی منتشر شده، بدهی مالیاتی از مجموع شانزده میلیارد پوند که پیش از همه‌گیری مقرر شده بود، به بیش از دو برابر افزایش یافته است. مطابق این گزارش، در دو سال گذشته تعداد مالیات‌دهندگان دهکار با دو

میلیون افزایش به حدود شش میلیون نفر رسیده است و میانگین ارزش هر بدهی به شش هزار و هشتصد پوند افزایش یافته که بیانگر افزایش شصت درصدی در میزان بدهی مالیات‌دهندگان در دو سال اخیر است. این رخداد عمدتاً به دلیل به تعویق افتادن جمع‌آوری بدهی‌ها توسط سازمان «اچ‌ام‌آرسی» در دوران همه‌گیری اتفاق افتاد. در این گزارش آمده است: این سازمان باید فعالیت بیشتری داشته باشد و بیان شده برای کاهش سطح بدهی‌ها و تأمین منابع مورد نیاز سختگیری‌های لازم را اعمال نکرده است. در این میان مشخص شد در آگوست

سال دو هزار و بیست بدهی مالیاتی با مبلغ شصت و هفت میلیارد پوند به اوج خود رسیده بود. با این حال، آنچه اکنون موجب نگرانی است دشواری در وصول بدهی مالیاتی با گذشت زمان است. این کمیت به بر این باور بود که هیچ استراتژی روشنی برای کاهش بدهی مالیاتی به سطوح قبل از همه‌گیری وجود ندارد، اما اذعان داشت که این امر مستلزم یک اقدام متعادل‌کننده است. در این گزارش توضیح داده شده است: «این سازمان باید فعالانه کسانی را که می‌توانند بدهی مالیاتی خود را پرداخت کنند اما به دلیل حمایت از افراد و مشاغلی که درگیر همه‌گیری

بوده‌اند تصمیم به این کار نمی‌گیرند، تحت تعقیب قانونی قرار دهد.»

ACCA برای پیام‌های تبریک قبولی که اشتباه ارسال شده بود عذرخواهی کرد

اتفاق غیرقابل تصویری که برای حسابداران واجد شرایط انجمن حسابداران خبره انگلستان رخ داد بدین شرح بود که افرادی که در امتحانی برگزار شده در ماه مارس شرکت کرده و مردود شده بودند، پیامی با مضمون "موفقیت شما را در این امتحان تبریک می‌گوییم" دریافت کردند! به گفته یکی از واجدین شرایط: "گویی عدم موفقیت در آزمون به حد کافی ناگوار نبود که مجدداً آن را از طریق ایمیل ارسال کردید!"

در بیانیه‌ی ارسالی این انجمن به مجله «پی‌کی‌وی‌سی‌سی‌ای» چنین آمده است: «ما از پیام تبریک موفقیت در آزمون که امروز به اشتباه پس از نتیجه امتحان مارس ارسال شد بسیار متأسفیم و در حال بررسی فوری این موضوع هستیم. این بیانیه جهت عذرخواهی بوده و ایمیل بعد از طرف این انجمن به همراه راهنما و منابعی برای کمک به دانش‌پذیران در راستای موفقیت آنان در آزمون بعد ارسال خواهد شد.»

بررسی صدها مورد دسترسی غیرمجاز به اطلاعات و داده‌های مربوط به مالیات‌دهندگان توسط IRS

اداره کل مالیات‌های درون‌مرزی آمریکا با بررسی نزدیک به هزار و هفتصد مورد دسترسی غیرمجاز به داده‌های مالیاتی توسط کارمندان این اداره در دهه گذشته،

دریافت که بیش از یک چهارم آنها تخلفاتی بوده که معمولاً منجر به تعلیق، اخراج یا استعفای کارمندان خواهد شد. بر اساس گزارش منتشر شده، تحقیقات صورت گرفته توسط اداره کل مالیات‌های درون مرزی آمریکا حاکی از آن است که از هزار و شصت و نود و چهار مورد دسترسی غیرمجاز و خودسرانه کارمندان به داده‌های مالیاتی بین سال‌های مالی دو هزار و دوازده تا دو هزار و بیست و یک، بیست و هفت درصد تخطی از قانون بوده است.

مطابق قوانین چنین دسترسی خلاف قانون بوده و حتی می‌تواند منجر به

پیگرد کیفری شود. این گزارش زمانی منتشر شد که این اداره به دلیل عقب ماندن در پردازش اظهارنامه‌های مالیاتی، از بین بردن اطلاعات ۳۰ میلیون سند اظهارنامه کاغذی و دشواری دسترسی تلفنی به کارکنان مورد انتقاد کنگره و متخصصان مالیاتی قرار گرفت.

قانونگذاران همچنین خواستار پاسخگویی اداره کل مالیات‌های درون مرزی آمریکا در رابطه با افشای مالیات‌دهندگان بالقوه و استراتژی‌های احتراز مالیاتی میلیاردرهایی مانند ایلان ماسک، جف بزوس، وارن بافت، جورج سوروس، مایکل بلومبرگ، مارک زاکربرگ، بیل گیتس، روپرت مرداک، پیترو تیل و سایرین،

روش های تأمین اعتبار بانکی

این در حالی است که یک واحد دارای کمبود نقدینگی شاید از راه های مختلف دیگر مثل اعتباردهندگان بهره‌محور تأمین مالی بشود. البته که در یک اقتصاد بهره‌محور روش بهره‌ای بر دیگر روش‌ها چیره است. تمرکز و نقطه عطف این بحث در به کارگیری روش‌های محققین اسلامی جهت استفاده از روش جایگزین دیگری برای سیستم بهره‌محور است که صریحاً از جانب خداوند متعال در قرآن کریم ممنوع و محکوم شده است. افزون بر این مباحث مطرح شده در ارتباط با تأمین مالی

تأمین مالی واحدهای تولیدی و بازرگانی و خدماتی و... به معنای ورود منابع دارندگان ثروت به واحدهای دارای کمبود نقدینگی است که از منابع بیشتری از آن که در اختیارشان قرار دارد بهره‌مند شوند. در اقتصادهای نرمال، راه حل استقراض براساس پرداخت بهره برای تأمین مالی واحدهایی که دارای کمبود مواد اولیه هستند، قرار دارد. همچنین فروش سهام و اوراق مشارکت و در مقابل بدست آوردن نقدینگی بلندمدت در ازای فروش کالا و خدمات؛ نوع دیگری از تأمین اعتبار است.

فرهاد محمد باقر

توسط حقوق دانان و متخصصین دیگر بر اساس گفتارهای پیامبر(ص) در نوشته‌هایی مثل الخراج بی‌الدمن(که در ارتباط با حق بازده بر روی دارایی و جهت پوشش ریسک ثروت) و الغرام بی‌الغنوم (حق بازده در ارتباط با ریسک بدهی) نیز وجود دارد. اگرچه ادبیات معامله به روش تأمین مالی اسلامی برای عموم شناخته شده است تاکنون به صورت متمرکز در نیامده است در صورتی که منابع اصول و قواعد تأمین مالی در متون بازرگانی با تفسیر و الگوهای تأمین مالی اسلامی یافت می‌شود. هدف از این نوشته شناخت مختصری در خصوص اصول مشتقه تأمین مالی اسلامی به وسیله مرور ادبیات منطبق بر اصول عقلانی و اسلامی است. شریعت؛ فقط دربارهٔ افرادی که دارایی را جهت افزوده شدن آن نگه می‌دارند بحث می‌کند، یعنی درخواست بازده بر روی مالکیت دارند. در مبادلاتی که پرداخت یا تحویل کالا و یا خدمات با تأخیر و یا معوق شده‌اند، عملکرد تأمین مالی بر اساس زمان تسهیل روی آنها است و در غیر این صورت امر دیگری نخواهد بود. اگرچه این نوع قرض دادن، نیکوکارانه است ولی چون طلبکار وقتی را برای باز پرداخت مشخص نکرده است، نمی‌تواند مدعی شوند. البته قرض دادن یک فعل نیکوکارانه است تا یک امر جهت‌دار بنابراین بحثی روی آن نیست. ابزار به کار گرفته شده در تأمین مالی در زمان پیامبر(ص) در هنگامی که یهودیان نرخ ۱۲ درصد را در معاملات خود به کار می‌گرفتند در درجهٔ اول شامل ربا دادن و در مرحله دوم مضاربه بوده که پیغمبر(ص) از مضاربه استفاده می‌کرده‌اند.(که ۱۵ سال قبل از رسیدن وحی به ایشان انجام می‌گرفته) که سود حاصله بین مالک

(رب‌المال) و انجام‌دهندهٔ کار (مضارب) بعد از اتمام تجارت تقسیم می‌شد. علاوه بر مضاربه، ابزار مراعات و مساقات نیز به‌عنوان تأمین مالی و اعتباری آن زمان گسترش داشته است. در اولی زمین خالی برای کشاورزی و در دومی استفاد از باغ به وسیلهٔ درختان مخصوصاً درخت نخل به کار گرفته می‌شد. زمین در مراعات، زمین و درختان در مساقات دارای‌های ثابت هستند که در دست شریک‌کاری قرار دارد. این شکل از به‌کارگیری دارایی‌ها بدون پرداخت وجوه؛ معادل سرمایه‌گذاری (تأمین مالی) هستند. در هر دو مراعات و مساقات به تسهیم تولید ناخالص و اجازه انعطاف‌پذیری محدود در توزیع قراردادی هزینه‌های عملیاتی نیاز است. دیگر سخن فروش اعتباری هم در زمان پیامبر(ص) وجود داشته است. مدل دیگر از انواع تأمین مالی اسلامی بیع‌السلام یا همان بیع سلام است. اعراب به تجارت فصلی اشتغال داشتند و کشاورزی را برای معیشت انجام می‌دادند روش فروش سلام در زندگی آنها با پیش‌فروش وجوه مشترکی داشته است. بیع‌السلام؛ یک مدل مالی است که در آن محصولات ساخته شده در مقابل کارکرد سرمایه شامل هزینه‌های دستمزد و مواد خام به کار برده می‌شد که این روشی در بخش کشاورزی مدینه در زمان پیامبر(ص) بوده است. نیاز برای تأمین مالی مطابق با نظریات محققان برجسته مسلمان نیازی مهم است. زیرا ماهیت‌های مختلفی در منابع در دست مردم وجود دارد. پس مدل‌های مورد استفاده در آن زمان عبارت بوده است از:

مضاربه، قرض‌الحسنه، فروش نسبه، مراعات، مساقات و بیع‌السلام که در حال

حاضر خود فروش نسبه از انواع زیر متشکل است:

- ۱- فروش سلام (موضوع معامله مشخص و بهای آن در زمان قرارداد)
 - ۲- فروش معجل (تحویل کالا در زمان قرارداد اما مبلغ به صورت بدهی)
 - ۳- فروش استصناع (قیمت در زمان قرارداد و تحویل بعد از ساخت)
 - ۴- اجاره (فروش در کنار به‌کارگیری از دارایی توسط خریدار و پرداخت‌ها در دوره‌های مشخص)
 - ۵- مباحه (فروش شناخته می‌شود که بدهی شاید به وجود آید) در حقیقت بهای تمام شده کالا به اضافه درصدی از سود که مشتری باید پرداخت کند. در اینجا باید اذعان کرد؛ ماهیت ثابت بازدهی بر روی سرمایه همچون ویژگی‌های منحصر بفرد بهره توسط نوشته‌های اقتصاددانان مسلمان معاصر در نظر گرفته شده است.
- به‌عنوان نتیجه‌گیری بنا بر اصول مالی اسلامی نرخ بازده متغیر مشابه تسهیم سود در نظر گرفته شده است. به‌عنوان مثال از نظر محققان، مضاربه رفتاری مترادف با تأمین مالی اسلامی و نیاز آن را دارا است.
- به تازگی با تأکید بر ویژگی‌های مالکیت در اسلام و ترکیب با روش‌های مختلف دارایی شامل مضاربه یک اصل از تأمین مالی خالص که مثل مشارکت نوعی تجارت در سرمایه‌گذاری معاملات واقعی است، به وجود آمده است. ماهیت متنوع اصول مالی اسلامی توانایی روبه‌رویی با مسائل مالی مورد نیاز جامعه را دارا است.

فرهاد محمد باقر: کارشناس اعتباری بانک

معرفی مؤسسات حسابرسي

مؤسسات حسابرسي عضو جامعه حسابداران رسمي ايران در صورت درخواست کتبی می توانند شناخت نامه‌ی خود را در این بخش منتشر کنند.

۱ مؤسسه حسابرسي آبتین روش آریا

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمي ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- حسین طالبی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمي)
- مجید مختار نژاد (حسابدار مستقل، حسابدار رسمي)
- بهمن فدوی رودسری (حسابدار مستقل، حسابدار رسمي)
- حمیدرضا اصغری (حسابدار مستقل، حسابدار رسمي)
- سردار بارگاهی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمي)
- امیررضا رهبری مقدم (حسابدار رسمي)

خدمات: حسابرسي صورت‌های مالی، حسابرسي عملیاتی، حسابرسي مالیاتی، حسابرسي داخلی، بازرس قانونی، مشاوره مالی، خدمات حسابداری، تهیه صورت‌های مالی تلفیقی، اصلاح حساب، ارزیابی سهام و طراحی سیستم‌های مالی.

تلفن: ۸۸۱۰۹۴۱۸ (شش خط) **فاکس:** ۸۸۱۰۹۴۲۱

نشانی: تهران، خیابان ولیعصر بالاتر از خیابان شهید بهشتی کوچه نادر پلاک ۶ طبقه پنجم واحد ۱۸ **کد پستی:** ۱۵۱۱۶۴۳۹۲۷ **تلفن:** ۰۴۴-۳۳۲۲۸۳۲۲ **فاکس:** ۰۴۴-۳۳۲۲۸۳۲۲ **Email:** abtinraves@yahoo.com

۳ آرمان اندیش آگاه

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمي ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار
عضو انجمن حسابرسان داخلی ایران

- محمد جعفر دهقان طرز جانی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمي)
- رامین جهانگیری (حسابدار مستقل، حسابدار رسمي، کارشناس رسمي دادگستری)
- یوسف غیاثوند (حسابدار مستقل، حسابدار رسمي)
- حسین مشهوری (حسابدار مستقل، حسابدار رسمي)
- خدمات:** حسابرسي مالی و مالیاتی، بازرس قانونی، مشاوره مدیریت مالی، طراحی و پیاده سازی سیستم مالی، خدمات مالی و حسابداری و مالیاتی، نظارت بر امور تصفیه، ارزیابی سهام و سهم الشرکه، داور مالی
- دفتر تهران:** میدان هفت تیر، ضلع شمال شرقی، جنب فروشگاه زنجیره ای یاس، کوچه آذری، پلاک ۱۷، واحد ۴ **کد پستی:** ۱۵۷۴۸۴۶۷۱۵
- تلفن:** ۸۸۳۳۸۱۷-۱۸ **فاکس:** ۸۸۳۳۹۶۶۵
- دفتر ارومیه:** خیابان جهاد، کوی اول (هجرت)، کوچه سوم، پلاک ۲۵ **کد پستی:** ۵۷۱۴۱۷۵۹۵
- تلفن:** ۰۴۴-۳۳۲۲۸۳۲۲ **فاکس:** ۰۴۴-۳۳۲۲۸۳۲۲

۵ مؤسسه حسابرسي و خدمات مالی آتیه نگر

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمي ایران

- هادی یوسف زاده (حسابدار مستقل، حسابدار رسمي)
- مجتبی ثقفی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمي)
- سعید وطنی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمي، کارشناس رسمي دادگستری)
- خدمات:** حسابرسي مستقل و بازرس قانونی، حسابرسي مالیاتی، نظارت بر امور تصفیه، حسابرسي داخلی، اصلاح حساب، طراحی و اجرای سیستم‌های حسابداری و اطلاعات مدیریت، مشاوره مالی، مدیریتی و مالیاتی، حسابرسي خاص، ارزیابی سهام و دیگر خدمات مالی و مدیریتی.
- تلفن:** ۸۸۵۲۸۱۹۵ و ۸۸۱۷۶۱۰۲-۲ **فاکس:** ۸۸۵۲۰۶۷۹
- نشانی:** تهران - خیابان سهرودی شمالی - کوچه مهاجر - پلاک ۴۱ - واحد ۱۰ **Email:** info@atiehNegarAudit.ir

۶ مؤسسه حسابرسي آریاروش

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمي ایران

- حبیب جامعی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمي)
- سیدمحمد بزرگ زاده (حسابدار مستقل، حسابدار رسمي)
- رضا جامعی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمي)
- محمد کاظم ملانک صفت (حسابدار رسمي)

خدمات: حسابرسي صورت‌های مالی و ارائه انواع گزارشات حسابرسي مالی و مالیاتی، انجام وظائف بازرس قانونی، مشاوره، طراحی و پیاده‌سازی سیستم‌های مالی و ارائه انواع خدمات مالی، نظارت بر امور تصفیه، خدماتی که توسط دادگاه‌ها و مراجع قضائی در چارچوب موارد بالا ارجاع و توسط حسابداران رسمي پذیرفته می‌شود

نشانی: تهران: بلوار آفریقا، بالاتر از میرداماد، بلوار ستاری، پلاک ۷۴، طبقه ۴، واحد ۱۵

تلفن: ۸۸۶۷۴۷۰۴ - ۸۸۶۶۰۸۲۴ - ۸۸۱۹۸۳۹۶ **فاکس:** ۸۸۱۹۸۴۰۱ **کد پستی:** ۱۵۸۷۵-۷۹۱۹ **صندوق پستی:** ۱۵۸۷۵-۷۹۱۹

۴ مؤسسه حسابرسي آرمان آروین پارس

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمي ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- سیروس شمس (حسابدار مستقل، حسابدار رسمي)
- شهریار سیفی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمي)
- علی اصغر مسلمی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمي)
- مصطفی جان نثاری (حسابدار مستقل، حسابدار رسمي)
- جواد رائی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمي)
- بهنام دانی مژدهی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمي)
- محمود رجائی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمي)
- علی آقا عزیزی بزرگی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمي، کارشناس رسمي قوه قضائیه)
- سید مهدی تیموریان (حسابدار مستقل، حسابدار رسمي، کارشناس رسمي دادگستری)

خدمات: حسابرسي و بازرس قانونی شرکتها، حسابرسي داخلی، حسابرسي عملیاتی، خدمات مالی و مشاوره مالیاتی، ارزیابی سهام، طراحی و پیاده‌سازی سیستم‌های مالی، نظارت بر امور تصفیه شرکتها، تهیه صورت‌های مالی بر مبنای IFRS و بررسی مالی پروژه‌های سرمایه‌گذاری

تلفن: ۸۸۹۰۳۳۱۷-۱۹ و ۸۸۹۹۸۲۶ **فاکس:** ۸۸۹۰۱۵۴۹

تلفکس: ۸۸۹۹۹۶۲

نشانی: تهران - خیابان استاد نجات‌اللهی، کوچه خسرو، پلاک ۳۱، طبقه سوم و چهارم

www: armanarvin.com
Email: info@armanarvin.com

انجمن حسابداران خبره ایران www.iica.ir

۲ آرشین حساب

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمي ایران
حسابرسان معمده سازمان بورس و اوراق بهادار

- ارسلان اسمعیلی کاکرودی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمي)
- مهدی رضا قاسمیان (حسابدار رسمي)
- عباس ابراهیمی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمي، کارشناس رسمي دادگستری)

خدمات: حسابرسي مستقل و بازرس قانونی، حسابرسي مالیاتی، نظارت بر امور تصفیه، حسابرسي داخلی، خدمات حسابرسي، اصلاح حساب، طراحی و اجرای سیستم‌های حسابداری و اطلاعات مدیریت، مشاوره مالی، مدیریتی و مالیاتی، کارشناس رسمي دادگستری، حسابرسي خاص، ارزیابی سهام و دیگر خدمات مالی و مدیریتی.

تلفن: ۸۸۴۸۰۹۶۶ و ۸۸۲۸۴۷۷۰ **فاکس:** ۸۸۴۸۰۸۵۴

نشانی: تهران - خیابان ولیعصر - بالاتر از خیابان بهشتی - کوچه نادر - پلاک ۶ - طبقه ۴ - واحد ۱۴ **Email:** Arshinhesab@iacpa.ir

instagram.com/iica_ir

۷ مؤسسه حسابرسی آزمودگان

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

• **مهرداد آل علی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **فرهاد فرزاد** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **سیدمرتضی فاطمی اردستانی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
خدمات: حسابرسی صورت‌های مالی، مالیاتی، عملیاتی، بازرسی قانونی، رسیدگی‌های ویژه و اصلاح حساب، خدمات حسابداری و مشاوره‌ای، ارزیابی سهام، طراحی سیستم‌های مالی

تلفن: ۸۸۹۲۹۷۰۸-۸۸۹۲۹۷۰۹-۸۸۹۳۹۵۱۳
فاکس: ۸۸۹۲۹۶۴۲
نشانی: خیابان کریم‌خان زند- خیابان دکتر عضدی (آبان جنوبی) شماره ۵۲- طبقه دوم
صندوق پستی: ۷۹۷-۱۴۳۳۵
Email: info@azmoudegan.com

انجمن حسابداران خبره ایران www.iica.ir

۸ مؤسسه حسابرسی و خدمات آزموده کاران

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

• **مسعود بختیاری** (حسابدار رسمی)
• **علی اصغر فرخ** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **اسداله درخشانی** (حسابدار رسمی)
• **مسعود سورانی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **حدیث توکلی کوشا** (حسابدار رسمی)
• **مهدی رضائی** (حسابدار رسمی)
• **امیرحسین عبدالملکی** (حسابدار رسمی)
• **احسان شیروانی هرندی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی صورت‌های مالی- حسابرسی مالیاتی- حسابرسی عملیاتی- حسابرسی داخلی- خدمات مشاوره‌ای- ارزیابی سهام- طراحی و استقرار سیستم‌های مالی- راستی آزمائی (Due Diligence)- تهیه صورت‌های مالی بر مبنای IFRS- بازرسی قانونی و نظارت بر امور تصفیه- دآوری- کارشناسی

تلفن: ۲۲۹۲۵۹۰۵-۲۲۹۲۵۹۰۱-۲۲۹۲۵۹۱۰
نشانی: تهران- خیابان دکتر شریعتی- نبش یخچال- بن بست شریف- پلاک ۵
Email: officeazn@gmail.com
www.azn.ir

۹ مؤسسه حسابرسی آزمون سامانه

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

• **عبدالرضا (فرهاد) نوربخش** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **علی اصغر نجفی مهری** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **حسین قاسمی‌روچی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرسی قانونی، ارائه خدمات مشاوره مالی و مدیریت و طراحی و استقرار سیستم‌های مالی و ارزیابی سهام

نشانی: خیابان بهارشیراز، تقاطع سهروردی جنوبی، شماره ۹۷ واحد ۸
تلفن: ۷۷۵۳۷۹۴۴-۷۷۶۳۷۷۳۰
فاکس: ۷۷۵۲۷۴۵۸
صندوق پستی: ۱۵۷۴۵/۱۴۹
نشانی: تهران، بزرگراه آفریقا (چردن)، خیابان تور، انتهای خیابان، مجتمع رز، پلاک ۴، واحد ۱۰
تلفن: ۲۲۰۳۵۱۶۰
تلفکس: ۲۲۰۳۵۲۰۵

۱۰ مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت آئین بهروش (حسابداران رسمی)

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

• **بابک دورگلی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **نادر فرهنگندیا** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **علی پازکی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: انواع حسابرسی، بازرسی قانونی، مشاوره و مدیریت مالی، طراحی و پیاده‌سازی سیستم مالی، خدمات مالی و حسابداری مالیاتی، دآوری مالی.

تلفن: ۸۸۴۴۴۶۶۸-۸۸۴۴۳۴۲۳
فکس: ۸۸۴۵۲۸۶۲
نشانی: تهران- خیابان مطهری، روبروی باشگاه بانک سپه، پلاک ۲۸- واحد ۹ جنوبی
www.abaudit.com
Email: aeenbehraresh@gmail.com

۱۲ مؤسسه حسابرسی اطمینان بخش و همکاران

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار
عضو انجمن حسابرسان داخلی ایران

• **یاسین قاسمی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)
• **سعید گل محمدی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)
• **مهدی مرادی** (حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)

خدمات: حسابرسی صورت‌های مالی، مالیاتی، حسابرسی داخلی، خدمات مالی، ارزیابی سهام، مشاور مالی و مالیاتی

نشانی: تهران- خیابان ولیعصر- ابتدای خیابان فتحی شقایق- پلاک ۱۷- طبقه پنجم
تلفن: ۸۸۱۰۵۳۴۷-۸۸۱۰۵۴۴۶-۸۸۱۰۵۴۴۶
فکس: ۸۸۱۰۵۳۹۰
کدپستی: ۱۴۳۳۶۴۶۶۶
www.eb-co.com
Email: info@eb-co.com

۱۳ مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت اصول پایه فراگیر

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
معمد بورس اوراق بهادار
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
عضو انجمن حسابرسان داخلی

• **ابراهیم موسوی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **حسن صالح آبادی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **رزا صالح آبادی** (حسابدار رسمی) ACCA
• **پریناز موسوی** (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، حسابرسی داخلی، بازرسی قانونی، ارائه خدمات مشاوره‌ای و طراحی سیستم‌های مالی و ارزیابی سهام

تلفن: ۸۸۷۰۴۱۱۲-۸۸۷۰۸۱۷۴-۶
فاکس: ۸۸۷۰۴۱۱۲
صندوق پستی: ۵۹۳۵-۱۵۸۷۵
نشانی: میدان آرژانتین- ضلع جنوب غربی پلاک ۲۲- ساختمان اداری صهباء- طبقه اول- واحد ۲
IACPA_Oparageer@yahoo.com

مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت ارقام نگر آریا (حسابداران رسمی)

• **حجت رهبری** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **عباس اسماعیلی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **عباس حیدری کبریتی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی مالی و بازرسی قانونی، حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، حسابرسی داخلی، حسابداری مدیریت، طراحی سیستم‌های مالی و ارزیابی سهام، مشاوره مدیریت

نشانی: دفتر مرکزی: تهران- میدان توحید- خیابان توحید- نبش خیابان پرچم- پلاک ۶۸
کدپستی: ۱۴۱۹۹۹۳۵۱۱
فاکس: ۶۶۹۲۰۸۷۶
تلفن: ۶۶۹۳۲۰۳۱-۶۶۹۳۲۰۲۶۳-۶۶۴۲۲۲۱۸

شعبه شرق کشور - مشهد - بلوار فرامرزی عباسی، انتهای بلوار فرامرزی عباسی، نبش آزادی ۳۹، پلاک ۱/۲ طبقه همکف
تلفن: ۰۵۱۳۶۰۹۲۰۹۲۰۳
شعبه شمال - قائم شهر - خیابان شریعتی، مقابل جنگلیانی، طبقه فوقانی بیمه پاسارگاد
تلفن: ۰۱۱۴۲۲۷۶۱۴۸
شعبه اصفهان - سعادت آباد، کوی کارگران، کوچه اردیبهشت،
تلفن: ۰۳۱۳۶۶۳۵۷۹۸
پلاک ۲۵
Email: info@ariaaudit.com
www.ariaaudit.com

۱۴ مؤسسه حسابرسی ارکان سیستم

(حسابداران رسمی)

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- **محمد شوقیان** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **عبدالله شفاعت** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)
- **افشین نخبه فلاح** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)
- **پرهیز شیرخانی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **عباس لاری دشت بیاض** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)

خدمات: حسابرسی و بازرس قانونی شرکتها، حسابرسی داخلی، حسابرسی مالیاتی، حسابرسی عملیاتی، ارزیابی سهام، مشاوره مدیریت مالی، طراحی و پیادهسازی سیستمهای مالی، خدمات مالی و مالیاتی، نظارت برای تصفیه شرکتها.

نشانی دفتر تهران: بهجت آباد، خیابان لارستان، خیابان شهید حمیدصدر، پلاک ۳۵، واحد ۱۰، طبقه ۲
تلفن: ۸۸۰۰۴۹۴۱-۴۲
فکس: ۸۸۰۰۴۹۴۰
ایمیل: mshoghian7@gmail.com

دفتر تبریز: خیابان آبرسان، کوی مهرگان سوم، ساختمان ۲۳، طبقه ۴، واحد ۱
تلفکس: ۰۴۱-۳۳۳۴۹۱۲۹
ایمیل: arkansystem@gmail.com

دفتر مشهد: بلوار وکیل آباد، وکیل آباد ۱۹، عدل ۸، پلاک ۳۱۸
تلفن: ۰۵۱-۳۶۰۱۸۵۹۴
فکس: ۰۵۱-۳۶۰۱۸۵۹۴
www.Arkansystem.co

۱۷ مؤسسه حسابرسی بهمند

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
عضو انجمن حسابداری ایران

- **معمد سازمان بورس و اوراق بهادار**
- **معمد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران**
- **رضا آتش** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **محمد رضا آرزومند صومعه سرائی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **نادر رستگاری** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **رسول دوازه امامی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **احمد رضا شریفی قزوینی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **علی مشرفی آرانی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **هومن هشی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی صورت های مالی، مالیاتی، حسابرسی داخلی، خدمات مالی، ارزیابی سهام، مشاوره مالی و مالیاتی
نشانی: تهران - قائم مقام فراهانی - شماره ۱۱۴
تلفن: ۸۸۳۳۰۸-۱۰ و ۸۸۳۰۵۳۹۱-۲
فکس: ۸۸۳۳۰۸-۸
نشانی اصفهان: شیخ صدوق شمالی، مجتمع سرو - طبقه ۳
تلفن و فکس: ۰۳۱۳۶۶۴۲۵۷۸ و ۰۳۱۳۶۶۳۳۹۵۶

website: www.behmand-co.com
Email: Info@behmand-co.com

انجمن حسابداران خبره ایران www.iica.ir

۱۹ مؤسسه حسابرسی برنااندیشان رایان

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
عضو انجمن حسابداران مدیریت آمریکا

- **دکتر علیرضا خلیلی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، IMA)
- **دکتر رضا محمدی** (حسابدار رسمی)
- **دکتر یداله تاروی وردی** (کارشناس رسمی دادگستری)

• **دکتر عباس جهانی** (حسابدار رسمی، حسابدار مستقل، کارشناس رسمی دادگستری)
خدمات: ارائه دهنده انواع خدمات حرفه ای در زمینه های مالی، مالیاتی، عملیاتی و ویژه نظارت بر تصفیه شرکت ها، تهیه صورتهای مالی IFRS و تلفیقی، اصلاح حساب، مشاوره مدیریت، طراحی سیستمهای مالی و صنعتی و مشاوره در زمینه های بررسی امکانات سرمایه گذاری و امور مالی پروژه ها و سهام و ارائه گزارشات مربوطه.

نشانی: تهران، خیابان کریم خان زند، خیابان حسینی، شماره ۶۱، واحد ۲۰
تلفن: ۸۸۳۱۱۹۸۸ و ۸۸۳۳۴۰۶۷
فکس: ۸۸۳۳۴۰۶۸

Web: baraaudit.org
Email: bornaandishanrayan.info@gmail.com

instagram.com/iica_ir

۲۰ مؤسسه حسابرسی بیات رایان

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
اعضای انجمن حسابداران خبره انگلستان و ویلز
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار
موسسه مورد تأیید انجمن حسابداران خبره رسمی انگلستان ACCA

- **ابوالقاسم مرآت** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، FCA)
- **عبدالحسین رهبری** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **امیرحسین ظهیری مزرعه شاهی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی مالی (استاندارد حسابرسی ایران و IFRS)، مالیاتی، عملیاتی، حسابرسی های خاص، بازرس قانونی، بررسی جهت سرمایه گذاری در شرکتها (Due Diligence)، ارائه خدمات مشاوره تخصصی در امور مالیاتی، بیمه اجتماعی، سرمایه گذاری خارجی و مدیریت، ارائه مشاوره تخصصی در صنعت بانکداری، بیمه و لیزینگ، تهیه صورتهای مالی تلفیقی IFRS، نظارت بر امور تصفیه

تلفن: ۸۸۵۰۴۵۸۶ و ۸۸۵۰۷۹۲۷-۸
فکس: ۸۸۵۰۲۰۴۵

نشانی: تهران - خیابان ایرانشهر شمالی - نیش کریمخان زند - شماره ۲۳ طبقه دوم
تهران - خیابان مطهری بین شهید سرافراز و کوه نور - شماره ۲۳۱ طبقه سوم
bayatrayan@bayatrayan.ir

۱۵ مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت بهرامدشار

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- **مهریان پروز** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)
- **رضا یعقوبی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)
- **مرتضی حاجی عباسی** (حسابدار رسمی، کارشناس رسمی قوه قضاییه)
- **محمد رضا عبدی** (حسابدار رسمی)
- **فریده شیرازی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **پناه همتی** (حسابدار رسمی)
- **مجید رضا بیرجندی** (حسابدار رسمی)

• **بابک عباس قلی زاده** (حسابدار رسمی)
خدمات: حسابرسی صورت های مالی، حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، حسابرسی داخلی، بازرس قانونی، مشاور مالی، خدمات حسابداری، تهیه صورتهای مالی تلفیقی، اصلاح حساب، ارزیابی سهام و طراحی سیستمهای مالی.
تلفن: ۸۴۹۳۱۷۱-۶
فکس: ۸۸۳۰۹۴۹۰
نشانی: تهران - خیابان مطهری، خیابان فجر (چم سابق) پلاک ۲۷
کدپستی: ۱۵۹۷۸۳۱۱۶
صندوق پستی: ۱۵۸۷۵/۵۵۵۱
Email: info@behradmoshar.com

۱۸ مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت

(حسابداران رسمی)

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

- **عباس اسرار حقیقی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **حسین فرج اللهی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **بهمن فدوی رودسری** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **ناصر عسگری نائینی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرس قانونی، طراحی سیستمهای مالی، مشاوره مالی و مالیاتی، ارزیابی سهام
تلفن: ۸۸۳۵۲۰۷-۸۸۲۹۷۶۱ و ۸۸۳۰۶۹۱۱
فکس: ۸۸۳۱۶۸۱
نشانی: میدان هفت تیر، خیابان زیرک زاده، شماره ۲۰، طبقه اول
کدپستی: ۱۵۷۵۷-۳۵۶۶۴

۱۶ مؤسسه حسابرسی بهنود حساب

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
عضو انجمن حسابرسان داخلی ایران

- **محمد رضا ابراهیمی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **مهران فرجی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)
- **محمود واحدی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی و بازرس قانونی، حسابرسی مالیاتی، حسابرسی عملیاتی، حسابرسی داخلی، مشاوره مدیریت مالی، طراحی و پیادهسازی سیستمهای مالی، خدمات مالی، بودجه ریزی عملیاتی، ارزیابی سهام، کارشناسی رسمی دادگستری، نظارت بر تصفیه شرکتها.

تلفن: ۸۸۹۸۰۴۰۲-۸۸۹۸۰۴۴۸
فکس: ۸۸۹۸۰۳۷۳
نشانی: تهران - خیابان دکتر فاطمی - رویه روی خیابان کاج - پ ۱۳۶-
ساختمان تهران ۶۴ - طبقه پنجم جنوبی - واحد ۲۴
کدپستی: ۱۴۱۵۶۷۳۳۹۹

instagram.com/iica_ir

۲۴ مؤسسه حسابرسی پیشداد اندیشه مهرگان

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
متمم سازمان بورس و اوراق بهادار
• **سعید رضائی قدیم** (حسابدار رسمی)
• **علی رمضان نژاد** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرسی قانونی، ارائه خدمات مشاوره‌ای و طراحی سیستم‌های مالی
تلفن: ۴۴۹۷۶۳۲۹-۴۴۹۷۶۳۸۸-۴۴۹۷۶۸۲۲
فاکس: ۴۴۹۷۶۸۱۵
نشانی: تهران- بزرگراه ستاری جنوب، روبه روی مجتمع تجاری کوروش، ابتدای خیابان پیامبر غربی، پلاک ۱۰۶/۷، مجتمع پندار، طبقه سوم، واحد ۱۱
کدپستی: ۱۳۷۱۹۵۳۲۶۴
Email: Pamaudit@yahoo.com

۲۱ مؤسسه حسابرسی و خدمات

مدیریت بیلان گزارشگر

عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

- مراد مومنی (حسابدار رسمی)
- عارف شفیقت رودسری (حسابدار رسمی)

خدمات: انواع حسابرسی، خدمات مالی و حسابداری و مالیاتی، خدمات ارجاعی دادگاه‌ها و مراجع قضایی، بازرسی قانونی، نظارت بر تصفیه، سایر خدمات با تشخیص شورای عالی، مشاوره مدیریت مالی، ارزیابی سهام و سهم شرکت، داری مالی، طراحی و پیاده سازی سیستم مالی

شماره‌های تماس: ۰۲۱-۸۸۵۶۱۷۰۴ ۰۲۱-۸۸۵۶۰۸۹

فاکس: ۰۲۱-۸۸۶۸۳۸۲۶

نشانی: تهران، سعادت آباد، علامه جنوبی، شهید قیصری (۳۳ شرقی)، پلاک ۳۰، واحد ۳

email: bilan.gozarehgar@yahoo.com

Site: www.bilangozarehgar.ir

۲۵ مؤسسه حسابرسی

تلاش ارقام

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
متمم سازمان بورس و اوراق بهادار
• **فیروز عرب‌زاده** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **فریدون ایزدپناه** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **علیرضا مصطفی زاده** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **سید سعید ثنائی کرهرودی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
خدمات: حسابرسی عملیاتی- مالیاتی- بازرسی قانونی- طراحی سیستم‌های مالی دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی- مشاوره مدیریت مالی- مشاوره کارشناسی- نظارت و مدیریت بر تصفیه- ارزیابی سهام و سهم شرکت- داری مالی و خدماتی که توسط دادگاه‌ها و مراجع قضایی در چهارچوب موارد بالا ارجاع و توسط حسابدار رسمی پذیرفته می‌شود و سایر موارد شورای عالی جامعه حسابداران رسمی ایران اعلام می‌گردد.
دفتر مرکزی: تهران- خیابان شهیدمطهری، خیابان لارستان، نبش خیابان عبده، ساختمان سپهر (شماره ۵)، واحد ۳۰۲
تلفکس: ۰۲۱-۸۸۸۰۶۸۷۶
شعبه تبریز: خیابان ولیعصر، خیابان آذرینا، پلاک ۲۳، طبقه اول
تلفن: ۰۴۱-۳۳۳۱۳۷۸ و ۰۴۱-۳۳۳۹۹۷۱
دورنگار: ۰۴۱-۳۳۳۳۰۵۵۵

۲۲ مؤسسه حسابرسی پردازش حساب هونام

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
• **سید مصطفی شاه‌صاحبی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **سعید صدرانی نوری** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **ناصر صلحی** (حسابدار رسمی)
• **منوچهر سرمندی** (حسابدار رسمی)
• **مهدی شریتی** (حسابدار رسمی)
خدمات: حسابرسی صورت‌های مالی، حسابرسی داخلی، عملیاتی و ویژه، ارزیابی سهام، مشاوره مالی و مالیاتی
تلفن: ۸۸۹۳۷۳۹۶-۸۸۹۳۷۳۹۶
فاکس: ۸۸۹۳۷۳۹۶
نشانی: تهران- فلسطین شمالی- پایین تر از بلوار کشاورز- مقابل خیابان ایتالیا- کوچه آبدیان- پلاک ۸- واحد ۲
Email: hoonamcpa@yahoo.com

۲۶ مؤسسه حسابرسی و خدمات حافظ گام

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
متمم سازمان بورس و اوراق بهادار
• **حسین شبخی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی و کارشناس رسمی دادگستری)
• **مهدی آقاجانی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **سیویل احمدزاده** (حسابدار رسمی)
• **حمید خادمی** (حسابدار مستقل و حسابدار رسمی)
• **محمدرضا غرویان** (حسابدار رسمی)
• **ولی اله کریمی** (حسابدار رسمی)
• **رضا ابوالفتحی** (حسابدار رسمی)
• **حسن مرادگلی** (حسابدار رسمی)
• **مهدی وحیدی شمس** (حسابدار رسمی)
خدمات: حسابرسی صورت‌های مالی و انجام وظایف بازرسی قانونی، حسابرسی داخلی، حسابرسی مالیاتی، حسابرسی عملیاتی، تهیه صورت‌های مالی تلفیقی، ارزیابی سهام، خدمات مالی و مشاوره‌ای در زمینه‌های مالی، حسابرسی و حرفه‌ای، طراحی و پیاده‌سازی سیستم‌های مالی و صنعتی و نظارت برای تصفیه شرکت‌ها
تلفکس: ۰۲۱-۲۲۲۷۰۹۹۹، ۰۲۲۲۷۰۹۸۱، ۰۲۲۲۷۰۹۸۱
نشانی: تهران- خیابان میرداماد- خیابان مصدق جنوبی- کوچه تابان- پلاک ۱۰- واحد ۱۵
کدپستی: ۱۵۴۹۸۳۳۳۹
پست الکترونیکی: hafezgam@yahoo.com

انجمن حسابداران خبره ایران شروع

راه حرفه‌ای شدن شما...

رایانامه:

info@iica.ir

وبگاه:

http://iica.ir

کانال آپارات:

apararat@iica_ir

صفحه اینستاگرام:

instagram.com/iica_ir

کانال تلگرام:

https://t.me/iica_ir

۲۷ مؤسسه حسابرسی خبره

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
• **نعمت‌اله علی‌خانی‌راد** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **سیاوش سهیلی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **اکبر ثیام** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرسی قانونی، ارائه خدمات مشاوره‌ای و طراحی سیستم‌های مالی
تلفن: ۰۲۱-۸۸۸۰۴۵۱۹
فاکس: ۰۲۱-۸۸۹۰۳۳۴۰
نشانی: خیابان ولیعصر، کوی پزشکپور (شمال) فروشگاه قدس شماره ۲۴
کدپستی: ۱۵۹۴۸

۲۳ مؤسسه حسابرسی تدبیرگران مستقل

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
متمم سازمان بورس و اوراق بهادار
• **محمود آقاجعفری** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **حمید حسینیان** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **مرتضی مصدری** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **حمیدرضا آقایی قهی** (حسابدار رسمی)
• **مصطفی هاشمی** (حسابدار رسمی)
• **علیرضا رسولی** (حسابدار رسمی)
خدمات: حسابرسی صورت‌های مالی، حسابرسی مالیاتی، بازرسی قانونی، طراحی و پیاده‌سازی سیستم‌های مالی و مالیاتی و نظارت بر امور تصفیه شرکت‌ها
تلفن: ۸۸۹۰۲۹۹۹-۸۸۹۰۹۱۴۴
فاکس: ۸۸۹۰۸۸۳۷
نشانی: تهران- خیابان استاد نجات الهی- خیابان ارک- پلاک ۷۲- واحد ۴
Email: tadbirgaranmostaghe@yahoo.com

این فهرست در وبگاه رسمی انجمن به نشانی <http://iica.ir/cpa-firms> نیز به صورت آنلاین در دسترس است.

۲۸ مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت داریا روش (حسابداران رسمی)

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معتد بورس و اوراق بهادار
عضو انجمن حسابرسان داخلی
عضو انجمن حسابداری ایران

• **داریوش امین نژاد** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی و کارشناس رسمی دادگستری)
• **محمد جعفر دهقان** (حسابدار رسمی)
• **فرید منصوری** (حسابدار رسمی)
• **میلاد شادی** (حسابدار رسمی)
• **سیدعلی شیرازی** (حسابدار رسمی)
• **حسن طهرانی** (حسابدار رسمی)
• **فرشید سلطانی** (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی و بازرسی قانونی صورت‌های مالی، مشاوره مالی و حسابرسی عملیاتی، حسابرسی داخلی، حسابرسی‌های خاص (ویژه)، رسیدگی‌های بیمه‌ای شرکت‌های، تهیه صورت‌های مالی تلفیقی، خدمات حسابداری و سایر خدمات حرفه‌ای.

تلفن: ۹۰ الی ۹۸۸۰۸۸۶۰
فاکس: ۹۸۷۰۱۹۸۶۰
نشانی: تهران- ملاصدرا، خیابان شیرازی جنوبی، کوچه اتحاد پلاک ۱۰، طبقه ۱
کدپستی: ۱۳۳۵۸۳۳۱۱۱
ایمیل: info@dariaravesh.com

۲۹ مؤسسه حسابرسی دش و همکاران

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معتد سازمان بورس و اوراق بهادار

• **بهروز دارش** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **سیدحسین عربزاده** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **میلتن ایوان کریمیان** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **منوچهر انوری زاده نائینی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرسی قانونی، ارائه خدمات مشاوره مالی و مالیاتی، اصلاح حساب، ارزیابی سهام، طراحی سیستم‌های مالی، حسابرسی ویژه داخلی، دآوری مالی و ارزیابی سهام و سهم شرکت

تلفن: ۰۱۰-۴۴۸۴۶۶۰
فاکس: ۴۴۸۴۶۶۱۲
نشانی: تهران - بزرگراه نیایش - خیابان سردار جنگل شمالی - خیابان پنج تن غربی - خیابان نشاط - کوچه سوم غربی - پلاک ۲۴
صندوق پستی: ۱۴۱۸۵/۴۸۷

www.dashiacpa.com
info@dashiacpa.com

انجمن حسابداران خبره ایران www.iica.ir

انجمن حسابداران خبره ایران شروع راه حرفه‌ای شدن شما...

رایانامه:

info@iica.ir

وبگاه:

http://iica.ir

کانال آپارات:

apararat.com/iica_ir

صفحه اینستاگرام:

instagram.com/iica_ir

کانال تلگرام:

https://t.me/iica_ir

۳۰ مؤسسه حسابرسی رایمند و همکاران

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معتد سازمان بورس و اوراق بهادار

• **عباسعلی دهدشتی نژاد** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **فریبرز امین** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **همایون مشیرزاده** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **کریم حسین آبادی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **عباس سالک** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **محمّد محمدی** (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی صورت‌های مالی، خدمات بازرسی قانونی، حسابرسی مالیاتی، حسابرسی داخلی، خدمات حسابداری و اصلاح حساب، تهیه صورت‌های مالی تلفیقی، ارزیابی سهام، مشاوره مالی و مالیاتی و سایر خدمات حرفه‌ای

تلفن: ۲۲۱۳۷۷۰۷ (۱۰ شماره)
فاکس: ۲۲۱۳۷۷۰۸
نشانی: تهران- سعادت آباد- بلوار پاک نژاد- بالاتر از چهارراه سرو- خیابان آسمان سوم شرقی- پلاک ۱۵
کدپستی: ۱۹۹۸۱۴۶۶۱۳

www.rymand.com

۳۱ مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت سخن حق

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معتد سازمان بورس و اوراق بهادار

• **شهره شهلائی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **هوشنگ خستونی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **اسداله نیلی اصفهانی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرسی قانونی، ارائه خدمات مشاوره در زمینه امور بانک، بیمه، فناوری اطلاعاتی

تلفن: ۸۸۷۹۴۶۴۶
تلفکس: ۸۸۷۹۴۹۲۸
صندوق پستی: ۴۱۷۵-۱۴۱۵۵
نشانی: میدان آرژانتین، اول بزرگراه آفریقا، روبروی پارکینگ بیهقی، پلاک ۱۲، بلوک ب، واحد شماره ۳
پست الکترونیک:

info@sokhanehagh.com
www.sokhanehagh.com

۳۲ مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت سامان پندار (حسابدار رسمی)

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معتد سازمان بورس و اوراق بهادار

• **احمد ظفر پرند** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **محمدعلی جلالی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **غلامرضا شجری** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **اکبر وقار کاشانی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **مختار موسوی پور** (حسابدار رسمی)
• **محمد کاظمی** (حسابدار رسمی)
• **ناصر ایران نژاد** (حسابدار رسمی)
• **علی حیدری** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **سید مهدی میرحسینی** (حسابدار رسمی)
• **محسن آل آقا** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **مسعود آل آقا** (حسابدار رسمی)
• **علی موسی زاده** (حسابدار رسمی)
• **مهدی قنبری** (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی مالی و انجام وظایف بازرسی قانونی، حسابرسی داخلی، حسابرسی مالیاتی، خدمات مشاوره مالی و خدمات مدیریت، طراحی و پیاده سازی سیستم‌های مالی، ارزیابی سهام و صورت‌های مالی تلفیقی

دفتر مرکزی: بلوار آفریقا، نبش عاطفی غربی، پلاک ۱۵۲ (برج صبا) طبقه هفتم، واحد ۷۱
کدپستی: ۱۹۶۷۹۳۵۹۷۶
تلفن: ۲۲۰۳۷۲۱۳-۵
نمابر: ۲۲۰۱۲۳۶۴

دفتر ۱: بلوار آفریقا، نبش خیابان عاطفی غربی، پلاک ۱۵۲ (برج صبا) طبقه دوازدهم، واحد ۱۲۳
کدپستی: ۱۹۶۷۹۳۶۱۱۱
تلفن: ۲۲۰۳۷۲۱۵
نمابر: ۲۲۰۳۷۲۱۴

دفتر ۲: خیابان دکتر علی شریعتی، بالاتر از پل سیدخندان، خیابان خواجه عبدالله انصاری، کوچه ۱۶، پلاک ۱ واحد ۲
کدپستی: ۱۶۶۱۶۸۴۸۴۳
تلفن: ۲۲۸۶۱۸۳۰
نمابر: ۲۲۸۹۹۶۹۰

دفتر ۳: خیابان سپهرودی شمالی، خیابان هویزه شرقی - پلاک ۱۵ - طبقه ۴ - واحد ۸
کدپستی: ۱۵۵۸۶۱۷۵۴۱
تلفن: ۸۸۷۴۵۲۵-۱
نمابر: ۸۸۱۷۷۶۳۹۰

دفتر ۴: خیابان بخارست، کوچه مقدس ۴، پلاک ۲۲، طبقه سوم
کدپستی: ۹۳۷۶۱۵۶۱۸۵
تلفن: ۸۸۷۴۰۹۷۳-۵
نمابر: ۸۸۷۴۰۸۶۰

Website: (www.samanicpa.com)
mail: Info@samanicpa.org
samanicpa@yahoo.com

instagram.com/iica_ir

این فهرست در وبگاه رسمی انجمن به نشانی http://iica.ir/cpa-firms نیز به صورت آنلاین در دسترس است.

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- معصومه شعبان (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- نسرين پاشایی (حسابدار رسمی)
- مرتضی نوبخت (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- فروغ رشتچیان (حسابدار رسمی)

• خدمات: حسابرسی صورتهای مالی، عملیاتی و مالیاتی، بازرسی قانونی، ارائه خدمات مشاوره‌ای مدیریت، اصلاح حساب و حسابداری، ارزیابی سهام و سهم الشرکه، داور مالی، طرحهای عمرانی، طراحی سیستمهای مالی و کارشناسی مالی

تلفن: ۸۸۹۰۳۳۸۹-۸۸۹۰۶۱۹-۸۸۹۰۵۶۴۷
نشانی: تهران، فلسطین شمالی، بالاتر از بلوار کشاورز، پلاک ۴۶۳، ساختمان شماره ۵۵، طبقه ۴، واحد ۱۸
پست الکترونیکی: amermoshavertehran@iacpu.ir

انجمن حسابداران خبره ایران شروع راه حرفه‌ای شدن شما...

رایانامه:

info@iica.ir

وبگاه:

http://iica.ir

کانال آپارات:

apararat.com/iica_ir

صفحه اینستاگرام:

instagram.com/iica_ir

کانال تلگرام:

https://t.me/iica_ir

مؤسسه حسابرسی شراکت

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- سیروس گوهری (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- مجید کشور پژه لنگرودی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- محمد علی اکباتانی (حسابدار رسمی)
- مهسا فرخی (حسابدار رسمی)
- ام البنین خوش نام (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرسی قانونی، ارائه خدمات مشاوره‌ای و طراحی سیستمهای مالی و دیگر خدمات مالی و اصلاح حساب

تلفن: ۸۸۷۱۹۹۰۹-۸۸۷۱۷۶۵۱-۸۸۷۱۷۶۵۰
فاکس: ۸۸۷۲۰۱۸۸
نشانی: خیابان دکتر بهشتی، خیابان قائم مقام فراهانی، ساختمان ۲۱۶، پلاک ۱۸۶، طبقه چهارم
پست الکترونیکی: sherkat_co@yahoo.com
صندوق پستی: ۱۵۸۷۵-۶۶۶۶۶

مؤسسه حسابرسی فراز مشاور

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- پرویز صادقی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- مصطفی دیلمی پور (حسابدار رسمی)
- نریمان ایلخانی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- فریبرز حیدری بیگوندر (حسابدار رسمی)
- سعید خاریزند (حسابدار رسمی)
- وحید پور مشرقی (حسابدار رسمی)
- عبدالله قلعه (حسابدار رسمی)
- حسن یاسور علیپور (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی و بازرسی قانونی، حسابرسی مالیاتی، حسابرسی عملیاتی، مشاوره مدیریت مالی، طراحی و پیاده‌سازی سیستمهای حسابداری و حسابداری صنعتی، خدمات مالی، حسابداری، ارزیابی سهام و نظارت بر امور تصفیه

دفتر تهران: خیابان نلسون ماندلا شماره ۲۴۴- مجتمع اداری الهیه - طبقه ۶- واحد ۶۰۶ کد پستی: ۱۹۶۶۷۴۳۸۸۸
تلفن: ۲۶۲۱۳۱۷۲-۲۶۲۱۳۱۰۲-۲۶۲۱۲۸۵۲-۲۶۲۱۲۸۷۷-۲۶۲۱۲۸۰۰
دفتر مشهد: مشهد بلوار وکیل آباد- بلوار هاشمیه- نبش هاشمیه ۶- برج آبان- طبقه ۵- واحد ۵۱۰
تلفن: ۰۵۱-۹۱۰۰۷۶۰۳-۰۵۱-۹۱۰۰۶۰۷۴-۰۵۱-۹۱۰۰۱۸۵۱
E-mail: info@farazmoshaver.com

مؤسسه حسابرسی شهود امین

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- حسن حاجیان (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- محمد صفا دهقان (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- افسر عابدین (حسابدار رسمی)
- حسن روح افشاری (حسابدار رسمی)
- ابراهیم تیموری (حسابدار رسمی)
- حسین جعفری (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی مستقل و بازرسی قانونی، حسابرسی داخلی، سایر خدمات اطمینان بخشی (اجرای روشهای توافقی، رسیدگی به اطلاعات مالی آتی)، نظارت بر امور تصفیه، خدمات راستی آزمایی (Due Diligence)، ارزیابی عملکرد مدیریت، خدمات گزارشگری مبتنی بر استانداردهای حسابداری ایران و IFRS، خدمات اصلاح حساب و تهیه صورتهای مالی تلفیقی، خدمات حسابداری، مشاوره مالی و مالیاتی، طراحی و پیاده‌سازی سیستمهای مالی و مشاوره در زمینه نظام کنترل داخلی

تلفن: ۴۴۰۰۸۱۷۷-۹ و ۴۴۰۲۲۶۶۰
فاکس: ۴۴۰۴۹۰۶۳
نشانی: تهران فلکه دوم صادقیه بلوار آیت الله کاشانی پلاک ۲۱۰ (ساختمان ماد) طبقه ۴ واحدهای ۱۴ و ۱۵
کد پستی: ۱۴۸۱۸۷۵۳۵۹
صندوق پستی: ۱۴۵۱۵-۱۳۵۹
پست الکترونیکی: F.audit@shohoodamin.ir

instagram.com/iica_ir

مؤسسه حسابرسی کاربرد ارقام

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- محمد حسین بدخشانی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- بیژن کریمی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- احسان اسدی (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرسی قانونی، ارائه خدمات مشاوره مالی و مدیریت، طراحی سیستمهای مالی، اصلاح حساب و ارزیابی سهام

نشانی دفتر تهران: خیابان آفریقا (چردن)- خیابان عاطفی غربی- پلاک ۶۰- طبقه اول- زنگ دوم
کد پستی: ۱۹۶۷۹۳۵۸۵۳
تلفن: ۲۲۰۲۳۵۴۴
فاکس: ۲۲۰۳۸۲۴۴
Email: karbord_argham@gmail.com

مؤسسه حسابرسی کاشفان

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- جعفر عوض پور (حسابدار رسمی)
- شهراد عوض پور (حسابدار رسمی)
- قاسم ضرغامی (حسابدار رسمی)
- اکبر منفرد (حسابدار رسمی)
- سعید زندیه (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی، مالیاتی، مشاوره، خدمات مالی (از جمله طراحی و پیاده‌سازی سیستمهای مالی و صنعتی، صورتبرداری داراییهای ثابت، ثبت و نگهداری حسابها، امور تصفیه و...)

تلفن: ۸۸۸۶۱۱۳۰-۸۸۸۶۱۱۳۱-۸۸۸۳۵۲۱۳
فاکس: ۸۸۲۷۵۵۶
نشانی: تهران، خیابان میرزای شیرازی، خیابان فریدون نژادکی، شماره ۶ ساختمان کاشفان
کد پستی: ۱۵۸۵۷۶۶۵۱۳
پست الکترونیکی: info@kashfahan.com
www.kashfahan.com

مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت سیاق نوین جهان

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- محمد تقی منصوری راد (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- عبدالهادی بحرانی اصل (حسابدار رسمی)
- لیلا رضایی جهقی (حسابدار رسمی)
- فاطمه صالحی (حسابدار رسمی)

خدمات: انواع حسابرسی و بازرسی قانونی، خدمات مشاوره مالی، حسابداری، مالیاتی و بیمه‌ای، خدمات حسابرسی داخلی، ارزیابی سهام، نظارت بر امور تصفیه، خدماتی که توسط شورای عالی جامعه حسابداران رسمی ایران اعلام و تایید می‌شود.

تلفن: ۴۴۲۱۸۰۴۹ و ۴۴۲۴۴۹۵۷ و ۴۴۲۴۴۸۱۲
کد پستی: ۱۴۶۴۶۵۴۹۱۶
نشانی: تهران: بلوار مرزداران- بلوار آریافر- نبش گل‌دیس هفت- پلاک ۲۱- زنگ دوم
www.SiaghNovinJahan86@yahoo.com

۴۰ مؤسسه حسابرسی مختار و همکاران

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار
عضو انجمن حسابداران خبره انگلستان و ویلز
عضو انجمن حسابداران خبره آمریکا
مؤسسه پذیرفته شده توسط انجمن حسابداران رسمی انگلستان-ACCA

• **محمد محقق ریاض** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **روح اله امینی مصلح آبادی** (حسابدار رسمی)
• **هادی امینی** (حسابدار رسمی)

خدمات: ارائه خدمات حرفه‌ای در زمینه حسابرسی مالی، مالیاتی، حسابرسی ویژه، مشاوره مدیریت، بررسی امکانات سرمایه‌گذاری و امور مالی پروژه‌ها و سهام و ارائه گزارشات مربوطه

تلفن: ۸۸۹۰۹۷۱۸ ۸۸۸۰۰۲۶۸-۹

فاکس: ۸۸۹۰۳۴۹۶

نشانی: خیابان ولی عصر، خیابان زرتشت غربی، شماره ۱۴ طبقه ششم

Email: B. ghiai@gmail.com

Mokhtarvahamcaran@iacpa.ir

۴۱ مؤسسه حسابرسی و بهبود سیستم‌های مدیریت مفاهیم حساب جامع (حسابداران رسمی)

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

• **حمیدرضا نیک‌خواه** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **محمدعلی دارابی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی صورتهای مالی، حسابرسی مالیاتی، بازرس قانونی، طراحی سیستم‌های حسابداری، ارزیابی سهام، حسابرسی داخلی، مشاوره مدیریت مالی و مالیاتی

تلفن: ۸۸۵۵۹۳۷۰-۸۸۵۵۹۳۱۶ فاکس: ۸۸۵۵۰۸۹۷

کدپستی: ۱۴۳۳۸۹۴۱۷۵

نشانی: تهران، خیابان ولیعصر، پارک ساعی، برج سپهر ساعی، طبقه چهارم، واحد ۴۰۶

Email: mafahim.h_iacpa@yahoo.com

۴۲ مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت ممیز

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

• **محمدنبی داهی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **حسین سیادت‌خو** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **داریوش کیان آسا** (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرس قانونی، ارائه خدمات مشاوره‌ای و طراحی سیستم‌های مالی

تلفن: ۸۸۸۹۵۳۷۷-۸۸۸۹۵۴۷-۸۸۸۰۲۹۰۱-۸۸۹۰۷۶۷۹

فاکس: ۸۹۷۷۱۶۴۱

نشانی: خیابان کریم‌خان‌زند، خیابان آبان جنوبی، خیابان سپند، پلاک ۶۴ طبقه سوم، واحد ۶

کدپستی: ۱۵۹۸۶۸۵۵۱۷

Email: Momayez_co@yahoo.com

۴۳ مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت نیک‌روشان تهران

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

• **بیژن عبداللهی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **عبدالحسین تجلی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **حسین حیدری** (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی صورتهای مالی، مالیاتی، عملیاتی، حسابرسی داخلی و ویژه، بازرس قانونی، خدمات مالی، مشاوره مالی و مالیاتی، ارزیابی سهام، اصلاح حساب و طراحی سیستم‌های مالی.

تلفکس: ۷۷۸۷۳۵۱۹-۲۱-۷۷۸۷۳۵۱۹

نشانی: تهران، تهران پارس، خیابان فرجام، خیابان باغدارنیا (شید شمالی) انتهای ۱۷۴/۱ غربی ساختمان پارس پلاک ۲۰، طبقه سوم

کدپستی: ۱۶۵۳۹۳۷۳۶۵

صندوق پستی: ۱۱۳۷-۱۶۷۶۵

پست الکترونیک: tehrannikroshan@yahoo.com

۴۴ مؤسسه حسابرسی هادی حساب تهران (حسابداران رسمی)

عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

نماینده مؤسسه حسابرسی بین‌المللی UHY انگلستان

• **مجید مهربانی** (حسابدار رسمی)
• **حمیدرضا کیهانی** (حسابدار رسمی)
• **علی کیهانی** (حسابدار رسمی)
• **محمدحسین (پهروز) سربی** (حسابدار رسمی)
• **عباس جباری** (حسابدار رسمی)
• **اکبر دادگر نمینی** (حسابدار رسمی)

آدرس: تهران، خیابان مطهری، خیابان ترکمنستان، کوچه سره، پلاک ۲، طبقه ۶، واحد ۱۵

تلفن: ۸۸۴۴۳۶۳۴-۰۲۱-۸۸۴۳۶۶۰۰

فکس: ۸۸۴۳۶۶۰۰-۰۲۱-۸۸۴۳۶۶۰۰

Office@hadihesab.com

www.hadihesab.ir www.uhy-ir.com

انجمن حسابداران خبره ایران www.iica.ir

۴۵ همیار حساب مؤسسه حسابرسی و خدمات مالی

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

• **منصوره منصفی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **مسعود مبارک** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **محمدتقی سلیمان‌نیا** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **عبدالمهدی امینی** (حسابدار رسمی)
• **شهناپ** (حسابدار رسمی)
• **مژگان علیپور** (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرس قانونی، ارائه خدمات مشاوره‌ای و طراحی سیستم‌های مالی

تلفن: ۶۶۵۶۲۹۰-۱-۶۶۵۶۲۹۰ فاکس: ۶۶۹۰۰۹۴۰

نشانی: تهران، خیابان کارگر شمالی، خیابان نصرت، پلاک ۵۴ جدید، طبقه دوم، واحد ۴

صندوق پستی: ۱۴۱۵۵/۱۶۴۳

Email: Hamyarhesab1371@Yahoo.com

instagram.com/iica_ir

۴۶ مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت هشت

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

• **رامین معانی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **مجتبى محمودی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **غلامرضا جهانگیریان** (حسابدار رسمی)
• **صالح ضیائی** (حسابدار رسمی)
• **هادی تجاری** (حسابدار رسمی)
• **فرخ حیدری نوری** (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرس قانونی، ارائه خدمات مشاوره‌ای و طراحی سیستم‌های مالی

تلفن: ۴۴۰۲۲۵۷۷-۴۴۰۲۲۹۷۶-۴۴۰۲۲۹۷۶

نشانی: تهران - آیت الله کاشانی، بلوار ابوذر نیش فیهمی - پلاک ۲/۲ - ساختمان پارت - طبقه اول - واحد ۴

کدپستی: ۱۴۷۱۶۴۴۱۸۵

انجمن حسابداران خبره ایران شروع راه حرفه‌ای شدن شما...

رایانامه:

info@iica.ir

وبگاه:

http://iica.ir

کانال آپارات:

apararat.com/iica_ir

صفحه اینستاگرام:

instagram.com/iica_ir

کانال تلگرام:

https://t.me/iica_ir

حسابداران مستقل خبره/ حسابداران مدیریت خبره / حسابداران مالی خبره

فهرست اعضای خبره‌ی موضوع ماده‌ی ۸ اساسنامه‌ی انجمن حسابداران خبره‌ی ایران (مصوب ۲۳ تیر ۱۳۹۳) به ترتیب حروف الفبا به شرح زیر اعلام می‌شود.

ردیف نام	نام خانوادگی	تلفن	ردیف نام	نام خانوادگی	تلفن	ردیف نام	نام خانوادگی	تلفن
حسابداران مستقل خبره شاغل در مؤسسات حسابرسی بخش خصوصی								
۱۰	سورن	۸۸۴۷۹۶۲۸	۶۴*	سعید	۸۸۵۱۵۱۳۴	۱	جلالی گلوسنگ	۲۲۰۳۷۲۱۳
۲۰	رضا	۸۸۳۰۵۳۹۱	۶۵*	داریوش	۴۴۶۱۱۷۲۲۰	۲*	جم	۸۸۹۰۱۲۴۶
۳۰	شهریار	۸۸۷۹۹۳۶۵	۶۶*	رسول	۸۸۷۰۲۴۲۰	۳*	جمشیدی	۴۴۰۲۲۹۷۵
۴۰	علی اکبر	۷۲۷۸۸۵۸	۶۷*	منوچهر	۴۴۸۴۶۶۰۵	۴*	جواهرنشان	۸۸۲۶۷۹۱۲
۵۰	محمدرضا	۸۸۴۶۵۰۴۳	۶۸*	علی اکبر	۸۸۷۹۱۴۹۹	۵*	جهانبانی	۸۸۵۰۳۹۱۸
۶*	محمدرضا	۸۸۳۰۵۳۹۱	۶۹*	میلتن	۸۸۸۹۲۰۳۶	۶*	جهانگیری	۰۴۴۳۲۲۲۸۲۲۲
۷*	مهدی	۲۲۳۷۰۹۸۱	۷۰*	احمد	۴۴۸۴۶۶۰۴	۷*	حاجی ابوالحسنی	۸۸۴۱۹۱۵۲
۸*	محمود	۸۸۹۰۹۱۴۴	۷۱*	مصطفی	۶۶۹۲۹۲۸۸	۸*	حاجیان	۴۴۰۰۸۱۷۷
۹*	حسین	۸۸۶۹۰۸۳۰	۷۲*	جواد	۸۸۸۴۳۷۰۵	۹*	حاج محمد علی	۶۶۵۹۷۶۴۴
۱۰*	علیرضا	۸۸۹۳۴۳۵۲	۷۳*	حمید	۸۸۹۰۱۴۹۶	۱۰*	حاجی آقاپور	۴۴۰۱۲۵۳۶
۱۱*	مهرداد	۸۸۹۳۹۷۰۸	۷۴*	رضا	۸۸۷۸۸۱۱۱	۱۱*	حاجی زاده	۶۶۴۱۳۴۶۳
۱۲*	غلامرضا	۲۲۰۲۲۵۴۴	۷۵*	هما یون	۸۸۷۸۸۱۱۱	۱۲*	حریری	۲۲۰۹۱۳۲۰
۱۳*	آرارات	۸۸۳۳۳۳۴۰	۷۶*	بخشی	۸۸۰۶۱۹۹۰	۱۳*	حسن زاده تازه قشلاق	۸۸۹۸۵۷۵۱
۱۴*	عباس	۸۸۴۸۰۹۶۶	۷۸*	بخشانی	۸۸۷۸۸۱۱۱	۱۴*	حسینی	۸۸۹۰۹۷۱۸
۱۵*	محمد رضا	۸۸۹۵۷۳۳۹	۷۹*	بدرقزاد	۸۸۷۹۴۴۶۶	۱۵*	حسینی طالقانی	۴۴۲۶۴۹۵۷
۱۶*	علیرضا	۸۸۳۰۹۱۰۰	۸۰*	بدیعی جاریانی	۸۸۹۰۵۳۱۶	۱۶*	حسینی طالقانی	۸۸۹۰۱۵۴۷
۱۷*	امیرحسین	۲۳۹۰۳۷۵۸	۸۱*	براتی	۸۸۳۴۴۶۰۹	۱۷*	حسینی طالقانی	۲۲۱۳۷۰۷
۱۸*	بنفشه سادات	۲۳۹۰۳۷۵۸	۸۲*	برهانی	۲۲۳۶۷۷۸۳	۱۸*	حسینی آبادی	۶۶۹۳۲۰۲۳
۱۹*	مهدی	۰۴۱۱-۳۳۶۹۷۴۰	۸۳*	بزرگ زاده	۸۸۷۵۷۲۰۶	۱۹*	حسینی	۸۸۱۰۹۴۱۸
۲۰*	حمید	۰۵۱۱-۸۴۴۲۶۷۱	۸۴*	بستانیان	۸۸۰۸۷۷۹۶	۲۰*	حسینی	۸۸۷۰۵۵۰۸
۲۱*	احمدی	۰۵۱۱-۶۰۲۴۴۶۱	۸۵*	بسطامی	۸۸۲۸۴۰۲۸	۲۱*	حسینیان	۸۸۱۰۲۹۸۷
۲۲*	بهارک	۸۸۲۳۰۷۳۱	۸۶*	بشارتی	۶۶۵۹۷۷۵۳	۲۲*	حقیقی طلب	۰۵۱-۳۲۲۸۶۸۰۱
۲۳*	امیرتقی	۸۸۷۴۵۱۴۱	۸۷*	بنی مهد	۸۸۷۰۲۴۲۰	۲۳*	حمیدیان	۸۸۹۰۱۵۴۷
۲۴*	مصطفی	۶۶۹۳۲۰۲۱	۸۸*	بهری	۵۵۵۳۳۵۰۷	۲۴*	حیات‌شاهی	۲۲۲۷۸۷۶۴
۲۵*	دانیال	۸۸۹۰۱۵۴۷	۸۹*	بهرانی	۸۸۷۹۱۴۳۷	۲۵*	حیدری کیری	۶۶۹۳۲۰۲۱
۲۶*	عباس	۸۸۵۰۴۵۸۶	۹۰*	بهرانی	۸۸۰۲۹۳۲	۲۶*	خاکبازمندی	۸۸۵۸۱۴۳۷
۲۷*	حمیدرضا	۸۸۹۰۱۲۰	۹۱*	بهرامیان	۲۲۱۳۷۰۷	۲۷*	خادم‌الحسینی	۸۸۶۴۷۸۴۴
۲۸*	علی	۴۴۲۶۹۴۸۵	۹۲*	بهرامی	۶۶۴۸۵۰۶۳	۲۸*	خادمی	۲۲۲۷۰۹۴۹
۲۹*	مجتبی	۰۴۱-۳۳۵۴۵۱۷۰	۹۳*	بهنیا	۶۶۲۱۳۴۵	۲۹*	خالقی بابگی	۸۸۱۰۷۲۶۴
۳۰*	اسعدی	۷۷۵۱۴۵۷۵	۹۴*	بیات	۸۸۵۰۴۵۸۷	۳۰*	خالقی کرهرودی	۲۲۲۱۵۷۱
۳۱*	عباس	۸۸۳۵۲۰۷	۹۵*	بیرانوند	۴۴۴۷۰۰۸۴	۳۱*	خلیلی قیداری	۸۸۷۹۱۴۹۹
۳۲*	جمشید	۸۸۷۵۴۳۱۸	۹۶*	پاک‌نیا	۹۹۷۵۸۳۳	۳۲*	خدائی	۸۸۹۹۹۸۰۴
۳۳*	علی	۴۴۲۱۰۱۰۵	۹۷*	پارسان	۲۲۴۳۱۳۸۸	۳۳*	خستونی	۸۸۷۹۴۶۴۶
۳۴*	یدالله	۸۸۷۸۰۳۳۴	۹۸*	پارسایی	۸۸۷۰۵۵۰۸	۳۴*	خستونی	۸۸۰۲۹۰۱۸
۳۵*	عبدالجواد	۶۶۳۸۱۱۵۱	۹۹*	پازوکی	۸۸۳۰۵۳۹۳	۳۵*	خسروی	۸۸۹۰۱۲۴۸
۳۶*	علی	۴۴۸۴۶۶۰۱	۱۰۰*	پسران رزاق	۸۸۷۰۲۴۶۷	۳۶*	خسروی	۰۵۱۳-۲۲۸۶۸۰۱
۳۷*	ارسلان	۸۸۴۸۰۹۶۶	۱۰۱*	پروز	۸۸۴۹۳۱۷۱	۳۷*	خسروی لگانی	۸۸۶۹۰۸۳۰
۳۸*	حسن	۸۸۷۳۱۲۶۹	۱۰۲*	پوررحیم	۹۶۶۶۷۰۸۹	۳۸*	خشتوندیا	۶۶۵۹۱۱۵۸
۳۹*	اسماعیل زاده پاکدامن	۸۸۷۹۱۴۹۹	۱۰۳*	پیک فلک	۴۴۰۱۲۵۳۶	۳۹*	خلفی	۸۸۰۲۳۷۲۹
۴۰*	عباس	۶۶۹۳۲۰۲۱	۱۰۴*	پورقبرری قره شیران	۸۸۵۴۴۵۰۰	۴۰*	خلیلی	۸۸۷۰۲۳۵۲
۴۱*	نصرت اله	۸۸۴۳۷۰۴	۱۰۵*	تجلی	۷۷۸۷۳۱۹	۴۱*	خطیبیان	۸۸۷۳۸۲۸
۴۲*	حسن	۸۸۷۳۲۶۶	۱۰۶*	تشرک‌حسینی	۲۲۱۷۲۳۳۳	۴۲*	خمسه	۸۸۳۰۹۱۰۰
۴۳*	محمدسعید	۸۸۷۳۲۶۶	۱۰۷*	ترکمان	۸۸۳۰۵۳۹۱	۴۳*	خمجانی	۸۸۹۰۹۷۱۸
۴۴*	ارمیا	۰۱۱۴۴۲۳۷۶۳۵	۱۰۸*	ترامشلو	۴۴۲۹۲۸۱۳	۴۴*	خوبان غنبران	۸۸۵۴۴۵۹۰
۴۵*	منصور	۸۸۵۳۸۳۳۴	۱۰۹*	ترکمنی	۸۸۵۵۹۳۱۶	۴۵*	دارابی	۸۸۵۹۳۱۶
۴۶*	محمدعلی	۸۸۵۲۰۵۰۵	۱۱۰*	تقوایی	۸۸۵۴۷۰۷۵	۴۶*	دارش	۴۴۸۴۶۶۰۱
۴۷*	اسماعیل	۸۸۴۴۶۸۵۶	۱۱۱*	تقوی تکیار	۸۸۵۴۷۰۷۵	۴۷*	دانی مژدهی	۴۴۲۸۳۱۸
۴۸*	حسن	۲۲۱۳۷۰۷	۱۱۲*	تنانی	۸۸۵۲۳۰۵۹	۴۸*	دانی درگاه	۸۸۹۰۹۱۴۴
۴۹*	بهراد	۸۸۱۰۷۲۶۴	۱۱۳*	تنگ‌عیش	۸۸۰۰۷۶۶۴	۴۹*	دانشور	۸۸۴۷۱۲۷۹
۵۰*	امید	۸۸۵۴۴۵۶۶۳۸	۱۱۴*	تیمورنژاد	۸۸۹۰۱۵۴۷	۵۰*	داهی	۸۸۹۵۳۷۷
۵۱*	ابوالفضل	۶۶۵۷۳۵۰۶	۱۱۵*	تیموریان	۸۸۶۷۳۷۶۷	۵۱*	درباری	۴۴۲۸۹۰۱۶
۵۲*	علیرضا	۲۶۴۰۱۲۷۰	۱۱۶*	تیموریان	۸۸۹۹۹۶۲	۵۲*	درویش	۸۸۷۰۲۳۵۱
۵۳*	نادیا	۴۴۸۴۶۶۰۱	۱۱۷*	توکلی	۸۸۲۳۰۷۳۱	۵۳*	دل‌آرام	۸۸۹۰۱۴۹۶
۵۴*	المی	۰۸۱۳-۸۲۴۱۸۷۲	۱۱۸*	ثابت‌مظفری	۸۸۷۲۶۰۱	۵۴*	دل‌داده	۰۹۱۲۷۲۸۰۲۲
۵۵*	اله‌وردی	۸۸۷۰۷۹۲۴	۱۱۹*	ثانی	۰۳۱-۳۶۴۲۱۳۴۵	۵۵*	دلیرانی	۸۸۵۴۳۱۸
۵۶*	امانی	۸۲۱۳۴۰۰	۱۲۰*	ثقفی	۸۸۷۴۳۲۵	۵۶*	دوزده امامی	۸۸۳۰۵۳۹۱
۵۷*	امجدیان	۸۸۷۵۴۰۸۸	۱۲۱*	جان‌نثاری	۸۸۶۷۳۷۶۷	۵۷*	دورگلی	۸۸۴۴۶۶۶۸
۵۸*	امیدی	۸۸۵۲۸۱۹۴	۱۲۲*	جبرئیلی	۰۳۱۱-۶۶۹۵۴۶۱	۵۸*	دونانی	۸۸۳۱۳۴۰۰
۵۹*	امیدوار	۸۸۵۸۱۴۳۷	۱۲۳*	جمالی	۸۸۵۴۴۳۹۹	۵۹*	دهقان	۴۴۰۰۸۱۷۷
۶۰*	امیری	۸۸۵۴۴۵۹۱	۱۲۴*	جامع کلخوران	۸۸۳۰۵۳۹۲	۶۰*	دهقان طرزجانی	۸۸۳۴۲۸۱۷
۶۱*	امیرسپهانی	۸۸۳۶۵۲۸	۱۲۵*	جامعی	۸۸۷۵۷۲۶۱	۶۱*	دهدشتی	۲۲۰۱۱۳۷۴
۶۲*	امین	۲۲۱۳۷۰۷	۱۲۶*	جان‌نثاری	۸۸۳۷۳۱۷	۶۲*	دهدشتی اخوان	۲۲۲۸۰۷۱
۶۳*	فریبرز	۲۲۱۳۷۰۷	۱۲۷*	جاننثاری	۶۶۵۹۱۱۵۷	۶۳*	دهدشتی نژاد	۲۲۱۳۷۰۷
			۱۲۸*	جعفریان	۸۸۳۵۵۰۱۷	۶۳*	دیلمی پور	۲۲۰۴۶۹۶۱

ردیف نام	نام خانوادگی	تلفن	ردیف نام	نام خانوادگی	تلفن	ردیف نام	نام خانوادگی	تلفن
۱۹۴ رضا(شهرزاد)	دیلیم صالحی	۴۴۲۹۹۳۴۰	۲۶۶ احد	۲۶۷ سیدمجید	۸۸۱۰۴۶۱۴	۱۹۵ رضا	دیوان علی	۸۸۱۰۴۶۱۴
۱۹۶ جهانگیر	ذوالفقاری	۸۸۹۹۹۸۶	۲۶۸ غلامرضا	۲۶۹ معصومه	۸۸۹۹۹۸۶	۱۹۷ جواد	راتی	۸۸۹۹۹۸۶
۱۹۸ علی	رادکیا	۳۳۵۱۳۰۲۹	۲۷۰ سعید	۲۷۱ محمدعلی	۸۸۹۹۹۸۶	۱۹۹ محمدعلی	رادمان	۳۳۵۱۳۰۲۹
۲۰۰ مصطفی	رافتی	۸۸۱۳۸۱۰	۲۷۲ احمدرضا	۲۷۳ مهرداد	۸۸۳۰۵۳۹۱	۲۰۱ محمد	رامین فر	۸۸۳۰۵۳۹۱
۲۰۱ محمد	رجایی	۲۲۳۴۱۴۹۳	۲۷۴ نریمان	۲۷۵ عبدالله	۸۸۹۹۹۹۶۲	۲۰۲ محمود	رجایی	۲۲۳۴۱۴۹۳
۲۰۲ محمود	روح اله	۸۸۱۳۵۲۱۳	۲۷۶ سیروس	۲۷۷ منصور	۸۸۳۵۲۱۳	۲۰۳ روح اله	رحمانی یگانه	۸۸۳۵۲۱۳
۲۰۴ مرتضی	رحمتی	۸۸۴۲۵۲۰۹	۲۷۸ رضا	۲۷۹ عبدالله	۸۸۳۰۵۳۹۲	۲۰۵ علی	رحیمی شهپیرزادی	۸۸۴۲۵۲۰۹
۲۰۶ محمدعلی	رحیمی	۶۶۷۰۲۷۱۱	۲۸۰ محمد	۲۸۱ اردشیر	۸۸۳۰۵۳۹۲	۲۰۷ نظام الدین	رحیمی	۶۶۷۰۲۷۱۱
۲۰۷ نظام الدین	رستگاری	۲۲۸۴۰۴۳۳	۲۸۲ فرزاد	۲۸۳ محمود	۸۸۳۲۰۱۳۱	۲۰۸ نادر	رستمی	۲۲۸۴۰۴۳۳
۲۰۹ محمدتقی	رضا زاده	۸۸۴۹۹۹۱۰	۲۸۴ شهره	۲۸۵ منصور	۸۸۰۶۸۷۶	۲۱۰ رامین	رضائی	۸۸۴۹۹۹۱۰
۲۱۰ رامین	رضائی	۸۸۱۲۰۱۳۳	۲۸۶ امیر	۲۸۷ قاسمی	۸۸۱۲۰۱۳۳	۲۱۱ حسین	رضایی نویس	۸۸۱۲۰۱۳۳
۲۱۲ محمد تقی	رضایی	۶۶۹۳۳۰۲۱	۲۸۸ قاسم	۲۸۹ حسین	۶۶۹۳۳۰۲۱	۲۱۲ محمد تقی	رضایی	۶۶۹۳۳۰۲۱
۲۱۳ فرید	رضائی	۴۴۰۱۲۵۶۶	۲۹۰ فریده	۲۹۱ علی	۴۴۰۱۲۵۶۶	۲۱۴ جهانگیر	رضائی	۴۴۰۱۲۵۶۶
۲۱۴ جهانگیر	رضایی	۲۲۹۰۴۲۰۰	۲۹۲ رضا	۲۹۳ احسان	۲۲۹۰۴۲۰۰	۲۱۵ حسین	رضائی	۲۲۹۰۴۲۰۰
۲۱۵ حسین	رضائی	۸۸۳۰۹۱۰۰	۲۹۴ پرویز	۲۹۵ محمد رضا	۸۸۳۰۹۱۰۰	۲۱۶ حسن	رضائی	۸۸۳۰۹۱۰۰
۲۱۶ حسن	رضائی	۸۸۴۰۳۶۱۸	۲۹۶ سید سعید	۲۹۷ رحمت اله	۸۸۴۰۳۶۱۸	۲۱۷ سید علیرضا	رضائی	۸۸۴۰۳۶۱۸
۲۱۷ سید علیرضا	رضائی	۸۸۶۷۱۳۹۹	۲۹۸ حمیدرضا	۲۹۹ رحمت اله	۸۸۶۷۱۳۹۹	۲۱۸ حجت	رضائی	۸۸۶۷۱۳۹۹
۲۱۸ حجت	رهبی	۶۶۹۳۳۰۲۱	۳۰۰ حسن	۳۰۱ محمد رضا	۶۶۹۳۳۰۲۱	۲۱۹ عبدالحمین	رهبی	۶۶۹۳۳۰۲۱
۲۱۹ عبدالحمین	رئیس دانا	۸۸۵۰۴۵۸۶	۳۰۲ سعید	۳۰۳ سعید	۸۸۵۰۴۵۸۶	۲۲۰ خشاریار	رئیس دانا	۸۸۵۰۴۵۸۶
۲۲۰ خشاریار	رمضان نژاد	۸۸۳۰۹۱۰۰	۳۰۴ سعید	۳۰۵ سعید	۸۸۳۰۹۱۰۰	۲۲۱ علی	رمضان نژاد	۸۸۳۰۹۱۰۰
۲۲۱ علی	رنجبر	۴۴۰۱۳۹۵۵	۳۰۶ سعید	۳۰۷ سعید	۴۴۰۱۳۹۵۵	۲۲۲ محمد حسین	رنجبر	۴۴۰۱۳۹۵۵
۲۲۲ محمد حسین	رجائی	۰۷۶۳۳۳۵۳۳۰۴	۳۰۸ سعید	۳۰۹ سعید	۰۷۶۳۳۳۵۳۳۰۴	۲۲۳ مهران	رجائی	۰۷۶۳۳۳۵۳۳۰۴
۲۲۳ مهران	روح نواز صلوات	۲۲۹۱۳۳۶۸	۳۱۰ سعید	۳۱۱ سعید	۲۲۹۱۳۳۶۸	۲۲۴ عباس	روح نواز صلوات	۲۲۹۱۳۳۶۸
۲۲۴ عباس	زارعی	۲۲۱۳۷۰۷	۳۱۲ احمد	۳۱۳ سعید	۲۲۱۳۷۰۷	۲۲۵ حسن رضا	زارعی	۲۲۱۳۷۰۷
۲۲۵ حسن رضا	زادحیدر	۳۳۳۲۹۸۸۶	۳۱۴ سعید	۳۱۵ سعید	۳۳۳۲۹۸۸۶	۲۲۶ محمد	زادحیدر	۳۳۳۲۹۸۸۶
۲۲۶ محمد	زرقاش	۸۸۹۰۸۴۵۴	۳۱۶ سعید	۳۱۷ سعید	۸۸۹۰۸۴۵۴	۲۲۷ فرانک	زرقاش	۸۸۹۰۸۴۵۴
۲۲۷ فرانک	زرعی	۸۸۲۶۷۹۱۲	۳۱۸ سعید	۳۱۹ سعید	۸۸۲۶۷۹۱۲	۲۲۸ محسن	زرعی	۸۸۲۶۷۹۱۲
۲۲۸ محسن	زرعی	۶۶۵۹۱۱۵۵۷	۳۲۰ سعید	۳۲۱ سعید	۶۶۵۹۱۱۵۵۷	۲۲۹ غلامرضا	زرعی	۶۶۵۹۱۱۵۵۷
۲۲۹ غلامرضا	زرعی	۴۴۴۳۶۰۲۱	۳۲۲ سعید	۳۲۳ سعید	۴۴۴۳۶۰۲۱	۲۳۰ محمد	زرعی	۴۴۴۳۶۰۲۱
۲۳۰ محمد	زمانی	۰۳۱۳۷۵۰۱۴۴	۳۲۴ سعید	۳۲۵ سعید	۰۳۱۳۷۵۰۱۴۴	۲۳۱ محمد رضا	زمانی	۰۳۱۳۷۵۰۱۴۴
۲۳۱ محمد رضا	زمانی	۸۸۹۷۸۴۹۶	۳۲۶ سعید	۳۲۷ سعید	۸۸۹۷۸۴۹۶	۲۳۲ محمد حسین	زمانی	۸۸۹۷۸۴۹۶
۲۳۲ محمد حسین	زواریان	۸۸۹۳۷۳۶۶	۳۲۸ سعید	۳۲۹ سعید	۸۸۹۳۷۳۶۶	۲۳۳ علیرضا	زواریان	۸۸۹۳۷۳۶۶
۲۳۳ علیرضا	زندابا رتیمی	۸۸۸۸۹۳۱۶	۳۳۰ سعید	۳۳۱ سعید	۸۸۸۸۹۳۱۶	۲۳۴ منوچهر	زندابا رتیمی	۸۸۸۸۹۳۱۶
۲۳۴ منوچهر	زندابا رتیمی	۸۸۷۲۱۲۶۹	۳۳۲ سعید	۳۳۳ سعید	۸۸۷۲۱۲۶۹	۲۳۵ هاشم	زندابا رتیمی	۸۸۷۲۱۲۶۹
۲۳۵ هاشم	سازار محمدی	۲۲۸۶۳۰۱۱	۳۳۴ سعید	۳۳۵ سعید	۲۲۸۶۳۰۱۱	۲۳۶ مسیح	سازار محمدی	۲۲۸۶۳۰۱۱
۲۳۶ مسیح	سازارین	۸۸۷۰۵۵۰۸	۳۳۶ سعید	۳۳۷ سعید	۸۸۷۰۵۵۰۸	۲۳۷ بابک	سازارین	۸۸۷۰۵۵۰۸
۲۳۷ بابک	سازارین	۸۸۹۰۱۵۴۷	۳۳۸ سعید	۳۳۹ سعید	۸۸۹۰۱۵۴۷	۲۳۸ محمد رضا	سازارین	۸۸۹۰۱۵۴۷
۲۳۸ محمد رضا	سبزه‌ای	۷۷۵۲۰۱۸۸	۳۴۰ سعید	۳۴۱ سعید	۷۷۵۲۰۱۸۸	۲۳۹ عباس	سبزه‌ای	۷۷۵۲۰۱۸۸
۲۳۹ عباس	سبزه‌ای	۶۶۴۵۸۰۶۳	۳۴۲ سعید	۳۴۳ سعید	۶۶۴۵۸۰۶۳	۲۴۰ محمد	سبزه‌ای	۶۶۴۵۸۰۶۳
۲۴۰ محمد	سبزه‌ای	۸۸۴۴۷۰۴	۳۴۴ سعید	۳۴۵ سعید	۸۸۴۴۷۰۴	۲۴۱ محمد رضا	سبزه‌ای	۸۸۴۴۷۰۴
۲۴۱ محمد رضا	سبزه‌ای	۸۸۳۳۶۵۲۷	۳۴۶ سعید	۳۴۷ سعید	۸۸۳۳۶۵۲۷	۲۴۲ سید محی الدین	سبزه‌ای	۸۸۳۳۶۵۲۷
۲۴۲ سید محی الدین	سبزه‌ای	۸۸۴۴۲۷۳	۳۴۸ سعید	۳۴۹ سعید	۸۸۴۴۲۷۳	۲۴۳ عباس	سبزه‌ای	۸۸۴۴۲۷۳
۲۴۳ عباس	سبزه‌ای	۸۸۰۲۰۴۴۴	۳۵۰ سعید	۳۵۱ سعید	۸۸۰۲۰۴۴۴	۲۴۴ علی	سبزه‌ای	۸۸۰۲۰۴۴۴
۲۴۴ علی	سبزه‌ای	۲۲۹۰۹۵۵۸	۳۵۲ سعید	۳۵۳ سعید	۲۲۹۰۹۵۵۸	۲۴۵ نصراله	سبزه‌ای	۲۲۹۰۹۵۵۸
۲۴۵ نصراله	سبزه‌ای	۸۸۷۰۵۵۰۸	۳۵۴ سعید	۳۵۵ سعید	۸۸۷۰۵۵۰۸	۲۴۶ محمد حسن	سبزه‌ای	۸۸۷۰۵۵۰۸
۲۴۶ محمد حسن	سبزه‌ای	۸۸۵۰۳۵۲۷	۳۵۶ سعید	۳۵۷ سعید	۸۸۵۰۳۵۲۷	۲۴۷ فرشید	سبزه‌ای	۸۸۵۰۳۵۲۷
۲۴۷ فرشید	سبزه‌ای	۴۴۲۹۷۱۸۵	۳۵۸ سعید	۳۵۹ سعید	۴۴۲۹۷۱۸۵	۲۴۸ کامران	سبزه‌ای	۴۴۲۹۷۱۸۵
۲۴۸ کامران	سبزه‌ای	۸۸۵۷۵۴۷۵	۳۶۰ سعید	۳۶۱ سعید	۸۸۵۷۵۴۷۵	۲۴۹ سعید	سبزه‌ای	۸۸۵۷۵۴۷۵
۲۴۹ سعید	سبزه‌ای	۴۴۲۵۰۴۹۴	۳۶۲ سعید	۳۶۳ سعید	۴۴۲۵۰۴۹۴	۲۵۰ محمدتقی	سبزه‌ای	۴۴۲۵۰۴۹۴
۲۵۰ محمدتقی	سبزه‌ای	۶۶۵۵۶۲۹۰	۳۶۴ سعید	۳۶۵ سعید	۶۶۵۵۶۲۹۰	۲۵۱ مهدی	سبزه‌ای	۶۶۵۵۶۲۹۰
۲۵۱ مهدی	سبزه‌ای	۴۴۶۱۱۷۲۳	۳۶۶ سعید	۳۶۷ سعید	۴۴۶۱۱۷۲۳	۲۵۲ سیاوش	سبزه‌ای	۴۴۶۱۱۷۲۳
۲۵۲ سیاوش	سبزه‌ای	۸۸۹۰۳۳۱۶	۳۶۸ سعید	۳۶۹ سعید	۸۸۹۰۳۳۱۶	۲۵۳ فتح اله	سبزه‌ای	۸۸۹۰۳۳۱۶
۲۵۳ فتح اله	سبزه‌ای	۲۲۹۱۳۳۶۸	۳۷۰ سعید	۳۷۱ سعید	۲۲۹۱۳۳۶۸	۲۵۴ حسین	سبزه‌ای	۲۲۹۱۳۳۶۸
۲۵۴ حسین	سبزه‌ای	۸۸۱۰۱۹۰۴	۳۷۲ سعید	۳۷۳ سعید	۸۸۱۰۱۹۰۴	۲۵۵ مسعود	سبزه‌ای	۸۸۱۰۱۹۰۴
۲۵۵ مسعود	سبزه‌ای	۲۲۹۲۵۹۱۰	۳۷۴ سعید	۳۷۵ سعید	۲۲۹۲۵۹۱۰	۲۵۶ سیدمهدی	سبزه‌ای	۲۲۹۲۵۹۱۰
۲۵۶ سیدمهدی	سبزه‌ای	۶۶۷۰۴۴۲۵	۳۷۶ سعید	۳۷۷ سعید	۶۶۷۰۴۴۲۵	۲۵۷ سعید	سبزه‌ای	۶۶۷۰۴۴۲۵
۲۵۷ سعید	سبزه‌ای	۸۸۸۰۲۹۰۱	۳۷۸ سعید	۳۷۹ سعید	۸۸۸۰۲۹۰۱	۲۵۸ شهریار	سبزه‌ای	۸۸۸۰۲۹۰۱
۲۵۸ شهریار	سبزه‌ای	۲۲۲۵۶۹۴۰	۳۸۰ سعید	۳۸۱ سعید	۲۲۲۵۶۹۴۰	۲۵۹ واقناک	سبزه‌ای	۲۲۲۵۶۹۴۰
۲۵۹ واقناک	سبزه‌ای	۸۸۴۷۷۹۶۲	۳۸۲ سعید	۳۸۳ سعید	۸۸۴۷۷۹۶۲	۲۶۰ نوشین	سبزه‌ای	۸۸۴۷۷۹۶۲
۲۶۰ نوشین	سبزه‌ای	۴۴۲۸۸۱۱۶	۳۸۴ سعید	۳۸۵ سعید	۴۴۲۸۸۱۱۶	۲۶۱ علیرضا	سبزه‌ای	۴۴۲۸۸۱۱۶
۲۶۱ علیرضا	سبزه‌ای	۲۲۹۰۲۴۸۴	۳۸۶ سعید	۳۸۷ سعید	۲۲۹۰۲۴۸۴	۲۶۲ رضا	سبزه‌ای	۲۲۹۰۲۴۸۴
۲۶۲ رضا	سبزه‌ای	۷۷۵۱۶۶۴۴	۳۸۸ سعید	۳۸۹ سعید	۷۷۵۱۶۶۴۴	۲۶۳ جمشید	سبزه‌ای	۷۷۵۱۶۶۴۴
۲۶۳ جمشید	سبزه‌ای	۸۴۵۰۸۰۷	۳۹۰ سعید	۳۹۱ سعید	۸۴۵۰۸۰۷	۲۶۴ سید مصطفی	سبزه‌ای	۸۴۵۰۸۰۷
۲۶۴ سید مصطفی	سبزه‌ای	۸۸۹۳۸۱۵۸	۳۹۲ سعید	۳۹۳ سعید	۸۸۹۳۸۱۵۸	۲۶۵ تیرانداز	سبزه‌ای	۸۸۹۳۸۱۵۸
۲۶۵ تیرانداز	سبزه‌ای	۷۷۸۷۳۵۲۱	۳۹۴ سعید	۳۹۵ سعید	۷۷۸۷۳۵۲۱			

ردیف نام	نام خانوادگی	تلفن
۴۰۸* ناصر	محمودزاده احمدی نژاد	۸۸۹۸۱۵۶۹
۴۰۹* محمود	محمودزاده	۸۸۷۸۱۷۵۹
۴۱۰* علی	محمودی فر	۶۶۹۳۳۲۲
۴۱۱* میثم	محمودزاده	۲۲۰۲۳۵۴۴
۴۱۲* محمود	محمودی نیا	۸۸۰۳۹۰۱
۴۱۳* عبدالامیر	محمديان	۴۴۰۰۸۱۷۷
۴۱۴* سيد مجيد	مختارنژاد	۶۶۵۶۸۵۵۳
۴۱۵* بیژن	مدیری	۸۸۴۳۷۰۴
۴۱۶* سيد محمد سعيد	مدیحی	۸۸۳۲۸۳۱۳
۴۱۷* ابوالقاسم	مرآتی	۸۸۵۰۴۵۸۷
۴۱۸* طاهر	مراغه پور	۶۲۸۳۷۶۴
۴۱۹* علیرضا	مستغنی	۸۸۵۳۸۳۳۴
۴۲۰* عبدالکریم	مستوفی زاده	۴۴۶۶۶۴۸۵
۴۲۱* علی اصغر	مسلمی	۸۸۹۹۹۹۶۲
۴۲۲* مهدی	مسچی	۸۸۳۳۴۶۴۴
۴۲۳* شهرام	مشائقی	۶۶۵۹۱۱۵۷
۴۲۴* علی	مشرقی آرائی	۸۸۳۰۵۳۹۲
۴۲۵* هادیون	مشیرزاده	۲۲۱۳۷۷۰۷
۴۲۶* شیرین	مشیرفاطمی	۸۸۴۹۶۴۰
۴۲۷* مرتضی	مصدری	۸۸۰۳۹۹۹۹
۴۲۸* رضا	مظاهری	۸۸۰۶۱۹۹۰
۴۲۹* رامین	معانی	۴۴۰۲۳۹۷۵
۴۳۰* رضا	معجزاتی	۸۸۵۸۱۴۳۹
۴۳۱* محمدجواد	معصومی	۸۸۳۲۰۱۳۱
۴۳۲* علیرضا	مسعود خورسندی	۲۲۲۲۸۴۵۵
۴۳۳* پژمان	متمدیان دهکردی	۶۶۴۱۹۱۷
۴۳۴* محمدباقر	ملکی	۸۸۷۰۳۳۵۱
۴۳۵* محمدتقی	منصوری راد	۴۴۲۹۸۶۲۲
۴۳۶* فرهاد	مصفا	۰۴۴۳۲۲۸۲۳۲
۴۳۷* حسین	مقیمي اسفندآبادی	۸۸۰۷۲۶۴
۴۳۸* بهزاد	مقرب کلخوران	۲۲۹۲۵۹۱۰
۴۳۹* اکبر	منفرد	۸۸۵۷۲۰۲۴
۴۴۰* هوشنگ	منوچهری	۸۸۴۷۸۴۸۹
۴۴۱* ابراهیم	موسوی	۸۸۴۵۲۹۶۳
۴۴۲* سيد مصطفی	موسوی	۸۸۴۴۸۵۶
۴۴۳* سيدکمال	موسوی	۸۸۵۸۱۴۳۷
۴۴۴* سيدياسر	موسوی	۸۸۱۰۳۰۱۸
۴۴۵* علیرضا	مهدی بابایی	۰۱۱۴۴۲۲۷۶۳۵
۴۴۶* محبوب	مهدی پور بهمیری	۸۸۰۹۴۱۸
۴۴۷* ابراهیم	مهدویان	۸۸۰۲۸۷۱۱
۴۴۸* رویا	مهدی زاده	۸۸۴۳۷۰۴
۴۴۹* سيد علی	مهدیان	۴۴۵۴۳۴۹۹
۴۵۰* پویا	مهدوی فر	۸۸۶۹۰۸۲۰
۴۵۱* مسعود	مهرآبادی	۸۸۹۳۳۸۳۲
۴۵۲* حسین	مهریانی	۲۲۸۴۰۴۳۳
۴۵۳* عطاءالله	مهریانی	۸۸۳۳۳۹۱۲
۴۵۴* منصوره	منصفی	۶۶۵۶۵۲۹۰
۴۵۵* پرویز	میرآمندهی	۸۸۰۴۵۱۹
۴۵۶* عبدالامیر	میرآب	۸۸۳۱۲۳۴۸
۴۵۷* رضا	میرآفتابزاده	۸۸۶۶۳۱۳۲
۴۵۸* منصور	میرزاخانی نافچی	۶۶۳۱۳۹۰
۴۵۹* ابوالفضل	میرزائی	۰۳۱۱-۶۶۹۱۹۲۱
۴۶۰* محمودرضا	ناظری	۴۴۶۱۱۷۲۲
۴۶۱* محمدعلی	ناظری	۸۸۴۳۷۰۴
۴۶۲* حمید	ناموری	۸۸۰۱۳۴۶
۴۶۳* ایرج	نجنیان	۸۸۰۱۵۰۴۲
۴۶۴* محمدعلی	نجنیان	۸۸۰۱۳۱۷۵
۴۶۵* بیژن	نجنفی	۸۸۳۲۶۵۲۷
۴۶۶* علی اصغر	نجفی مهری	۲۲۰۳۵۱۶۰
۴۶۷* افشین	نخیه فلاح	۸۸۰۴۹۴۱
۴۶۸* محمدرضا	نصر اصفهانی	۸۸۹۰۶۱۹
۴۶۹* بیژن	نصیری	۲۲۹۲۵۹۱۰
۴۷۰* فرامرز	نوروزی	۴۴۲۹۹۳۴۰
۴۷۱* محمدعلیرضا	نقی زاده	۲۲۰۲۸۷۴۷
۴۷۲* علی	نظاری	۸۸۲۷۴۷۴۶
۴۷۳* جعفر	نعمتی	۸۸۹۳۸۵۲۸
۴۷۴* عبدالرضا	نوربخش	۲۲۰۳۵۱۶۰
۴۷۵* مرتضی	نویخت	۸۸۰۵۶۴۷
۴۷۶* سعید	نوری	۸۸۰۷۲۶۴
۴۷۷* سيدشهریار	نوریان	۶۶۹۹۴۹۴
۴۷۸* ایمان	نیکوکار لیسهرودی	۸۸۰۹۷۱۸
۴۷۹* حمیدرضا	نیکخواه	۲۲۰۵۶۸۳۵
۴۸۰* محمدرضا	نیکخواه	۸۸۵۵۹۳۱۶

ردیف نام	نام خانوادگی	تلفن
۴۸۱* شهرام	نیک بخش	۸۲۱۸۲۱۰۰
۴۸۲* فرهاد	نیلی	۸۸۳۰۵۳۹۲
۴۸۳* اسدالله	نیلی اصفهانی	۸۸۷۹۴۶۴۶
۴۸۴* محمدحسین	واحدی	۶۶۲۱۳۴۵
۴۸۵* محمود	واحدی	۸۸۹۶۱۰۴۲
۴۸۶* محمد حسن	واحدی	۶۶۱۱۲۷۶
۴۸۷* کاظم	وادی زاده	۲۲۱۳۶۹۰۵
۴۸۸* سجاد	وجاهت	۸۸۵۲۱۶۷۸
۴۸۹* سعید	وطنی	۸۸۵۲۸۱۹۴
۴۹۰* پدram	ولی خوجین	۲۲۰۱۶۴۹۴
۴۹۱* اکبر	وقار کاشانی	۴۴۲۸۹۴۵۶
۴۹۲* مهدی	وکیلی	۲۲۳۶۶۶۱۱
۴۹۳* عادل	ویسی	۴۴۱۵۱۱۲۵
۴۹۴* علی	هاشم نژاد شیرازی	۶۶۵۶۵۲۹۰
۴۹۵* ایرج	هادوی	۸۸۷۸۲۰۹۶
۴۹۶* محمد صابر	هشتچین	۸۸۲۰۹۸۱۷
۴۹۷* عباس	هشی	۸۸۴۳۷۰۴
۴۹۸* هوشی	هشی	۸۸۳۰۵۳۹۱
۴۹۹* محمد رضا	همتی	۴۴۲۲۱۱۴۹
۵۰۰* محمد	همتی	۸۸۰۶۰۶۵
۵۰۱* بهرام	همتی	۶۵۰۱۰۴۹۶
۵۰۲* کارو	هوانسیان فر	۸۸۸۴۱۲۳۷
۵۰۳* حسن	یاسورعلیپور	۸۸۹۴۴۶۸
۵۰۴* قاسم	یاحقی	۸۸۵۰۴۱۵۹
۵۰۵* محمدرضا	یادگاری	۸۸۷۹۹۳۶۵
۵۰۶* رضا	یارمحمدی	۲۲۴۴۱۸۸۰
۵۰۷* مهدی	یاری	۸۸۶۶۲۵۹۳
۵۰۸* رسول	یاری فرد	۸۸۹۸۰۴۴۸
۵۰۹* حمید	یزدان پرستی	۸۸۴۳۷۰۴
۵۱۰* محمدسلیمان	یگانه خوشحال	۶۶۹۳۲۰۲۱
۵۱۱* هادی	یوسف زاده	۸۸۶۲۸۱۹۴
۵۱۲* ابوالفضل	یوسفی	۸۸۵۲۰۵۰۵
۵۱۳* رضا	یعقوبی	۸۸۴۹۳۱۷۲

حسابداران مستقل خبره شاغل در حرفه به صورت انفرادی

ردیف نام	نام خانوادگی	تلفن
۲۶* محمدکاظم	ضیاءپور	۴۴۳۵۲۸۶۰
۲۷* علیرضا	کریمی طار	۰۹۱۲۱۲۵۲۸۷۱
۲۸* بختیار	علیپور	۰۹۱۲۱۳۹۱۶۱۱
۲۹* مرتضی	قلی زاده	۰۹۱۳۴۳۱۰۰۰
۳۰* جمشید	فراروی	۲۲۵۵۰۵۶۹
۳۱* علی کامیار	گیلانپور	۸۸۲۵۰۸۱۷
۳۲* عباسعلی	مفتاح پور	۰۹۱۴۱۵۱۱۱۲۲
۳۳* زهرا	مطلب زاده	۰۹۱۲۱۷۶۱۲۴
۳۴* حسین	مرجوی	۰۹۱۲۶۷۸۰۱۵
۳۵* محمدعلی	نوری	۰۹۱۲۸۴۰۸۶۶۰
۳۶* عیسی	نورانی فر	۰۹۱۲۵۷۶۴۱۷۶
۳۷* محمدعلی	نوذری	۰۹۱۲۳۱۷۴۸۶۱
۳۸* امیر	هдаوند	۰۹۱۲۱۰۶۶۸۰۰

حسابداران مستقل خبره شاغل در سازمان حسابرسی

۱* مجید	اعتصام	۰۹۱۲۳۰۲۶۳۴۰
۲* جعفر	باقری	۲۲۴۱۷۹۵
۳* حسین	بجنوردی	۸۲۱۸۲۳۳۴
۴* اصغر	داوطلب	۷۷۶۸۹۱۴۴
۵* بهزاد	دانشجو	۸۲۱۸۲۱۰۰
۶* هادی	روحی ثانی لنگرودی	۲۲۹۱۲۴۱۸
۷* نوین	سجادی	۸۲۱۸۲۵۲۰
۸* محمود	شالی	۸۲۱۸۲۷۳۰
۹* علیرضا	صفایی	۰۹۱۲۳۰۶۱۵۹۲
۱۰* غلامرضا	صرام	۸۸۷۱۳۷۰
۱۱* حمید	طاهریپور	۸۲۱۸۲۵۲۰
۱۲* فهیمه	عیسی	۸۲۱۸۲۳۱۳
۱۳* غلامعباس	عزتی شالوقنی	۸۲۱۸۲۵۲۵
۱۴* قاسم	فرهاد خانی	۰۹۱۲۶۱۳۳۳۰۳
۱۵* مهرداد	قدیمی	۸۲۱۸۲۳۳۲
۱۶* سیدصد	میرحسینی مطلق	۰۹۱۲۳۰۱۱۳۶۱
۱۷* حسین	نجات بخش	۰۹۱۲۶۰۸۰۳۴۷
۱۸* فرزانه	نخعی	۸۸۷۲۶۰۰۶
۱۹* ارژنگ	واحد میانداوب	۰۹۱۴۱۴۵۰۶۶۳
۲۰* میرمجید	وکیل زادان	۸۸۷۲۶۰۰۸
۲۱* حمید	وحدت جمیل	۰۹۱۲۶۲۰۱۶۴۷
۲۲* مرتضی	محسن زاده گنجی	۸۸۷۱۷۹۱۱

حسابداران مستقل خبره غیرشاغل در حرفه

۱* محمد	آذرینا	۰۹۱۲۳۸۹۳۸۱۴
۲* بهروز	ابراهیمی	۸۸۶۴۴۲۱
۳* علی	احتشام	۰۹۱۲۳۳۹۶۲۶۰
۴* محمدحسن	استحقاری	۰۹۱۲۱۱۸۵۷۹۹
۵* جهانبخش	اسدنیا	۰۹۱۲۱۹۷۶۶۸۹
۶* سید محمد	باقرآبادی	۰۹۱۲۵۵۰۴۲۶۳
۷* حمیدرضا	بنی اسدی	۰۹۱۲۶۴۵۴۴۷۱
۸* ذبیح الله	پروانه	۰۹۱۲۱۷۶۱۴۸۴
۹* بابک	پورپهرامی	۰۹۱۲۲۱۰۵۱۰۰
۱۰* ایرج	پورحسین اکبریه	۸۸۰۳۱۹۰
۱۱* خسرو	پورمعمار	۸۸۰۳۰۶۴۴
۱۲* سعید	تاج بخش	۰۹۱۲۶۸۸۳۱۵
۱۳* رشید	تسلمی	۰۹۱۲۱۵۹۱۸۴۱
۱۴* احمد	جلالی کله سر	۰۹۱۲۳۷۰۱۵۰۴
۱۵* پرویز	جواد یوسجین	۸۸۷۹۸۰۲۳
۱۶* عباس	چغانی	۰۹۱۲۲۹۹۱۹۸۴
۱۷* یحیی	حساس یگانه	۰۹۱۲۱۸۱۸۵۰
۱۸* مصطفی	حقدوست	۸۸۷۶۹۰۴۳
۱۹* جلال	خرازی زاده	۸۸۹۷۰۲۹
۲۰* بهروز	خالق ویرودی	۸۸۸۹۹۴۲
۲۱* امیرعلی	خانخلیلی	۸۸۷۹۸۰۲۳
۲۲* فریده	خلغتری	۶۶۴۷۷۵۳۹
۲۳* جمال	دامغانیان	۶۰۹۹۲۰۱۵
۲۴* اسبیک	دراستیاناس	۰۹۱۲۱۸۱۴۰۹۴
۲۵* سیروس	رحمانی	۸۸۷۳۳۲۳
۲۶* مهرداد	رحیمی	۰۹۱۲۲۹۹۰۵۴۳
۲۷* محمدعلی	زاهدی	۰۹۱۲۱۰۱۹۳۲۳
۲۸* سروش	زینلی یزدی	۰۹۱۲۱۲۷۲۲۴۴
۲۹* محسن	ژاله آزاد زنجانی	۰۹۱۲۴۳۵۳۸۰۸
۳۰* محمدی	محمدی	۸۸۰۳۶۶۰
۳۱* رسول	محمدی سالک	۲۲۵۴۸۵۴۹
۳۲* سیامک	سامی	۸۲۸۷۹۰۰۰
۳۳* غلامرضا	سلامی	۸۸۸۲۳۴۳
۳۴* ناصر	سالار	۸۸۰۴۲۲۶

ردیف نام	نام خانوادگی	تلفن
۳۶* فرامرز	شایگان	۶۶۴۳۶۹۱
۳۷* سیامک	شهریاری	۸۱۷۵۱۹۰۹
۳۸* عباس	شوقانی	۰۹۱۳۴۱۱۳۵۱۱
۳۹* غلامرضا	شوندی	۲۳۹۰۶۷۵۱
۴۰* هوشنگ	شویایی	۰۹۱۲۱۲۱۴۴۲۲
۴۱* احمد	عباتی کوبانی	۲۲۰۷۵۳۱۸
۴۲* خسرو	فخیم هاشمی	۶۶۷۲۰۲۳۶
۴۳* رحیم	فیروزی	۶۶۸۰۱۰۶۲
۴۴* محمود	قدس	
۴۵* صلاح الدین	قوی پنجه	۸۸۶۳۳۷۲
۴۶* محمدابراهیم	قربانی فرید	۰۸۴۶۳۷۷۵
۴۷* سهراب	کارگر معمولی رفتار	۴۹۷۷۲-(۱۰۳)
۴۸* ادریس	کریمی قره عمر	۹۱۲۳۷۳۶۵۴
۴۹* بهرام	کلاترپور	۲۲۰۵۵۰۹۳
۵۰* جواد	گوهرزاد	۰۹۱۲۱۰۲۶۹۴۱
۵۱* محمود	گلرخی	۲۳۹۴۴۳۶۰
۵۲* پرویز	گلستانی	۸۱۷۹۰۱۸۲
۵۳* رضا	مستاجران	۸۸۴۵۴۶۶
۵۴* ایرج	مشرتی دوست	۰۹۱۲۵۸۱۶۷۸
۵۵* محمدرضا	مجدرضایی	۰۹۱۲۳۰۸۹۸۶۶
۵۶* امین	محبوبی	۶۰۴۶۷۶-۷۶۷۷
۵۷* سیدحسین	مروستی	۸۸۸۴۳۶۷۰
۵۸* محمود	ملکی پور غربی	۷۷۶۳۷۰۵۷
۵۹* محمد	میرافزاده	۸۸۷۹۱۴۹۹
۶۰* مجید	میراسکندری	۰۲۸۲۲۳۲۳۹۳۷
۶۱* غلامعلی	نعمی منفرد	۷۷۹۲۸۳۶۰
۶۲* زانت	نصیری	۶۶۴۱۴۸۶۱
۶۳* ایرج	نیک نژاد	۶۶۴۳۳۹۵
۶۴* فریدون	وحدتی نیکزاد	۸۸۳۳۸۵۵
۶۵* بهروز	وقتی	۲۳۲۶۷۲۳۳
۶۶* ناصر علی	یاوری	۰۹۱۲۱۷۱۱۸۶۳

* ردیفهای ستاره دار، عضو جامعه حسابداران رسمی ایران نیز هستند.

حسابداران مدیریت خیره		
۱. مهران	آقایی	۰۹۱۲۱۸۹۲۸۳۳
۲. امیر	ابراهیم زاده	۰۹۱۲۱۴۹۰۷۰۱
۳. اردشیر	امجدیان	۰۹۱۲۳۹۵۵۳۴۷
۴. سعید	اکبری ارزانی	۰۹۱۳۹۰۲۸۲۹۱
۵. فریدون	امجدیان	۰۹۱۲۳۴۹۸۰۴
۶. محمد	امیرآشنائی	۰۹۱۲۵۸۴۶۰۴۰
۷. هادی	امیر آشنائی	۰۹۱۲۳۴۰۸۰۳۶
۸. بهمن	امیری	۰۹۱۲۷۹۸۲۳۵
۹. حامد	امینیان	۰۹۱۳۳۴۳۰۹۰
۱۰. هادی	اولاد	۰۹۱۲۱۵۵۴۱۷۸
۱۱. سهراب	الهیاری	۰۹۱۳۳۲۱۷۱۸۴
۱۲. حجت اله	بابایی	۰۹۱۲۳۳۰۹۷۵۶
۱۳. جواد	باغبان	۰۹۱۲۷۹۸۷۴۳۵
۱۴. ستوده	باقری	۰۹۱۲۹۴۵۱۹۱۶
۱۵. سید محمد	باقرایادی	۰۹۱۲۵۵۰۴۲۶۳
۱۶. هاجر	باطنی	۰۹۱۲۳۷۸۶۴۹۶
۱۷. داود	بهادر	۰۹۱۳۳۱۴۶۶۰
۱۸. علی	بیات	۰۹۱۲۱۳۰۴۳۵۷
۱۹. احمد	بیابانی	۰۹۱۲۱۵۴۴۵۰۷
۲۰. مهدی	بیرانوند	۰۹۱۲۵۷۳۴۱۲۰
۲۱. فاطمه	پوریعقوبی	۰۹۱۲۷۰۵۹۹۰۹
۲۲. جمشید	پیک فلک	۰۹۱۳۲۸۲۹۰۹۸
۲۳. محمود رضا	توحیدنژاد	۰۹۱۱۱۶۲۳۳۸۶
۲۴. علی اصغر	ثامنی	۰۹۱۲۶۰۹۵۶۷۴
۲۵. ساسان	چلانی ترکمانی	۰۹۱۳۳۱۲۸۲۳۵
۲۶. محمد	حدادی	۰۹۱۳۲۰۳۷۷۲۷
۲۷. حمید	حسین پور	۰۹۱۵۳۱۵۹۳۱۱
۲۸. اسداله	حق نویس	۰۹۱۲۳۴۸۱۷
۲۹. محمدتقی	حمیدی	۰۹۱۷۱۷۱۳۴۰۲
۳۰. سعید	خادمی جلی	۰۹۱۳۳۲۵۲۲۶۹۵
۳۱. رحمان	خان محمدی	۰۹۱۲۰۲۶۸۰۹
۳۲. حسین	خانی کنبد	۰۹۱۳۳۷۳۷۵۸
۳۳. مهناز	خلیل زاده	۰۹۱۳۳۰۸۱۰۳۱
۳۴. محمدنادر	خشنودنیا	۰۹۱۳۳۶۳۰۱۸۸
۳۵. مسعود	خمجانی	۰۹۱۳۲۰۱۹۶۵۶
	خوروین	۰۹۱۳۳۱۸۳۳۴۴

ردیف نام	نام خانوادگی	تلفن
۳۶. نوشان	خوشبخت فشمی	۰۹۱۲۲۸۹۳۳۰۶
۳۷. روح اله	خلج	۰۹۱۳۴۱۹۵۴۰۱
۳۸. محمد	جعفر ناسوتی	۰۹۱۲۱۵۹۱۳۵۹
۳۹. فریدون	داوودندی	۰۹۱۲۱۹۴۴۹۱۲
۴۰. محمود	زائری امیرانی	۰۹۱۲۲۰۰۱۱۹۵
۴۱. غلامحسین	دوانی	۸۸۶۶۰۲۵
۴۲. هادی	رستگار	۰۹۱۲۰۶۲۰۴۲۲
۴۳. هاید	رجیمی علی آبادی	۰۹۱۲۲۸۷۳۳۵
۴۴. رحمت اله	صادقیان	۸۸۶۷۸۳۵۱
۴۵. محسن	ژاله آزاد زنجانی	۰۹۱۲۴۳۵۴۸۰۸
۴۶. لیلا	ستاره	۰۹۳۰۵۵۹۳۳۳۵
۴۷. مهدی	سلیمی	۰۹۱۲۶۱۴۲۴۷۰
۴۸. محمدعلی	سلیمانیان	۰۹۱۲۲۱۱۴۳۷۹
۴۹. عباس	سختاوت	۰۹۱۲۳۱۶۶۷۴۴
۵۰. آزاده	سوری	۰۹۱۲۸۳۴۰۹۷۸
۵۱. محمد مهدی	شاطر زاده	۰۹۱۷۷۱۵۰۴۶۷
۵۲. منصور	شمس احمدی	۸۸۳۰۹۱۰۰
۵۳. غلامعباس	عزتی شالقونی	۰۹۱۲۳۵۹۴۵۱۴
۵۴. غلامعباس	عالیشوندی	۰۹۱۷۱۶۱۳۵۵
۵۵. عبدالاحد	عباشی	۰۹۱۱۹۶۴۲۶۷۸
۵۶. محسن	عالیخانی	۰۹۱۲۵۴۳۶۷۲۳
۵۷. محرمعلی	عالیخانی	۰۹۱۲۵۴۵۹۷۸۴
۵۸. احمد	غفاری	۰۹۱۲۳۶۸۰۱۶۵
۵۹. محمدحسین	فامیلی	۰۹۱۵۵۰۳۰۳۰۶۷
۶۰. آزاد	فرح افزون	۰۹۳۷۶۳۰۱۸۰۰
۶۱. محسن	فلاحی	۰۹۱۲۳۳۶۵۴۷
۶۲. امیر	فلکی طراز کوهی	۰۹۱۲۱۵۹۴۱۵
۶۳. علیرضا	فلکی طراز کوهی	۰۹۱۲۲۸۵۸۷۲۵
۶۴. محمد	قبول	۰۹۱۲۸۶۳۰۰۳۵
۶۵. شهریار	قهرمانی زهرایی	۰۹۱۲۲۲۰۵۱۱۲
۶۶. سیدمحمد	طباطبایی	۰۹۱۲۳۰۲۸۰۷۱
۶۷. جواد	طهماسبی	۰۹۱۲۶۸۵۸۳۹۹
۶۸. مزدک	کاظم زاده	۰۹۱۲۳۷۹۵۳۶۰
۶۹. اسفندیار	گرشاسبی	۰۹۱۲۳۳۸۰۱۴۴
۷۰. سودابه	گودرزی	۰۹۱۲۳۳۸۰۲۱۴
۷۱. کورش	مروتی	۰۹۱۸۹۸۴۰۵۲۸
۷۲. روح اله	مردان واجاری	۰۹۱۲۴۲۸۵۵۶
۷۳. بهزاد	محمدی	۰۹۱۲۲۱۷۰۰۳۵
۷۴. مهدی	محمدی ملاحجلویی	۰۹۱۲۷۹۹۶۳۷
۷۵. محمد	محمودی	۶۶۹۳۲۰۲۱۰۵
۷۶. حسین	مرجوی	۰۹۱۲۶۷۸۰۰۱۵
۷۷. علی	مصدر	۰۹۱۲۳۲۸۲۸۷۲
۷۸. هنگامه	مقدس پور	۰۹۱۲۳۴۶۹۱۷
۷۹. سید احمد	موسوی	۰۹۱۲۶۸۳۳۲۹
۸۰. سید حسین	موسوی	۰۹۱۲۴۶۵۰۴۲
۸۱. محمد مهدی	مقامی	۰۹۱۲۰۷۶۶۲۸۴
۸۲. پویا	مهدوی فر	۰۹۱۲۳۲۷۰۷۸۶۳
۸۳. مجید	میراسکندری	۰۲۸۲۲۳۳۳۹۳۷
۸۴. محمدجعفر	ناسوتی	۰۹۱۲۱۵۹۱۳۵۹
۸۵. آرمان	نقشبندی	۰۹۱۸۴۴۶۱۷۴
۸۶. اشکاندخت	نمسه چی	۰۹۱۲۲۲۰۳۶۹۶
۸۷. ابازر	نیکخواه	۰۹۱۲۳۲۹۵۴۴
۸۸. مهدی	نیرومند	۰۹۱۳۳۱۶۰۹۶
۸۹. کاظم	وادی زاده	۰۹۱۲۸۳۸۳۶۷۹
۹۰. پیمان	ویسه	۰۹۱۲۵۳۳۱۷۰۴
۹۱. امیر	هداوند	۰۹۱۲۱۰۶۶۸۰۰
۹۲. علی	پساوولی شرابی	۰۹۱۳۳۱۲۱۳۶۷
۹۳. فرشید	یزدانی	۰۹۱۲۵۰۵۱۰۸۸

حسابداران مالی خیره		
۱. علی	ابوطالبی کذرجی	۰۹۱۲۴۹۶۴۳۸۷
۲. سمانه	آدینه	۰۹۱۲۴۳۳۳۰۲۹
۳. احمدرضا	اسدیان	۰۹۱۵۳۰۵۰۶۲۰
۴. حسین	اسمعیلی کمارعلیا	۰۹۱۲۲۸۴۸۸۲
۵. محمود	آل حبیب	۰۹۱۲۷۶۵۰۷۷۹
۶. بهمن	امیری	۰۹۱۲۷۹۸۸۳۵
۷. محمد	امیرآشنائی	۰۹۱۲۵۸۴۶۰۴۰
۸. جلیل	ایوانی	۰۹۱۸۸۱۷۷۵۳۲
۹. سید محمد	باقرایادی	۰۹۱۲۵۵۰۴۲۶۳
۱۰. جواد	باغبان	۰۹۱۲۷۹۸۷۴۳۵
۱۱. مجید	باقیات	۰۹۱۲۳۱۱۷۵۰۵
۱۲. مهدی	بیرانوند	۰۹۱۲۵۷۳۴۱۲۰

ردیف نام	نام خانوادگی	تلفن
۱۳. سعید	پرتو	۰۹۱۲۵۳۹۳۰۲
۱۴. فاطمه	پور یعقوبی	۰۹۱۲۲۰۵۹۹۰۹
۱۵. جمشید	پیک فلک	۰۹۱۲۷۴۶۹۰۷
۱۶. عبدالرضا	تالانه	۸۸۶۵۹۹۸۲
۱۷. علی اصغر	ثامنی	۰۹۱۲۶۰۹۵۶۷۴
۱۸. اسحاق	جانباز	۰۹۱۵۱۱۵۴۴۵۸
۱۹. همام	جان نثاری لادانی	۰۹۱۳۱۸۱۳۳۲۰
۲۰. خسرو	چهاردولی	۰۹۱۳۳۶۲۲۷۵
۲۱. میثم	حاتمی	۰۹۱۲۷۳۲۴۱۱۷
۲۲. احمد	حاتمی	۰۹۱۵۴۵۵۱۹۷
۲۳. خدیجه	ان	۰۹۱۳۵۱۸۵۰۱
۲۴. محمدتقی	خادمی جلی	۰۹۱۳۲۲۵۲۶۹۵
۲۵. سعید	خان محمدی	۰۹۱۹۲۰۶۸۰۹
۲۶. امید	خسروی جاوید	۰۹۲۸۳۳۹۵۸۰۰
۲۷. همایون	خویان عنبران	۰۹۱۲۹۶۴۴۷۱۳
۲۸. فاطمه	دادبه	۰۹۱۲۶۰۵۱۹۲۷
۲۹. حمید	داراب	۰۹۱۳۲۷۵۸۴۵۵
۳۰. محمد حسین	دقحانی نقی	۰۹۱۲۱۹۵۸۱۵۹
۳۱. محسن	رجیمی	۰۹۱۲۰۲۸۱۰۱۴
۳۲. مریم	روستازاده شیخ یوسفی	۰۹۱۳۷۷۳۲۲۱۲
۳۳. بهرام	رستمی	۰۹۱۳۲۸۰۲۱۵۳
۳۴. محسن	ژاله آزاد زنجانی	۰۹۱۲۳۴۳۸۰۸
۳۵. سامان	سعدی	۰۹۱۰۲۶۰۶۴۰۱
۳۶. محمدعلی	سلیمانیان	۰۹۱۲۲۱۱۴۳۷۹
۳۷. مهدی	سلیمی	۰۹۱۲۶۱۴۷۴۷۰
۳۸. میثم	سوری	۰۹۱۲۲۸۸۴۰۵
۳۹. مجید	شاهرخی چمن آبادی	۰۹۳۹۱۳۶۳۳۸
۴۰. ارسلان	شریفی	۰۹۱۲۵۷۱۸۹۴
۴۱. مهدی	شفاغت تکلان	۰۹۱۲۶۹۹۲۶۶۰
۴۲. بهنام	شیری	۰۹۱۲۵۵۰۰۰۹۶
۴۳. رحمت اله	صادقیان	۸۸۶۸۸۳۵۱
۴۴. سعید	صادقلو	۰۹۱۰۲۱۰۹۴۷
۴۵. ندا	صادقی پور	۰۹۱۳۰۶۱۸۶۹
۴۶. حمیدرضا	صالحی	۰۹۱۳۱۵۲۱۰۱۰
۴۷. علی	فتوحی	۰۹۱۲۳۵۴۳۹۸
۴۸. محمد	قبول	۰۹۱۲۸۶۳۰۰۳۵
۴۹. ناصر	قربانی	۰۹۱۲۲۹۰۲۰۵۷
۵۰. شهریار	قهرمانی زهرایی	۰۹۱۲۲۲۰۵۱۱۲
۵۱. الهه	عائلی ابوذر	۰۹۱۲۳۲۵۳۴۲۸
۵۲. عبدالاحد	عباشی	۰۹۱۱۹۶۴۲۶۷۸
۵۳. غلامعباس	عزتی شالقونی	۸۲۱۸۲۵۲۵
۵۴. مریم	علیشیری	۰۹۱۲۳۶۵۴۷۸
۵۵. مرتضی	علیزاده	۰۹۱۲۳۴۵۲۳۹۲۵
۵۶. ژوزف	عیسوی	۰۹۱۲۱۲۲۷۹۴۸
۵۷. محسن	غلامرضایی	۰۹۱۲۲۸۷۸۹۳۲
۵۸. مزدک	کاظم زاده	۰۹۱۲۳۷۹۵۳۶۰
۵۹. ادریس	کریمی	۰۹۱۲۳۷۳۶۵۴
۶۰. زانبار	کریمی	۰۹۱۸۷۱۴۸۱۰
۶۱. عطاءالله	کریمی	۰۹۱۲۴۴۱۱۹۳۲
۶۲. جاوید	لشگری	۰۹۱۲۶۹۹۲۷۵۷
۶۳. عباس	میاشری	۰۹۱۲۴۹۵۸۸۲۱
۶۴. علی	محمدی فر	۰۹۱۲۶۱۹۴۹۵۶
۶۵. مهدی	مرادزاده فرد	۰۹۱۲۱۷۹۱۴۲۹
۶۶. روح اله	مردان واجاری	۰۹۱۱۴۴۲۸۵۵۶
۶۷. فربرز	موسی رضائی	۰۹۱۲۵۷۶۷۴۱۱
۶۸. ضیاءالدین	معصومی	۰۹۱۲۵۱۱۲۳۵۳
۶۹. محمدجعفر	ناسوتی	۰۹۱۲۱۵۱۱۹۵۹
۷۰. ابراهیم	نوروزبیگی	۰۹۱۲۵۰۰۱۷۵۷
۷۱. فریبا	نوروزی	۰۹۱۴۲۱۸۸۰۹۴
۷۲. مهیار	نیازیان	۰۹۱۲۹۳۷۵۹۷
۷۳. کاظم	وادی زاده	۰۹۱۲۸۲۸۲۶۷۹
۷۴. بابک	وهایی	۰۹۱۲۲۱۳۴۲۱۴
۷۵. فاطمه	هالوند	۰۹۱۳۲۸۸۴۸۰۰
۷۶. امیر	هداوند	۰۹۱۲۱۰۶۶۸۰۰
۷۷. فرشید	یزدانی	۰۹۱۲۵۰۵۱۰۸۸

۱۴۵ عضو جدید به نام‌های زیر به انجمن حسابداران خبره ایران پیوستند.

۱۳۰۸۶- ابوالفضل اسدی

۱۳۰۸۵- داود محمدی

۱۳۰۸۴- نیلوفر دشتی نژاد

۱۳۰۸۳- سعید علیزاده

۱۳۰۸۲- میلاد حسینی شالمائی

۱۳۰۹۱- عباس قدرتی

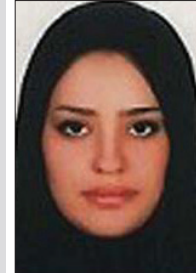
۱۳۰۹۰- وحید لولاجی

۱۳۰۸۹- روح اله حفیظ کاشانی

۱۳۰۸۸- معین خانجانی

۱۳۰۸۷- نیلوفر سلیمانی

۱۳۰۹۶- احسان ساجدی واحدی

۱۳۰۹۵- مصطفی تاج آبادی

۱۳۰۹۴- بابک عبادی

۱۳۰۹۳- سیدامیر بهادر علوی

۱۳۰۹۲- رضا محمدی

۱۳۱۰۱- کریم طلب کرده لو

۱۳۱۰۰- جواد حدادی

۱۳۰۹۹- مهدی مافی

۱۳۰۹۸- علی اکبر کیهاشی

۱۳۰۹۷- رضا جهانگیر

۱۳۱۰۶- فرشته عمارلوئی

۱۳۱۰۵- فاطمه بلوردی

۱۳۱۰۴- نورج پرزگر

۱۳۱۰۳- جواد اسدی

۱۳۱۰۲- معصومه سلمانی

۱۳۱۱۱- معصومه رضوانی

۱۳۱۱۰- حبیبیه اصغرنژاد

۱۳۱۰۹- اعظم عرب پور

۱۳۱۰۸- اکرم پورقربان

۱۳۱۰۷- میلاد اقبال

۱۳۱۱۶- محبوبه مدانلو

۱۳۱۱۵- صفر بهداد کیا

۱۳۱۱۴- سمیه درخشنده

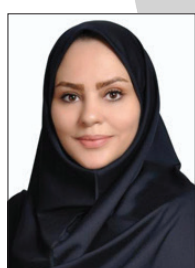
۱۳۱۱۳- مرضیه زارعی

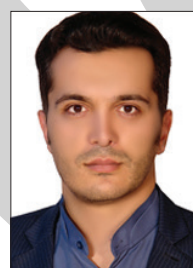
۱۳۱۱۲- مرتضی کتولی

۱۳۱۲۱- محسن حق شناس

۱۳۱۲۰- زهره زمانی فروشانی

۱۳۱۱۹- امیدرضا سیفی پور

۱۳۱۱۸- میراحمد همایون

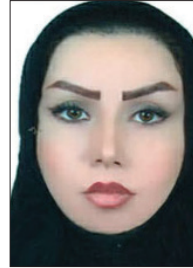
۱۳۱۱۷- محسن علی نیک پور

۱۳۱۲۶- مهدی صحت

۱۳۱۲۵- الهه ریزی

۱۳۱۲۴- مریم عبادی

۱۳۱۲۳- مصطفی یابنده

۱۳۱۲۲- حسین صامت

۱۳۱۳۱- رضا رضی زاده علی آبادی

۱۳۱۳۰- فاطمه شفیعی

۱۳۱۲۹- رضا سوری

۱۳۱۲۸- علی اصغر بازگیر

۱۳۱۲۷- داود زیباساز

۱۳۱۳۶- فاطمه فشی

۱۳۱۳۵- نسرین تاتاری

۱۳۱۳۴- اسیدامیر حقیقت خواه

۱۳۱۳۳- سعید سلطانی

۱۳۱۳۲- سجاد ابراهیم زاده

۱۳۱۴۱- بهرام شفیق جوان

۱۳۱۴۰- علی دارابی

۱۳۱۳۹- مهدی محمودوند

۱۳۱۳۸- سیدهادی پاکپور

۱۳۱۳۷- احمد کشتکار

۱۳۱۴۶- میررسول طباطبائی

۱۳۱۴۵- هنگامه آذری

۱۳۱۴۴- امیررضا خادم

۱۳۱۴۳- معین آئینی

۱۳۱۴۲- حسین پورنظری

۱۳۱۵۱- الهام قراگوزلو

۱۳۱۵۰- مجید جلیلی قاسم خانی

۱۳۱۴۹- حسین ناصری

۱۳۱۴۸- محرمعلی جباری

۱۳۱۴۷- سیده حدیث عباسی

۱۳۱۵۶- شهره شهلانی

۱۳۱۵۵- فرشاد جاوید

۱۳۱۵۴- زهره اکبری

۱۳۱۵۳- امید سمعی

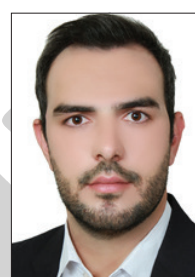
۱۳۱۵۲- حسین محمدی دیزجی

۱۳۱۶۱- محسن ارغوان

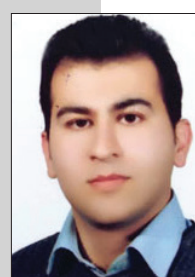
۱۳۱۶۰- فرشاد عطایی

۱۳۱۵۹- سهیل هریوندی

۱۳۱۵۸- عبدالرضا رضانی

۱۳۱۵۷- محمدرضا جلالی

۱۳۱۶۶- علی نیک پور

۱۳۱۶۵- سیدامیرضا ذاکر

۱۳۱۶۴- مرضیه عزیزی

۱۳۱۶۳- سیدمحمد جواد شوشتری

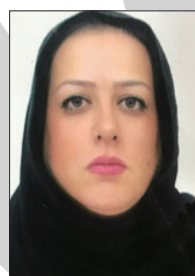
۱۳۱۶۲- آزاده بیت سیاح

۱۳۱۷۱- حامد جعفریان فر

۱۳۱۷۰- کلثوم داودی

۱۳۱۶۹- یلدا طاعتی

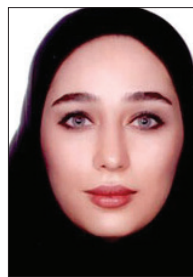
۱۳۱۶۸- صادق حاجی موسایی

۱۳۱۶۷- روح اله جهانبازیان

۱۳۱۷۶- نگین مافی

۱۳۱۷۵- پریسا دولتی

۱۳۱۷۴- ریحانه سادات هاشمی

۱۳۱۷۳- کامران کشاورز

۱۳۱۷۲- فرهاد نوروزی نژاد

۱۳۱۸۱- مهدیبرزوئی

۱۳۱۸۰- سمیرا دیانت پور

۱۳۱۷۹- سید صمصامی

۱۳۱۷۸- حمیدرضا جعفری

۱۳۱۷۷- محمود شه بخش

۱۳۱۸۶- حسن پیام دوست

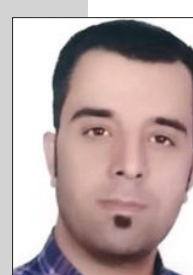
۱۳۱۸۵- مهدی نصحیان

۱۳۱۸۴- سحر محمدپور

۱۳۱۸۳- رقيه پیری

۱۳۱۸۲- ابوالفضل داوری دولت آبادی

۱۳۱۹۱- ابراهیم احمدی

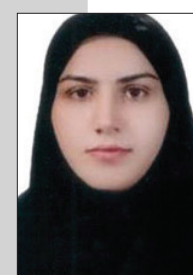
۱۳۱۹۰- مجید وکالتی

۱۳۱۸۹- یاسر اسدی علی آبادی

۱۳۱۸۸- بهنام مراد خانی

۱۳۱۸۷- نرجس خاتون غلامی

۱۳۱۹۶- پدram حسین زاده

۱۳۱۹۵- عباس نعمتی پور

۱۳۱۹۴- مریم طاهرخانی

۱۳۱۹۳- طهیه نصیری دهقی

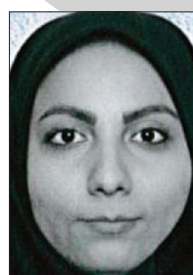
۱۳۱۹۲- امیر محمدی

۱۳۲۰۱- حسن جمالی

۱۳۲۰۰- فروغ جاویدی

۱۳۱۹۹- مونا بختیاری

۱۳۱۹۸- محسن اصفهانی

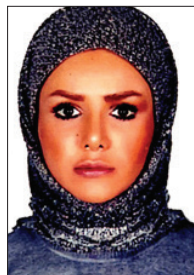
۱۳۱۹۷- توحید ملک آبادی

۱۳۳۰۶- سید حسین نورانی

۱۳۳۰۵- زهرا نادری

۱۳۳۰۴- الهه خلوتی

۱۳۳۰۳- محبوبه خوش چین گل

۱۳۲۰۲- فروغ اسلاملو

۱۳۲۱۱- فرزاد ممیوند

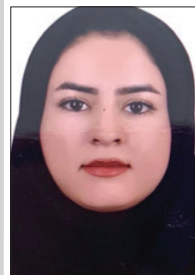
۱۳۲۱۰- علیرضا ناصری

۱۳۲۰۹- هاجر اسفندیاری

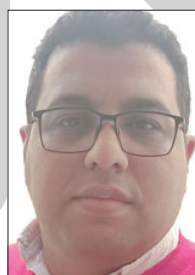
۱۳۲۰۸- وحید اعراض پور

۱۳۲۰۷- سحر حاجی علیزاده

۱۳۲۱۶- محسن کلهر

۱۳۲۱۵- حامد اصغری

۱۳۲۱۴- محسن دادخواه

۱۳۲۱۳- میثم خان تبار

۱۳۲۱۲- رحیم معین

۱۳۲۲۱- زهرا اسگری اردستانی

۱۳۲۲۰- محمد لشگری

۱۳۲۱۹- حمید تیرگرفاخری

۱۳۲۱۸- محمد اسماعیل خدا بنده لو

۱۳۲۱۷- زهرا مهردارساران

۱۳۲۲۶- فرج کیهانیان

۱۳۲۲۵- موسی سلمانی

۱۳۲۲۴- بهرام حکمت

۱۳۲۲۳- توفیق دریس

۱۳۲۲۲- امیر پیریراقی

چهارشنبه ۲۶ مرداد ماه ۱۴۰۱
ساعت ۱۵ الی ۲۰

دانشگاه صنعت نفت - انجمن حسابداران خبره ایران

مرکز آموزش حسابداران خبره

شصت و سومین همایش حضوری و آنلاین

احکام، قوانین و مقررات مالیاتی در سال ۱۴۰۱

با حضور اساتید برجسته حرفه

شهریه ۳,۸۰۰,۰۰۰ ریال

دکتر محسن غلامرضایی
مدیر اجرایی مرکز آموزش
حسابداران خبره

دکتر فرشید فریدونی
مدیرکل سابق امور مالیاتی
غرب تهران

دکتر احمد غفارزاده
مشاور مرکز پژوهش‌های مجلس
شورای اسلامی

استاد اسماعیل اسماعیلی
عضو و رئیس شعبه اسبق شورای
عالی مالیاتی

استاد علیرضا رجبپور
مدرس قوانین و مقررات مالیاتی

دکتر مهدی غریب
مدرس قوانین و مقررات مالیاتی

دکتر مهدی حقیقت
نماینده سازمان در هیات
حل اختلاف مالیاتی

محورهای مورد بحث:

۱. قانون دائمی مالیات بر ارزش افزوده
۲. مالیات بر عملکرد اشخاص حقوقی
۳. دادرسی مالیاتی
۴. مالیات بر حقوق
۵. پایانه‌های فروشگاهی، معاملات فصلی و اظهارنامه مالیاتی
۶. رسیدگی به تراکنش‌های بانکی
۷. استاندارد مالیات بر درآمد (شماره ۳۵ حسابداری)

لینک ثبت‌نام:

www.pact.ir/events

Instagram: pact.ir - Telegram: PACT_ir - www.pact.ir - ۰۲۱-۴۲۲۹۴

چهارشنبه ۲۷ مهر ماه ۱۴۰۱
ساعت ۱۵ الی ۲۰

شصت و پنجمین همایش حضوری و آنلاین

انجمن حسابداران خبره ایران

PACT
Professional Accountants Centre For Training
مرکز آموزش حسابداران خبره

راهبری شرکتی (با تغییرات جدید) و کنترل‌های داخلی با حضور اساتید برجسته حرفه

شهریه ۳,۸۰۰,۰۰۰ ریال

دکتر احمد پویانفر
مدیر عامل شرکت مشاور
سرمایه‌گذاری آیکو

دکتر سید مصطفی علوی
مدیر نظارت بر حساب‌رسان و
گزارشگری مالی بورس

پروفسور علی رحمانی
از مؤسسان و نخستین رؤسای انجمن حساب‌رسان
داخلی ایران

استاد سعید علیخانی
حساب‌رسان داخلی در استرالیا
(CIA, FCCA)

دکتر حمیدرضا رحمانی
مدرس مرکز آموزش حسابداران
خبره

دکتر احمد عدالت
مدرس و مدیر عامل در حوزه فناوری
اطلاعات IT

دکتر هوشنگ نظامی‌وند چگینی
دکترای مدیریت بازرگانی

محورهای مورد بحث:

۱. راهبری شرکتی کنترل‌های داخلی و ارزیابی عملکرد
۲. ضرورت استقرار نظام راهبری شرکتی
۳. جایگاه مدیریت ریسک در راهبری شرکتی
۴. فناوری اطلاعات و ارزیابی عملکرد
۵. نقش فناوری اطلاعات در راهبری شرکتی
۶. نحوه انجام حسابرسی عملیاتی در واحدهای حسابرسی داخلی
۷. جایگاه حسابرسی داخلی در محصولات و خدمات قابل ارائه

لینک ثبت‌نام:

www.pact.ir/events

Instagram: [pact.ir](https://www.instagram.com/pact.ir) - Telegram: [PACT_ir](https://www.telegram.com/PACT_ir) - www.pact.ir - ۰۲۱-۴۲۲۹۴

شصت و چهارمین همایش حضوری و آنلاین

چهارشنبه ۳۰ شهریور ماه ۱۴۰۱
ساعت ۱۵ الی ۲۰

انجمن حسابداران خبره ایران

Professional Accountants Centre For Training

مرکز آموزش حسابداران خبره

استانداردهای جدید

حسابداری ایران ۱۴۰۱

شهریه ۳,۸۰۰,۰۰۰ ریال

با حضور اساتید برجسته حرفه

دکتر ساسان مهرانی
عضو هیئت علمی دانشگاه تهران

دکتر مهدی مرادزاده فرد
دانشیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج

پروفسور علی رحمانی
از مؤسسان و نخستین رئیس انجمن
حسابرسان داخلی ایران

دکتر علی هدایتی
منتور رسمی دانشگاه
آکسفورد بروکس انگلستان

دکتر محسن غلامرزاری
مدیر اجرایی مرکز آموزش
حسابداران خبره

دکتر ابراهیم نوروزی
مدیر اجرایی سابق مرکز آموزش
حسابداران خبره

محورهای مورد بحث:

۱. استاندارد شماره ۱: نحوه ارائه صورتهای مالی
۲. استاندارد شماره ۲: صورت جریانهای نقدی
۳. استاندارد شماره ۳۴: رویههای حسابداری، تغییر برآوردهای حسابداری و اشتباهات
۴. استاندارد شماره ۳۶: ابزارهای مالی: ارائه
۵. استاندارد شماره ۳۷: ابزارهای مالی: افشا
۶. استاندارد شماره ۳۵: مالیات بر درآمد

لینک ثبت نام:

www.pact.ir/events

Instagram: pact.ir - Telegram: PACT_ir - www.pact.ir - ۰۲۱-۴۲۲۹۴

iica_ir

iica_ir

Edit Profile

1,187 posts

30.4k followers

3 following

انجمن حسابداران خبره ایران

Nonprofit organization

عضو قداسیون بین المللی حسابداران

IRANIAN INSTITUTE

OF CERTIFIED

ACCOUNTANTS (IICA);

IRANIAN MEMBER

OF IFAC

www.iica.ir

درخواست عضویت در انجمن

iica.ir/membership

با اینستاگرام انجمن همراه شوید

...رینت ۲۶ آذر

مجله حسابدار

فرم عضویت

انجمن

PACT

...ار مدیریت خ

...ایدار مالی خ

- اجرای لایوهای جذاب در حوزه حسابداری، حسابرسی و قوانین
- هر روز انتشار اخبار جدید حرفه حسابداری و حسابرسی در سطح ایران و بین المللی
- هر روز انتشار حداقل یک محتوای آموزشی حرفه ای
- انتشار فیلم های آموزشی

